ЦАГДААГИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН
МЭДЭЭЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ТӨВ

Албан хэрэгцээнд зориулав.

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ 2014 ОНЫ ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Улаанбаатар хот 2015 он

БЭЛТГЭСЭН: Мэдээлэл, статистикийн сангийн эрхлэгч, цагдаагийн хошууч Д.Цэвээндулам

Статистик мэдээлэл хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Б.Баяндүүрэн

Статистик мэдээлэл хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Г.Золбоо

Статистик мэдээлэл хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Б.Цолмонхүү

Статистик мэдээлэл хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Х.Энхтуяа

Статистик мэдээлэл хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Л.Оюунтунгалаг

Статистик мэдээлэл хариуцсан мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч Г.Уянга

Хууль тогтоомжийн судалгаа хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Б.Намсрай

Зам тээврийн судалгаа хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Д.Туяацэцэг

Хүүхдийн гэмт хэргийн судалгаа хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Б.Саруул

Криминалистикийн тактик, арга зүй судлал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн ахмад Д.Нямбат

Криминалистикийн тактик, арга зүй судлал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Э.Болор-Эрдэнэ

Хууль тогтоомжийн судалгаа хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн ахмад О.Мөнхцэцэг

ХЯНАСАН: Мэдээлэл, технологийн төвийн дарга, цагдаагийн хурандаа И.Буян-Өлзий

Судалгааны төвийн дарга, цагдаагийн хурандаа Б.Эрдэнэбилэг

ГАРЧИГ

ӨМНӨХ ҮГ.....5

НЭГ. МОНГОЛ УЛС ДАХЬ 2014 ОНЫ ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

§1. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил 6

§2. Захиргааны зөрчил, түүний шийдвэрлэлт, эрүүлжүүлэх үйл ажиллагаа.....8

§3. Нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил 11

§4. Аймгуудад бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил.....39

§5. Зарим төрлийн гэмт хэргийн нөхцөл байдал 91

§5.1. Хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....91

§5.2. Бусдыг амиа хорлоход хүргэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал 92

§5.3. Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....93

§5.4. Хүн худалдаалах гэмт хэргийн нөхцөл байдал 965

§5.5. Хүчиндэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал 96

§5.6. Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн нөхцөл байдал 97

§5.7. Бусдын эд хөрөнгийг булаах гэмт хэргийн нөхцөл байдал 1043

§5.8. Дээрэмдэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....1064

§5.9. Залилан мэхлэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал 105

§5.10. Танхайрах гэмт хэргийн нөхцөл байдал 107

§5.11. Ойн тухай хууль тогтоомж зөрчих гэмт хэргийн нөхцөл байдал 108

§5.12. Хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....109

§5.13. Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн нөхцөл байдал 111

§5.14. Албан тушаалын эсрэг гэмт хэргийн нөхцөл байдал 112

§6. ГЭМТ ХЭРГИЙН ОНЦЛОГ, ШАЛТГААН НӨХЦӨЛ

§6.1. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....114

§6.2. Бүлэг, зохион байгуулалттай үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....115

§6.3. Галт зэвсгээр үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал 1188

§6.4. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал..119

§6.5. Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....120

§6.6. Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....122

§6.7. Төрийн байгууллагад үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал 126

§6.8. Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....126

§7. ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН ХҮНИЙ ОНЦЛОГ

§7.1. Ажилгүй хүмүүсээс үйлдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал 127

§7.2. Эмэгтэй хүн үйлдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....129

§7.3. Насанд хүрээгүй хүмүүсээс үйлдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал 129

§7.4. Гэмт хэрэгт холбогдсон болон гэмт хэргийн халдлагад өртсөн гадаадын иргэдийн нөхцөл байдал:.....132

§7.5. Урьд нь ял шийтгэгдсэн хүмүүсээс гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.....133

§8. СУДАЛГААНЫ АЖИЛ

§8.1. Монгол Улсад 2003-2014 онд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн төлөв байдал …136

§8.2. Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэрэг ……136

§8.3. Мал хулгайлах гэмт хэргийн нөхцөл байдал.....……..…147

§8.4. Танхайрах гэмт хэрэг ……...……152

§8.5. Хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал ……..…157

§8.6. Золгүй байдлаар болон амиа хорлож нас барсан гэмт хэрэг ……163

§8.7. Хүчиндэх гэмт хэрэг ……168

§8.8. Бусдын эд хөрөнгийг булаах, дээрэмдэх гэмт хэрэг ……172

§8.9. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас хүүхэд хохирсон гэмт хэрэг…….……..178

§8.10. Мансуурууллах, сэтгэцэд нөлөөлөх бодистой холбоотой гэмт хэрэг ……181

§8.11. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг …….…….…….…….…….……. 186

§8.12. Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл, анхаарах асуудал .....……....192

§9. ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

§8.1. Монгол Улсад бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, илрүүлэлт, ангилал, төрөл ……..201

§8.2. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн онцлог байдал …….....208

§8.3. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар.....…….……..209

§8.4. Гэмт хэрэг үйлдэгсэд, тэдгээрийн онцлог ……213

§8.5. Гэмт хэргийн халдлагад өртөж хохирсон иргэн, байгууллага …….……. 217

§8.6. Захиргааны зөрчил, түүний шийдвэрлэлт, саатуулагдсан хүмүүсийн мэдээ..... .....……....222

ХОЁР. ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨХ ҮГ

Цагдаагийн ерөнхий газрын Мэдээлэл, технологийн төвөөс “Монгол Улс дахь 2014 оны гэмт хэрэг, захиргааны зөрчлийн нөхцөл байдал” судалгааны номыг Үндэсний статистикийн хорооноос гаргадаг улс орны нийгэм, эдийн засгийн нэг үзүүлэлт болох улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчлийн статистик мэдээллийн сан дахь мэдээлэлд түшиглэн товхимол болгон бэлтгэж Та бүхэнд толилуулж байна.

Мэдээлэл, технологийн төвийн үндсэн чиг үүрэг бол гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил, шүүхээр ял шийтгэгдсэн хүмүүсийн талаарх мэдээллийн сан бүрдүүлэх, түүнд дүн шинжилгээ хийх, УИХ, Засгийн газар, Хууль зүйн яам, шүүх эрх мэдлийн болон хууль сахиулах ялангуяа цагдаагийн байгууллага, хэрэглэгчдийг үнэн зөв, бодитой мэдээллээр хангахын зэрэгцээ програм хангамж, сүлжээ, түүний хэвийн ажиллагаа, мэдээллийн аюулгүй байдлыг ханган, техникийн засвар үйлчилгээ үзүүлж, мэдээлэл, технологийн бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлэх явдал юм.

Энэ товхимолд 2014 онд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчлийн нөхцөл байдал, тэдгээрийн шийдвэрлэлтэд нөлөөлж буй хүчин зүйл, гэмт хэрэг, захиргааны зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх санал, дүгнэлт, зөвлөмжийг оруулан та бүхний албан хэрэгцээнд зориулан хүртээл болгож байна.

Гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил, түүний шийдвэрлэлтийн талаар бодитой мэдээллийг цаг алдалгүй бүрдүүлж буй мэдээлэл, судалгааны ажил хариуцсан алба хаагч болон цагдаагийн төрөл мэргэжлийн албадын шат шатны дарга, алба хаагч Та бүхэнд Мэдээлэл, технологийн төвөөс баримталж буй бодлого, үйл ажиллагааны чиглэлийг бүх талаар дэмжиж хамтран ажилласанд талархал илэрхийлж байна.

Цаашид мэдээллийн сан бүрдүүлж буй үйл явц, системийг боловсронгуй болгох ажилд мэдээллийн техник, технологийн дэвшил, программ хангамжийн зөв, оновчтой шийдлийг түлхүү ашиглах, улмаар алба хаагчдын ажлын хариуцлага, идэвхи санаачлагыг дээшлүүлэхэд үйл ажиллагаагаа чиглүүлж хамтран ажиллана.

Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах хуулиар хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлэхэд энэхүү товхимолд тусгасан статистик мэдээ, дүгнэлт, санал, ажлын чиглэлээс санаа авч түүнийг иргэд олон нийтэд үр дүн өгсөн, үр бүтээлтэй, бодит ажил хэрэг болгон амжилт гарган ажиллахыг хүсье.

МЭДЭЭЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ТӨВИЙН ДАРГА,
ЦАГДААГИЙН ХУРАНДАА ИШДОРЖИЙН БУЯН-ӨЛЗИЙ

2015 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдөр
Улаанбаатар хот

НЭГ. МОНГОЛ УЛС ДАХЬ 2014 ОНЫ ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

§1. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 455265 гомдол, мэдээллийг шалгасан,
- Үүнээс:
- 93984 буюу 20.6 хувийг гэмт хэргийн,
- 116542 буюу 25.6 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж,
- 245414 буюу 53.9 хувийг цагдаагийн алба хаагчид газар дээр нь зохицуулан, зөвлөгөө өгч шийдвэрлэн ажилласан байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 29940 буюу 31.8 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 63245 буюу 67.3 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 62439 буюу 98.7 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

шалгасан гомдол, мэдээллийн 48.2 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 25.5 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 52.1 хувийг шийтгэврээр торгох,
- 9.0 хувийг баривчлах,
- 11.7 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулсан
- 0.5 хувийг нэгтгэж,
- 1.2 хувийг нь хянан шалгах ажиллагаа явуулж болохгүй үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 96.0 хувийг 14 хоногт,
- 3.9 хувийг 15-28 хоногт
- 0.1 хувийг 29 ба түүнээс дээш хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 27318 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 1956 хэргээр буюу 7.7 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

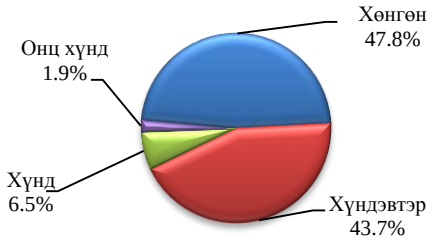

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 1409 хэргээр буюу 12.1,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 437 хэргээр буюу 3.8,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 15 хэргээр буюу 0.8,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 95 хэргээр буюу 21.9 хувиар тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 25362 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.8 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг булаах,
- 1.1 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 1.1 хувийг хүчиндэх,
- 2.5 хувийг дээрэмдэх,
- 5.7 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 6.1 хувийг танхайрах,
- 6.7 хувийг залилан мэхлэх,
- 29.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 30.8 хувийг хулгайлах,
- 14.5 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 5758 нь 06-14 цагт,
- 7326 нь 14-19 цагт,
- 4434 нь 19-22 цагт,
- 9800 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

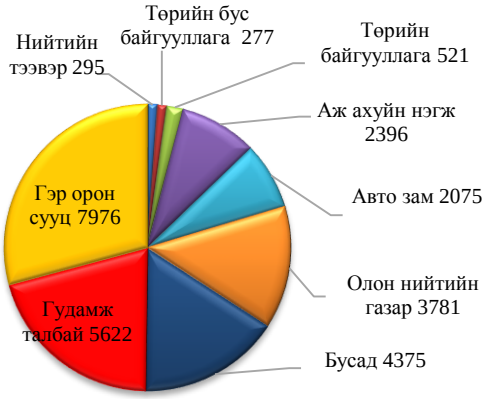

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 12585 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 15.4 хувиар өссөн,
- түүнээс 7370 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 58.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 0.1 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 23737 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 6.5 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 15.2 хувийг эмэгтэй, 5.3 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

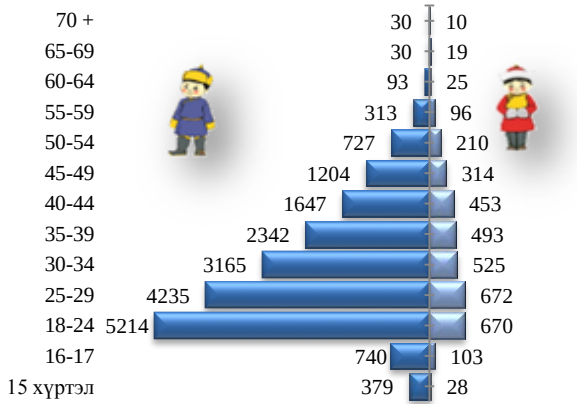

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

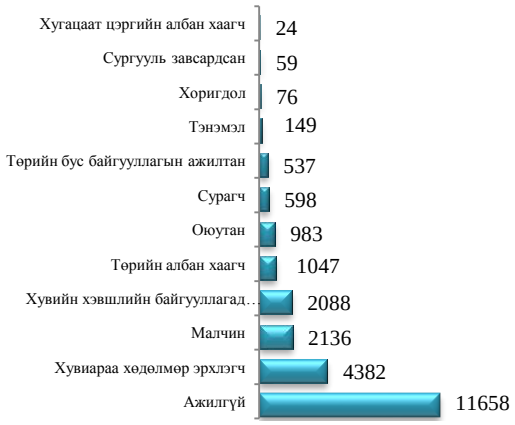

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 27475 иргэн хохирсон,
- үүнээс 1078 хүн нас барсан,
- 11281 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 13.6,
- гэмтсэн хүн 15.1 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

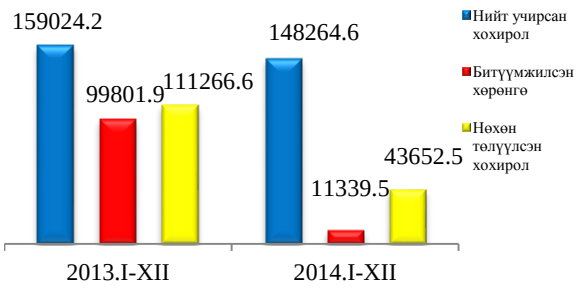

§2. ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ, ТҮҮНИЙ ШИЙДВЭРЛЭЛТ, ЭРҮҮЛЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

1. Захиргааны зөрчил, түүний шийдвэрлэлт

Улсын хэмжээнд 2014 онд 681222 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 96571 буюу 12.4 хувиар, зөрчил гаргасан 621628 иргэн бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 105088 буюу 14.5 хувиар тус тус буурч, 50 албан тушаалтан, 1561 аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 5.2 тэрбум төгрөгөөр торгож, 40893 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, 17090 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулсан байна.

Үйлдэгдсэн бүх зөрчлийн 304908 буюу 44.8 хувь нь аймгуудад, 168857 буюу 24.8 хувь нь нийслэлийн дүүргүүдэд, 195445 буюу 28.7 хувь нь Замын цагдаагийн газарт, 10196 буюу 1.5 хувь нь Төмөр замын салбарт, 1816 буюу 0.2 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

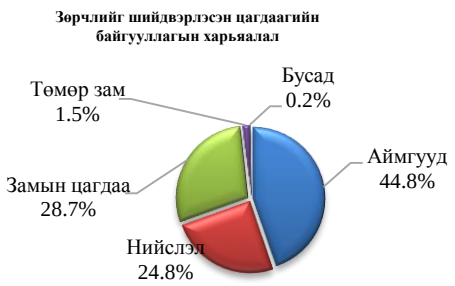

Зөрчил гаргасан 538473 иргэн буюу 79.0 хувийг *торгуулийн хуудсаар 2.9 тэрбум* төгрөгөөр, 142749 буюу 21.0 хувийг *шийтгэврээр,* үүний дотор 83146 иргэн, 50 албан тушаалтан, 1561 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 2279.8 сая төгрөгөөр торгож, 40893 хүний тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг хасч, 17090 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулсан байна.

Шийтгэврээр торгох, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан эрх бүхий албан тушаалтнаар нь авч үзвэл, 125052 буюу 87.6 хувьд цагдаагийн эрх бүхий алба хаагч, 17663 буюу 12.4 хувьд шүүгч, 34 буюу 0.02 хувьд Засаг дарга тус тус шийтгэл ногдуулжээ.

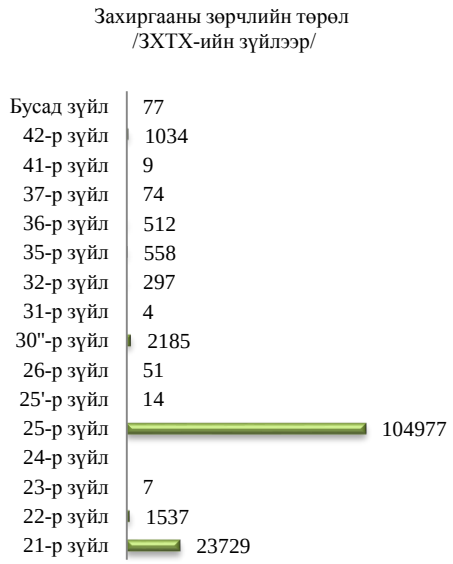

Шийтгэврээр торгох, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар:

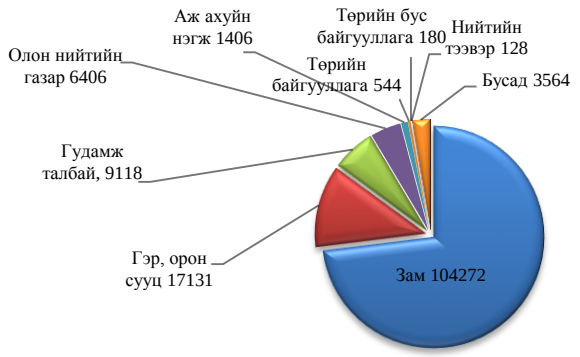

Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг

Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 12178 нь 06-12,
- 25897 нь 13-18,
- 90923 нь 19-24,
- 13751 нь 01-05 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

Шийтгэврээр торгох болон тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан 142749 зөрчилд холбогдсон хүмүүсээс согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэсэн 17341 хүнийг саатуулах байранд хүргэж ажилласан байна.

Зөрчил гаргасан 141188 иргэн, албан тушаалтан бүртгэгдсэнийг насны ангиллаар нь авч үзвэл,

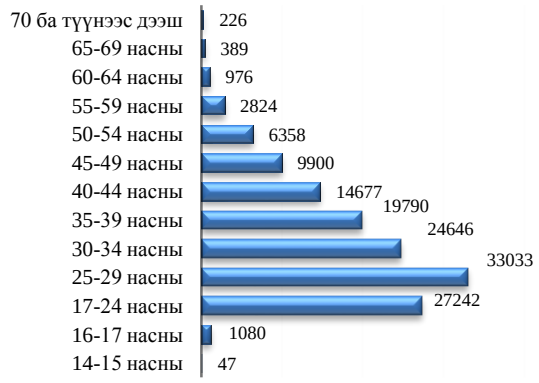

нийт зөрчил үйлдэгчдийн 15343 буюу *10.9 хувь нь эмэгтэй, 64028 буюу 45.3 хувь нь* согтуугаар захиргааны зөрчил үйлдсэн байна.

Нийгмийн байдлаар нь авч үзвэл, төрийн албан хаагч 4458, хувийн хэвшлийн байгууллагад ажиллагч 11871, төрийн бус байгууллагын ажилтан 1712, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч 56911, малчин 7718, оюутан 2574, сурагч 368, тэнэмэл 47, сургууль завсардсан хүүхэд 9, ажилгүй 49678, бусад 5842;

Боловсролын байдлаар нь авч үзвэл, боловсролгүй 1530, бага 4591, суурь 24345, бүрэн дунд 82032, техникийн болон мэргэжлийн 25, тусгай мэргэжлийн 4008, дээд боловсролтой 24657 хүн бүртгэгдэв.

2014 онд гадаадын 2715 иргэн, 63 аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 34.6 сая төгрөгөөр торгох шийтгэл ногдуулжээ.

Дээрх зөрчил гаргагч гадаадын иргэдээс 2374 хүнд торгуулийн хуудсаар 10.4 сая төгрөгөөр торгох, 341 иргэн, 63 байгууллага, аж ахуйн нэгжд шийтгэврээр 24.2 сая төгрөгөөр торгох, 5 хүнд баривчлах, 101 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан ба шийтгэврээр торгох, баривчлах, эрх хасах шийтгэл ногдуулсан гадаадын иргэдийн дотор БНХАУ-ын 217, ОХУ-ын 61, БНСУ-ын 54, АНУ-ын 5, Япон улсын 5, бусад улсын 105 иргэн бүртгэгдсэн байна.

Захиргааны шийтгэл ногдуулсан 1561 аж ахуйн нэгж, байгууллагыг төрөл, өмчийн хэлбэрээр нь авч үзвэл, төрийн бус 13, хувийн хэвшлийн 1548, төрийн өмчийн 13, орон нутгийн өмчийн 15, хувийн өмчийн 1533 байгууллага байна. Зөрчлийн улмаас 10499 иргэнд 3.4 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсаны 3.0 тэрбум төгрөг буюу 88.7 хувийг нөхөн төлүүлжээ.

Тодорхой зарим төрлийн зөрчлийн талаар:

1. Захиргааны хариуцлагын тухай хуулийн 21-р зүйлд заасан танхайрах зөрчил, түүний шийдвэрлэлт: Улсын хэмжээнд 2014 онд **155329** захиргааны зөрчил бүртгэгдэж, зөрчил гаргасан **151765** иргэн, **2** албан тушаалтанд **843.8 сая** төгрөгөөр торгох, **3557** хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулсан байна.

Үйлдэгдсэн бүх зөрчлийн 47461 буюу 30.6 хувь нь аймгуудад, 101644 буюу 65.4 хувь нь нийслэлийн дүүргүүдэд, 5816 буюу 3.7 хувь нь Төмөр замын салбарт, 408 буюу 0.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

Зөрчил гаргасан 131600 иргэн буюу 84.7 хувийг *торгуулийн хуудсаар* 603.2 сая төгрөгөөр,

23729 буюу 15.3 хувийг *шийтгэврээр,* үүний дотор 20165 иргэн, 2 албан тушаалтныг 240.5 сая төгрөгөөр тус тус торгож, 3557 хүнд *баривчлах шийтгэл ногдуулсан байна. Шийтгэл ногдуулсан эрх бүхий албан тушаалтнаар нь авч үзвэл,* 19787 буюу 83.4 хувьд цагдаагийн эрх бүхий алба хаагч, 3915 буюу 16.5 хувьд шүүгч, 27 буюу 0.1 хувьд Засаг дарга тус тус шийтгэл ногдуулжээ.

Танхайрах 23729 зөрчилд холбогдсон хүмүүсээс 12496 хүн согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ саатуулагдаж, захиргааны журмаар 155 хүнийг түр, 249 хүнийг албадан саатуулсан байна.

Зөрчлийн улмаас 2967 иргэнд 11.5 сая төгрөгийн хохирол учирсныг бүрэн нөхөн төлүүлжээ.

2. Захиргааны хариуцлагын тухай хуулийн 25-р зүйлд заасан хөдөлгөөний аюулгүй байдлын журам зөрчих зөрчил, түүний шийдвэрлэлт: Улсын хэмжээнд 2014 онд **474272** захиргааны зөрчил бүртгэгдэж, зөрчил гаргасан **421933** иргэнд **3261.4 сая** төгрөгөөр торгох, **40893** хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, **11443** хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулсан байна.

Үйлдэгдсэн бүх зөрчлийн 249730 буюу 52.7 хувь нь аймгуудад, 29742 буюу 6.3 хувь нь нийслэлийн дүүргүүдэд, 193872 буюу 40.9 хувь нь Замын цагдаагийн газарт, 761 буюу 0.2 хувь нь Төмөр замын салбарт, 167 буюу 0.03 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

Зөрчил гаргасан 369295 иргэн буюу **77.9 хувийг *торгуулийн хуудсаар*** 2192.4 сая төгрөгөөр, 104977 буюу 22.1 хувийг *шийтгэврээр,* үүний дотор 52638 иргэнийг 1069.0 сая төгрөгөөр торгож, 40893 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, 11443 хүнд *баривчлах шийтгэл ногдуулсан байна.*

Шийтгэл ногдуулсан эрх бүхий албан тушаалтнаар нь авч үзвэл: 93532 буюу 89.1 хувьд цагдаагийн эрх бүхий алба хаагч, 11441 буюу 10.9 хувьд шүүгч, 4 буюу 0.004 хувьд Засаг дарга тус тус шийтгэл ногдуулжээ.

Шийтгэврээр торгосон болон тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан, баривчлах шийтгэл ногдуулсан 104977 иргэний 40978 буюу 39.0 хувь нь согтуугаар зөрчил үйлджээ.

Зөрчлийн улмаас 7357 иргэнд 3.4 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсаны 89.3 хувийг нөхөн төлүүлжээ.

§2.2. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдон хүнийг саатуулах үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл

Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэсэн 119015 хүн эрүүлжүүлсэний дотор 64943 буюу 54.6 хувь нь нийслэлд, 50681 буюу 42.6 хувь нь аймгуудад, 3391 буюу 2.8 хувь нь төмөр замын салбарт тус тус саатуулагдаж, үйлчилгээний төлбөрт 413.2 сая төгрөгийг төлүүлсэн байна.

Хоногт дунджаар 326, үүнээс нийслэлд 177, аймгуудад 138 хүн эрүүлжүүлэгджээ.

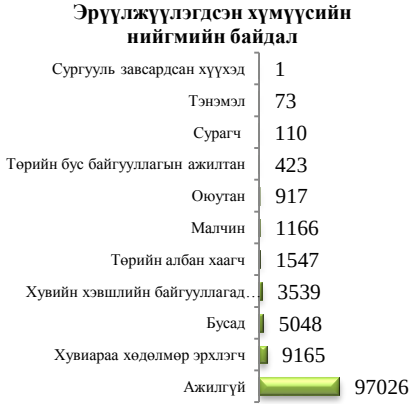

Саатуулагдсан хүмүүсийн 6124 буюу 5.1 хувь нь эмэгтэй, 673 буюу 0.6 хувь нь 18 хүртэлх насны, 126 буюу 0.1 хувь нь гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн байгаа ба архины албадан эмчилгээнд 435 хүнийг хамруулав.

Тэдгээрийн 2545 буюу 2.1 хувь нь хөнгөн, 112019 буюу 94.1 хувь нь дунд, 4451 буюу 3.7 хувь нь хүнд зэргийн согтолттой, 61525 буюу 51.7 хувь нь гэр, орон сууц, 44608 буюу 37.5 хувь нь гудамж талбай, 4473 буюу 3.8 хувь нь байгууллага, аж ахуйн нэгж, 3452 буюу 2.9 хувь нь баар, цэнгээний газар, 1578 буюу 1.3 хувь нь зочид буудал, 502 буюу 0.4 хувь нь үзвэр, үйлчилгээний газар, 2877 буюу 2.4 хувь нь бусад газраас тус тус саатуулагджээ.

Тэдгээрийн 84312 буюу 70.8 хувь нь бусдын амгалан тайван байдлыг алдагдуулсан, 13361 буюу 11.2 хувь нь гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон, 4006 буюу 3.4 хувь нь согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэсний улмаас хаана байгаагаа болон очих газраа мэдэхгүй болсон, 13126 буюу 11.0 хувь нь согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодсон, 3616 буюу 3.0 хувь нь гэмт хэрэг, зөрчилд өртөж болзошгүй, 594 буюу 0.5 хувь нь гудамж талбай, олон нийтийн газар ухаангүй унасны улмаас тус тус саатуулагджээ.

§3. НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 311821 гомдол, мэдээллийг шалгасан,
- Үүнээс:
- 56676 буюу 18.2 хувийг гэмт хэргийн,
- 31788 буюу 10.2 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 17390 буюу 30.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 38967 буюу 68.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 38534 буюу 98.9 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

шалгасан гомдол, мэдээллийн 64.4 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 55.5 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 28.4 хувийг шийтгэврээр торгох,
- 9.2 хувийг баривчлах,
- 3.5 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулж,
- 0.3 хувийг нэгтгэж,
- 3.3 хувийг нь хянан шалгах ажиллагааг явуулж болохгүй үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 93.3 хувийг 14 хоногт,
- 6.7 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 17144 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 1725 хэргээр буюу 11.2 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

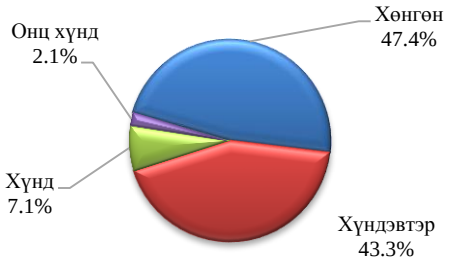

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 1107 хэргээр буюу 15.7,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 492 хэргээр буюу 7.0,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 28 хэргээр буюу 2.3,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 98 хэргээр буюу 37.4 хувиар хувиар тус тус өсчээ.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 17144 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.7 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг хүчиндэх,
- 1.0 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 1.0 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.2 хувийг булаах,
- 3.4 хувийг дээрэмдэх,
- 4.0 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 7.8 хувийг танхайрах,
- 9.1 хувийг залилан мэхлэх,
- 27.9 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 30.3 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 12.7 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 4022 нь 06-14 цагт,
- 4708 нь 14-19 цагт,
- 2664 нь 19-22 цагт,
- 5750 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

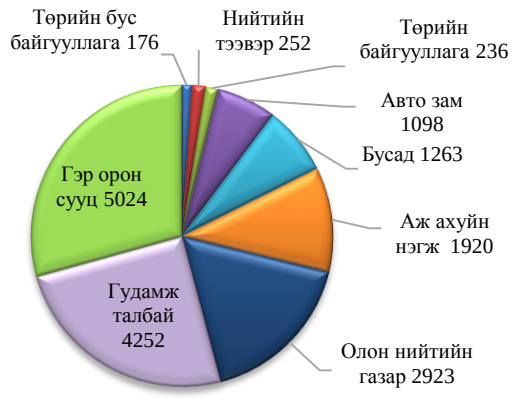

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 9009 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 19.6 хувиар өссөн,
- түүнээс 4983 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 55.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 1.2 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

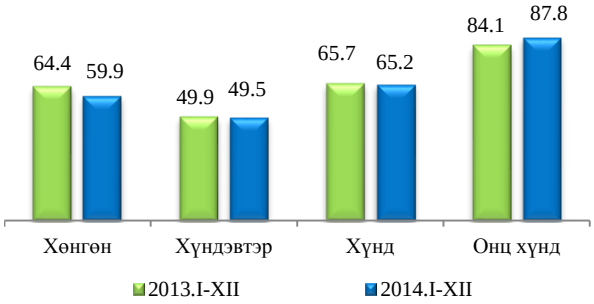

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 13315 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 7.7 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 18.0 хувийг эмэгтэй, 4.7 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

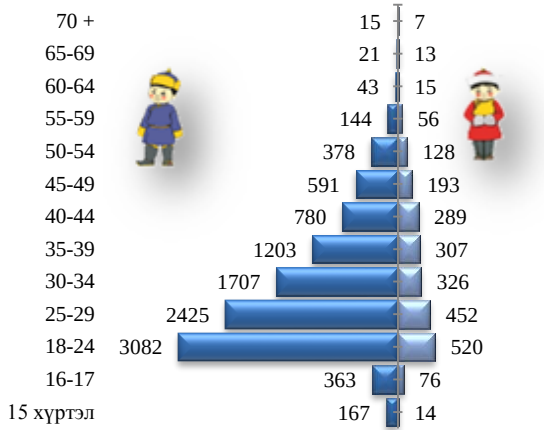

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 16846 иргэн, 40 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 444 хүн нас барсан,
- 6556 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 21.3,
- гэмтсэн хүн 13.0 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

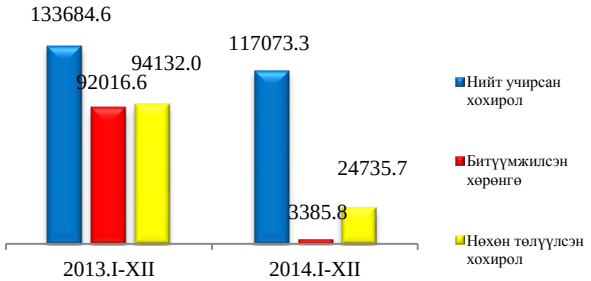

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 168857 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 162981 иргэн, 22 албан тушаалтан, 1205 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 1260.5 сая төгрөгөөр торгох,
- 1188 хүний тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг хасах,
- 3461 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Гэр, орон сууцанд 5598,
- Гудамж талбайд 3093,
- Олон нийтийн газарт 3378,
- Замд 2386,
- Аж ахуйн нэгжид 816,
- Төрийн байгууллагад 186,
- Төрийн бус байгууллагад 45,
- Нийтийн тээвэрт 38
- Бусад газарт 720 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 1522,
- 13-18 цагт 3762,
- 19-24 цагт 8384,
- 01-05 цагт 2592 зөрчил тус тус

байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

64943 хүн саатуулагдсан:

- 583 буюу 0.9 хувь нь эмэгтэй,
- 337 буюу 0.5 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 330 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§3.1. Баянгол дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 38874 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 10323 буюу 26.6 хувийг гэмт хэргийн,
- 2406 буюу 6.2 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 2711 буюу 26.3 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 7610 буюу 73.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 7564 буюу 99.4 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 33.8 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 20.4 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 57.7 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 3.2 хувийг баривчлах,
- 0.5 хувийг нэгтгэн шалгасан,
- 18.2 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 83.4 хувийг 14 хоногт,
- 16.6 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 2775 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 254 хэргээр буюу 10.1 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

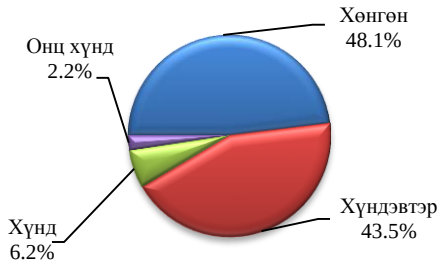

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 55 хэргээр буюу 4.3 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 170 хэргээр буюу 16.4 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 2.4 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 24 хэргээр буюу 63.2 хувиар тус тус өссөн байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 2775 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.5 хувийг хүчиндэх,
- 1.0 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.0 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.5 хувийг булаах,
- 3.1 хувийг дээрэмдэх,
- 4.2 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 9.0 хувийг танхайрах,
- 13.4 хувийг залилан мэхлэх,
- 25.0 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 27.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 13.6 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 590 нь 06-14 цагт,
- 671 нь 14-19 цагт,
- 522 нь 19-22 цагт,
- 992 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

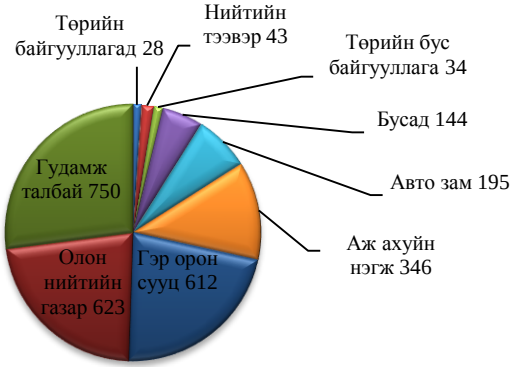

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 1109 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 15.8 хувиар өссөн,
- түүнээс 705 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 63.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 1.0 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

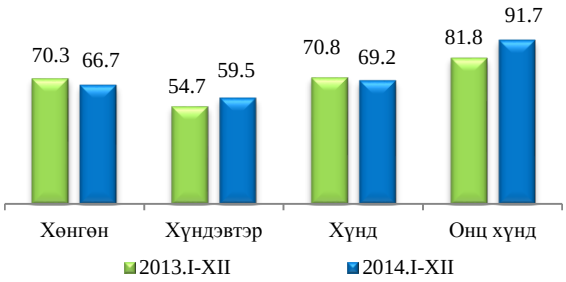

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 2245 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 8.1 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 20.3 хувийг эмэгтэй, 5.8 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

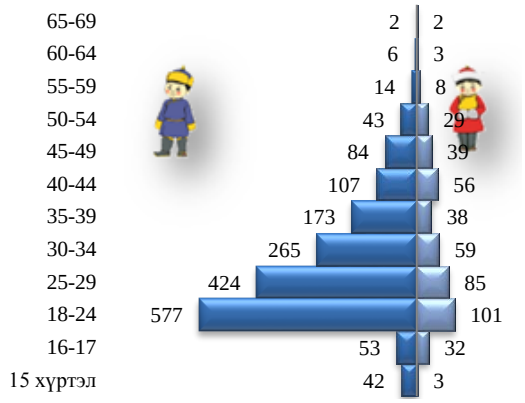

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

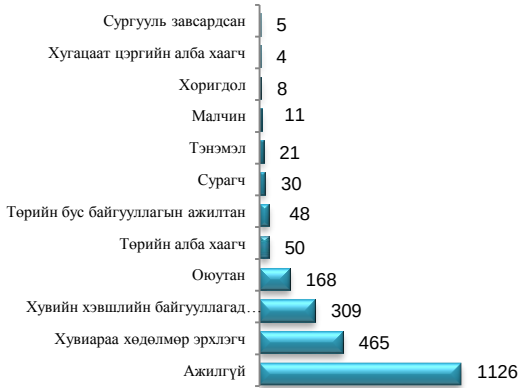

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 2721 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 63 хүн нас барсан,
- 1222 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 4.5 хувиар буурч,
- гэмтсэн хүн 3.0 хувиар өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

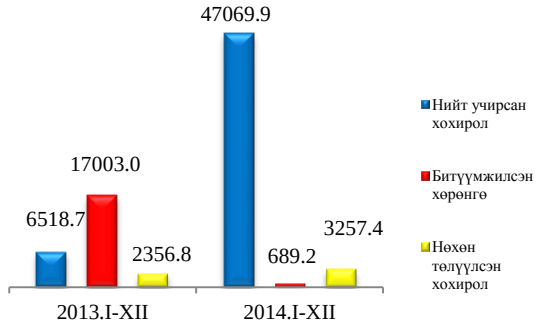

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 19643 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 18997 иргэн, 1 албан тушаалтан, 458 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 245.9 сая төгрөгөөр торгох,
- 187 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Олон нийтийн газарт 1100,
- Гудамж талбайд 654,
- Гэр, орон сууцанд 408,
- Аж ахуйн нэгжид 254,
- Төрийн байгууллагад 9,
- Замд 9,
- Нийтийн тээвэрт 5,
- Төрийн бус байгууллагад 5,
- Бусад газарт 191 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 227,
- 13-18 цагт 478,
- 19-24 цагт 1147,
- 01-05 цагт 783 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

7826 хүн саатуулагдсан:

- 18 буюу 0.2 хувь нь эмэгтэй,

- 66 буюу 0.8 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байх ба 42 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§3.2. Баянзүрх дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 88545 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 15723 буюу 17.8 хувийг гэмт хэргийн,
- 3672 буюу 4.1 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 4263 буюу 27.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 11439 буюу 72.8 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 11266 буюу 71.7 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 44.1 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 8.8 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 68.6 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 14.3 хувийг баривчлах,
- 8.3 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 91.8 хувийг 14 хоногт,
- 8.0 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 4263 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 521 хэргээр буюу 13.9 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

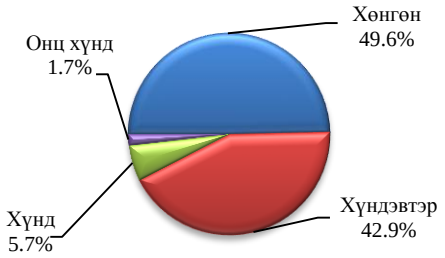

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 336 хэргээр буюу 16.7 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 118 хэргээр буюу 6.4 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 53 хэргээр буюу 16.1 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 15 хэргээр буюу 21.4 хувиар тус тус өссөн байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 4263 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.1 хувийг бусдын болгоомжгүй алах,
- 0.5 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.8 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.1 хувийг хүчиндэх,
- 1.1 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.4 хувийг булаах,
- 3.1 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 4.0 хувийг дээрэмдэх,
- 9.6 хувийг танхайрах,
- 7.6 хувийг залилан мэхлэх,
- 27.3 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 32.6 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 10.8 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 795 нь 06-14 цагт,
- 1251 нь 14-19 цагт,
- 606 нь 19-22 цагт,
- 1661 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн

байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

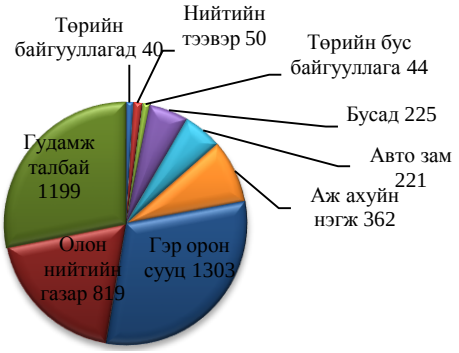

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 2212 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 21.0 хувиар өссөн,
- түүнээс 1290 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 48.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 3.6 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

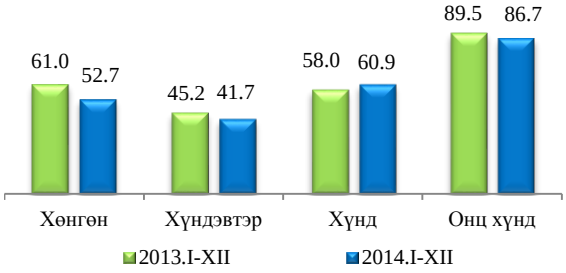

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 2906 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 8.7 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 19.8 хувийг эмэгтэй, 3.7 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

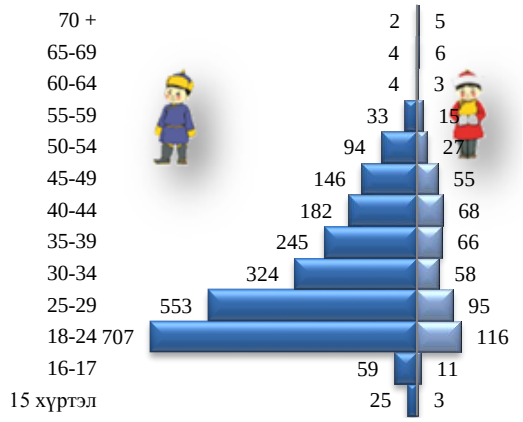

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 4247 иргэн, 8 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 103 хүн нас барсан,
- 1589 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 27.2 хувиар,
- гэмтсэн хүн 23.2 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

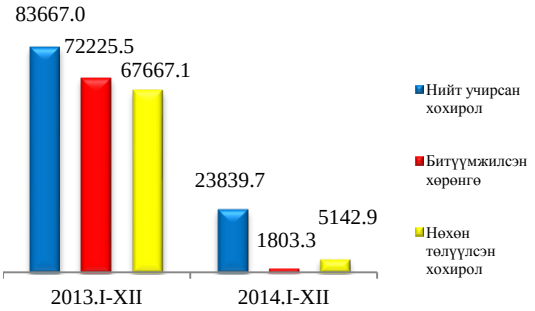

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 26182 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 25396 иргэн, 151 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 195.1 сая төгрөгөөр торгох,

- 635 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Гэр, орон сууцанд 1690,
- Гудамж талбайд 688,
- Олон нийтийн газарт 660,
- Аж ахуйн нэгжид 133,
- Төрийн байгууллагад 23,
- Нийтийн тээвэрт 14,
- Төрийн бус байгууллагад 13,
- Замд 9,
- Бусад газарт 169 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 207,
- 13-18 цагт 761,
- 19-24 цагт 2156,
- 01-05 цагт 275 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

14722 хүн саатуулагдсан:

- 61 буюу 0.4 хувь нь эмэгтэй,

- 56 буюу 0.3 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байх ба 92 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

3.3. Сүхбаатар дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 29087 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 7865 буюу 27.0 хувийг гэмт хэргийн,

- 7299 буюу 25.1 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 2603 буюу 33.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,

- 5226 буюу 66.4 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 5179 буюу 99.1 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 43.9 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 79.9 хувийг торгуулийн хуудсаар,

- 15.8 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,

- 3.0 хувийг баривчлах,

- 1.2 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй үндэслэлээр тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 88.1 хувийг 14 хоногт,

- 11.9 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 2593 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 177 хэргээр буюу 7.3 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

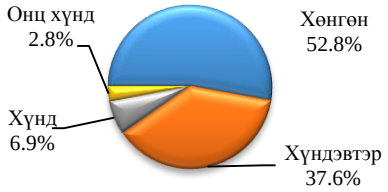

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хүнд ангиллын гэмт хэрэг 8 хэргээр буюу 4.3 хувиар буурч,
- хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 84 хэргээр буюу 6.5 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 74 хэргээр буюу 8.2 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 27 хэргээр буюу 60.0 хувиар тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 2593 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.4 хувийг мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэл, бодисыг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах
- 0.5 хувийг татвар төлөхөөс зайлсхийх,
- 0.5 хувийг хүчиндэх,
- 0.6 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.8 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг булаах,
- 1.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 3.4 хувийг бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх,
- 3.9 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 6.0 хувийг танхайрах,
- 12.0 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 25.5 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 32.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 12.2 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 656 нь 06-14 цагт,
- 832 нь 14-19 цагт,
- 338 нь 19-22 цагт,
- 767 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

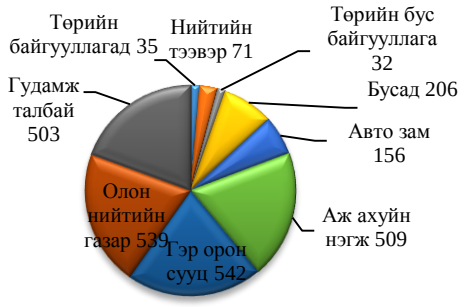

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 1258 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 15.0 хувиар өссөн,
- түүнээс 694 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 55.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 1.6 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

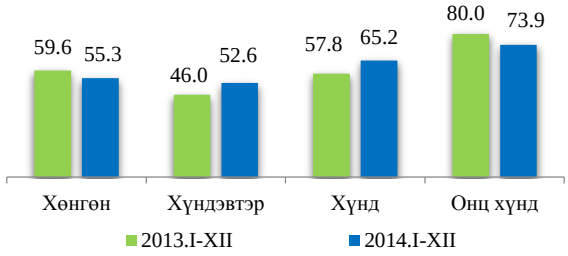

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 1994 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 7.9 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 17.6 хувийг эмэгтэй, 4.3 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

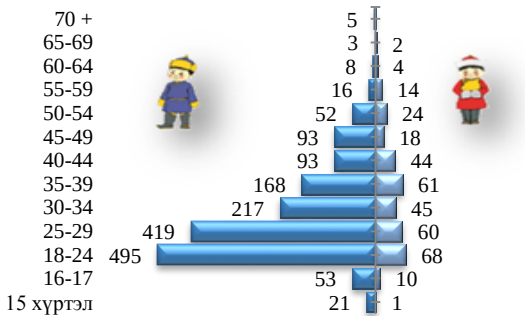

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 2517 иргэн, 3 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 53 хүн нас барсан,
- 655 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 43.2 хувиар өсч,
- гэмтсэн хүн 4.0 хувиар буурсан.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

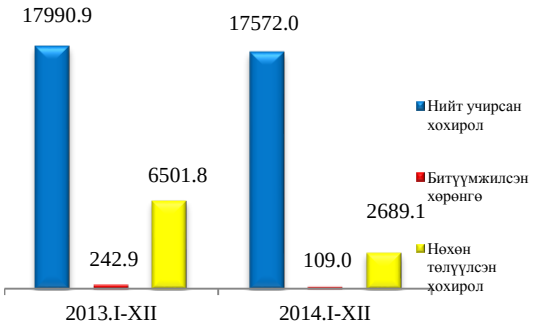

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 25724 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 25091 иргэн, 2 албан тушаалтан, 268 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 211.8 сая төгрөгөөр торгох,
- 363 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Олон нийтийн газарт 666,
- Гудамж талбайд 470,
- Гэр, орон сууцанд 494,
- Аж ахуйн нэгжид 122,
- Төрийн байгууллагад 21,
- Төрийн бус байгууллагад 13,
- Нийтийн тээвэрт 7
- Замд 21,
- Бусад газарт 132 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 154,
- 13-18 цагт 455,
- 19-24 цагт 905,
- 01-05 цагт 432 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэж зөрчил гаргасан хүмүүсийг саатуулах үйл ажиллагаа:

- 8042 хүн саатуулагдсан:
- 9 буюу 0.1 хувь нь эмэгтэй,
- 48 буюу 0.6 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 25 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§3.4. Сонгинохайрхан дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 72407 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 10298 буюу 14.2 хувийг гэмт хэргийн,
- 3321 буюу 32.2 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 3147 буюу 30.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 7096 буюу 68.9 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 7023 буюу 99.0 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 54.0 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

-49.8 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 34.7 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 15.3 хувийг баривчлах,
- 0.2 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 96.3 хувийг 14 хоногт,
- 3.7 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 3039 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 261 хэргээр буюу 9. хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

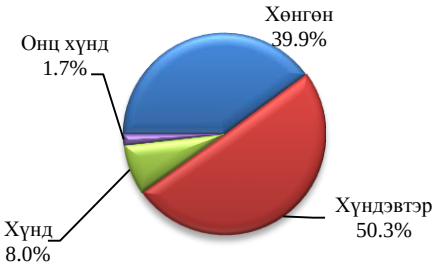

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 327 хэргээр буюу 36.9 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 13 хэргээр буюу 33.3 хувиар тус тус өсч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 73 хэргээр буюу 4.6 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 2.4 хувиар тус тус буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 3039 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.7 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 0.9 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.3 хувийг хүчиндэх,
- 1.3 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.5 хувийг булаах,
-4.0 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 4.4 хувийг дээрэмдэх,
- 5.0хувийг залилан мэхлэх,
- 8.2 хувийг танхайрах,
- 26.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 34.4 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 11.6хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 914 нь 06-14 цагт,
- 668 нь 14-19 цагт,
- 504 нь 19-22 цагт,
- 953 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

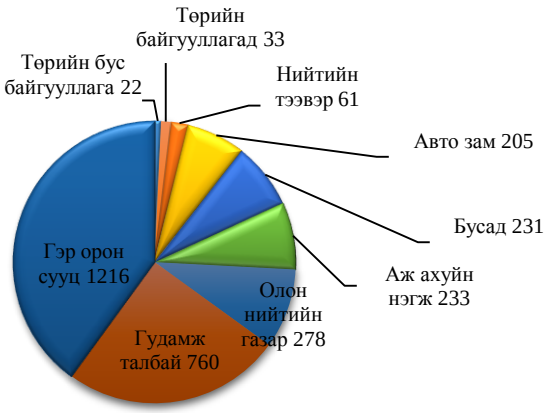

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 1767 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 13.8 хувиар өссөн,

-түүнээс 1034 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 58.5 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 1. нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

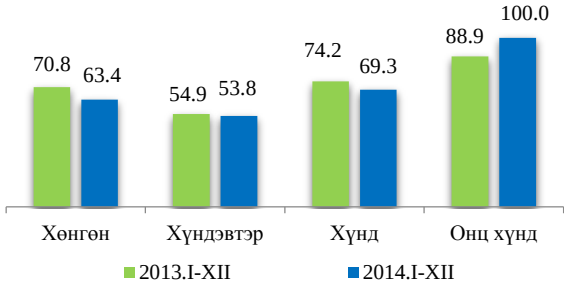

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 2440 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 8.3 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 14.0 хувийг эмэгтэй, 2.8 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

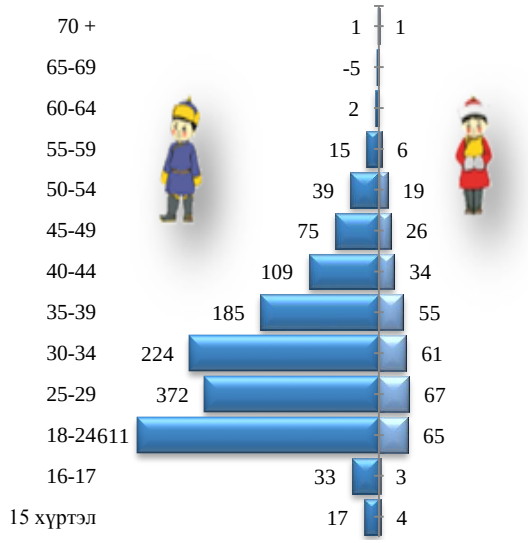

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

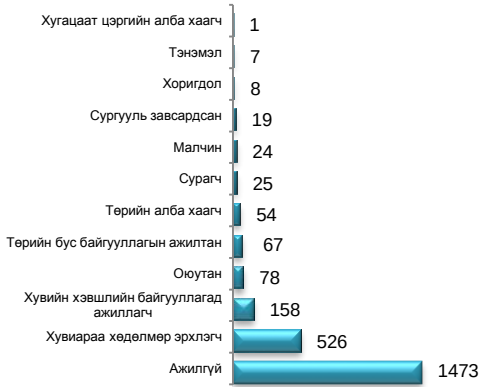

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-3069 иргэн, 13 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 95 хүн нас барсан,

-1215 хүн гэмтсэн,

-өмнөх оныхоос нас барсан хүн 14.5 хувь, гэмтсэн хүн 21.0 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

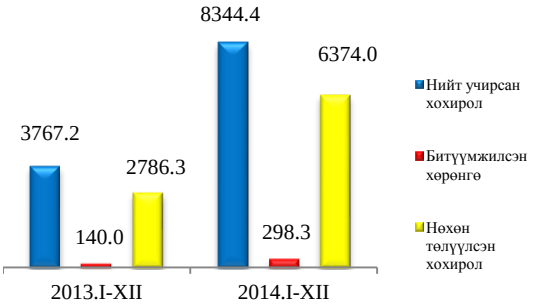

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 22980 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 42300 иргэн, 1 албан тушаалтан, 49 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 240.3 сая төгрөгөөр торгох,

- 630 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 3,

- Төрийн бус байгууллагад 6,
- Нийтийн тээвэрт 6,
- Төрийн байгууллагад 40,
- Аж ахуйн нэгжид 104,
- Олон нийтийн газарт 216,
- Гудамж талбайд 471,
- Гэр, орон сууцанд 941,
- Бусад газарт 68 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсанзөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 195,
- 13-18 цагт 449,
- 19-24 цагт 1121,
- 01-05 цагт 90 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

- 12831 хүн саатуулагдсан:
- 30 буюу 0.2 хувь нь эмэгтэй,
- 65 буюу 0.5 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 51 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§3.5. Хан-Уул дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 22125 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 3438 буюу 15.5 хувийг гэмт хэргийн,
- 4155 буюу 18.8 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 1505 буюу 43.8 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 1929 буюу 56.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 1925 буюу 99.8 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 38.2 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 65.6 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 23.1 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 7.5 хувийг баривчлах,
- 3.8 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 92.6 хувийг 14 хоногт,
- 7.4 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 1484 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 248 хэргээр буюу 20.1 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

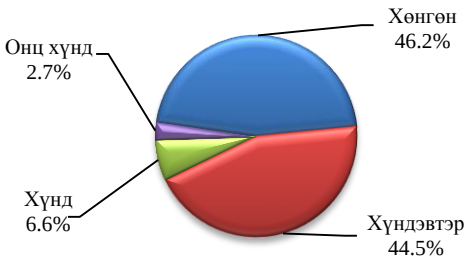

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 145 хэргээр буюу 26.8 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 74 хэргээр буюу 12.6 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 11 хэргээр буюу 12.6 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 18 хэргээр буюу 81.8 хувиар тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 1484 гэмт хэргийн бүтэц, хэргийн төрлөөр:

- 0.7 хувийг хүчиндэх,
- 0.9 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.1 хувийг булаах,
- 2.4 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 2.6 хувийг дээрэмдэх,
- 6.1 хувийг танхайрах,
- 6.7 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 6.9 хувийг залилан мэхлэх,
- 27.1 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 30.0 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 14.6 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 363 нь 06-14 цагт,
- 391 нь 14-19 цагт,
- 223 нь 19-22 цагт,
- 507 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

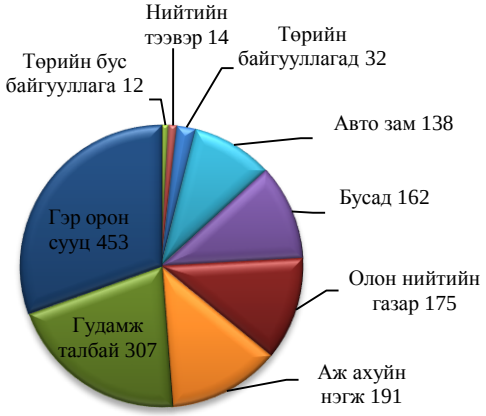

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 667 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 26.1 хувиар өссөн,
- түүнээс 395 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 59.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 3.3 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

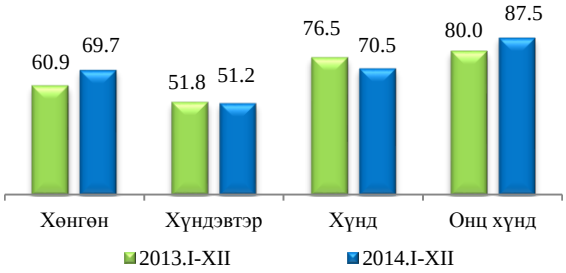

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 1272 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 14.1 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 16.4 хувийг эмэгтэй, 5.3 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

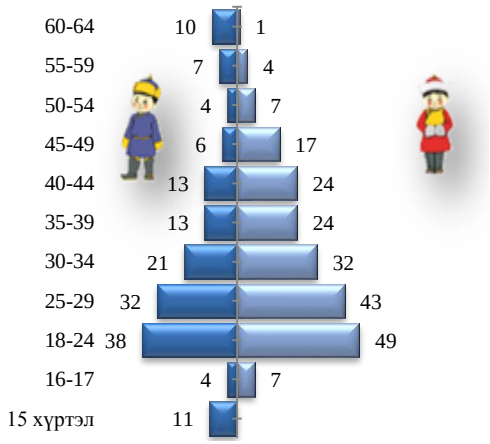

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 1434 иргэн, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 61 хүн нас барсан,
- 644 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 64.9 хувиар,
- гэмтсэн хүн 2.9 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

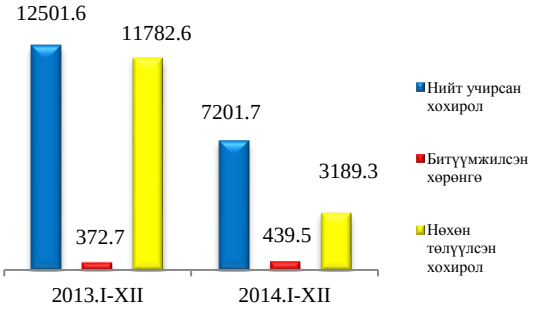

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 14013 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 13605 иргэн, 84 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 103.0 сая төгрөгөөр торгох,

324 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Гэр, орон сууцанд 659,
- Олон нийтийн газарт 258,
- Гудамж талбайд 216,
- Аж ахуйн нэгжид 82,
- Төрийн байгууллагад 32,
- Нийтийн тээвэр 5,
- Төрийн бус байгууллагад 3,
- Замд 2,
- Бусад газарт 46 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 157,
- 13-18 цагт 354,
- 19-24 цагт 686,
- 01-05 цагт 106 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

7285 хүн саатуулагдсан:

- 13 буюу 0.2 хувь нь эмэгтэй,
- 42 буюу 0.6 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 87 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§3.6. Чингэлтэй дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 50819 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 6699 буюу 13.2 хувийг гэмт хэргийн,
- 4131 буюу 8.1 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 2346 буюу 35.0 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 4185 буюу 62.5 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 4099 буюу 97.9 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 42.0 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 65.4 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 18.3 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 14.1 хувийг баривчлах,
- 1.5 хувийг баривчлах,
- 0.7 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 97.0 хувийг 14 хоногт,
- 3.0 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 2392 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 277 хэргээр буюу 13.1 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

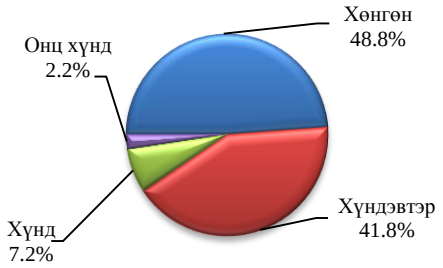

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 150 хэргээр буюу 14.7 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 132 хэргээр буюу 15.2 хувиар тус тус өсч,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 5 хэргээр буюу 2.8 хувиар буурч,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг өмнөх оны түвшинд байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 2392 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.7 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.8 хувийг хүчиндэх,
- 0.8 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.8 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 0.8 хувийг булаах,
- 2.8 хувийг дээрэмдэх,
- 2.9 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 6.7 хувийг танхайрах,
- 12.0 хувийг залилан мэхлэх,
- 27.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 30.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 13.8 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 585 нь 06-14 цагт,
- 729 нь 14-19 цагт,
- 354 нь 19-22 цагт,
- 724 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

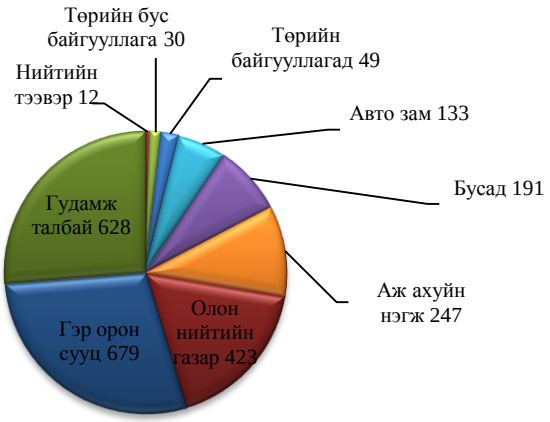

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 1402 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 34.8 хувиар өссөн,
- түүнээс 768 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 54.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 3.0 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

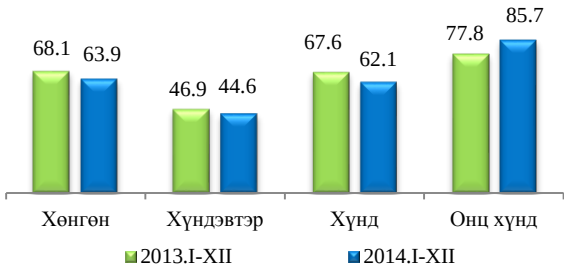

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 1831 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 4.3 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 22.0 хувийг эмэгтэй, 5.9 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

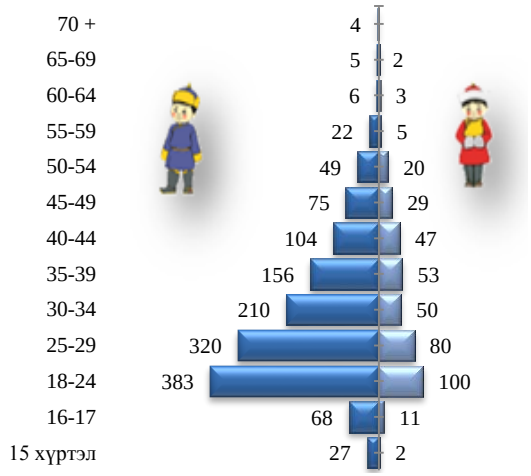

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

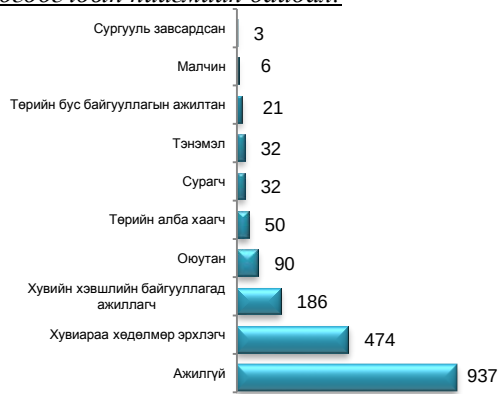

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 2241 иргэн, 5 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 34 хүн нас барсан,
- 845 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 27.6 хувиар буурч,
- гэмтсэн хүн 19.5 хувиар өссөн байна.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

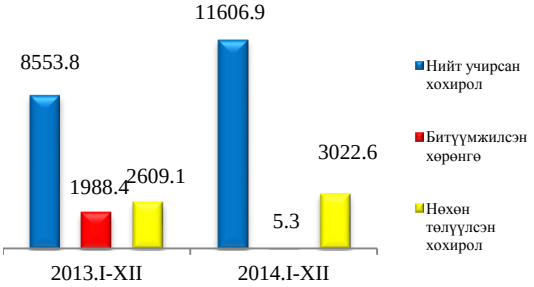

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 14566 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 13792 иргэн, 9 албан тушаалтан, 165 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 115.3 сая төгрөгөөр торгох,
- 600 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Олон нийтийн газарт 334,
- Гудамж талбайд 362,

- Гэр, орон сууцанд 697,
- Аж ахуйн нэгжид 64,
- Төрийн байгууллагад 30,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Бусад газарт 53 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 167,
- 13-18 цагт 414,
- 19-24 цагт 680,
- 01-05 цагт 280 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

8382 хүн саатуулагдсан:

- 73 буюу 0.9 хувь нь эмэгтэй,

- 34 буюу 0.4 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 7 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§3.7. Багануур дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 4749 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:

- 1160 буюу 24.4 хувийг гэмт хэргийн,

- 3035 буюу 63.9 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлжбайна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 311буюу 26.8 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,

- 819 буюу 70.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 815 буюу 99.5 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 79.6 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

-57.9 хувийг торгуулийн хуудсаар,

- 21.4 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,

- 8.1 хувийг баривчлах,

- 0.3 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.6 хувийг 14 хоногт,

- 0.4 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 236 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 42 хэргээр буюу 15.1 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

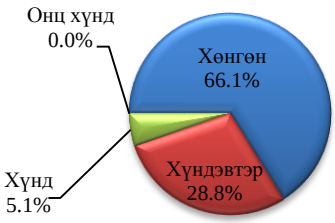

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 2.5 хувиар,

- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 23 хэргээр буюу 25.3хувиар,

- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 11 хэргээр буюу 47.8 хувиар тус тус буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 3039 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.8 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,

- 0.8 хувийг хүчиндэх,
- 0.8 хувийг залилан мэхлэх,
- 2.1 хувийг дээрэмдэх,
- 2.1 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 3.0 хувийг танхайрах,
- 5.5 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 14.0 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 52.5 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 18.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 41 нь 06-14 цагт,
- 75 нь 14-19 цагт,
- 46 нь 19-22 цагт,
- 74 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

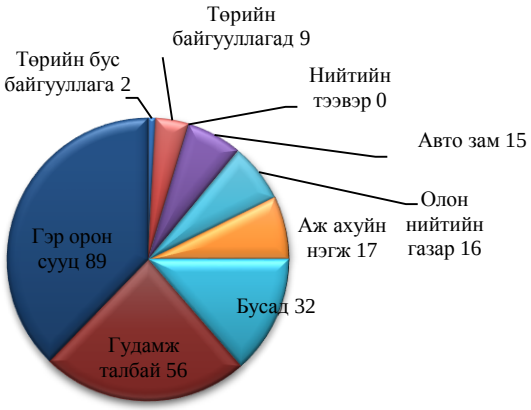

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 35 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 47.0 хувиар буурсан,

-түүнээс 25 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 71.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 7.8 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

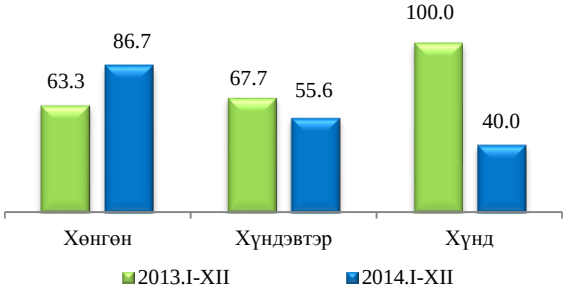

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 262 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 13.2 хувиар буурсан,
-шалгагдсан нийт хүний 19.1 хувийг эмэгтэй, 3.4 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

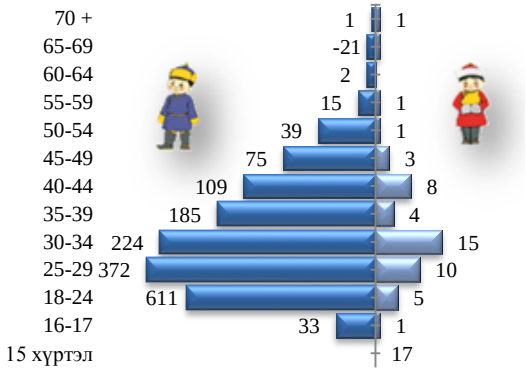

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-256 иргэн, 5 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 9 хүн нас барсан,

-1176хүн гэмтсэн,

-өмнөх оныхоос нас барсан хүн 3.0 дахин өсч, гэмтсэн хүн урьд оны мөн үеийн түвшинд байна.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

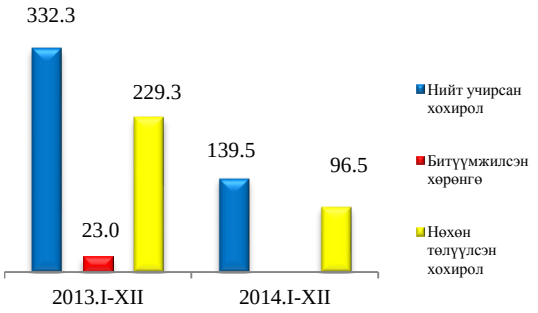

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 12717 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 12056 иргэн,9 албан тушаалтан, 8 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 72.5 сая төгрөгөөр торгох,

- 250 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Нийтийн тээвэрт 1,
- Төрийн бус байгууллагад 2,
- Төрийн байгууллагад 24,
- Аж ахуйн нэгжид 28,
- Олон нийтийн газарт 67,
- Гудамж талбайд 105,
- Гэр, орон сууцанд 246,
- Замд 1103,
- Бусад газарт 40 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсанзөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 162,
- 13-18 цагт 400,
- 19-24 цагт 814,
- 01-05 цагт 240 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

1732 хүн саатуулагдсан:

- 78 буюу 4.5 хувь нь эмэгтэй,

- 5 буюу 0.3 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байна.

§3.8. Багахангай дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 180 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 73 буюу 40.6 хувийг гэмт хэргийн,

- 109 буюу 60.6 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 50 буюу 68.5 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 63.0 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 92.7 хувийг шийтгэврээр торгох,
- 4.6 хувийг баривчлах үндэслэлээр тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.1 хувийг 14 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 23 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 8 хэргээр буюу 25.8 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

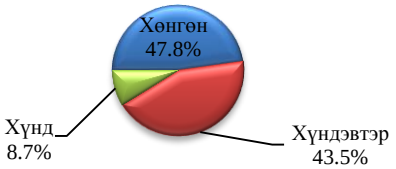

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 28 хэргээр буюу 35.3 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 3 хэргээр буюу 23.1 хувиар тус тус буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 23 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 8.7 хувийг хүчиндэх,
- 13.0 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 13.0 хувийг танхайрах,
- 21.7 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 34.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 8.8 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 3 нь 06-14 цагт,
- 5 нь 14-19 цагт,
- 5 нь 19-22 цагт,
- 10 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

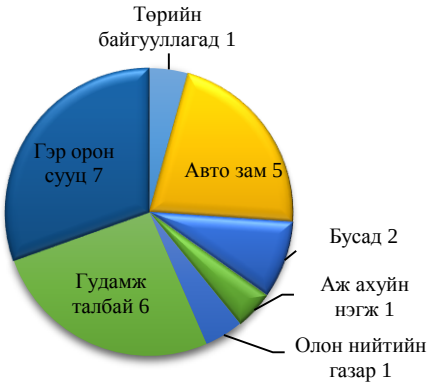

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 6 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 13.8 хувиар өссөн,
- 4 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 66.7 хувьтай байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

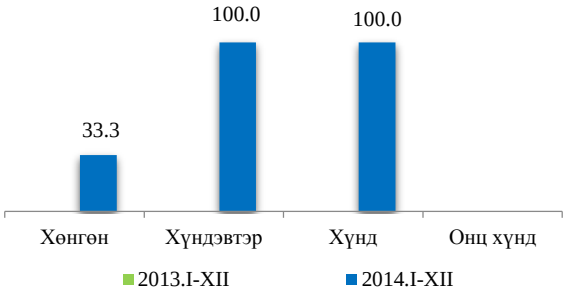

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 22 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 33.3 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 13.6 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

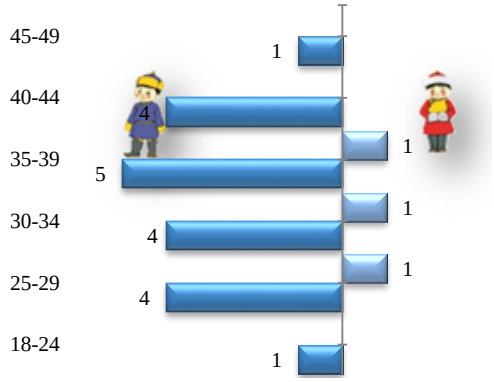

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-23 иргэн хохирсон,

- үүнээс 9 хүн гэмтсэн ба өмнөх оныхоос 80.0 хувиар өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

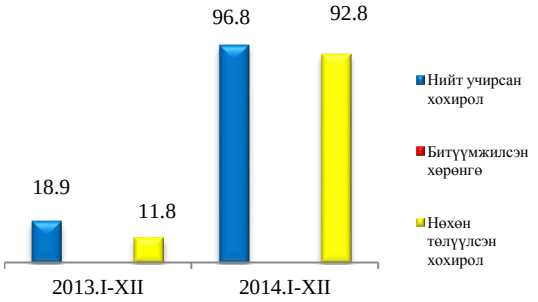

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 2820 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 2759 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 19.8 сая төгрөгөөр торгох,

- 10 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Төрийн байгууллагад 2,
- Аж ахуйн нэгжид 10,
- Олон нийтийн газарт 22,
- Гудамж талбайд 33,
- Гэр, орон сууцанд 116,
- Замд 167 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсанзөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 44,
- 13-18 цагт 87,
- 19-24 цагт 177,
- 01-05 цагт 42 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

252 хүн саатуулагдсан:

-12 буюу 4.8 хувь нь эмэгтэй,

- 1буюу 0.4 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байна.

§3.9. Налайх дүүрэгт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 5035 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:

- 1097 буюу 21.8 хувийг гэмт хэргийн,

- 3660 буюу 72.7 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 481 буюу 43.8 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 613 буюу 55.9 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 613 буюу 100.0 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 50.9 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 58.8 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 9.2 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 11.9 хувийг баривчлах,
- 20.0 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан,
- 0.1 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 100.0 хувийг 14 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 339 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 37 хэргээр буюу 12.3 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

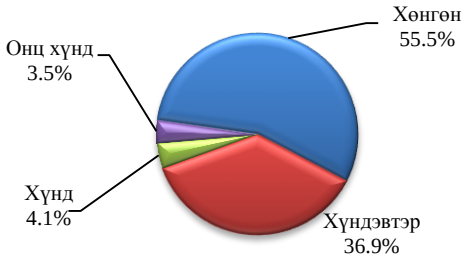

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 20 хэргээр буюу 11.9 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 23 хэргээр буюу 22.5 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 6 хэргээр буюу 2.0 дахин тус тус өсч,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 12 хэргээр буюу 46.2 хувиар буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 339 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг булаах,
- 1.2 хувийг дээрэмдэх,
- 1.5 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.8 хувийг хүчиндэх,
- 2.4 хувийг залилан мэхлэх,
- 2.7 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 3.2 хувийг танхайрах,
- 6.8 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 20.1 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 43.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 16.6 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 75 нь 06-14 цагт,
- 86 нь 14-19 цагт,
- 66 нь 19-22 цагт,
- 112 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

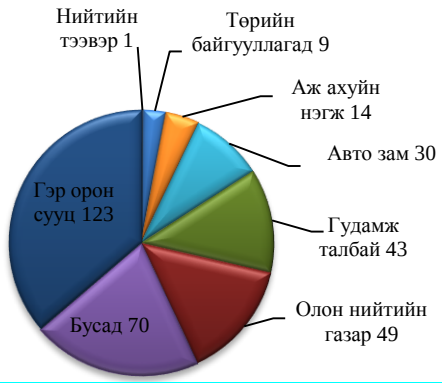

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 89 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 9.9 хувиар өссөн,
- түүнээс 68 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 76.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 15.9 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

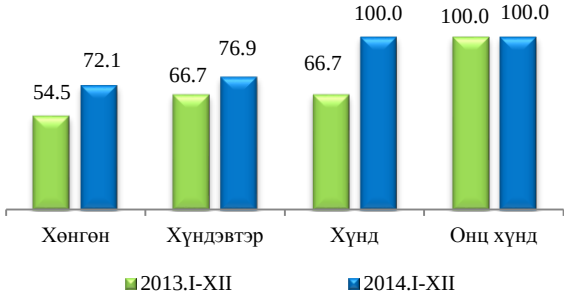

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 343 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 12.8 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 16.9 хувийг эмэгтэй, 6.4 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

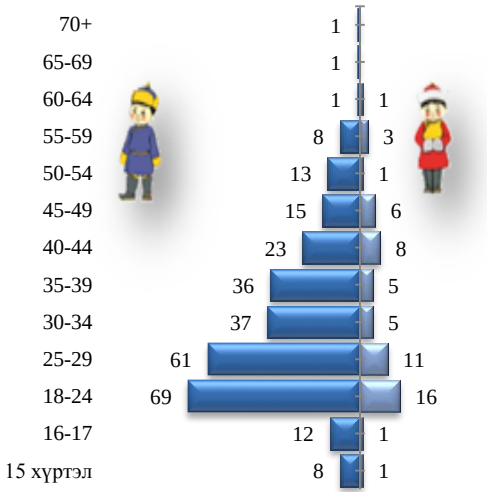

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 338 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 26 хүн нас барсан,
- 201 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 62.5 хувиар,
- гэмтсэн хүн 3.1 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

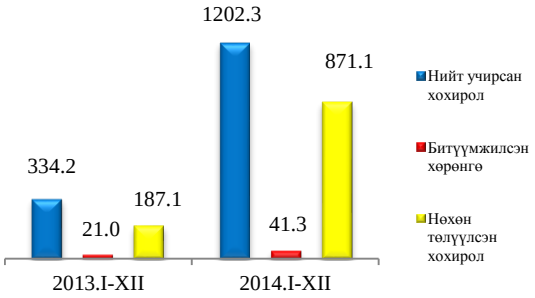

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 10212 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 8985 иргэн, 21 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 56.7 сая төгрөгөөр торгох,
- 746 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан,

460 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл

ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 1072,
- Гэр, орон сууцанд 347,
- Гудамж талбайд 94,
- Олон нийтийн газарт 55,
- Аж ахуйн нэгжид 19,
- Төрийн байгууллагад 5,
- Төрийн бус байгууллагад 2,
- Бусад газарт 21 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 209,
- 13-18 цагт 364,
- 19-24 цагт 698,
- 01-05 цагт 344 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

- 3871 хүн саатуулагдсан:
- 340 буюу 8.8 хувь нь эмэгтэй,
- 20 буюу 0.5 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 26 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§3.10. Төмөр замын салбарт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 1145 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 373 буюу 32.6 хувийг гэмт хэргийн,
- 730 буюу 63.8 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 129 буюу 34.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 244 буюу 65.4 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 237 буюу 97.1 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 45.3 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

-0.3 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 91.9 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 1.9 хувийг баривчлах,
- 0.4 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 95.8 хувийг 14 хоногт,
- 4.2 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 98 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 10 хэргээр буюу 10.1 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

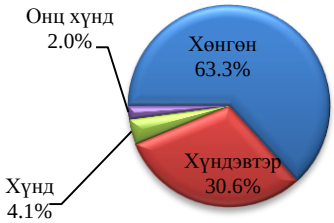

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 5 хэргээр буюу 8.8 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 7.1хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 100 хувиар тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 98 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 1.0 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,

- 1.0 хувийг хүчиндэх,
- 1.0 хувийг танхайрах,
- 3.1 хувийг бусдын эд хөрөнгийг булаах,
- 6.1 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 8.2 хувийг залилан мэхлэх,
- 22.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 31.6 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 25.6 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 33 нь 06-14 цагт,
- 28 нь 14-19 цагт,
- 19 нь 19-22 цагт,
- 18 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

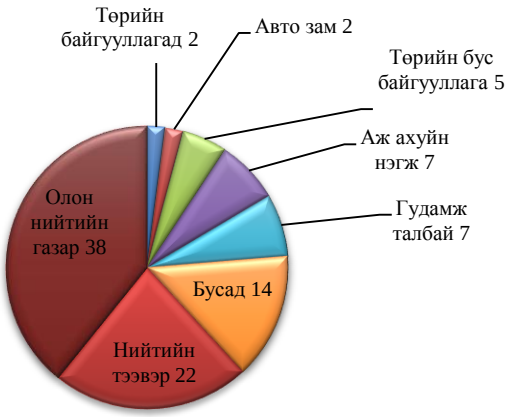

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 41 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 18.6 хувиар өссөн,
- түүнээс 33 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 71.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 7.8 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

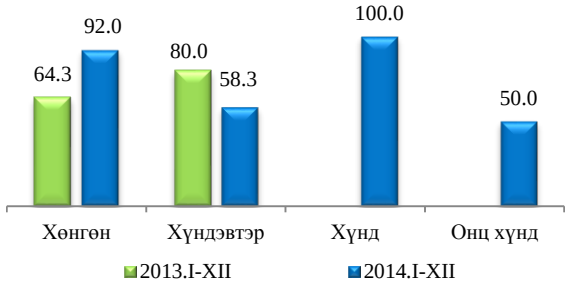

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 103 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 7.2 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 32.0 хувийг эмэгтэй, 10.7 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

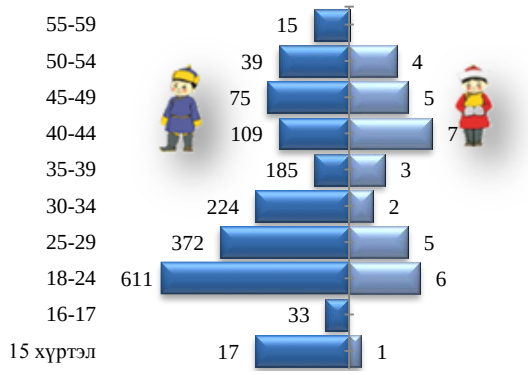

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 94 иргэн, 2 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 2 хүн нас барсан,
- 24 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос гэмтсэн хүн 9.1 хувиар өсч, нас барсан хүн урьд оны мөн үеийн түвшинд байна.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

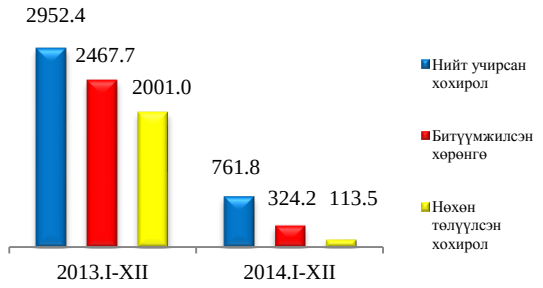

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 10196 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 10141 иргэнийг 61.9 сая төгрөгөөр торгох,
- 15 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Гэр, орон сууцанд 4,
- Аж ахуйн нэгжид 6,
- Төрийн байгууллагад 19,
- Төрийн бус байгууллагад 28,
- Нийтийн тээвэрт 44,
- Гудамж талбайд 45,
- Олон нийтийн газарт 187,
- Замд 376,
- Бусад газарт 33 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 233,
- 13-18 цагт 287,
- 19-24 цагт 178,
- 01-05 цагт 44 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

3391 хүн саатуулагдсан:

- 3390 буюу 99.9 хувь нь эмэгтэй хүмүүс байна.

§3.11. Иргэний агаарын тээврийн салбарт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 105 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 93 буюу 88.6 хувийг гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 21 буюу 22.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 72 буюу 77.4 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 69 буюу 95.8 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 54.8 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 82 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 69 хэргээр буюу 6.3 дахин өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

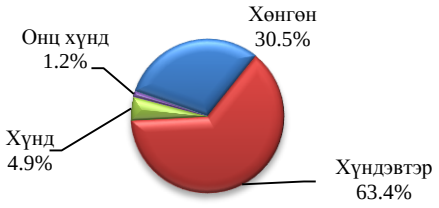

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 18 хэргээр буюу 3.6 дахин,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 50 хэргээр буюу 26.0 дахин,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 33.3 хувиар тус тус өсч,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг өмнөх оны түвшинд байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 82 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 1.2 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 1.2 хувийг агаарын тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал болон техник ашиглалтын журам зөрчих,
- 3.7 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 4.9 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 7.3 хувийг эд зүйлийг хууль бусаар хил нэвтрүүлэх,
- 25.6 хувийг хуурамч баримт бичиг, тамга, тэмдэг, хэвлэмэл маягт үйлдэх, ашиглах,
- 42.7 хувийг хууль бусаар Монгол Улсын хил нэвтрэх,
- 13.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 11 нь 06-14 цагт,
- 13 нь 14-19 цагт,
- 1 нь 19-22 цагт,
- 57 хувь нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 13 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 4.3 дахин өссөн,
- түүнээс 7 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 53.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 20.5 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

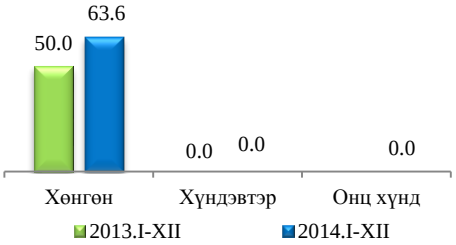

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 56 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 6.2 дахин өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 46.4 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

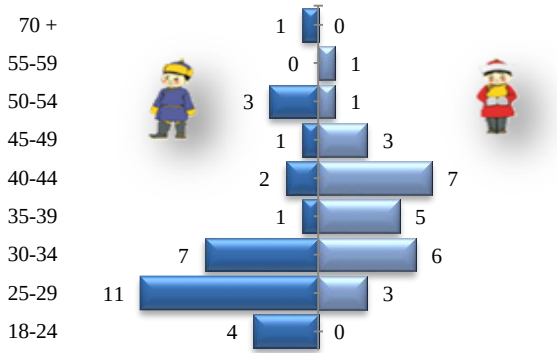

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 22 иргэн хохирсон,
- үүнээс 1 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос гэмтсэн хүн 66.7 хувиар буурсан.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

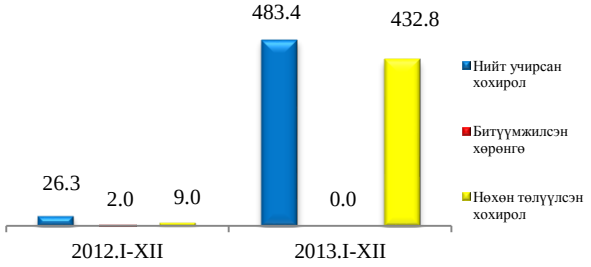

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 2537 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 2536 иргэнийг 14.5 сая төгрөгөөр торгох,
- 1 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 1,
- Төрийн байгууллагад 1,
- Нийтийн тээвэрт 2,
- Олон нийтийн газарт 42,
- Бусад газарт 35 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 14,
- 13-18 цагт 33,
- 19-24 цагт 33,
- 01-05 цагт 1 зөрчил тус тус

байна.

§4. АЙМГУУДАД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ

§4.1. Архангай аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 3779 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 1023 буюу 27.1 хувийг гэмт хэргийн,
- 1373буюу 36.3 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 502 буюу 49.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 513 буюу 50.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 500 буюу 97.5 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 70.7 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 47.6 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 5.6 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 19.6 хувийг баривчлах,

- 27.2 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасч тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 98.9 хувийг 14 хоногт,
- 1.0 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 469 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос хэргээр буюу 7.3 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

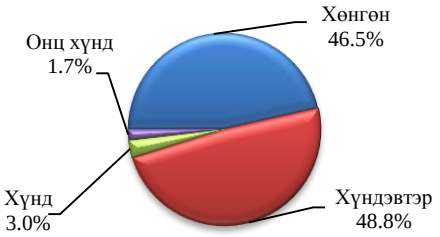

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 13 хэргээр буюу 6.3 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 25 хэргээр буюу 12.3 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 7 хэргээр буюу 33.3 хувиар буурсан,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 14.3 хувиар тус тус өссөн байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 469 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.4 хувийг бусдыг болгоомжгүй алах,
- 1.1 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.9 хувийг хүчиндэх,
- 0.6 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 0.2 хувийг дээрэмдэх,
- 2.3 хувийг залилан мэхлэх,
- 1.5 хувийг танхайрах,
- 6.8 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 40.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 33.9 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 10.5 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 72 нь 06-14 цагт,
- 120 нь 14-19 цагт,
- 83 нь 19-22 цагт,
- 194 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

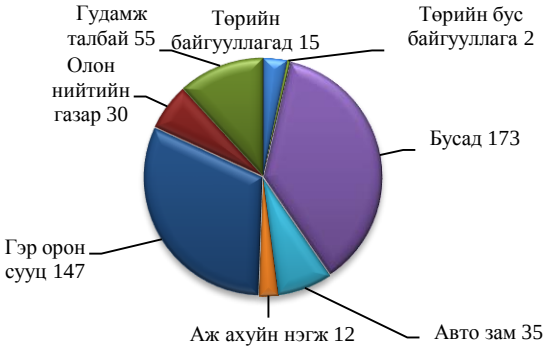

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 139 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 23.6 хувиар буурсан,

-түүнээс 99 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 71.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 2.4 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 538 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 69 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 8.7 хувийг эмэгтэй, 8.4 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

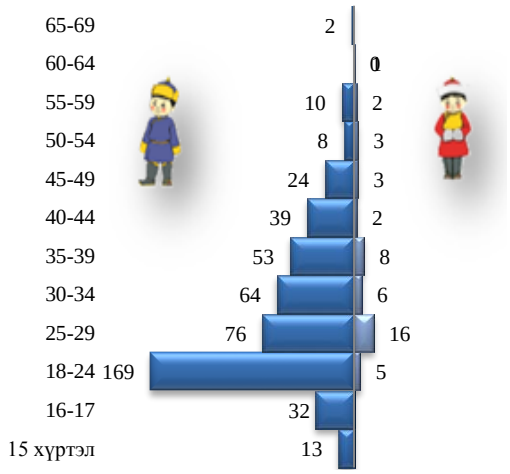

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-483 иргэн, 8 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 29 хүн нас барсан,
- 200 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 3.3 хувиар буурсан,
- гэмтсэн хүн 34.2 хувиар өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

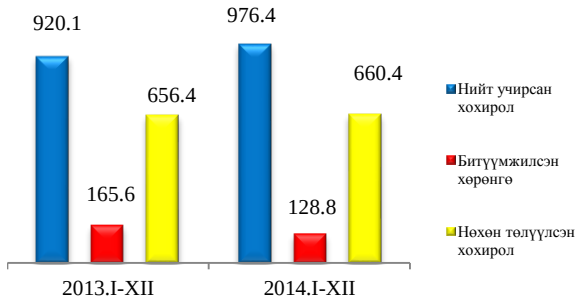

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 13397 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 12487 иргэнийг 80235.0 сая төгрөгөөр торгох,
- 377 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 1522,
- Гэр, орон сууцанд 34,
- Гудамж талбайд 13,
- Олон нийтийн газарт 22,
- Аж ахуйн нэгжид 3,
- Төрийн байгууллагад 1,
- Бусад газарт 6 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсанзөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 184,
- 13-18 цагт 630,
- 19-24 цагт 520,

- 01-05 цагт 267 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтуурууллах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

486 хүн саатуулагдсан:

- 7 буюу 1.4 хувь нь эмэгтэй,
- 4 буюу 0.8 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байна.

§4.2. Баян-Өлгий аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 3353 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 970 буюу 28.9 хувийг гэмт хэргийн,
- 2061 буюу 61.5 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 310 буюу 32.0 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 608 буюу 62.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 518 буюу 85.2 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 78.6 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 12.4 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 59.9 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 11.5 хувийг баривчлах,
- 14.6 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 1.2 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 98.0 хувийг 14 хоногт,
- 2.0 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 287 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 62 хэргээр буюу 17.8 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

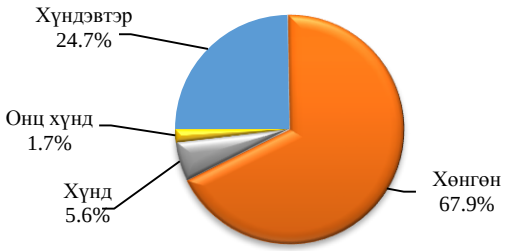

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 48 хэргээр буюу 19.8 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 28 хэргээр буюу 28.3 хувиар буурч,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 10 хэргээр буюу 2.7 дахин,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 5.0 дахин тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 287 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 1.0 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.0 хувийг хүчиндэх,
- 1.0 хувийг эд зүйлийг хууль бусаар хил нэвтрүүлэх,
- 1.0 хувийг танхайрах,
- 1.0 хувийг ан агнуурын тухай хууль тогтоомж зөрчих,
- 2.8 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 4.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 5.9 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 15.3 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 53.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 12.9 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 58 нь 06-14 цагт,
- 99 нь 14-19 цагт,
- 53 нь 19-22 цагт,
- 77 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

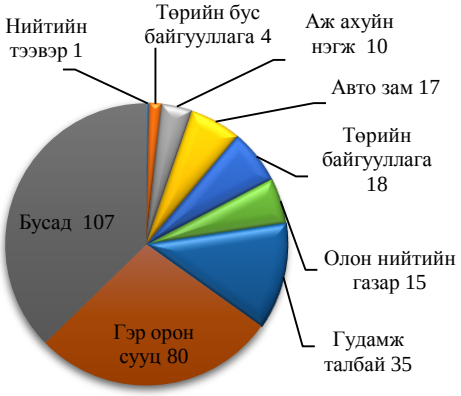

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 51 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 21.5 хувиар буурсан,
- түүнээс 35 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 68.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 2.5 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

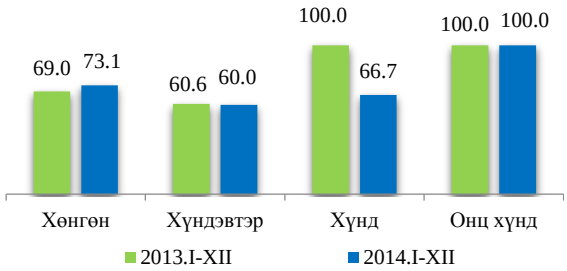

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 314 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 9.5 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 4.8 хувийг эмэгтэй, 3.2 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

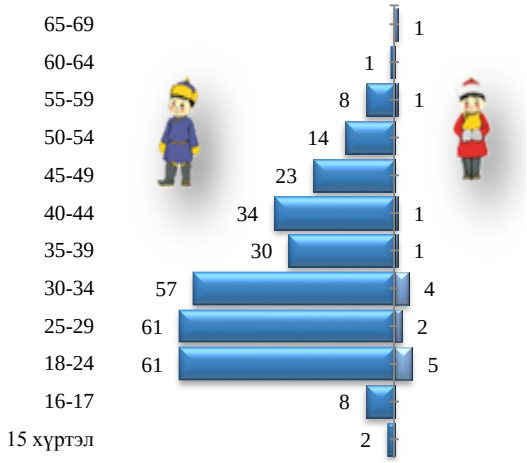

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 297 иргэн, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 12 хүн нас барсан,
- 151 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 33.3 хувиар,
- гэмтсэн хүн 52.5 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

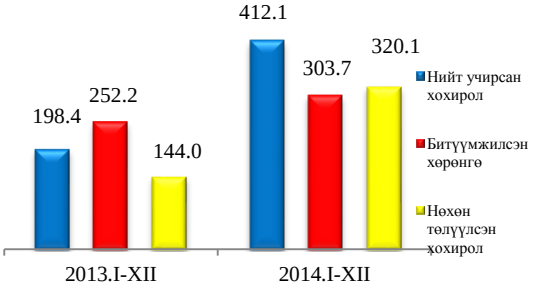

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 8053 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 7494 иргэн, 2 албан тушаалтанг 58.5 сая төгрөгөөр торгох,
- 303 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 254 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Нийтийн тээвэрт 3,
- Төрийн бус байгууллагад 8,
- Аж ахуйн нэгжид 14,
- Төрийн байгууллагад 35,
- Олон нийтийн газарт 83,
- Гудамж талбайд 214,
- Гэр, орон сууцанд 623,
- Замд 1102,
- Бусад газарт 274 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

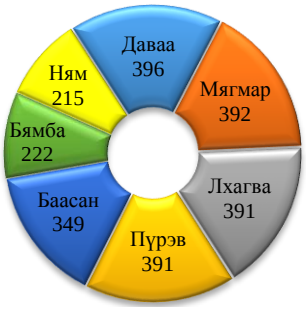

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 257,
- 13-18 цагт 767,
- 19-24 цагт 1174,
- 01-05 цагт 158 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэж зөрчил гаргасан хүмүүсийг саатуулах үйл ажиллагаа:

1143 хүн саатуулагдсан:

- 17 буюу 1.5 хувь нь эмэгтэй,
- 3 буюу 0.3 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байна

§4.3. Баянхонгор аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 4686 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 1511 буюу 32.2 хувийг гэмт хэргийн,
- 3159 буюу 67.4 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 485 буюу 32.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 995 буюу 65.9 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээр нь 100 хувь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 66.0 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 81.8 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 11.9 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 3.5 хувийг баривчлах,
- 2.1 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 0.6 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй үндэслэлээр тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.0 хувийг 14 хоногт,
- 1.0 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 430 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 1 хэргээр буюу 0.2 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

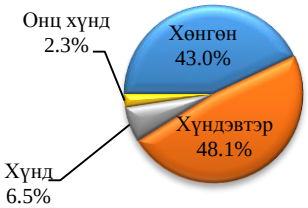

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 14 хэргээр буюу 6.3 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 12.5 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 9.1 хувиар тус тус буурч,
- хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 18 хэргээр буюу 10.8 хувиар өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 430 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.7 хувийг бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх,
- 0.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 0.9 хувийг ойн тухай хууль тогтоомж зөрчих,
- 0.9 хувийг хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох,
- 1.2 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.4 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 2.8 хувийг хүчиндэх,
- 4.4 хувийг танхайрах,
- 1.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 7.4 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 29.1 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 31.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 17.0 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 51 нь 06-14 цагт,
- 125 нь 14-19 цагт,
- 104 нь 19-22 цагт,
- 150 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 59 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 56.0 хувиар буурсан,
- түүнээс 41 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 69.5 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 0.7 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

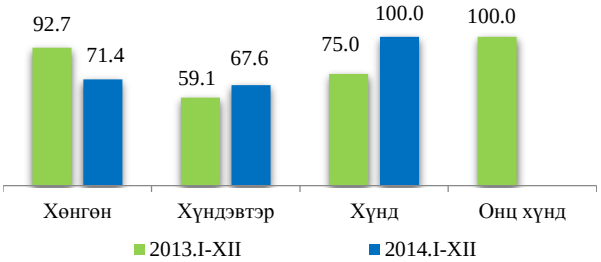

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 499 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 6.6 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 12.6 хувийг эмэгтэй, 10.0 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

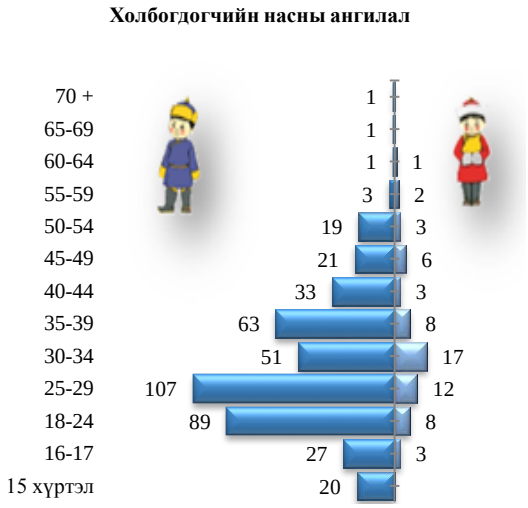

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

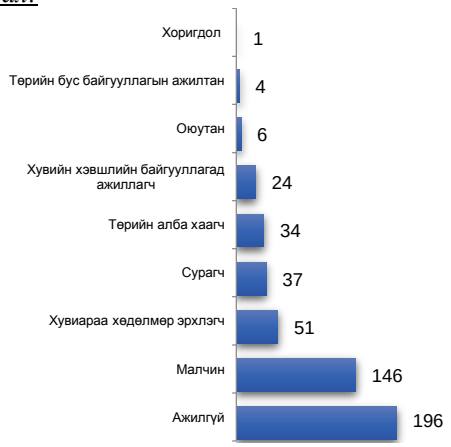

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 418 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 29 хүн нас барсан,
- 208 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 38.1 хувиар,
- гэмтсэн хүн 16.2 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

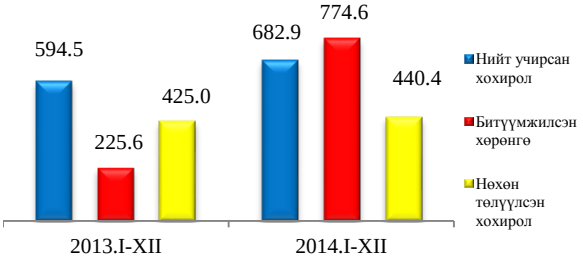

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 13520 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 12038 иргэн, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 99.7 сая төгрөгөөр торгох,
- 832 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 646 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Нийтийн тээвэрт 1,
- Төрийн байгууллагад 10,
- Аж ахуйн нэгжид 15,
- Гудамж талбайд 135,
- Олон нийтийн газарт 166,
- Гэр, орон сууцанд 260,
- Замд 2478,
- Бусад газарт 50 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 267,
- 13-18 цагт 1475,
- 19-24 цагт 1299,
- 01-05 цагт 74 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтуурууллах үндаа хэтрүүлэн хэрэглэж зөрчил гаргасан хүмүүсийг саатуулах үйл ажиллагаа:

- 2591 хүн саатуулагдсан:
- 76 буюу 2.9 хувь нь эмэгтэй,
- 9 буюу 1.0 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байна.

§4.4. Булган аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 3414 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 805 буюу 23.6 хувийг гэмт хэргийн,
- 3035буюу 73.8 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 408 буюу 50.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 344 буюу 42.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 336 буюу 99.5 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 79.6 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

-14.7 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 44.1 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 10.0 хувийг баривчлах,
- 0.3 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 98.7 хувийг 14 хоногт,
- 1.1 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 352 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 35 хэргээр буюу 9.0 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

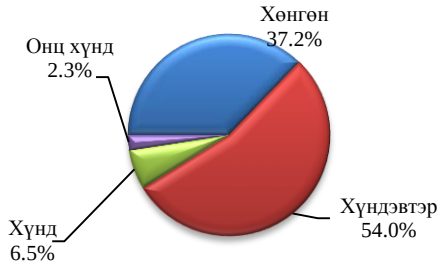

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 8 хэргээр буюу 5.8 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 24 хэргээр буюу 11.2хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 8.0 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 11.1 хувиар тус тус буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 352 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг булаах,
- 0.9 хувийг дээрэмдэх,
- 1.1 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.4 хувийг залилан мэхлэх,
- 1.7 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.7 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 2.0 хувийг хүчиндэх,
- 3.1 хувийг танхайрах,
- 9.7 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 26.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 41.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 10.5 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 44 нь 06-14 цагт,
- 84 нь 14-19 цагт,
- 57 нь 19-22 цагт,
- 167 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

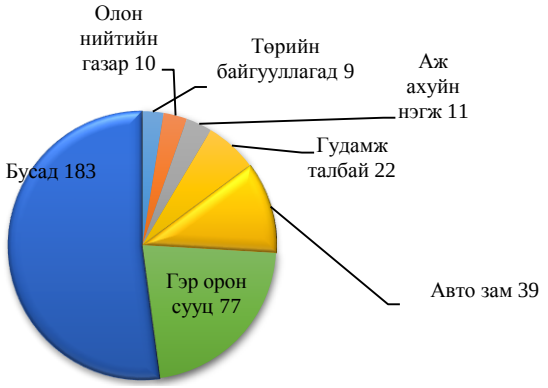

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 158 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 4.8 хувиар буурсан,

-түүнээс 104 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 65.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 7.4 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

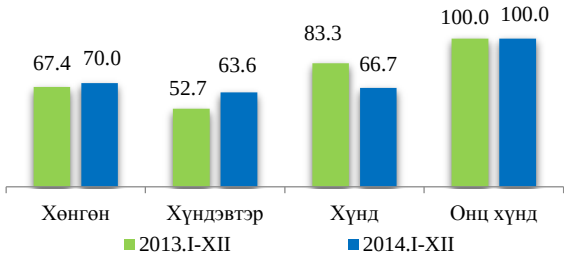

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 358хүншалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 9.8 хувиар буурсан,
-шалгагдсан нийт хүний 9.8 хувийг эмэгтэй, 14.0 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

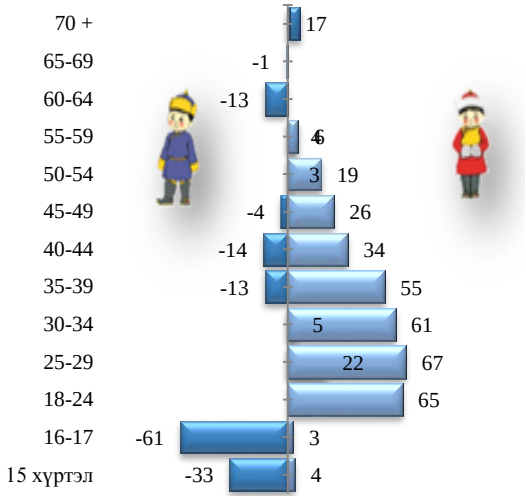

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-377 иргэн, 5 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 31 хүн нас барсан,

-131 хүн гэмтсэн,

-өмнөх оныхоос нас барсан хүн 19.2 хувиар өсч, гэмтсэн хүн 8.4 хувиар буурсан.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

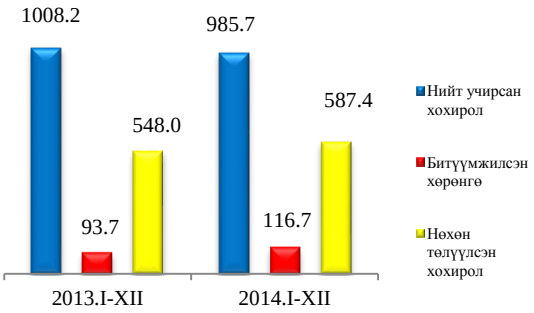

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 12693 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 11943 иргэн,1 албан тушаалтан, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 90.5 сая төгрөгөөр торгох,

- 254 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Нийтийн тээвэрт 2,
- Төрийн байгууллагад 7,
- Аж ахуйн нэгжид 13,
- Гэр, орон сууцанд 45,
- Олон нийтийн газарт 53,
- Гудамж талбайд 161,
- Замд 1488,
- Бусад газарт 111 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 195,
- 13-18 цагт 557,
- 19-24 цагт 1080,
- 01-05 цагт 49 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

796 хүн саатуулагдсан:

-12 буюу 1.5 хувь нь эмэгтэй,

- 2 буюу 0.3 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 9 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.5. Говь-Алтай аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 2529 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:

- 725 буюу 28.7 хувийг гэмт хэргийн,

- 1754 буюу 69.4 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 215 буюу 29.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,

- 510 буюу 70.3 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 505 буюу 99.0 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 86.3 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 65.8 хувийг шийтгэврээр торгох,

- 14.2 хувийг баривчлах,

- 19.9 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасч шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.6 хувийг 14 хоногт,

- 0.05 хувийг 15-28 хоногт,

- 0.3 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 199 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 10 хэргээр буюу 5.3 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

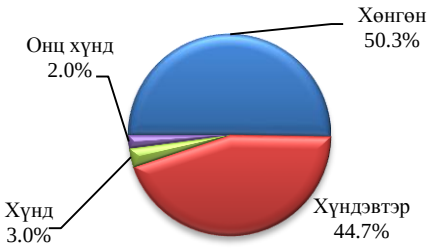

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 21 хэргээр буюу 26.6 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 2.0 дахин тус тус өсч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 9 хэргээр буюу 9.2 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 40.0 хувиар тус тус буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 199 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.5 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.0 хувийг хүчиндэх,
- 1.5 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 3.0 хувийг залилан мэхлэх,
- 6.5 хувийг танхайрах,
- 8.5 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 29.6 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 37.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 14.7 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 33 нь 06-14 цагт,
- 60 нь 14-19 цагт,
- 26 нь 19-22 цагт,
- 80 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

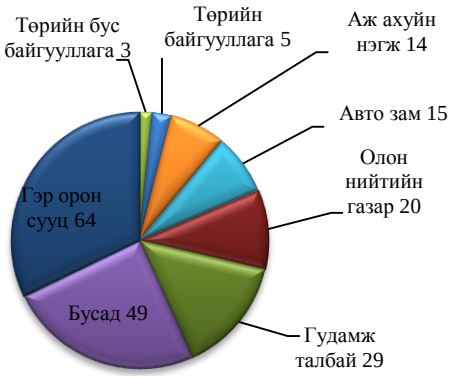

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 51 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 4.1 хувиар өссөн,
- түүнээс 34 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 66.7 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 0.7 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

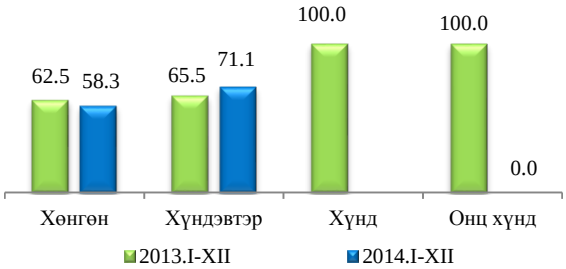

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 208 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 6.1 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 8.2 хувийг эмэгтэй, 4.8 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

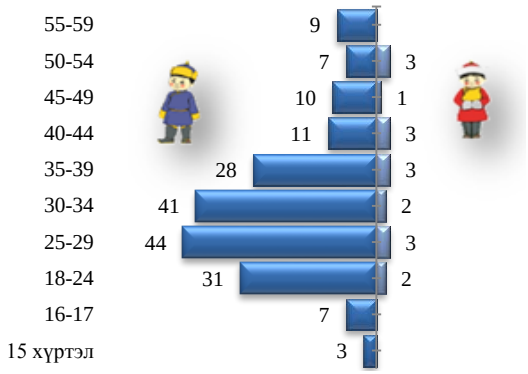

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 207 иргэн хохирсон,
- үүнээс 11 хүн нас барсан,
- 88 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 22.2 хувиар буурч,
- гэмтсэн хүн 12.8 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол (сая.төг):

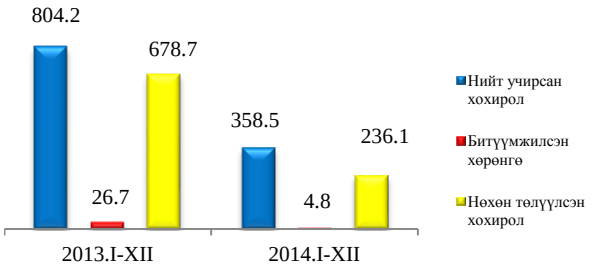

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 6193 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 5559 иргэн, 5 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 47.7 сая төгрөгөөр торгох,
- 355 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг хасах,
- 274 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Олон нийтийн газарт 157,
- Гудамж талбайд 107,
- Гэр, орон сууцанд 514,
- Аж ахуйн нэгжид 8,
- Төрийн байгууллагад 13,
- Төрийн бус байгууллагад 15,
- Нийтийн тээвэрт
- Авто замд 987,
- Бусад газарт 28 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 100,
- 13-18 цагт 562,
- 19-24 цагт 1100,
- 01-05 цагт 67 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

880 хүн саатуулагдсан:

- 14 буюу 1.6 хувь нь эмэгтэй,
- 8 буюу 0.9 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 2 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.6. Говьсүмбэр аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 2185 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 883 буюу 40.4 хувийг гэмт хэргийн,
- 1194 буюу 54.9 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлжбайна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 299 буюу 33.9 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 574 буюу 65.0 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 570 буюу 99.3 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 74.6 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 61.1 хувийг шийтгэврээр торгох,
- 17.9 хувийг баривчлах,
- 1.3 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 98.2 хувийг 14 хоногт,
- 1.8 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 211 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 32 хэргээр буюу 17.9 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

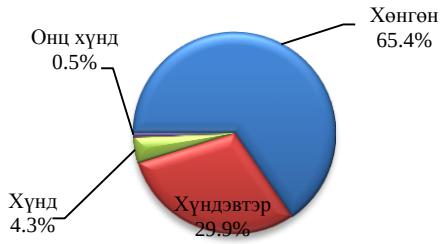

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 23 хэргээр буюу 20.0 хувиар,

хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 11 хэргээр буюу 21.2 хувиар тус тус өсч,

- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 66.7 хувиар буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 211 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.5 хувийг дээрэмдэх,
- 0.9 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 1.4 хувийг хүчиндэх,
- 1.4 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.9 хувийг танхайрах,
- 2.8 хувийг залилан мэхлэх,
- 6.6 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 18.0 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 48.3 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 18.2 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 33 нь 06-14 цагт,
- 52 нь 14-19 цагт,
- 40 нь 19-22 цагт,
- 86 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн

байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

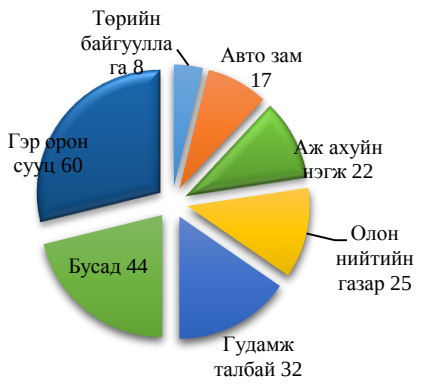

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 79 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 2.6 дахин өссөн,

-түүнээс 49 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 62.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 15.4 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

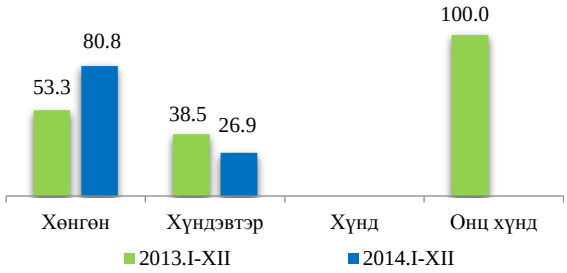

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 201 хүн шалгагдсан,

- өмнөх оныхоос 9.2 хувиар өссөн,

-шалгагдсан нийт хүний 13.6 хувийг эмэгтэй, 3.5 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

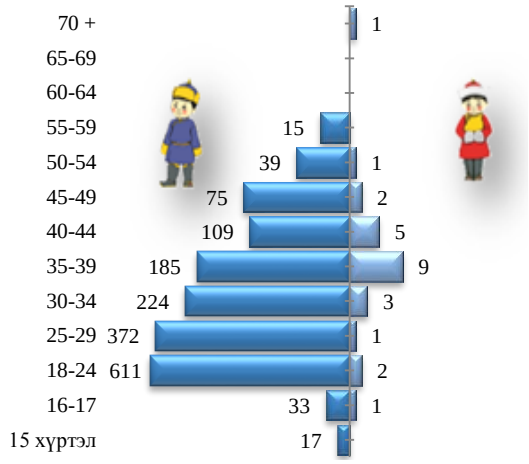

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-229 иргэн хохирсон,

- үүнээс 13 хүн нас барсан,

-133хүн гэмтсэн,

-өмнөх оныхоос нас барсан хүн 72.2 хувиар өсч, гэмтсэн хүн 98.8 хувиар буурсан.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

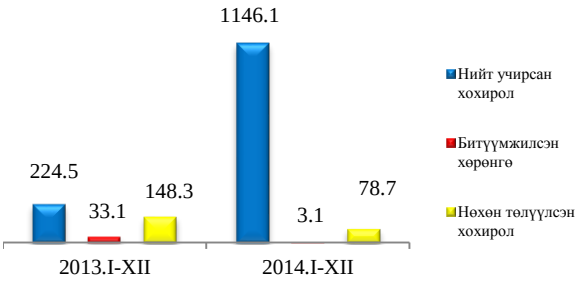

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 9443 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 8974 иргэн,10 албан тушаалтан, 7 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 23.4 сая төгрөгөөр торгох,

- 570 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Нийтийн тээвэрт 2,
- Төрийн байгууллагад 10,
- Аж ахуйн нэгжид 20,
- Олон нийтийн газарт 38,
- Гудамж талбайд 186,
- Гэр, орон сууцанд 438,
- Замд 468,
- Бусад газарт 22 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 63,
- 13-18 цагт 280,
- 19-24 цагт 771,
- 01-05 цагт 71 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

1431 хүн саатуулагдсан:

-66 буюу 4.6 хувь нь эмэгтэй,

- 2буюу 0.1 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 7 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.7. Дархан-Уул аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 10521 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:

- 2462 буюу 23.4 хувийг гэмт хэргийн,

- 1418 буюу 13.5 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 977 буюу 39.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,

- 1463 буюу 59.4 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 1459 буюу 99.7 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 57.1 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

-1.6 хувийг торгуулийн хуудсаар,

- 6.3 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,

- 19.3 хувийг баривчлах,

- 71.2 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,

- 1.6 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 98.6 хувийг 14 хоногт,

- 1.4 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 888 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 134 хэргээр буюу 17.8 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

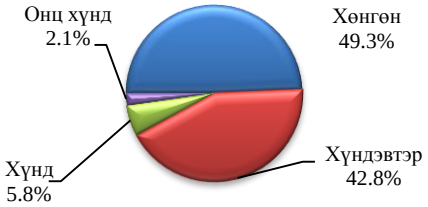

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 29 хэргээр буюу 7.1 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 96 хэргээр буюу 33.8 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 5 хэргээр буюу 10.9 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 26.7 хувиар тус тус өссөн байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 888 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.2 хувийг бусдыг болгоомжгүй алах,
- 0.9 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.2 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.7 хувийг булаах,
-1.7 хувийг хүчиндэх,
- 1.9 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 3.6 хувийг дээрэмдэх,
- 4.6 хувийг залилан мэхлэх,
- 5.1 хувийг танхайрах,
-5.4 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 26.1 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
-33.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 14.2 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 161 нь 06-14 цагт,
- 238 нь 14-19 цагт,
- 136 нь 19-22 цагт,
- 353 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

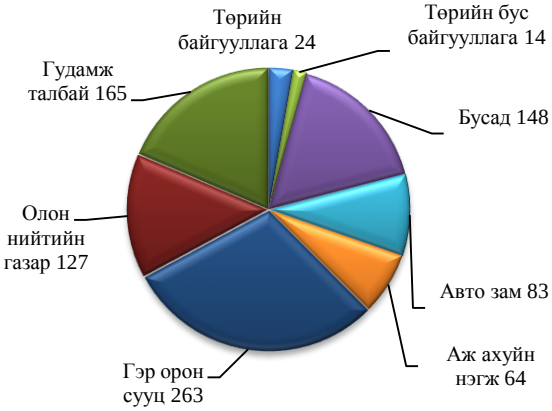

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 344 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 29.8 хувиар өссөн,
- 214 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 62.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 7.9 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

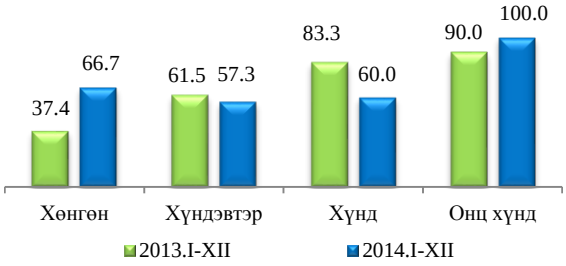

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 879 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос17.8 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 17.3 хувийг эмэгтэй, 5.7 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

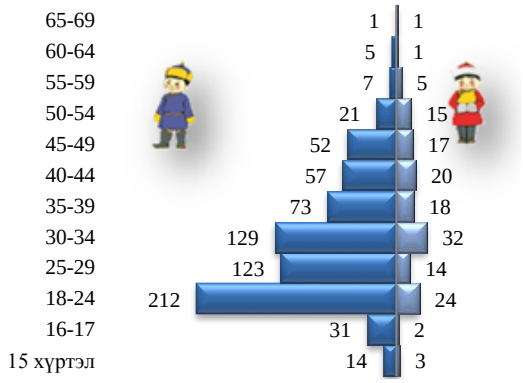

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

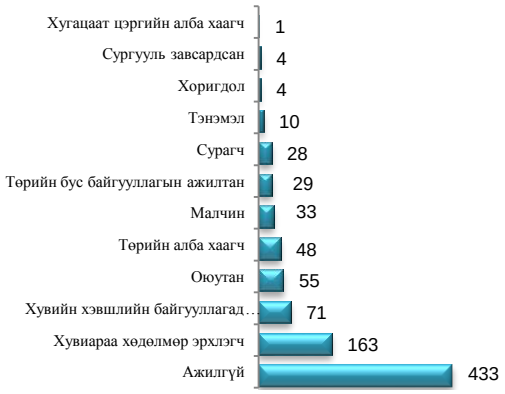

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-947 иргэн, 3 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 39 хүн нас барсан,
-478 хүн гэмтсэн,
-өмнөх оныхоос нас барсан хүн 2.1 дахин,
- гэмтсэн хүн 38.2 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

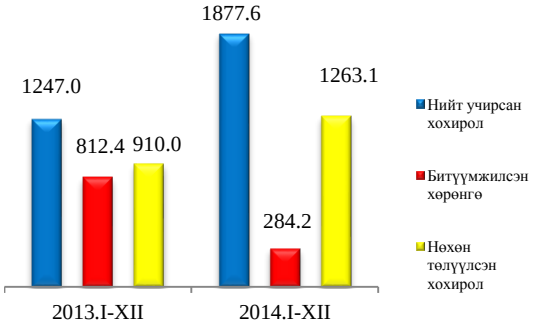

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 21076 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 19382 иргэн, 44 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 128.6 сая төгрөгөөр торгох,

- 535 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 2186,
- Гэр, орон сууцанд 467,
- Гудамж талбайд 156,
- Олон нийтийн газарт 120,
- Аж ахуйн нэгжид 34,
- Төрийн байгууллагад 16,
- Төрийн бус байгууллагад 3,
- Нийтийн тээвэрт 2,
- Бусад газарт 25 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 229,
- 13-18 цагт 400,
- 19-24 цагт 1653,
- 01-05 цагт 727 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтуурууллах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

5836 хүн саатуулагдсан:

-312 буюу 5.3 хувь нь эмэгтэй,

- 40 буюу 0.7 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байх ба 30 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.8. Дорноговь аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 4580 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 1298 буюу 28.3 хувийг гэмт хэргийн,
- 3071 буюу 67.1 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 550 буюу 42.4 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 746 буюу 57.5 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 742 буюу 99.5 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 60.2 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 37.3 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 35.2 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 6.3 хувийг баривчлах,
- 1.8 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 97.0 хувийг 14 хоногт,
- 2.8 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 527 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 32 хэргээр буюу 5.7 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

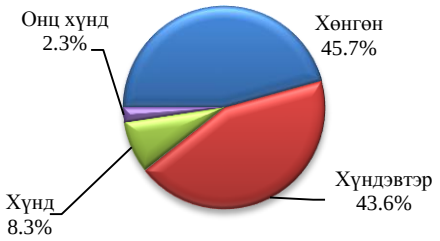

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 41 хэргээр буюу 15.1 хувиар буурч,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 5 хэргээр буюу 12.8 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 50.0 хувиар тус тус өсч,
- хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 241 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны түвшинд байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 527 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.2 хувийг булаах,
- 0.4 хувийг дээрэмдэх,
- 0.9 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.1 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.7 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 2.1 хувийг хүчиндэх,
- 2.3 хувийг залилан мэхлэх,
- 4.7 хувийг танхайрах,
- 11.0 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 23.5 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 36.2 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 15.9 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 72 нь 06-14 цагт,
- 120 нь 14-19 цагт,
- 88 нь 19-22 цагт,
- 247 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

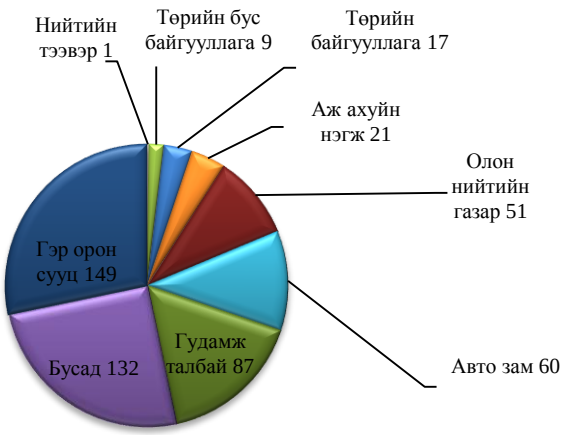

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 160 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 9.6 хувиар өссөн,
- түүнээс 108 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 67.5 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 3.8 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

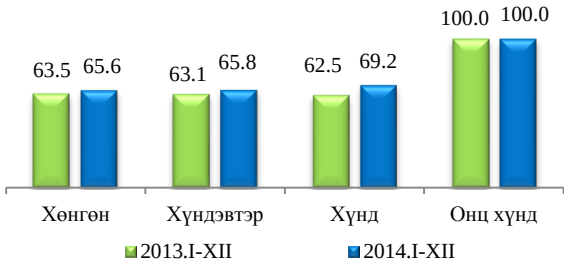

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 546 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 3.2 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 13.0 хувийг эмэгтэй, 5.5 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

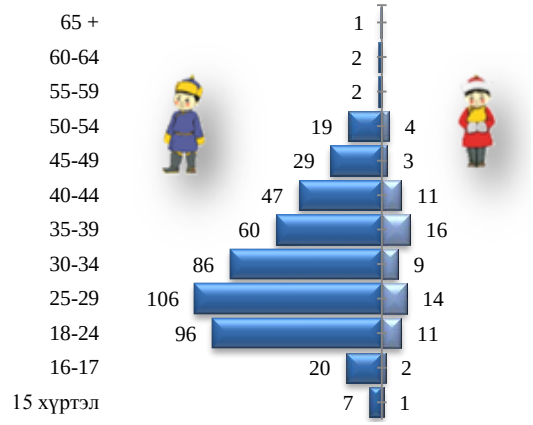

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 532 иргэн, 20 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 43 хүн нас барсан,
- 270 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 48.3,
- гэмтсэн хүн 12.5 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол (сая.төг):

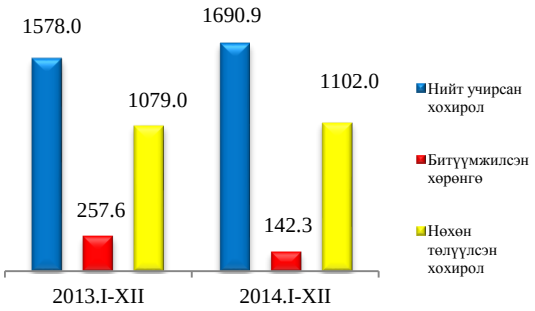

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 12560 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 11537 иргэн, 17 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 108.7 сая төгрөгөөр торгох,
- 761 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг хасах,
- 245 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Автозамд 2245,
- Гэр, орон сууцанд 162,
- Гудамж талбайд 123,
- Олон нийтийн газарт 64,
- Аж ахуйн нэгжид 22,
- Төрийн байгууллагад 11,
- Төрийн бус байгууллагад 2,
- Нийтийн тээвэрт 1,
- Бусад газарт 100 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 189,
- 13-18 цагт 646,
- 19-24 цагт 2000,
- 01-05 цагт 105 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

2383 хүн саатуулагдсан:

- 65 буюу 2.7 хувь нь эмэгтэй,
- 14 буюу 0.6 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 5 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.9. Дорнод аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 9553 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 2447 буюу 25.6 хувийг гэмт хэргийн,
- 6377 буюу 66.8 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 623 буюу 25.5 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 1763 буюу 72.0 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 1749 буюу 99.2 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 69.0 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 1.0 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 78.0 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 10.9 хувийг баривчлах,
- 9.5 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг хасах,
- 0.1 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.8 хувийг 14 хоногт,
- 0.2 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 566 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 185 хэргээр буюу 24.6 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

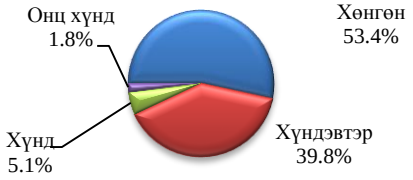

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 61 хэргээр буюу 16.8 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 110 хэргээр буюу 32.8 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 15 хэргээр буюу 34.0 хувиар тус тус буурч,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 11.1 хувиар өссөн байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 566 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг булаах,
- 0.5 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 0.7 хувийг дээрэмдэх,
- 0.8 хувийг хүчиндэх,
- 1.0 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.5 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.7 хувийг залилан мэхлэх,
- 3.1 хувийг танхайрах,
- 6.0 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 30.3 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 37.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 16.9 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 72 нь 06-14 цагт,
- 120 нь 14-19 цагт,
- 88 нь 19-22 цагт,
- 247 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

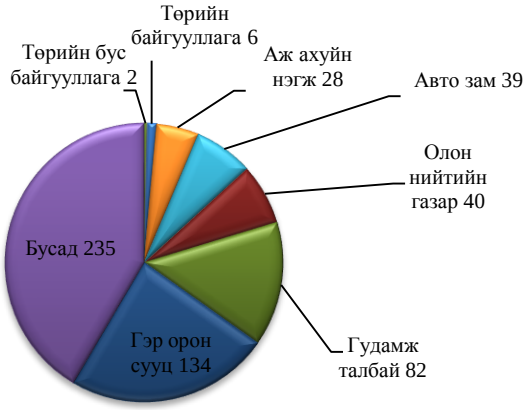

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 276 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 25.6 хувиар буурсан,
- түүнээс 197 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 71.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 12.9 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

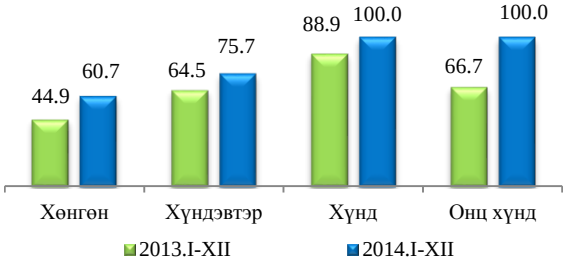

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 598 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 17.5 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 8.5 хувийг эмэгтэй, 4.5 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

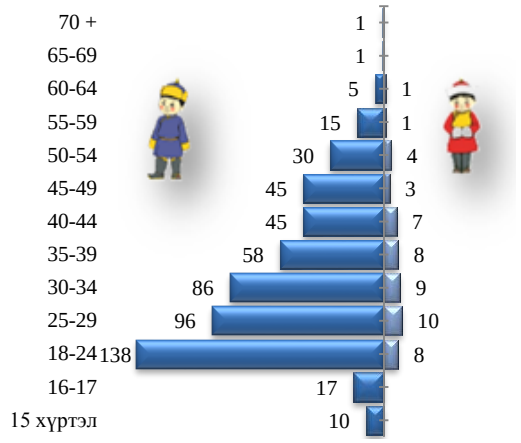

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 602 иргэн, 3 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 35 хүн нас барсан,
- 237 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 20.7. хувиар,
- гэмтсэн хүн 7.7 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

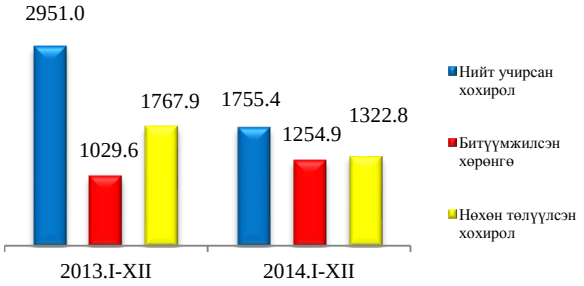

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 20318 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 18995 иргэн, 1 албан тушаалтан, 13 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 137.9 сая төгрөгөөр торгох,
- 609 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг хасах,
- 700 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Олон нийтийн газарт 495,
- Гудамж талбайд 719,
- Гэр, орон сууцанд 2915,
- Аж ахуйн нэгжид 43,
- Төрийн байгууллагад 26,
- Төрийн бус байгууллагад 24,
- Нийтийн тээвэрт 3,
- Замд 1952,
- Бусад газарт 140 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 747,
- 13-18 цагт 1478,
- 19-24 цагт 3911,
- 01-05 цагт 181 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

7229 хүн саатуулагдсан:

- 442 буюу 6.1 хувь нь эмэгтэй,
- 35 буюу 0.5 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байна.

§4.10. Дундговь аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 3234 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 832 буюу 25.7 хувийг гэмт хэргийн,
- 1931 буюу 59.7 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 263 буюу 31.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 568 буюу 68.3 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 567 буюу 99.8 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 92.9 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 19.8 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 35.4 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 19.8 хувийг баривчлах,
- 24.7 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 0.4 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй үндэслэлээр тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.9 хувийг 14 хоногт,
- 0.1 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 260 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 24 хэргээр буюу 8.5 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

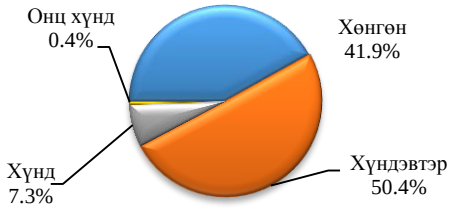

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 33 хэргээр буюу 20.1 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 80.0 хувиар тус тус буурч,
- хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 12 хэргээр буюу 12.4 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 5.6 хувиар тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 260 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 1.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 3.1 хувийг хүчиндэх,
- 4.9 хувийг танхайрах,
- 11.9 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 36.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 32.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 9.6 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 46 нь 06-14 цагт,
- 51 нь 14-19 цагт,
- 43 нь 19-22 цагт,
- 120 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

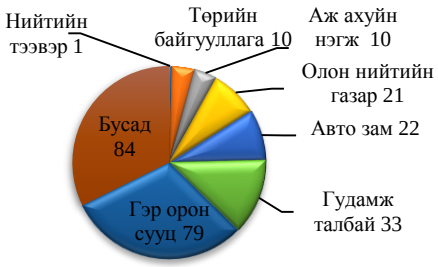

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 148 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 4.5 хувиар буурсан,
- түүнээс 82 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 55.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 7.7 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

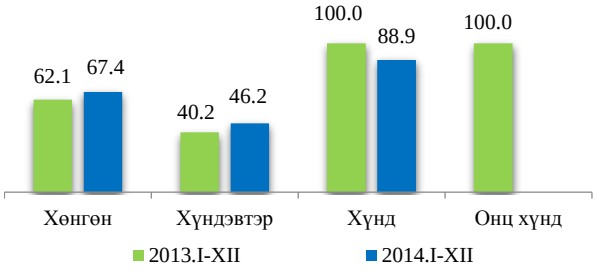

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 229 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 0.9 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 11.8 хувийг эмэгтэй, 1.7 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 274 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 13 хүн нас барсан,
- 142 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 13.3 хувиар буурч,
- гэмтсэн хүн 20.3 хувиар өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

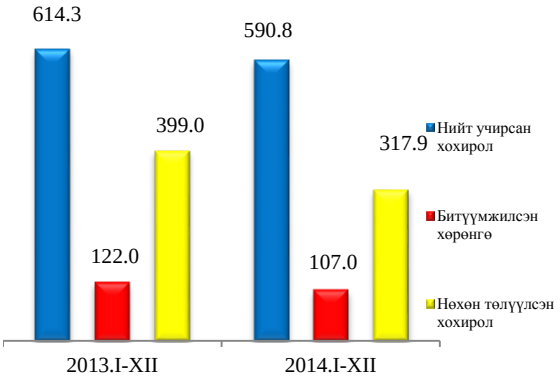

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 10133 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 9257 иргэн, 6 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 62.2 сая төгрөгөөр торгох,
- 484 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 386 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэвэрээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Төрийн байгууллагад 1,
- Төрийн бус байгууллагад 1
- Аж ахуйн нэгжид 5,
- Олон нийтийн газарт 34,
- Гэр, орон сууцанд 61,
- Гудамж талбайд 69,
- Замд 1424,
- Бусад газарт 2 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 50,
- 13-18 цагт 422,
- 19-24 цагт 1118,
- 01-05 цагт 7 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэж зөрчил гаргасан хүмүүсийг саатуулах үйл ажиллагаа:

- 943 хүн саатуулагдсан:
- 7 буюу 0.7 хувь нь эмэгтэй,
- 9 буюу 1.0 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 10 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.11. Завхан аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 2646 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 1218 буюу 46.0 хувийг гэмт хэргийн,
- 1262 буюу 47.7 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 362 буюу 29.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 842 буюу 69.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 794 буюу 98.5 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 55.3 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 14.2 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 44.9 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 17.4 хувийг баривчлах,
- 23.4 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 0.1 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.1 хувийг 14 хоногт,
- 0.8 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 312 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 12 хэргээр буюу 4.0 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

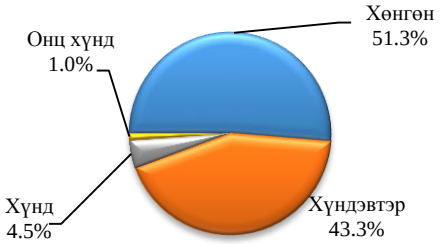

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 21 хэргээр буюу 11.6 хувиар буурч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 27 хэргээр буюу 20.0 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 6 хэргээр буюу 42.8 хувиар тус тус өссөн байна.
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг мөн түвшинд байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 312 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг бусдын болгоомжгүй алах,
- 0.6 хувийг хүчиндэх,
- 0.6 хувийг дээрэмдэх,
- 1.0 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.0 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.3 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 2.6 хувийг танхайрах,
- 2.6 хувийг залилан мэхлэх,
- 6.4 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,

- 32.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 37.5 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 13.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 45 нь 06-14 цагт,
- 81 нь 14-19 цагт,
- 89 нь 19-22 цагт,
- 97 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

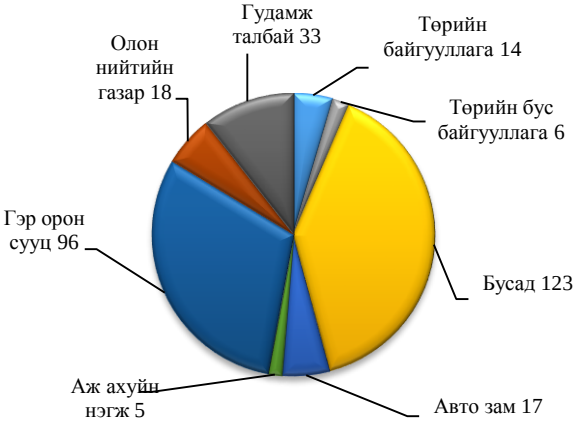

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 82 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 12.3 хувиар өссөн,
- түүнээс 34 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 41.1 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 0.4 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

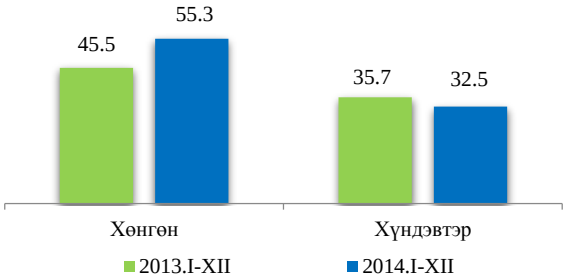

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 283 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 4.9 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 9.4 хувийг эмэгтэй, 4.8 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

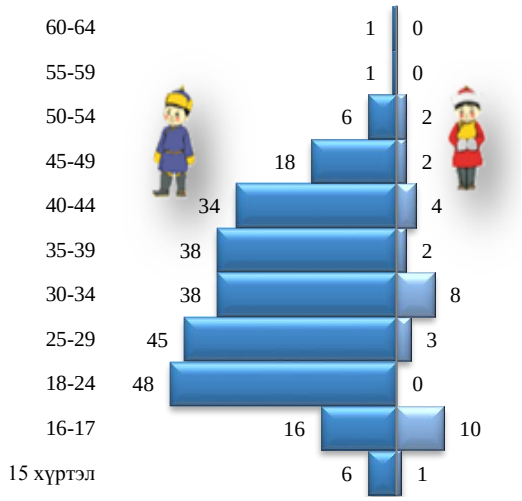

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 288 иргэн, 2 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 13 хүн нас барсан,
- 107 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 18.8 хувиар,
- гэмтсэн хүн 0.9 хувиар тус тус буурсан.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

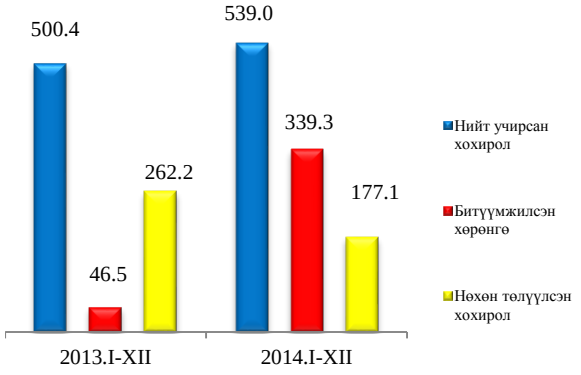

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 8553 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 7815 иргэн, 1 албан тушаалтан, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 56.3 сая төгрөгөөр торгох,
- 338 хүнд баривчлах,
- 395 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 1163,
- Гэр, орон сууцанд 272,
- Гудамж талбайд 137,
- Олон нийтийн газарт 63,
- Аж ахуйн нэгжид 9,
- Төрийн бус байгууллагад 9,
- Төрийн байгууллагад 2,
- Нийтийн тээвэрт 2,
- Бусад газарт 80 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 148,
- 13-18 цагт 379,
- 19-24 цагт 1179,
- 01-05 цагт 31 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

1234 хүн саатуулагдсан:

- 32 буюу 2.6 хувь нь эмэгтэй,
- 9 буюу 0.7 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байх ба 10 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.12. Орхон аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 11749 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 2182 буюу 18.6 хувийг гэмт хэргийн,
- 6064 буюу 51.6 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 635 буюу 29.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 1448 буюу 66.4 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 1447 буюу 99.9 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 74.2 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 21.8 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 34.1 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 15.4 хувийг баривчлах,
- 26.3 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 1.3 хувийг нэгтгэн шалгасан,
- 1.1 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 96.1 хувийг 14 хоногт,
- 3.9 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 569 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 14 хэргээр буюу 2.4 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

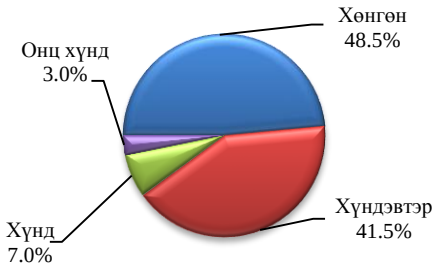

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 0.4 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 10 хэргээр буюу 33.3 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 8 хэргээр буюу 88.9 хувиар тус тус өсч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 33 хэргээр буюу 12.3 хувиар буурсан байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 569 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.1 хувийг бусдыг болгоомжгүй алах,
- 0.1 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.7 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.1 хувийг булаах,
- 1.4 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 2.1 хувийг танхайрах,
- 2.5 хувийг хүчиндэх,
- 2.6 хувийг дээрэмдэх,
- 4.7 хувийг залилан мэхлэх,
- 7.9 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 25.7 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 39.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 11.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 110 нь 06-14 цагт,
- 166 нь 14-19 цагт,
- 96 нь 19-22 цагт,
- 197 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

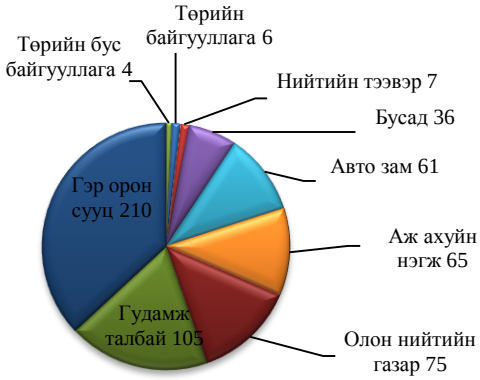

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 192 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 24.7 хувиар буурсан,
- түүнээс 134 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 69.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 5.9 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

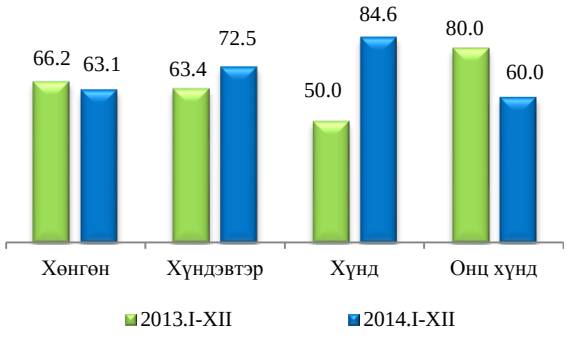

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 601 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 12.8 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 15.1 хувийг эмэгтэй, 8.2 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

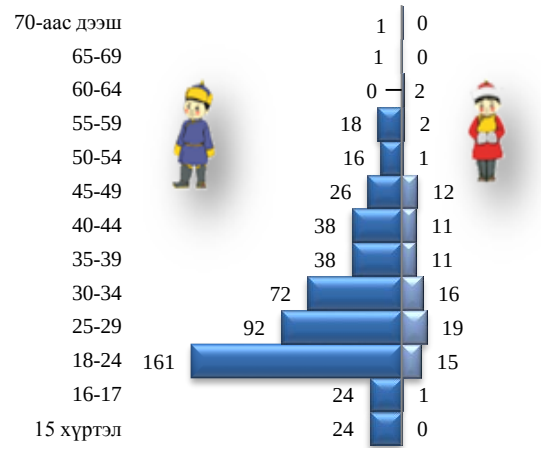

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

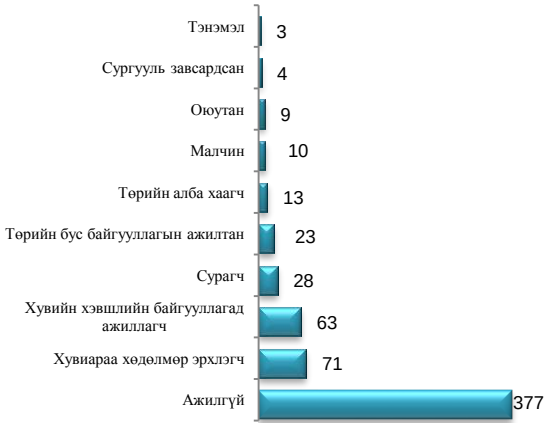

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 591 иргэн, 8 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 21 хүн нас барсан,
- 306 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 90.9 хувиар,
- гэмтсэн хүн 12.5 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

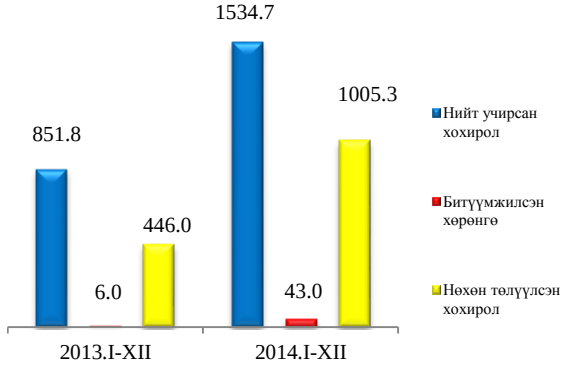

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 23278 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 20717 иргэн, 14 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 127.5 сая төгрөгөөр торгох,
- 1604 хүний тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 943 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 2655,
- Гэр, орон сууцанд 1285,
- Гудамж талбайд 351,
- Олон нийтийн газарт 226,
- Аж ахуйн нэгжид 66,
- Төрийн байгууллагад 14,
- Нийтийн тээвэрт 8,
- Төрийн бус байгууллагад 5,
- Бусад газарт 38 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 588,
- 13-18 цагт 1015,
- 19-24 цагт 2510,
- 01-05 цагт 535 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

5005 хүн саатуулагдсан:

- 334 буюу 6.7 хувь нь эмэгтэй,
- 48 буюу 1.0 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байна.

§4.13. Өвөрхангай аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 2477 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 1206 буюу 48.7 хувийг гэмт хэргийн,
- 1164 буюу 47.0 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 595 буюу 49.3 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 606 буюу 50.2 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 589 буюу 97.2 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 50.6 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

-62.6 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 23.3 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 11.0 хувийг баривчлах,
- 0.3 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 95.5 хувийг 14 хоногт,
- 4.5 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 492 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 27 хэргээр буюу 5.2 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

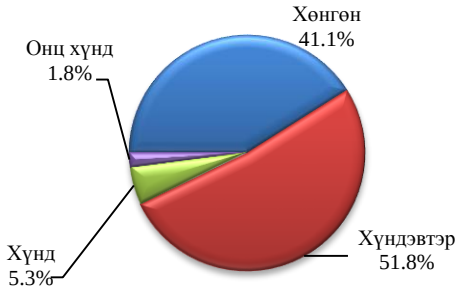

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 39 хэргээр буюу 16.2 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 3 хэргээр буюу 10.3 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 8хэргээр буюу 47.1 хувиар тус тус буурч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 23 хэргээр буюу 9.9 хувиар өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 492 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.4 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 0.6 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.8 хувийг дээрэмдэх,
- 0.8 хувийг залилан мэхлэх,
- 2.0 хувийг хүчиндэх,
- 2.2 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 3.5 хувийг танхайрах,
- 10.2 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,

- 28.0 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 35.2 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 16.3 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 89 нь 06-14 цагт,
- 154 нь 14-19 цагт,
- 102 нь 19-22 цагт,
- 147 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

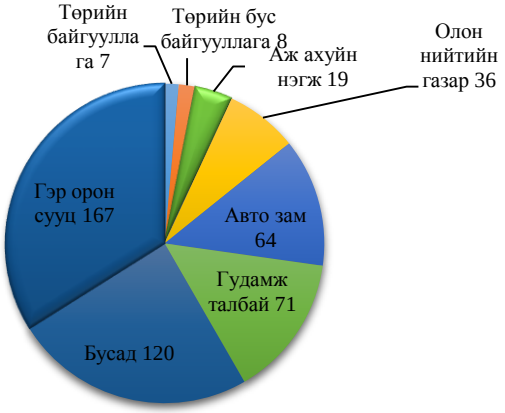

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 153 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 4.4 хувиар буурсан,

-түүнээс 102 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 66.7 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 1.5 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

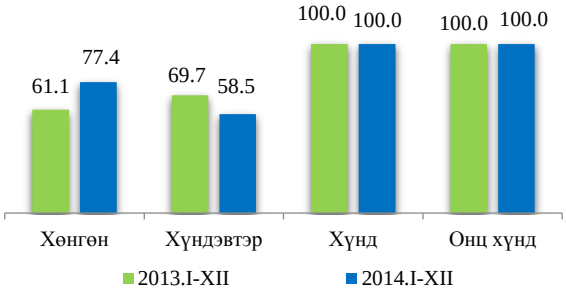

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 558 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 5.6 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 9.7 хувийг эмэгтэй, 4.8 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

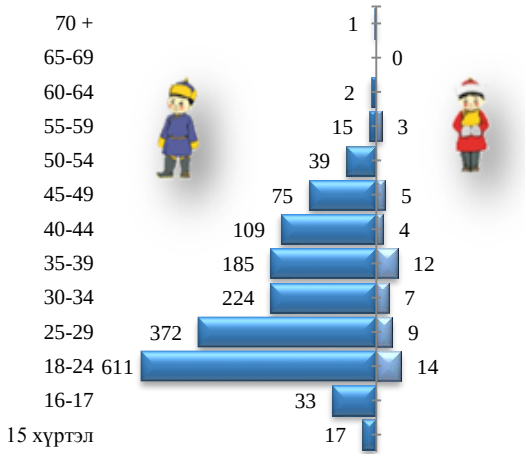

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-519 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 29 хүн нас барсан,

-249 хүн гэмтсэн,

-өмнөх оныхоос нас барсан хүн 27.5 хувь, гэмтсэн хүн 2.4 хувиар тус тус буурсан.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

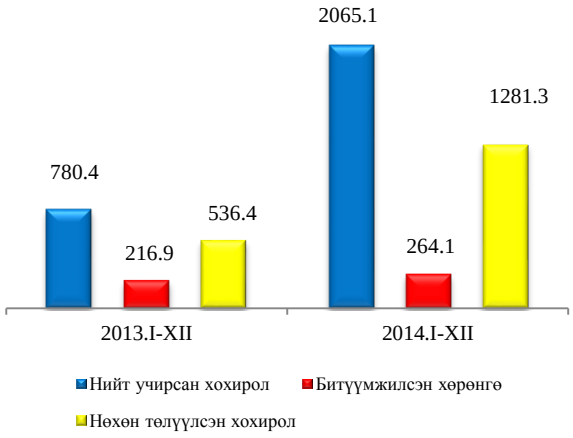

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 10868 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 9845 иргэн, 2 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 71.8 сая төгрөгөөр торгох,

- 570 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Төрийн байгууллагад 12,
- Аж ахуйн нэгжид 18,
- Олон нийтийн газарт 69,
- Гудамж талбайд 115,
- Гэр, орон сууцанд 281,
- Замд 1535,
- Бусад газарт 65 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 178,
- 13-18 цагт 634,
- 19-24 цагт 1215,
- 01-05 цагт 69 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

924 хүн саатуулагдсан:

-15 буюу 1.6 хувь нь эмэгтэй,

- 17буюу 1.8 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байна.

§4.14. Өмнөговь аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 5539 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:

- 1030 буюу 18.5 хувийг гэмт хэргийн,

- 2576 буюу 46.5 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 481 буюу 46.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,

- 526 буюу 51.0 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 520 буюу 98.8 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 46.1 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 0.08 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 57.3 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 17.4 хувийг баривчлах,
- 25.2 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасч тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.5 хувийг 14 хоногт,
- 0.5 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 429 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 8 хэргээр буюу 1.9 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

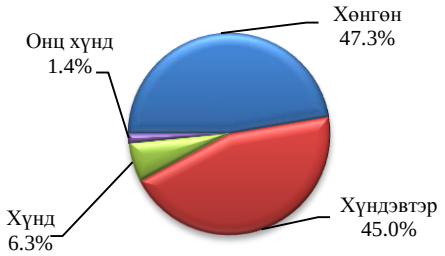

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 17 хэргээр буюу 9.1 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 20.0 хувиар тус тус өсч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 8 хэргээр буюу 3.9 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 6.8 хувиар тус тус буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 429 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.5 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.4 хувийг хүчиндэх,
- 1.6 хувийг залилан мэхлэх,
- 2.3 хувийг танхайрах,
- 2.8 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 16.1 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 19.8 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 35.2 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 19.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 103 нь 06-14 цагт,
- 113 нь 14-19 цагт,
- 50 нь 19-22 цагт,
- 163 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

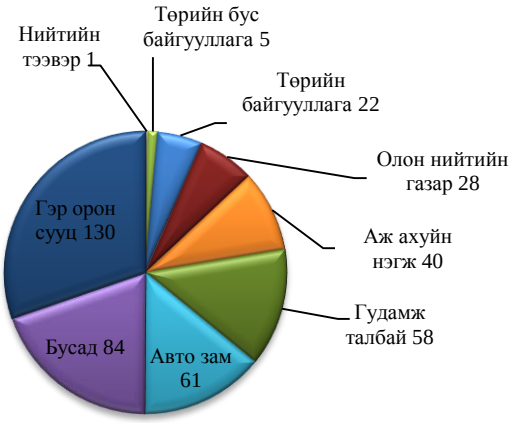

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 96 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 24.4 хувиар буурсан,
- 71 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 74.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 2.3 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

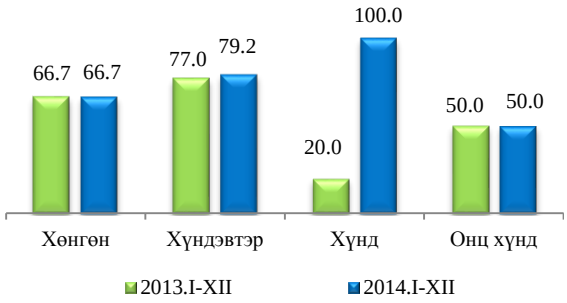

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 441 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 7.6 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 11.6 хувийг эмэгтэй, 4.1 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

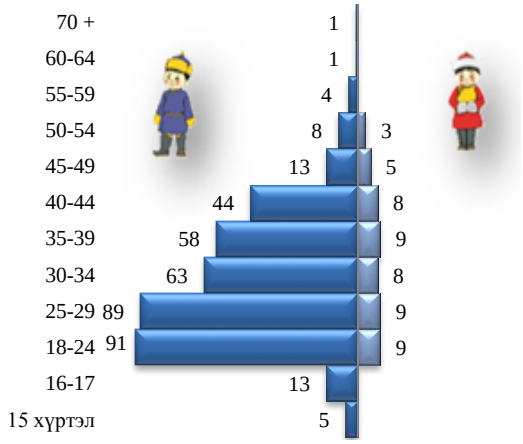

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 454 иргэн, 2 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 36 хүн нас барсан,
- 221 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 20.0 хувиар,
- гэмтсэн хүн 7.3 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

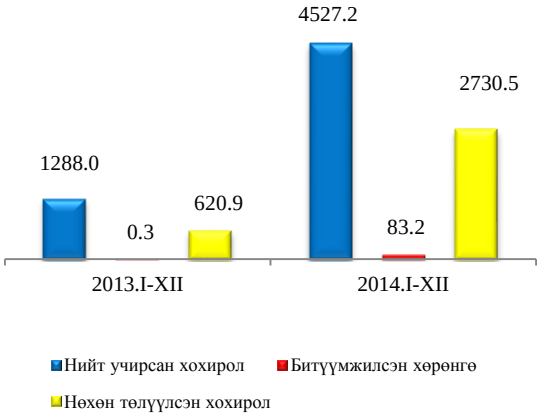

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 15604 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 14482 иргэн, 1 албан тушаалтан, 22 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 92.7 сая төгрөгөөр торгох,
- 649 хүний тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,

450 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 2363,
- Гудамж талбайд 61,
- Гэр, орон сууцанд 54,
- Аж ахуйн нэгжид 29,
- Олон нийтийн газарт 27,
- Төрийн байгууллагад 5,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Бусад газарт 72 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 324,
- 13-18 цагт 738,
- 19-24 цагт 1499,
- 01-05 цагт 51 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

2482 хүн саатуулагдсан:

- 99 буюу 4.0 хувь нь эмэгтэй,
- 26 буюу 1.0 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 11 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.15. Сүхбаатар аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 4170 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 1243 буюу 29.8 хувийг гэмт хэргийн,
- 2643 буюу 63.4 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 379 буюу 30.5 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 850 буюу 68.4 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 847 буюу 99.6 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 56.2 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 0.3 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 73.1 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 8.8 хувийг баривчлах,
- 15.4 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 2.0 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй үндэслэлээр тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 98.9 хувийг 14 хоногт,
- 1.1 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 322 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 10 хэргээр буюу 3.2 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

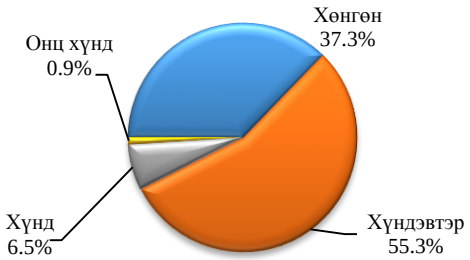

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 27 хэргээр буюу 18.4 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 6 хэргээр буюу 66.7 хувиар тус тус буурч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 41 хэргээр буюу 29.9 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 10.5 хувиар тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 322 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.6 хувийг бусдыг болгоомжгүй алах,
- 0.9 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 0.9 хувийг эд зүйлийг хууль бусаар хил нэвтрүүлэх,
- 1.2 хувийг хүчиндэх,
- 2.5 хувийг бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх,

- 6.8 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 9.3 хувийг танхайрах,
- 9.9 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 28.3 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 31.1 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 7.5 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 49 нь 06-14 цагт,
- 95 нь 14-19 цагт,
- 59 нь 19-22 цагт,
- 119 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

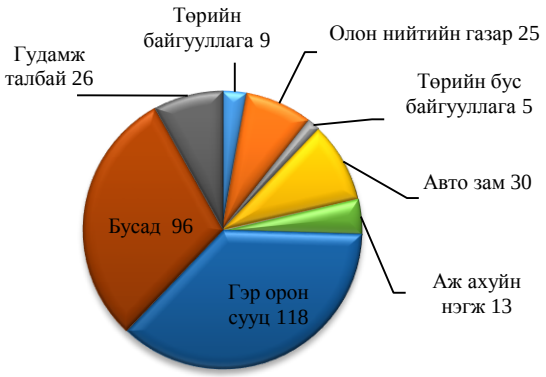

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 95 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 15.9 хувиар өссөн,
- түүнээс 76 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 80.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 11.7 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

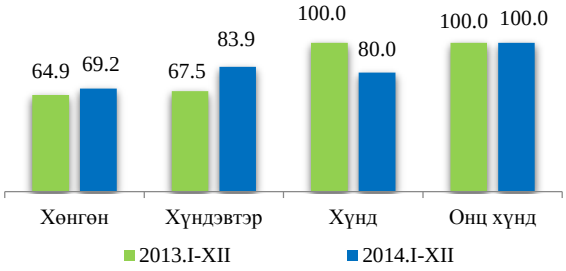

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 356 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 8.9 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 8.1 хувийг эмэгтэй, 2.5 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

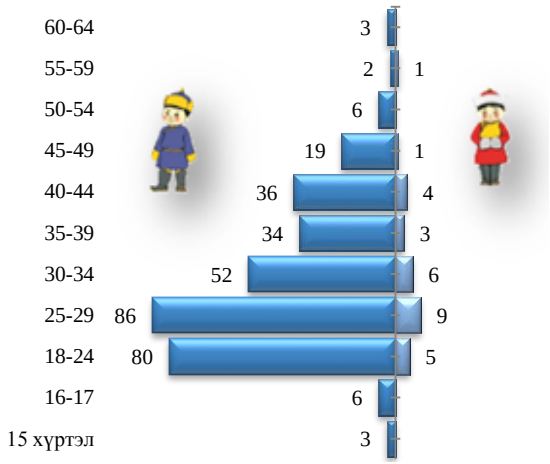

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 362 иргэн хохирсон,
- үүнээс 17 хүн нас барсан,
- 169 хүн гэмтсэн,
- нас барсан хүний тоо өмнөх оны түвшинд,
- гэмтсэн хүн 23.4 хувиар буурсан.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

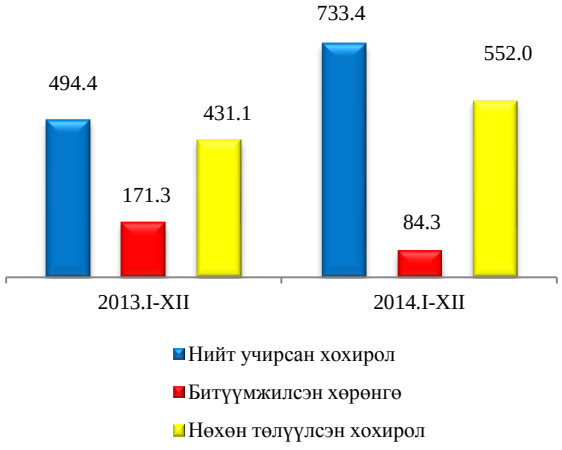

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 7463 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 6801 иргэн, 1 албан тушаалтан, 3 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 61.6 сая төгрөгөөр торгох,
- 417 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 241 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 1734,
- Гэр, орон сууцанд 490,
- Гудамж талбайд 189,
- Олон нийтийн газарт 99,
- Аж ахуйн нэгжид 64,
- Төрийн байгууллагад 17,
- Төрийн бус байгууллагад 9,
- Бусад газарт 144 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 290,
- 13-18 цагт 651,
- 19-24 цагт 1770,
- 01-05 цагт 35 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэж зөрчил гаргасан хүмүүсийг саатуулах үйл ажиллагаа:

1994 хүн саатуулагдсан:

- 20 буюу 1.0 хувь нь эмэгтэй,
- 9 буюу 0.5 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 5 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§4.16. Сэлэнгэ аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 7960 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 2226 буюу 28.0 хувийг гэмт хэргийн,
- 5487 буюу 68.9 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 911 буюу 44.5 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 1195 буюу 53.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 1173 буюу 98.2 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 64.1 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 3.0 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 67.8 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 10.9 хувийг баривчлах,
- 17.9 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 0.4 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.2 хувийг 14 хоногт,
- 0.8 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 755 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 76 хэргээр буюу 11.2 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

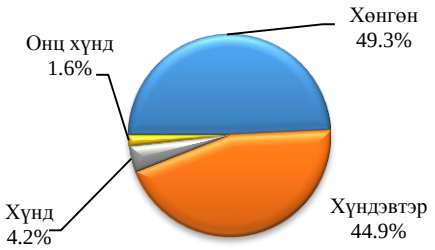

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 71 хэргээр буюу 19.1 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 24 хэргээр буюу 7.1 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 3 хэргээр буюу 25.0 хувиар тус тус өсч,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 22 хэргээр буюу 40.7 хувиар буурсан байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 755 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.1 хувийг бусдын болгоомжгүй алах,
- 0.1 хувийг булаах,
- 0.8 хувийг дээрэмдэх,
- 0.9 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.2 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.9 хувийг хүчиндэх,
- 2.3 хувийг танхайрах,
- 2.4 хувийг залилан мэхлэх,
- 12.3 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 25.0 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 38.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 13.3 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 120 нь 06-14 цагт,
- 171 нь 14-19 цагт,
- 119 нь 19-22 цагт,
- 345 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

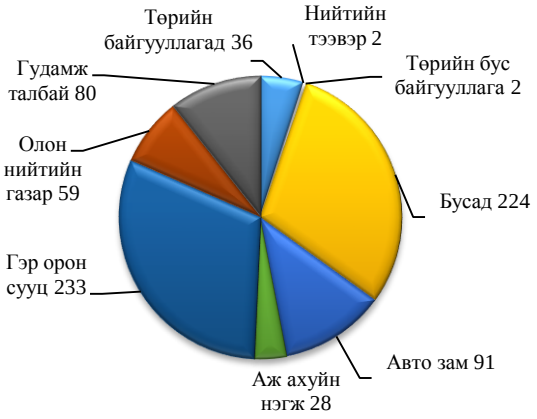

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 227 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 33.5 хувиар өссөн,

- түүнээс 171 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 75.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 2.4 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

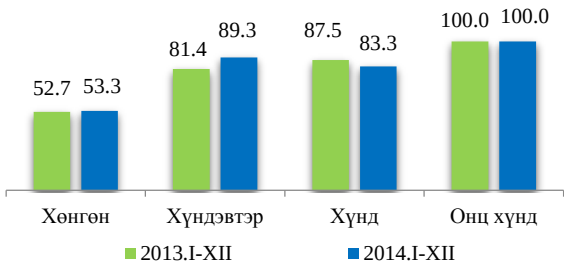

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:
- 814 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 5.5 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 14.7 хувийг эмэгтэй, хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

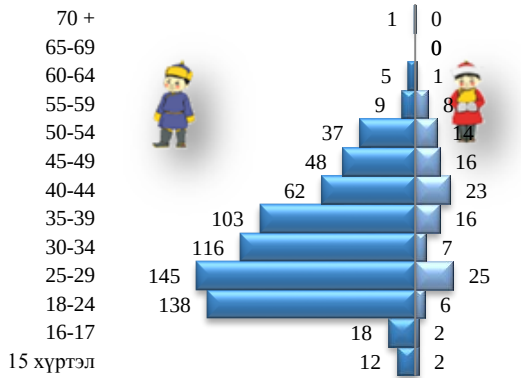

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:
- 796 иргэн, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 45 хүн нас барсан,
- 365 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 6.3 хувиар буурч,
- гэмтсэн хүн 5.8 хувиар өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

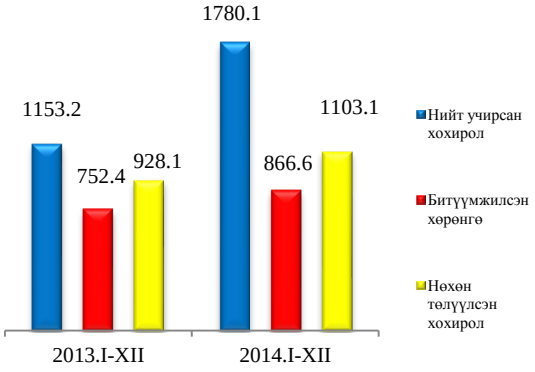

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:
- Нийт 29736 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 28155 иргэн, 19 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 181.4 сая төгрөгөөр торгох,
- 600 хүнд баривчлах,
- 962 хүний тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 2644,
- Гэр, орон сууцанд 1659,
- Гудамж талбайд 497,
- Олон нийтийн газарт 330,
- Аж ахуйн нэгжид 58,
- Төрийн байгууллагад 41,
- Төрийн бус байгууллагад 11,
- Нийтийн тээвэрт 3,
- Бусад газарт 46 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 561,
- 13-18 цагт 1447,
- 19-24 цагт 2732,
- 01-05 цагт 549 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

3456 хүн саатуулагдсан:

- 165 буюу 4.8 хувь нь эмэгтэй,
- 16 буюу 0.5 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байх ба архины албадан эмчилгээнд хамруулсан хүн байхгүй байна.

§4.17. Төв аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 5637 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 1791 буюу 31.8 хувийг гэмт хэргийн,
- 3014 буюу 53.5 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 709 буюу 39.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 1067 буюу 59.6 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 968 буюу 90.7 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 59.6 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 24.1 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 43.9 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 9.1 хувийг баривчлах,
- 22.8 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 0.1 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 98.1 хувийг 14 хоногт,
- 1.9 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 955 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 33 хэргээр буюу 3.6 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

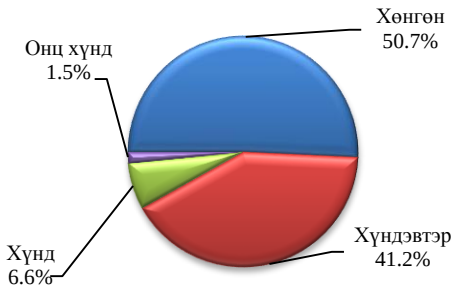

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 117 хэргээр буюу 33.8 хувиар өсч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 84 хэргээр буюу 16.4 хувиар буурч,
- хүнд, онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг өмнөх оны түвшинд байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 955 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.1 хувийг булаах,
- 0.5 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 0.6 хувийг хүчиндэх,
- 1.0 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 2.1 хувийг залилан мэхлэх,
- 3.0 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 3.1 хувийг танхайрах,
- 13.4 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,

- 24.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 38.7 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 12.7 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 158 нь 06-14 цагт,
- 196 нь 14-19 цагт,
- 129 нь 19-22 цагт,
- 472 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

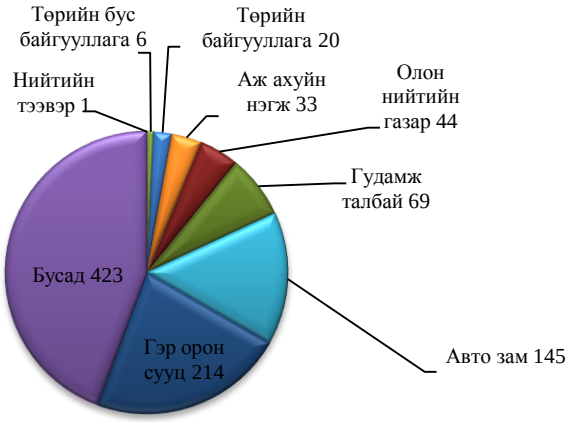

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 393 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 22.4 хувиар өссөн,
- түүнээс 237 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 60.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 2.7 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

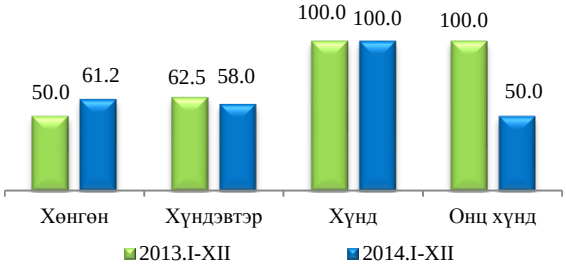

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 858 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 11.0 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 9.7 хувийг эмэгтэй, 2.7 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

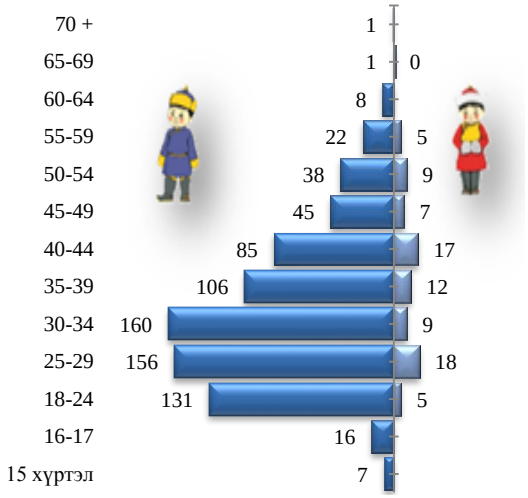

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 1035 иргэн, 8 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 111 хүн нас барсан,
- 400 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 13.9 хувиар буурч,
- гэмтсэн хүн 38.9 хувиар өссөн байна.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

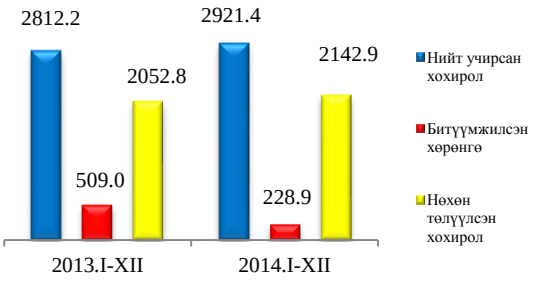

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 24063 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 23079 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 144.5 сая төгрөгөөр торгох,
- 693 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 290 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Олон нийтийн газарт 27,
- Гудамж талбайд 465,
- Гэр, орон сууцанд 80,
- Аж ахуйн нэгжид 14,
- Төрийн байгууллагад 6,
- Төрийн бус байгууллагад 3,
- Замд 1702,
- Бусад газарт 95 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 123,
- 13-18 цагт 218,
- 19-24 цагт 1981,
- 01-05 цагт 70 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

1155 хүн саатуулагдсан:

- 42 буюу 3.6 хувь нь эмэгтэй,
- 4 буюу 0.3 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 1 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

4.18. Увс аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 4242 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:
- 1203 буюу 28.4 хувийг гэмт хэргийн,
- 2395 буюу 56.5 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 396 буюу 32.9 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 806 буюу 67.0 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 794 буюу 98.5 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 83.9 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 14.5 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 45.1 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 20.0 хувийг баривчлах,
- 20.4 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,
- 0.1 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.7 хувийг 14 хоногт,
- 0.2 хувийг 15-28 хоногт,
- 0.1 хувийг 29-ээс дээш хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 361 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 27 хэргээр буюу 8.1 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

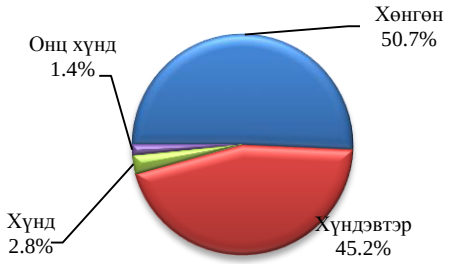

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 2.1 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 3 хэргээр буюу 23.1 хувиар тус тус буурч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 33 хэргээр буюу 20.2 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 20.0 хувиар тус тус өссөн байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 361 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.6 хувийг хүчиндэх,
- 0.6 хувийг булаах,
- 0.6 хувийг дээрэмдэх,
- 0.8 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 2.2 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 3.0 хувийг танхайрах,
- 4.2 хувийг залилан мэхлэх,
- 5.8 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 28.8 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 38.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 14.3 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 74 нь 06-14 цагт,
- 91 нь 14-19 цагт,
- 57 нь 19-22 цагт,
- 139 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

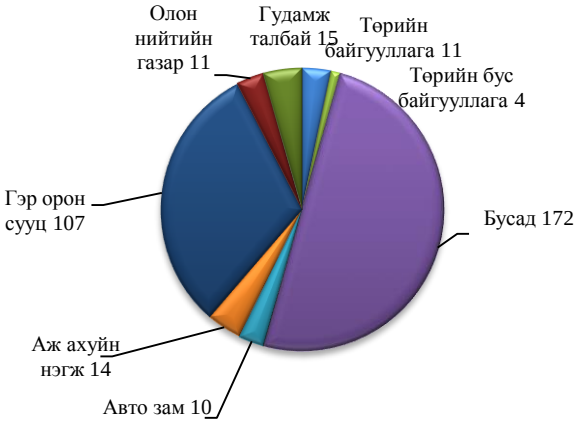

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 198 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 50.0 хувиар өссөн,
- түүнээс 147 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 74.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 28.8 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

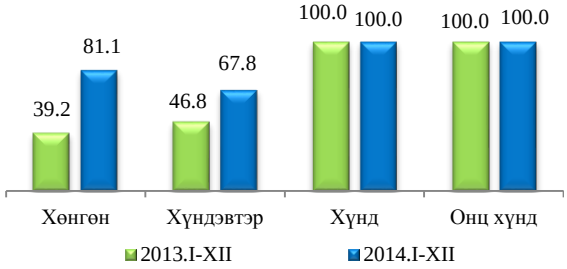

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 373 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 13.9 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 9.4 хувийг эмэгтэй, 4.8 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

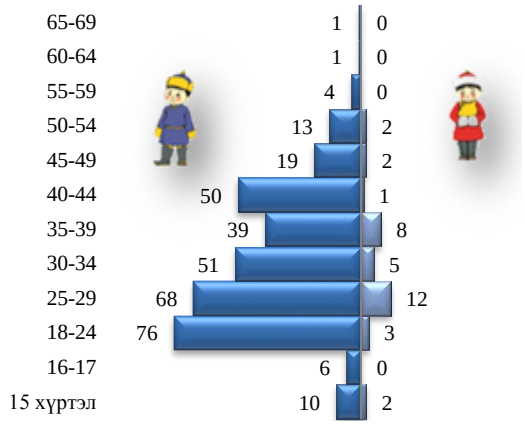

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 380 иргэн хохирсон,
- үүнээс 10 хүн нас барсан,
- 168 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 50.0 хувь,
- гэмтсэн хүн 19.6 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 12015 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 11046 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 88.9 сая төгрөгөөр торгох,
- 480 хүнд баривчлах,
- 488 хүнд тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 1524,
- Гэр, орон сууцанд 273,
- Олон нийтийн газарт 124,
- Гудамж талбайд 90,
- Аж ахуйн нэгжид 26,
- Төрийн байгууллагад 23,
- Төрийн бус байгууллагад 6,
- Нийтийн тээвэрт 4,
- Бусад газарт 327 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 247,
- 13-18 цагт 792,
- 19-24 цагт 1282,
- 01-05 цагт 76 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

2041 хүн саатуулагдсан:

- 82 буюу 4.0 хувь нь эмэгтэй,
- 4 буюу 0.2 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байна.

4.19. Ховд аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 5446 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 1182 буюу 21.7 хувийг гэмт хэргийн,
- 2713 буюу 49.8 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 417 буюу 35.3 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 765 буюу 64.7 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 758 буюу 99.1 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 77.0 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 42.0 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 36.4 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 8.4 хувийг баривчлах,
- 13.2 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасч тус тус шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.2 хувийг 14 хоногт,
- 0.8 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 357 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 9 хэргээр буюу 2.5 хувиар буурсан байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

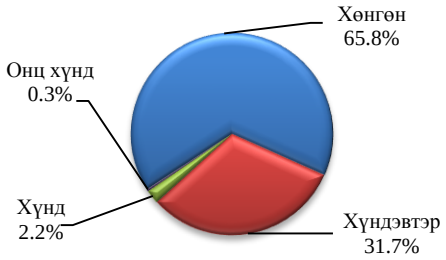

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 64 хэргээр буюу 37.4 хувиар өсч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 67 хэргээр буюу 37.2 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 20.0 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 80.0 хувиар тус тус буурсан.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 357 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.3 хувийг булаах,
- 0.6 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.6 хувийг дээрэмдэх,
- 0.6 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 0.8 хувийг танхайрах,
- 2.2 хувийг залилан мэхлэх,

- 12.6 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 26.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 38.1 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 17.0 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 73 нь 06-14 цагт,
- 120 нь 14-19 цагт,
- 70 нь 19-22 цагт,
- 94 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

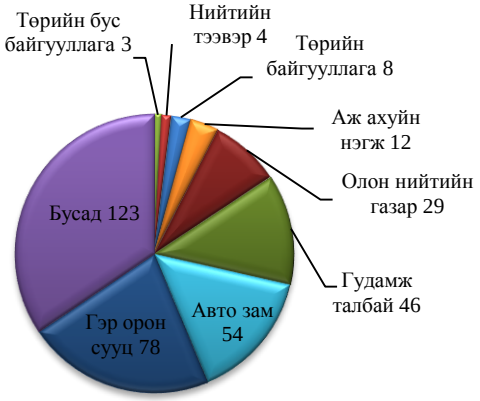

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 68 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 6.3 хувиар өссөн,
- түүнээс 48 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 70.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 0.3 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

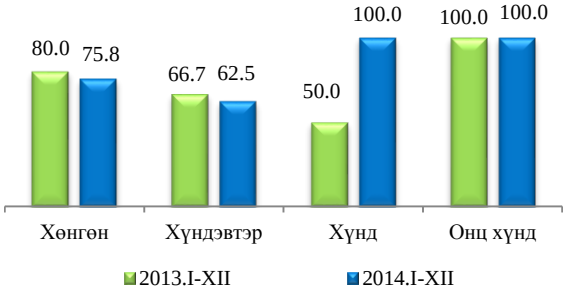

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 390 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 1.0 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 10.8 хувийг эмэгтэй, 4.4 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

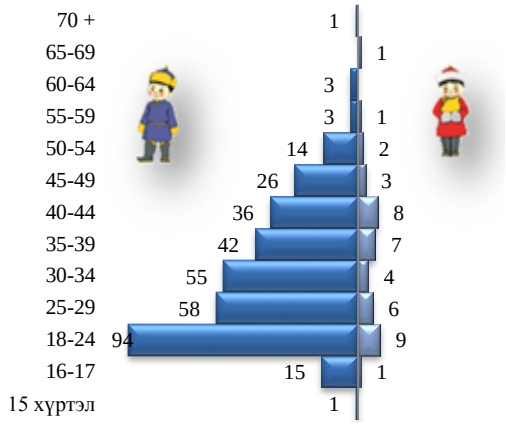

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 358 иргэн хохирсон,
- үүнээс 23 хүн нас барсан,
- 183 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 43.8 хувиар,
- гэмтсэн хүн 23.6 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

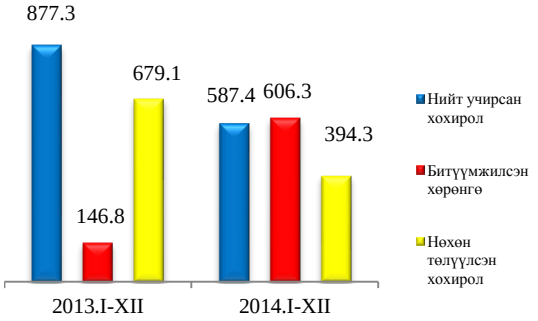

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 8425 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 7596 иргэн, 20 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 54.8 сая төгрөгөөр торгох,
- 527 хүний тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,

282 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

§4.20. Хөвсгөл аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 8243 гомдол, мэдээллийг шалгасан,

Үүнээс:

- 2566 буюу 31.1 хувийг гэмт хэргийн,
- 5091буюу 61.8 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 799 буюу 31.1 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,
- 1765 буюу 68.8 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 1754 буюу 99.4 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 29.9 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

-37.4 хувийг торгуулийн хуудсаар,
- 32.4хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,
- 8.9 хувийг баривчлах,
- 21.1 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан,
- 0.2 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 99.9 хувийг 14хоногт,
- 0.1 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 730 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 175 хэргээр буюу 31.5 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

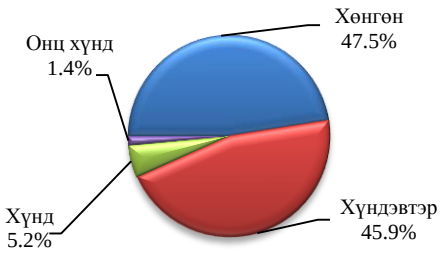

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 96 хэргээр буюу 38.2 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 70 хэргээр буюу 26.4 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 8 хэргээр буюу 26.7 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 11.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 730 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг бусдыг болгоомжгүй алах,
- 0.5 хувийг булаах,
- 0.8 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 0.8 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 1.1 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.1 хувийг хүчиндэх,
- 1.4 хувийг дээрэмдэх,
- 2.2 хувийг танхайрах,
- 3.4 хувийг залилан мэхлэх,
- 5.1 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 28.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 45.1 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 9.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 108 нь 06-14 цагт,
- 208 нь 14-19 цагт,
- 155 нь 19-22 цагт,
- 259 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

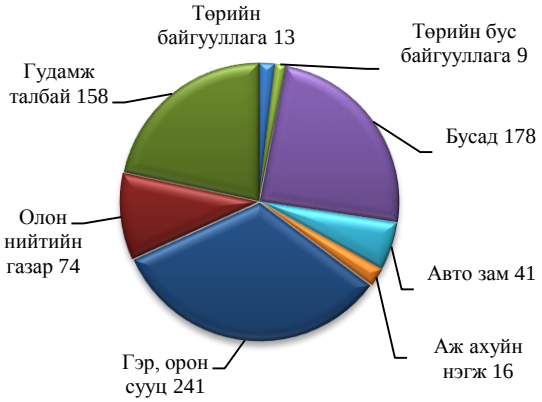

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

-Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 280 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 30.8 хувиар өссөн,

-түүнээс 173 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,

- илрүүлэлт 61.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 22.3 нэгжээр буурсан байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

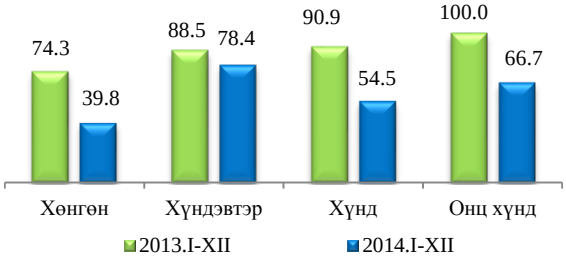

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 699 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос15.2 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 12.3 хувийг эмэгтэй, 11.6 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

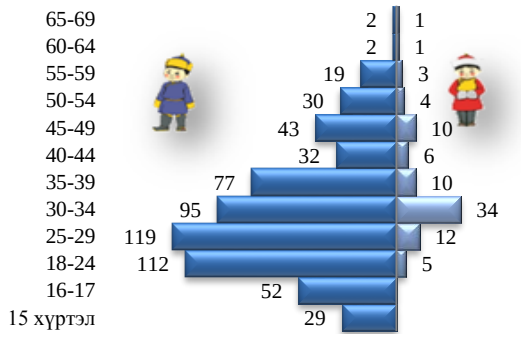

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-756 иргэн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 38 хүн нас барсан,

-274 хүн гэмтсэн,

-өмнөх оныхоос нас барсан хүн 22.6 хувиар,

- гэмтсэн хүн 30.5 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол, сая.төг:

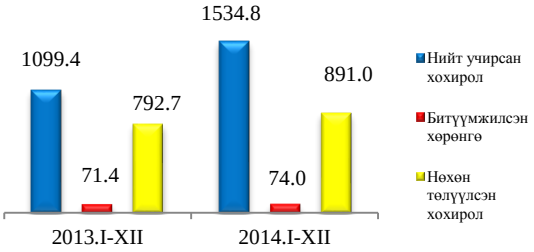

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 16508 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:

- 14914 иргэн, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 85.7 сая төгрөгөөр торгох,

- 498 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 2977,
- Гудамж талбайд 150,
- Олон нийтийн газарт 140,
- Гэр, орон сууцанд 134,
- Төрийн байгууллагад 19,
- Аж ахуйн нэгжид 3,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Бусад газарт 47 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 523,
- 13-18 цагт 926,
- 19-24 цагт 1601,
- 01-05 цагт 421 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

2330 хүн согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэн зөрчил гарган, саатуулагдсан:

-47 буюу 2.0 хувь нь эмэгтэй,

- 16 буюу 0.7 хувь нь 18 хүртэл насны хүмүүс байна.

§4.21. Хэнтий аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил

Нэг. Гэмт хэрэг, зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээлэл

1.1. Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл:

- 7811 гомдол, мэдээллийг шалгасан, Үүнээс:

- 1984 буюу 25.4 хувийг гэмт хэргийн,

- 5650 буюу 72.3 хувийг зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл эзэлж байна.

1.2. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 561 буюу 28.3 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн,

- 1404 буюу 70.8 хувьд эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзах санал гаргасан, тэдгээрийн 1402 буюу 99.9 хувь нь гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлтэй байна.

1.3. Гэмт хэргийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- шалгасан гомдол, мэдээллийн 42.1 хувийг 5 хоногт шийдвэрлэсэн.

1.4. Зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

- 0.8 хувийг торгуулийн хуудсаар,

- 78.2 хувийг шийтгэврээр тус тус торгох,

- 7.3 хувийг баривчлах,

- 13.2 хувийг тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,

- 0.5 хувийг зөрчлийг хянан шалгах ажиллагаа явуулаагүй тус тус үндэслэлээр шийдвэрлэсэн.

1.5. Нийт зөрчлийн талаархи гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн хугацаа:

- 94.9 хувийг 14 хоногт,
- 5.1 хувийг 15-28 хоногт шийдвэрлэсэн.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- 578 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 149 хэргээр буюу 34.7 хувиар өссөн байна.

2.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

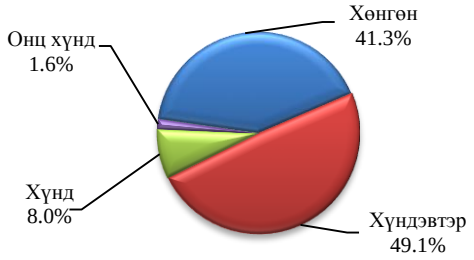

2.3. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 50 хэргээр буюу 26.5 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 89 хэргээр буюу 45.6 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 9 хэргээр буюу 24.3 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 12.5 хувиар тус тус өссөн.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн 578 гэмт хэргийн бүтэц хэргийн төрлөөр:

- 0.2 хувийг булаах,
- 0.2 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.9 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг завших, үрэгдүүлэх
- 1.4 хувийг залилан мэхлэх,
- 1.9 хувийг хүчиндэх,
- 5.7 хувийг танхайрах,
- 5.7 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 24.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 46.4 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 12.3 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

2.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 96 нь 06-14 цагт,
- 129 нь 14-19 цагт,
- 101 нь 19-22 цагт,
- 252 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

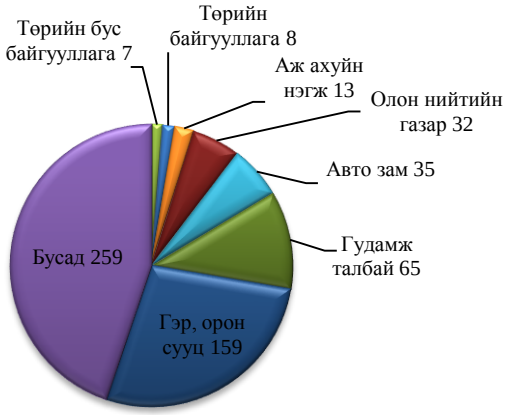

Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй гэмт хэрэг 273 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 55.1 хувиар өссөн,
- түүнээс 195 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээдийг олж илрүүлсэн,
- илрүүлэлт 71.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оныхоос 2.7 нэгжээр өссөн байна.

3.2. Илрүүлэлт гэмт хэргийн ангиллаар:

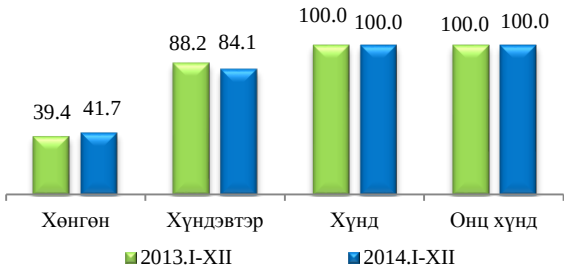

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 556 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 33.3 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 9.7 хувийг эмэгтэй, 3.6 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

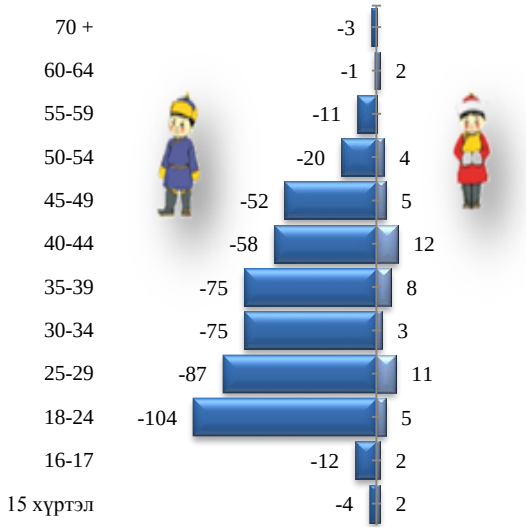

4.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Тав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

5.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 608 иргэн, 4 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 34 хүн нас барсан,
- 221 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 3.0 хувиар,
- гэмтсэн хүн 18.8 хувиар тус тус өссөн.

5.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

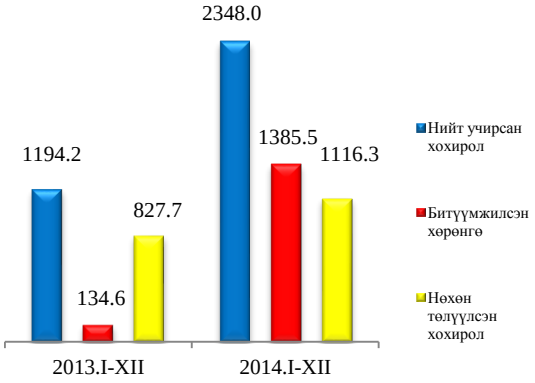

Зургаа. Захиргааны зөрчил

6.1. Шалгасан захиргааны зөрчил:

- Нийт 21009 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэн:
- 19817 иргэн, 8 албан тушаалтан, 21 байгууллага, аж ахуйн нэгжийг 166.1 сая төгрөгөөр торгох,
- 750 хүний тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах,

413 хүнд баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулав.

6.2. Нийт зөрчлөөс шийтгэврээр торгох, жолоодох эрх хасах, баривчлах шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн газар, зөрчлийн тоо:

- Замд 2065,
- Гудамж талбайд 1412,
- Гэр, орон сууцанд 1134,
- Олон нийтийн газарт 363,
- Аж ахуйн нэгжид 81,
- Төрийн байгууллагад 45,
- Нийтийн тээвэр 11,
- Төрийн бус байгууллагад 10,
- Бусад газарт 548 байна.

6.3. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн гараг:

6.4. Дээрх шийтгэл ногдуулсан зөрчлийн үйлдэгдсэн цаг:

- 06-12 цагт 274,
- 13-18 цагт 1000,
- 19-24 цагт 4251,
- 01-05 цагт 144 зөрчил тус тус байна.

6.5. Согтуурууллах үндаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон хүнийг саатуулах ажиллагаа:

3207 хүн саатуулагдсан:

- 161 буюу 5.0 хувь нь эмэгтэй,
- 19 буюу 0.6 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байх ба 15 хүнийг архины албадан эмчилгээнд хамруулжээ.

§5. ЗАРИМ ТӨРЛИЙН ГЭМТ ХЭРГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

§5.1. Хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 211 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 7 хэргээр буюу 3.4 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 10 хэргээр буюу 9.6 хувиар тус тус өссөн.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 54.0 хувь нь нийслэл хотод,
- 46.0 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

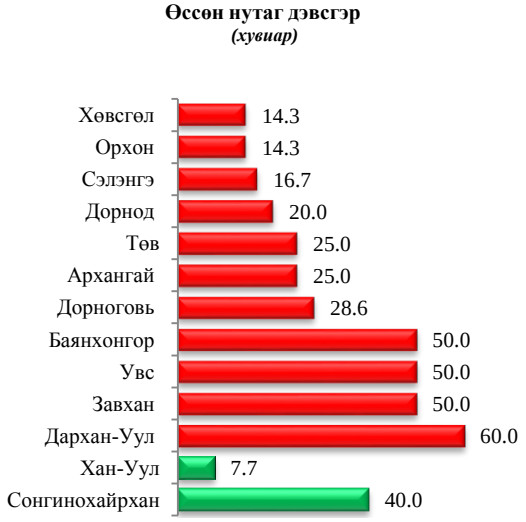

- Өмнөговь аймагт 2.0 дахин,
- Сүхбаатар дүүрэгт 2.0 дахин,
- Налайх дүүрэгт 2.3 дахин,
- Баян-Өлгий аймагт 3.0 дахин тус тус өсч, Чингэлтэй дүүрэгт өмнөх оны түвшинд байна.

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 32 нь 06-14 цагт,
- 38 нь 14-19 цагт,
- 28 нь 19-22 цагт,
- 113 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 124,
- Гудамж талбайд 32,
- Олон нийтийн газарт 12,
- Төрийн бус байгууллагад 4,
- Аж ахуйн нэгжид 3,
- Нийтийн тээвэрт 2,
- Төрийн байгууллагад 1,
- Бусад газарт 33 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн хүнийг санаатай алах хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 88 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 84 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 95.5,

- нийслэлийн хэмжээнд 48 бүртгэгдсэний 48 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 100 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 242 хүн шалгагдсан

- үүнээс 24 нь эмэгтэй, 3 нь 16-17, 41 нь 18-24, 43 нь 25-29, 34 нь 30-34, 37 нь 35-39, 84 нь 40-өөс дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 218 хүн хохирсон,

- үүнээс 54 нь эмэгтэй, 203 хүн нас барж, 13 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

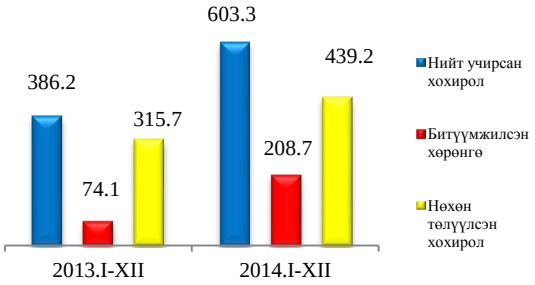

§5.2. Бусдыг амиа хорлоход хүргэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 288 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 35 хэргээр буюу 10.8 хувиар,

- нийслэлийн хэмжээнд 4 хэргээр буюу 2.2 хувиар тус тус буурсан.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 60.4 хувь нь нийслэл хотод,

- 39.2 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

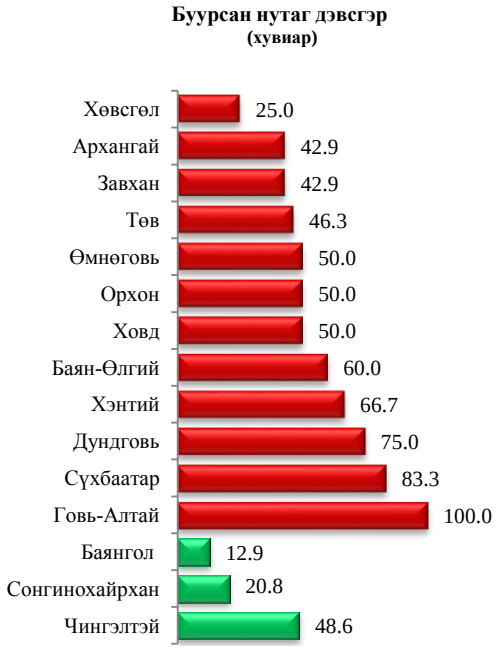

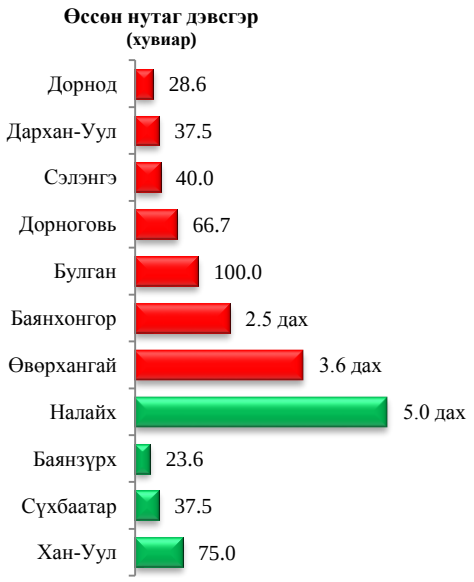

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 96 нь 06-14 цагт,
- 54 нь 14-19 цагт,
- 47 нь 19-22 цагт,
- 91 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 150,
- Гудамж талбайд 31,
- Аж ахуйн нэгжид 13,
- Олон нийтийн газарт 10,
- Төрийн байгууллагад 8,
- Авто замд 5,
- Төрийн бус байгууллагад 4,
- Нийтийн тээвэрт 1,
- Бусад газарт 66 байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 26 хүн шалгагдсан,

- үүнээс 7 нь эмэгтэй, 3 нь 18-24, 4 нь 25-29, 5 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-133 хүн хохирсон,

- үүнээс 28 нь эмэгтэй 125 хүн нас барж, 1 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

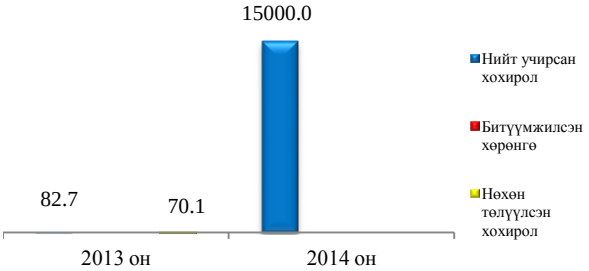

§5.3. Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.2. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 8132 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 568 хэргээр буюу 7.5 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 428 хэргээр буюу 9.8 хувиар тус тус өссөн.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 58.8 хувь нь нийслэл хотод,
- 40.9 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

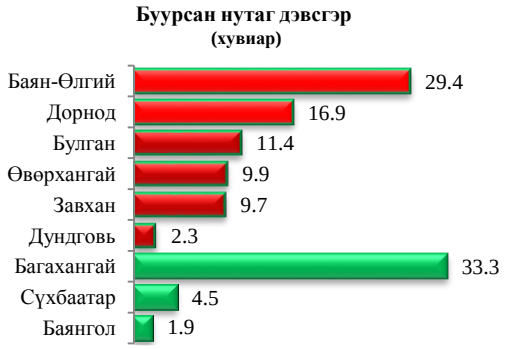

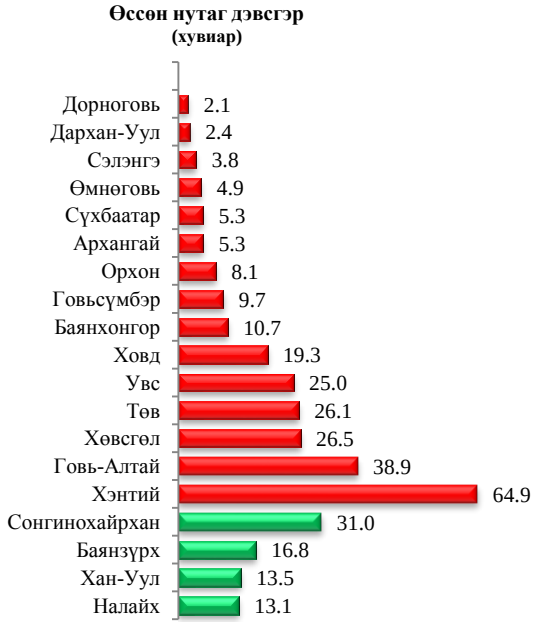

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

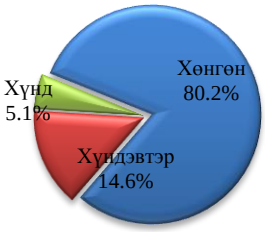

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 1311 нь 06-14 цагт,
- 2212 нь 14-19 цагт,
- 1847 нь 19-22 цагт,
- 2762 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 3331,
- Гудамж талбайд 2163,
- Олон нийтийн газарт 1207,
- Аж ахуйн нэгжид 360,
- Төрийн байгууллагад 94,
- Нийтийн тээвэрт 52,
- Төрийн бус байгууллагад 52,
- Авто замд 29,
- Бусад газарт 844 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 1433 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 1216 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 84.9,

-нийслэлийн хэмжээнд 1120 бүртгэгдсэний 941 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон 84.0 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 8365 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 118 нь эмэгтэй, 27 нь 14-15, 224 нь 16-17, 1753 нь 18-24,1821 нь 25-29, 1443 нь 30-34 насны, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-8666 хүн, 2 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 3434 нь эмэгтэй 15 хүн нас барж, 7746 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

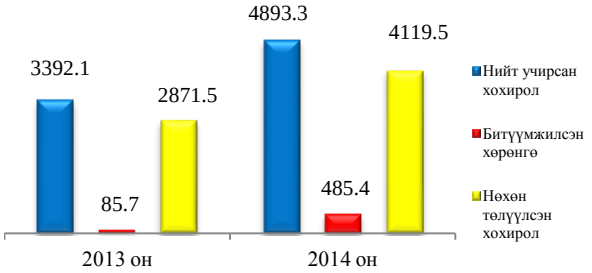

§5.4. Хүн худалдаалах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 8 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 2 хэргээр буюу 20.0 хувиар,

- нийслэлийн хэмжээнд 4 хэргээр буюу 42.8 хувиар тус тус буурсан.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 50.0 хувь нь нийслэл хотод,
- 10.0 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

- Дархан-Уул аймагт 1,
- Сонгинохайрхан дүүрэгт 2,
- Баянзүрх, Сүхбаатар дүүрэгт тус бүр 1,
- бусад газарт 3 хэрэг тус тус бүртгэгджээ.

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 1 нь 06-14 цагт,
- 2 нь 14-19 цагт,
- 5 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 1 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний холбогдогчийг олж тогтоогоогүй байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 12 хүн шалгагдсан,

- үүнээс 7 нь эмэгтэй, 5 нь 18-24, 3 нь 25-29, 2 нь 30-34, 1 нь 40-44, 1 нь 45-ээс насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

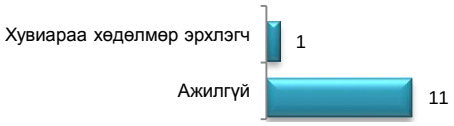

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 15 хүн хохирсон, тэд бүгд эмэгтэй хүн байна.

4.2. Гэмт хэргийн хохирогчдын боловсрол:

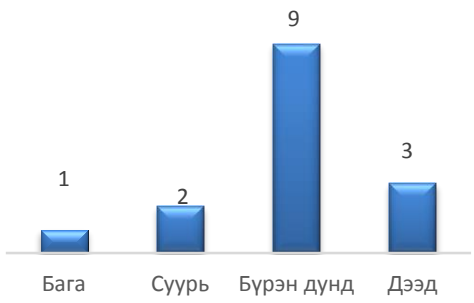

§5.5. Хүчиндэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 300 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 44 хэргээр буюу 12.8 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 30 хэргээр буюу 16.5 хувиар тус тус буурсан.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 50.7 хувь нь нийслэл хотод,
- 49.0 хувь нь аймгуудад
- 0.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

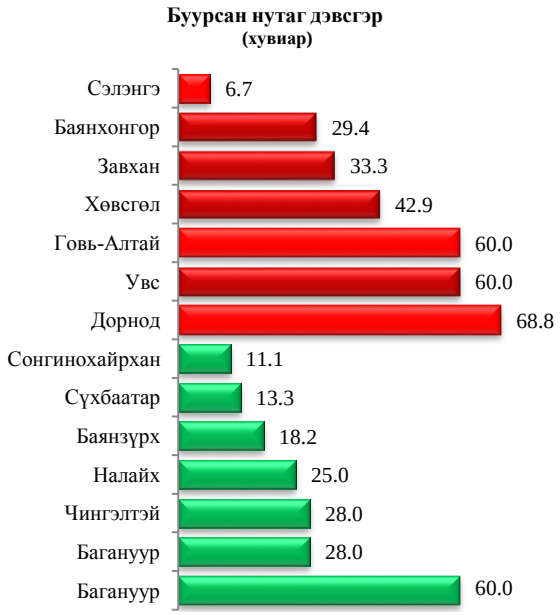

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

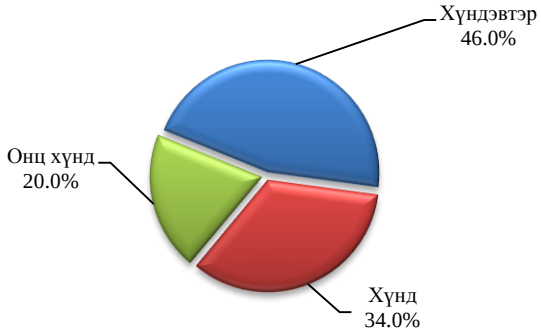

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 47 нь 06-14 цагт,
- 57 нь 14-19 цагт,
- 28 нь 19-22 цагт,
- 168 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 167,
- Олон нийтийн газарт 27,

- Гудамж талбайд 45,
- Аж ахуйн нэгжид 9,
- Нийтийн тээвэрт 7,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Төрийн байгууллагад 1,
- Бусад газарт 43 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 103 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 82 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 79.6,

- нийслэлийн хэмжээнд 72 бүртгэгдсэний 55 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон 76.4 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 326 хүн шалгагдсан,

- үүнээс 7 нь 14-15, 23 нь 16-17, 132 нь 18-24, 59 нь 25-29, 34 нь 30-34, 105 нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-301 хүн хохирсон,

- үүнээс 299 нь эмэгтэй 110 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

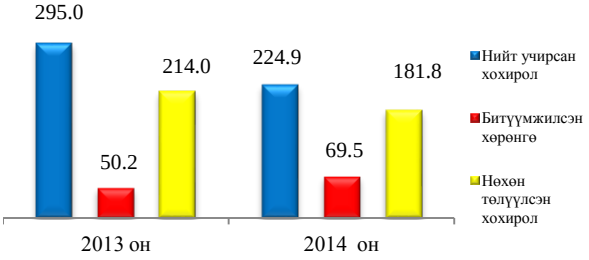

§5.6. Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 8424 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 540 хэргээр буюу 6.8 хувиар,

- нийслэлийн хэмжээнд 556 хэргээр буюу 12.0 хувиар тус тус өссөн.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 61.6 хувь нь нийслэл хотод,

- 38.0 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

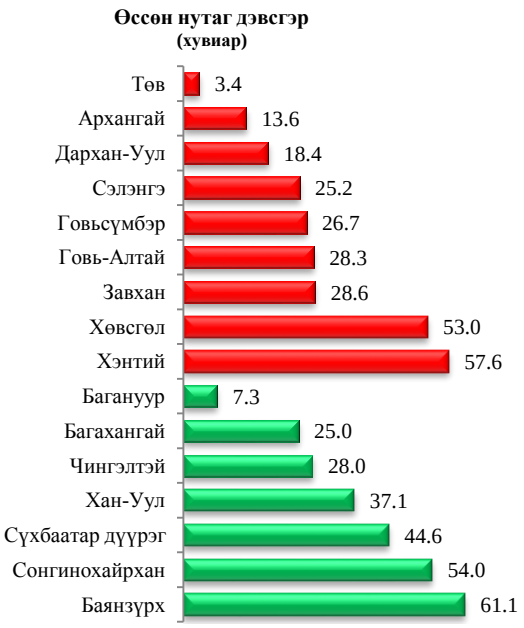

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

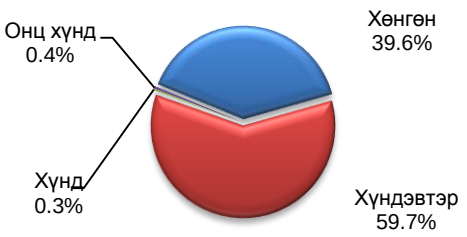

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 1697 нь 06-14 цагт,
- 1976 нь 14-19 цагт,
- 1017 нь 19-22 цагт,
- 3734 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 3093,
- Олон нийтийн газарт 1264,
- Гудамж талбайд 1064,
- Аж ахуйн нэгжид 702,
- Нийтийн тээвэрт 161,
- Төрийн бус байгууллагад 89,
- Төрийн байгууллагад 70,
- Бусад газарт 1981 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 7267 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 3593 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 49.4,

-нийслэлийн хэмжээнд 4687 бүртгэгдсэний 2021 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон 43.1 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 5679 хүн шалгагдсан,

- үүнээс 636 нь эмэгтэй, 323 нь 14-15, 350 нь 16-17, 1720 нь 18-24, 1092 нь 25-29, 851 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-8474 хүн, 28 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 3547 нь эмэгтэй 6 хүн нас барж, 38 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

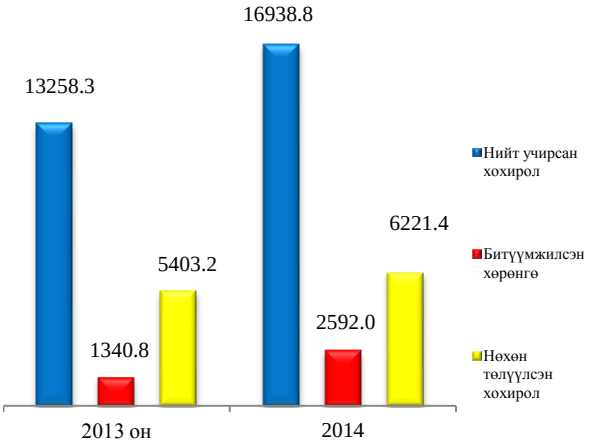

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргээс иргэдийн өмч, мал, авто тээврийн хэрэгсэл, халаасны хулгайн гэмт хэргийг төрлөөр авч үзвэл:

А. Иргэдийн өмчийг хулгайлах гэмт хэрэг

Улсын хэмжээнд **6109** бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 250 хэргээр буюу 4.3 хувиар өссөн,

Нийт хулгайлах гэмт хэргийн 72.5 хувийг эзэлж байна.

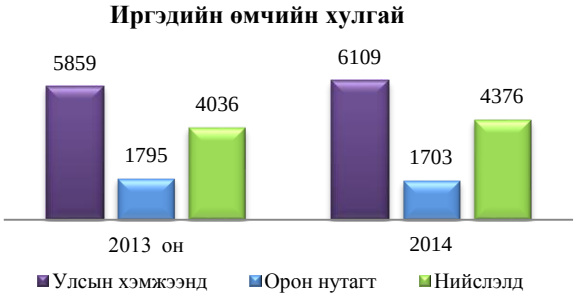

Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 5371 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 2589 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 48.2,

-нийслэлийн хэмжээнд 3979 бүртгэгдсэний 1726 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 43.4 хувьтай байна.

Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 1336 нь 06-14 цагт,
- 1519 нь 14-19 цагт,
- 773 нь 19-22 цагт,
- 2481 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 3005,
- Олон нийтийн газарт 1052,
- Гудамж талбайд 692,
- Аж ахуйн нэгжид 629,
- Төрийн бус байгууллагад 80,
- Төрийн байгууллагад 53,
- Нийтийн тээвэрт 46,
- Бусад газарт 552 байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон хүн:

- 3806 хүн шалгагдсан,

-үүнээс 551 нь эмэгтэй, 250 нь 14-15, 290 нь 16-17, 1192 нь 18-24, 709 нь 25-29, 555 нь 30-34,

бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

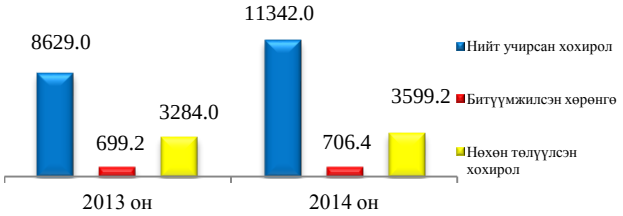

Б. Мал хулгайлах гэмт хэрэг

Улсын хэмжээнд **1434** бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 1 хэргээр буюу 0.1 хувиар буурсан.

Нийт хулгайлах гэмт хэргийн 17.0 хувийг эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 91.4 хувь нь аймгуудад, 8.6 хувь нь нийслэлд бүртгэгджээ.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 1146 гэмт хэрэг улсын хэмжээнд бүртгэгдсэний 642 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 56.0,

-Нийслэлд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй117 бүртгэгдсэний 30 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 25.6,

- Орон нутагт бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 1029 хэрэг бүртгэгдсэний 612 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 59.5 хувьтай байна .

Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

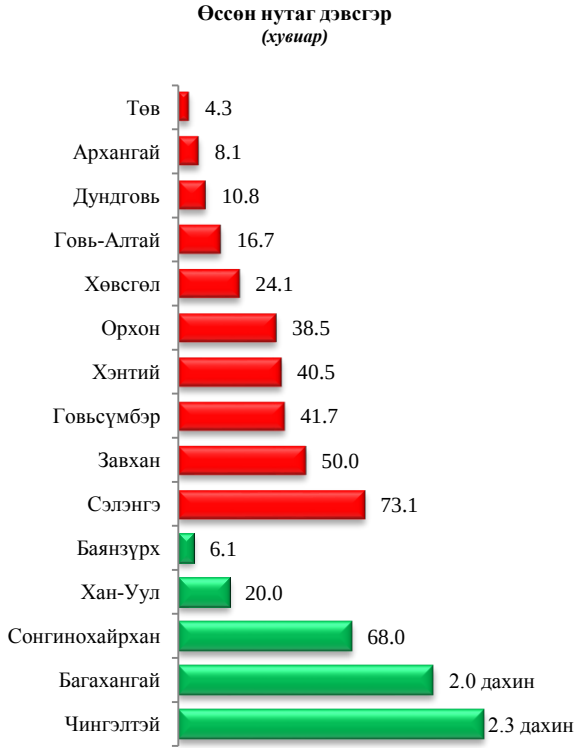

Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 123 нь 06-14 цагт,

- 152 нь 14-19 цагт,
- 137 нь 19-22 цагт,
- 1022 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 43,
- Гудамж талбайд 22,
- Олон нийтийн газарт 2,
- Аж ахуйн нэгжид 2,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Төрийн байгууллагад 1,
- Бусад газарт 1363 байна.

Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 1385 хүн шалгагдсан,

- үүнээс 29 нь эмэгтэй, 23 нь 14-15, 33 нь 16-17, 361 нь 18-24, 281 нь 25-29, 229 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол /сая төг-өөр/:

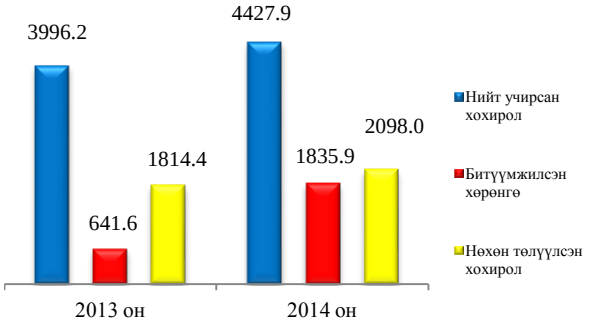

В. Авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах гэмт хэрэг

Улсын хэмжээнд **249** бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 114 хэргээр буюу 84.4 хувиар өссөн,

Нийт бүртгэгдсэн хулгайлах гэмт хэргийн 3.0 хувийг эзэлж байна.

- Гэмт хэргийн 61.4 хувь нь аймгуудад,
- 38.6 хувь нь нийслэлд бүртгэгджээ.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 211 гэмт хэрэг улсын хэмжээнд бүртгэгдсэний 123 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 58.3 хувь,

-Нийслэлийн хэмжээнд 82 бүртгэгдсэний 47 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон илрүүлэлт 57.3 хувь,

- Орон нутагт 129 бүртгэгдсэний 76 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 58.9 хувьтай байна.

Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

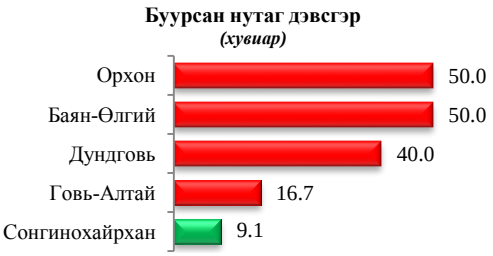

Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 41 нь 06-14 цагт,
- 38 нь 14-19 цагт,
- 25 нь 19-22 цагт,
- 145 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн

байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гудамж талбайд 169,
- Гэр, орон сууцанд 23,
- Олон нийтийн газарт 12,
- Аж ахуйн нэгжид 6,
- Бусад газарт 39 байна.

Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 197 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 4 нь эмэгтэй, 43 нь14-15, 14 нь 16-17, 67 нь 18-24, 27 нь 25-29, 18 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол /сая төг-өөр/:

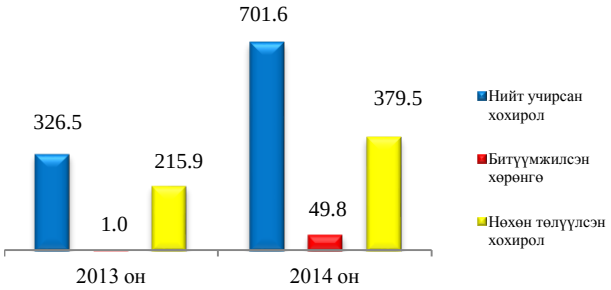

Г. Халаасны хулгайн гэмт хэрэг

Улсын хэмжээнд 586 бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 160 хэргээр буюу 37.6 хувиар өссөн,

Нийт хулгайлах гэмт хэргийн 7.0 хувийг эзлэж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 3.2 хувь нь аймгуудад, 96.5 хувь нь нийслэлд бүртгэгджээ.

- Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 496 гэмт хэрэг улсын хэмжээнд бүртгэгдсэний 227 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 45.8 хувь,

-Нийслэлийн хэмжээнд 477 бүртгэгдсэний 210 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 44.0 хувьтай байна.

Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

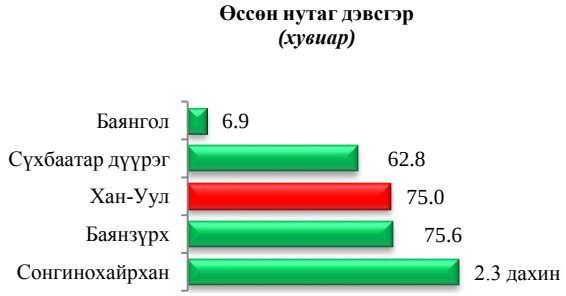

Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 193 нь 06-14 цагт,
- 252 нь 14-19 цагт,
- 76 нь 19-22 цагт,
- 65 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн

байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Олон нийтийн газарт 195,
- Гудамж талбайд 175,
- Нийтийн тээвэрт 114,
- Аж ахуйн нэгжид 57,
- Төрийн байгууллагад 12,
- Гэр, орон сууцанд 7,
- Төрийн бус байгууллагад 7,

- Бусад газарт 19 байна.

Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 274 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 50 нь эмэгтэй, 20 нь14-17, 94 нь 18-24, 73 нь 25-29, 47 нь 30-34 насны, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

- Төрийн алба хаагч 1,
- Хоригдол 1,
- Малчин 2,
- Сургууль завсардсан 2,
- Тэнэмэл 5,
- Төрийн бус байгууллагын ажилтан 5,
- Хувийн хэвшлийн байгууллагын ажилтан 6,
- Сурагч 6,
- Оюутан 7,
- Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч 31,
- Ажилгүй 208 хүн байна.

Халаасны хулгайн гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол /сая төг-өөр/:

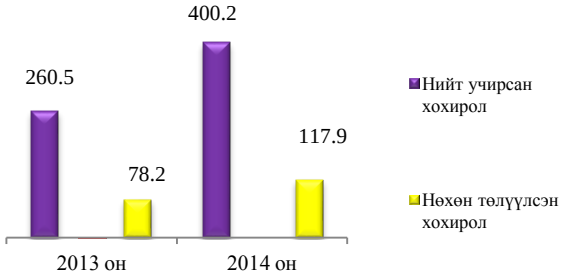

§5.7. Бусдын эд хөрөнгийг булаах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 245 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 18 хэргээр буюу 7.9 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 18 хэргээр буюу 9.6 хувиар тус тус өссөн.

1.5. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 83.7 хувь нь нийслэл хотод,
- 15.1 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 42 нь 06-14 цагт,
- 50 нь 14-19 цагт,
- 50 нь 19-22 цагт,
- 103 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гудамж талбайд 154,
- Гэр, орон сууцанд 33,
- Олон нийтийн газарт 29,
- Аж ахуйн нэгжид 12,
- Нийтийн тээвэрт 2,
- Авто замд 1,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Бусад газарт 13 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 214 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 93 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 43.5,
- нийслэлийн хэмжээнд 179 бүртгэгдсэний 66 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 36.9 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 128 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 6 нь эмэгтэй, 3 нь 14-15, 20 нь 16-17, 57 нь 18-24, 17 нь 25-29, 13 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 248 хүн хохирсон,
- үүнээс 161 нь эмэгтэй, 4 хүн гэмтсэн байна.

4.2Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

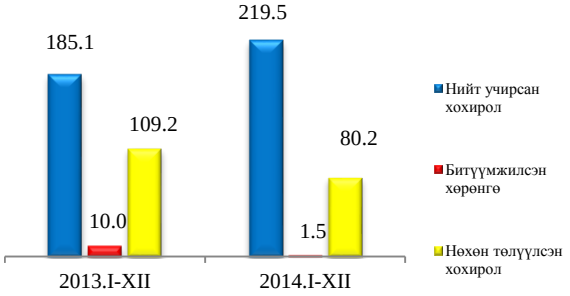

§5.8. Дээрэмдэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 686 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 66 хэргээр буюу 10.6 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 61 хэргээр буюу 11.5 хувиар тус тус өссөн.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 86.2 хувь нь нийслэл хотод,
- 13.8 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

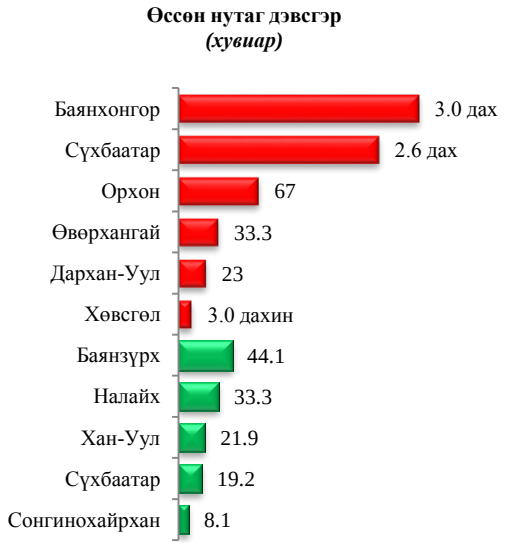

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

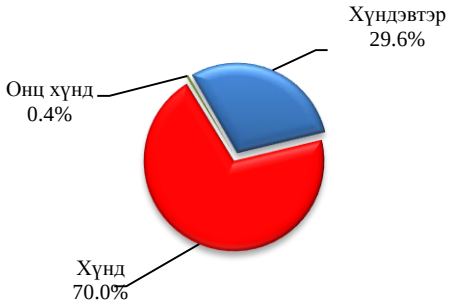

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 69 нь 06-14 цагт,
- 82 нь 14-19 цагт,
- 136 нь 19-22 цагт,
- 399 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн

байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гудамж талбайд 480,
- Гэр, орон сууцанд 108,
- Олон нийтийн газарт 31,
- Аж ахуйн нэгжид 16,
- Нийтийн тээвэрт7,
- Төрийн байгууллагад 2,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Бусад газарт 41 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 590 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 321 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 54.4,
- нийслэлийн хэмжээнд 525 бүртгэгдсэний 274 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 52.2 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 621 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 14 нь эмэгтэй , 27 нь 14-15, 87 нь 16-17, 329 нь 18-24, 100 нь 25-29, 29 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 740 хүн хохирсон,

үүнээс 185 нь эмэгтэй, 206 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

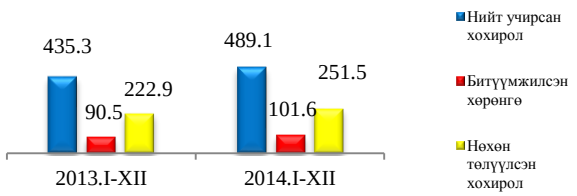

§5.9. Залилан мэхлэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1 Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 1843 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 612 хэргээр буюу 49.7 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 543 хэргээр буюу 53.6 хувиар тус тус өссөн.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 84.5 хувь нь нийслэл хотод,
- 16.6 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

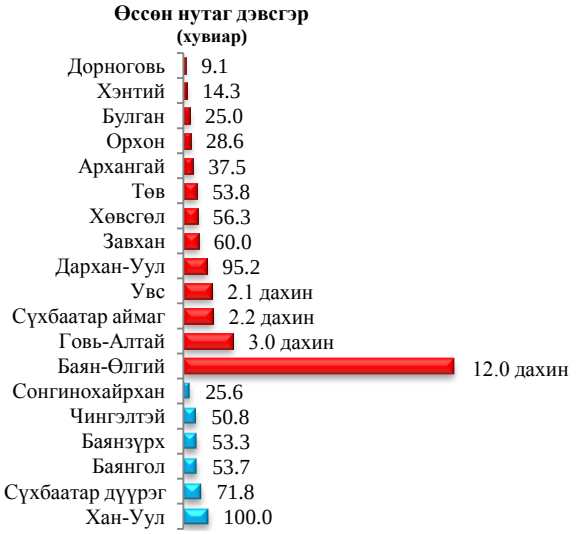

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

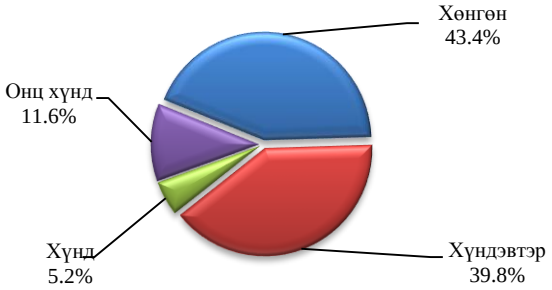

1.5. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 730 нь 06-14 цагт,
- 802 нь 14-19 цагт,
- 138 нь 19-22 цагт,
- 173 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Аж ахуйн нэгжид 498,
- Олон нийтийн газарт 358,
- Гэр, орон сууцанд 342,
- Гудамж талбайд 282,
- Төрийн бус байгууллагад 45,
- Төрийн байгууллагад 30,
- Нийтийн тээвэрт 6,
- Бусад газарт 282 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 681 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 485 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 71.2 хувьтай,
- нийслэлийн хэмжээнд 605 бүртгэгдсэний 429 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон 70.9 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 1593 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 587 нь эмэгтэй, 2 нь 14-15, 13 нь 16-17, 268 нь 18-24, 354 нь 25-29, 248 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-1873 хүн, 6 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,

- үүнээс 829 нь эмэгтэй хүн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

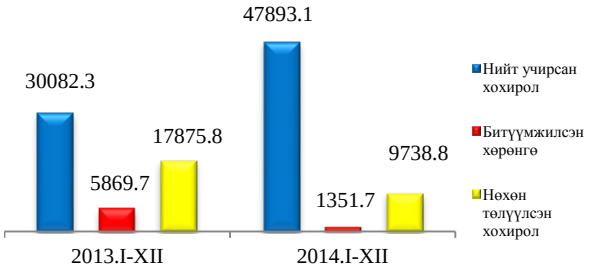

§5.10. Танхайрах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.6. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 1681бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 158 хэргээр буюу 8.6 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 112 хэргээр буюу 7.7 хувиар тус тус өссөн.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 79.5 хувь нь нийслэл хотод,
- 20.5 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

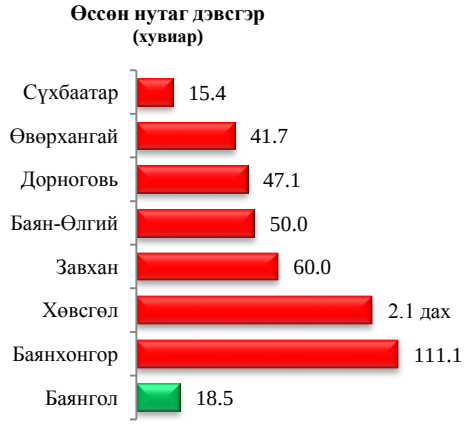

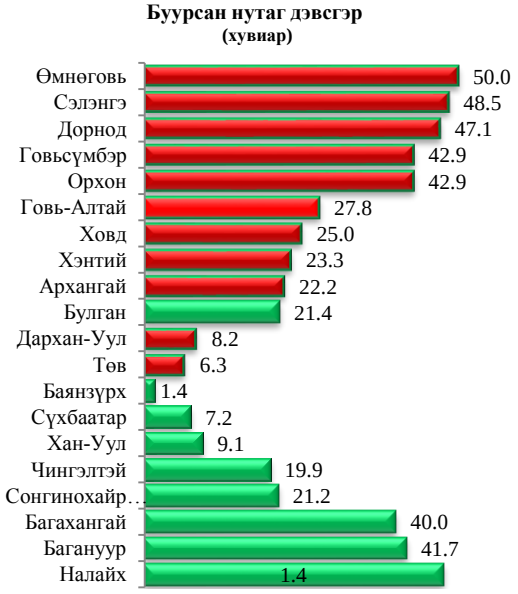

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

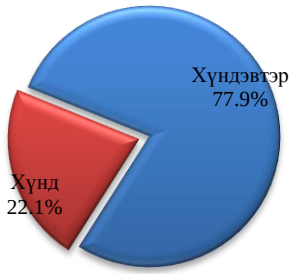

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 169 нь 06-14 цагт,
- 274 нь 14-19 цагт,
- 344 нь 19-22 цагт,
- 894нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гудамж талбайд 750,
- Олон нийтийн газарт 426,
- Гэр, орон сууцанд 294,
- Аж ахуйн нэгжид 58,
- Төрийн байгууллагад 14,
- Нийтийн тээвэрт 11,
- Төрийн бус байгууллагад 10,
- Авто замд 9,
- Бусад газарт 109 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 805 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 598 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 74.3,

-нийслэлийн хэмжээнд 739 бүртгэгдсэний 540 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон 73.1 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт холбогдсон хүн:

- 1688 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 118 нь эмэгтэй, 10 нь 14-15,59 нь 16-17, 655 нь 18-24,359 нь 25-29, 210 нь 30-34 насны, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

-1838 хүн хохирсон,

- үүнээс 341 нь эмэгтэй 2 хүн нас барж, 1465 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

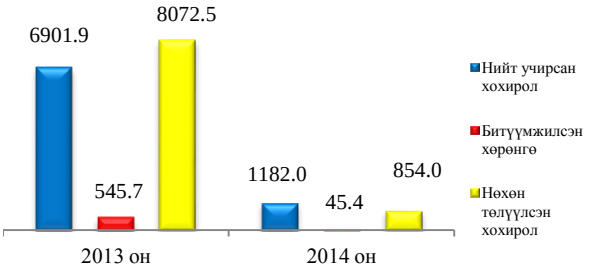

§5.11. Ойн тухай хууль тогтоомж зөрчих гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 177 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 68 хэргээр буюу 27.8 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 10 хэргээр буюу 34.5 хувиар тус тус буурсан.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 10.7 хувь нь нийслэл хотод,
- 89.3 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

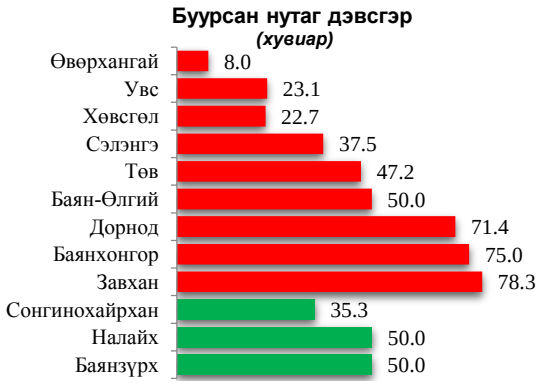

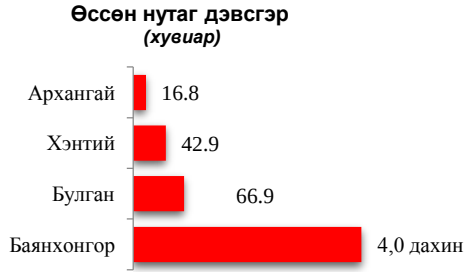

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 39 нь 06-14 цагт,
- 65 нь 14-19 цагт,
- 30 нь 19-22 цагт,
- 43 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Авто замд 1,
- Олон нийтийн газар 1,
- Ойн сан бүхий газар 160
- Бусад газар 15 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 28 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 25 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 89.3,
- нийслэлд эзэнгүй 5 хэрэг бүртгэгдсэний 3 хэргийн эзэн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 60.0 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 227 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 10 нь эмэгтэй, 20 нь 18-24, 41 нь 25-29, 42 нь 30-34, 38 нь 35-39, бусад нь 40-өөс дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 150 хүн, 14 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 22 нь эмэгтэй байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

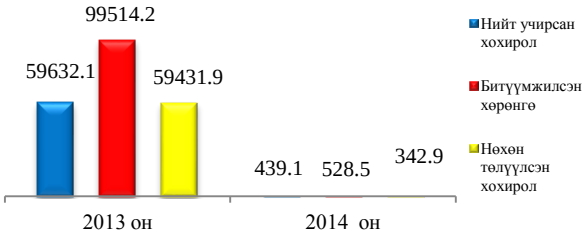

§5.12. Хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 39 бүртгэгдсэн,

- өмнөх оныхоос 2 хэргээр буюу 4.9 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 7 хэргээр буюу 70 хувиар тус тус буурсан.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 7.7 хувь нь нийслэл хотод,
- 92.3 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

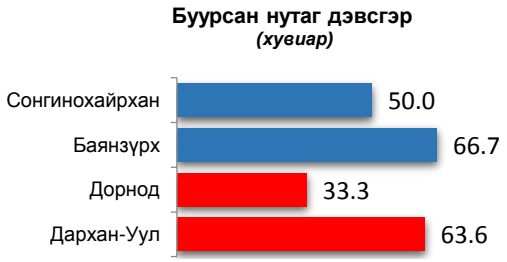

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

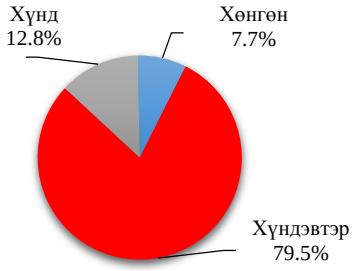

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 19 нь 06-14 цагт,
- 9 нь 14-19 цагт,
- 3 нь 19-22 цагт,
- 8 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Аж ахуйн нэгжид 2,
- Гэр, орон сууцанд 2,
- Олон нийтийн газарт 1,
- Бусад газарт 34 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 7 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 2 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 28.6,
- нийслэлийн хэмжээнд 1 бүртгэгдсэний 1 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 100.0 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 55 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 9 нь эмэгтэй, 3 нь 25-29, 4 нь 30-34, 9 нь 35-39, 18 нь 40-44, бусад нь 45-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 25 хүн, 1 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 7 нь эмэгтэй байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

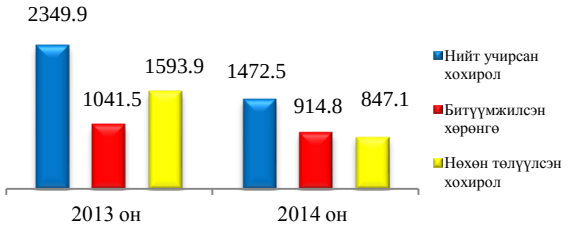

§5.13. Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 1570 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 151 хэргээр буюу 10.6 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 46 хэргээр буюу 6.8 хувиар тус тус өссөн.

1.2. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 43.3 хувь нь нийслэл хотод,
- 54.5 хувь нь аймгуудад,
- 2.2 хувь нь бусад газар бүртгэгдсэн.

1.3. *Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:*

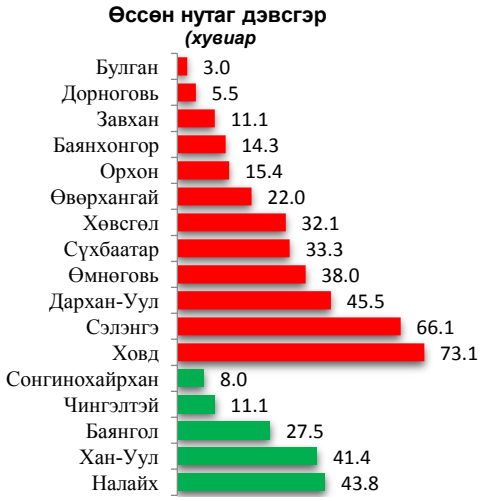

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

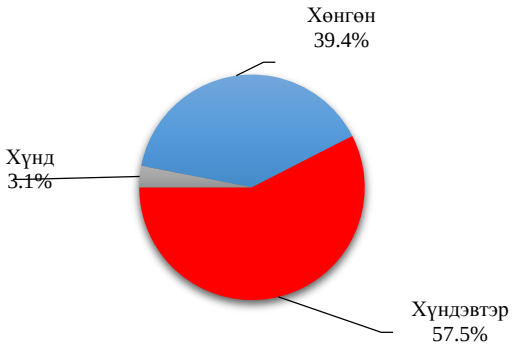

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

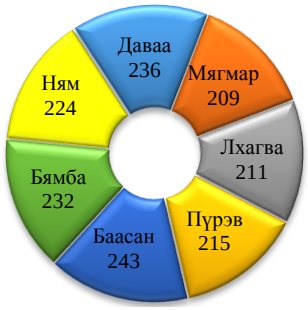

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 410 нь 06-14 цагт,
- 487 нь 14-19 цагт,
- 284 нь 19-22 цагт,
- 389 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Авто замд 1476,
- Гудамж талбайд 19,
- Бусад газарт 75 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 44 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 34 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 77.3,
- нийслэлд 16 хэрэг бүртгэгдсэний 11 хэргийн холбогдогчийг олж тогтоон, илрүүлэлт 68.8 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 1508 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 149 нь эмэгтэй, 12 нь 14-17, 323 нь 18-24, 349 нь 25-29, 249 нь 30-34, бусад нь 35-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 1841 хүн, 3 аж ахуй нэгж байгууллага хохирсон,
- үүнээс 698 нь эмэгтэй, 494 хүн нас барж, 1182 хүн гэмтсэн байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

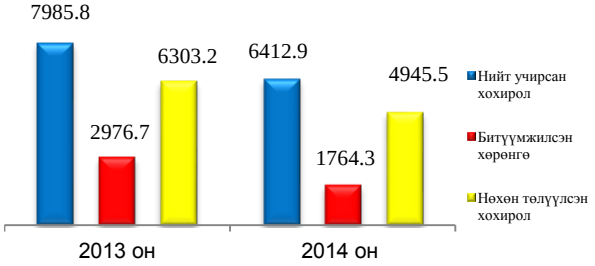

§5.14. Албан тушаалын эсрэг гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Нэг. Бүртгэгдсэн байдал

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

- Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 135 бүртгэгдсэн,
- өмнөх оныхоос 29 хэргээр буюу 27.4 хувиар,
- нийслэлийн хэмжээнд 31 хэргээр буюу 66.0 хувиар тус тус өссөн байна.

1.2. Гэмт хэргийн төрлөөр:

- Төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулах 4,
- Хээл хахууль өгөх 4,
- Төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн албан тушаалтан эрх мэдлээ хэтрүүлэх 6,
- Албан тушаалтан хуурамч баримт бичиг үйлдэх 7,
- Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах 9,
- Албан тушаалтан албан үүрэгтээ хайнга хандах 13,
- Төрийн албан тушаалтан эрх мэдлээ хэтрүүлэх 18,
- Хээл хахууль авах 24,
- Төрийн албан тушаалтан албаны эрх мэдэл буюу албан тушаалын байдлаа урвуулах 50 гэмт хэрэг тус тус бүртгэгдэв.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 57.8 хувь нь нийслэл хотод,
- 42.2 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.4. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

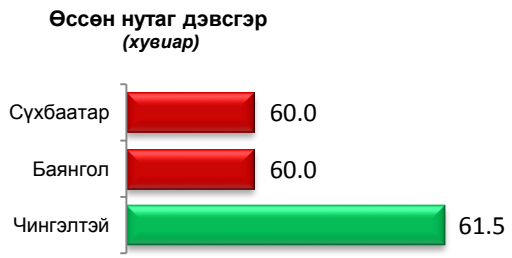

- Хан-Уул дүүрэгт 6.0 дахин,
- Сэлэнгэ аймагт 2.0 дахин,
- Дархан-Уул, Дорнод аймагт тус бүр 3.0 дахин,
-Завхан, Говсүмбэр аймагт тус бүр 4.0 дахин,
-Баянхонгор аймагт 5.0 дахин тус тус өсч, Хэнтий аймаг, Баянзүрх дүүрэгт өмнөх оны түвшинд байна.

1.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 39 нь 06-14 цагт,
- 28 нь 14-19 цагт,
- 4 нь 19-22 цагт,
- 64 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Төрийн байгууллагад 89,
- Аж ахуйн нэгжид 18,
- Төрийн бус байгууллагад 12,
- Гудамж талбайд 2,
- Бусад газарт 14 байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 1 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний эзэн холбогдогч тогтоогдоогүй байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг холбогдсон нийт хүн:

- 40 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 17 нь эмэгтэй, 7 нь 18-29, 9 нь 30-34, 13 нь 35-49, бусад нь 50-аас дээш насны хүн тус тус эзэлж байна.

3.2. Холбогдогчдын нийгмийн байдал:

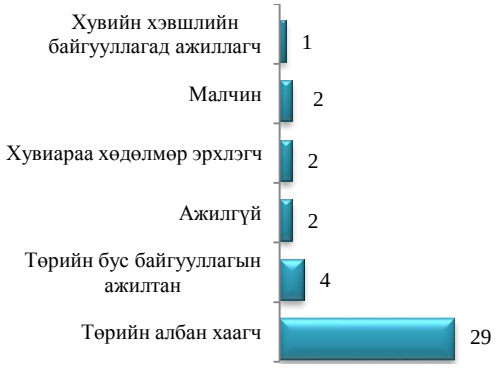

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 19 хүн хохирсон,
- үүнээс 9 нь эмэгтэй байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

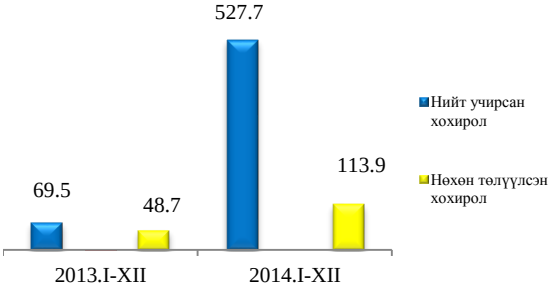

--ooOoo --

§6. ГЭМТ ХЭРГИЙН ОНЦЛОГ, ШАЛТГААН НӨХЦӨЛ

§6.1. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	6406	6686	280	+4.4
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	25.3	24.4	-0.9	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

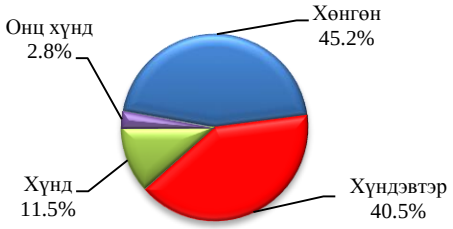

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 137 хэргээр буюу 4.7,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 147 хэргээр буюу 5.7 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 9 хэргээр буюу 5.0 хувиар тус тус өсч,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 13 хэргээр буюу 1.6 хувиар буурсан.

1.3. Согтуугаар үйлдэгдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 1.9 хувийг зам тээврийн ослын үед жолооч үүргээ биелүүлэхгүй байх, зугтаах,
- 2.2 хүнийг санаатай алах,
- 2.4 хувийг хүчиндэх,
- 2.9 хувийг дээрэмдэх,
- 5.1 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 11.1 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 15.2 хувийг танхайрах,
- 52.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 6.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг:

- 695 нь 06-14 цагт,
- 1377 нь 14-19 цагт,
- 1431 нь 19-22 цагт,
- 3183 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 2475,
- Гудамж талбайд 1821,
- Олон нийтийн газарт 1008,
- Авто замд 443,
- Аж ахуйн нэгжид 210,
- Төрийн байгууллагад 64,
- Нийтийн тээвэрт 25,
- Төрийн бус байгууллагад 17,
- Бусад газарт 623 бүртгэгдсэн байна.

1.7. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 51.6 хувь нь нийслэл хотод,
- 48.1 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

Буурсан нутаг дэвсгэр
(хувиар)

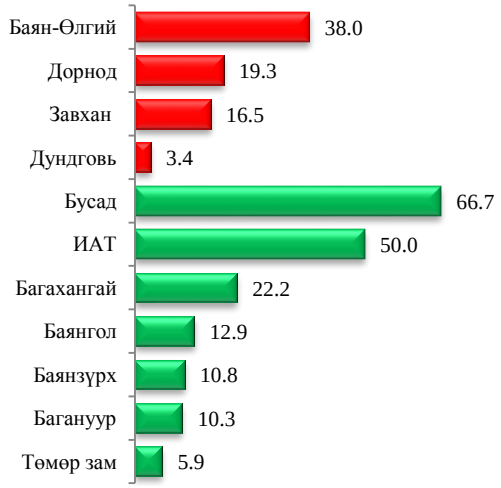

Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг өссөн нутаг дэвсгэр
(хувиар)

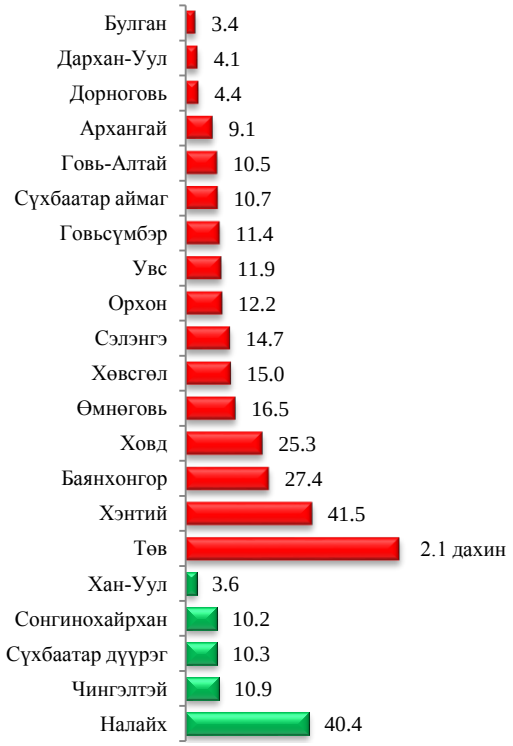

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 6003 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 5.4 хувиар өссөн,
- 6.6 хувийг эмэгтэй, 1.7 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

2.2. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

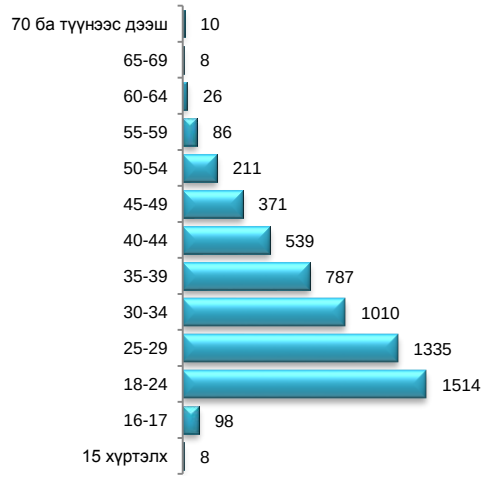

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 5848 иргэн, 3 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 322 хүн нас барсан,
- 4224 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 22.4 хувиар,
- гэмтсэн хүн 10.8 хувиар тус тус өссөн.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

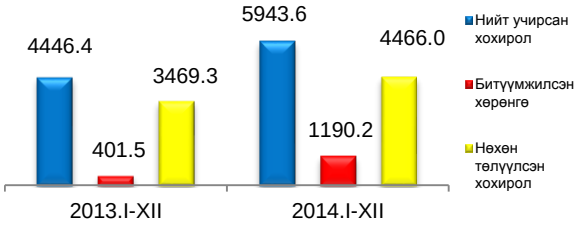

--ooOoo --

§6.2. Бүлэг, зохион байгуулалттай үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүлэглэн үйлдэгдсэн гэмт хэрэг.

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг	2447	2683	236	9.6
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	9.6	9.8	0.2	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

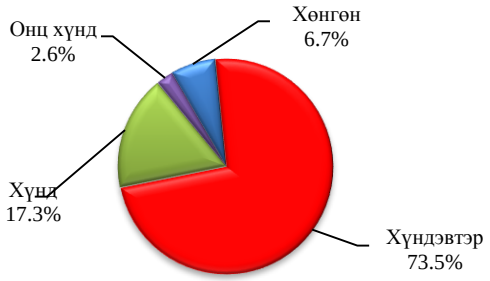

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 2.3,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 164 хэргээр буюу 9.1,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 38 хэргээр буюу 8.9,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 30 хэргээр буюу 76.9 хувиар тус тус өссөн.

1.3. Бүлэглэн үйлдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 0.1 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 0.4 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 1.5 хувийг хүчиндэх,
- 1.5 хувийг булаах,
- 5.4 хувийг залилан мэхэлж авах,
- 11.6 хувийг дээрэмдэх,
- 15.9 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 15.9 хувийг танхайрах,
- 35.6 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 11.2 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг:

- 364 нь 06-14 цагт,
- 537 нь 14-19 цагт,
- 4217 нь 19-22 цагт,
- 1365 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн газар:

- Гудамж талбайд 827,
- Гэр, орон сууцанд 515,
- Олон нийтийн газарт 340,
- Аж ахуйн нэгжид 232,
- Төрийн байгууллагад 55,
- Төрийн бус байгууллагад 12,
- Нийтийн тээвэрт 7,
- Авто замд 7,
- Бусад газарт 688 бүртгэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 60.0 хувь нь нийслэл хотод,
- 40.0 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

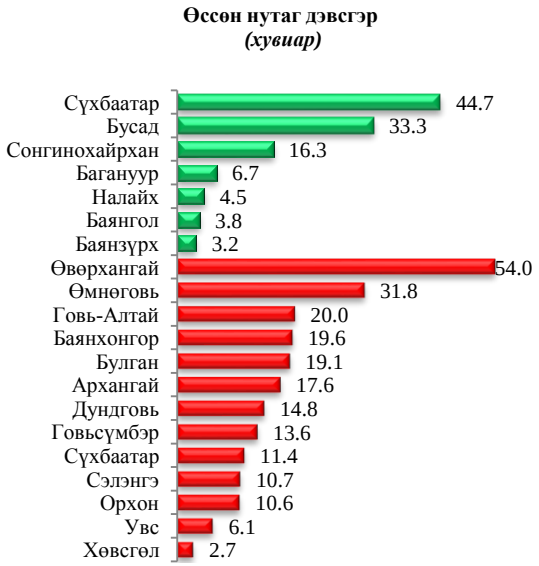

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 3742 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 12.0 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт хүний 11.4 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

2.2. Бүлэглэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

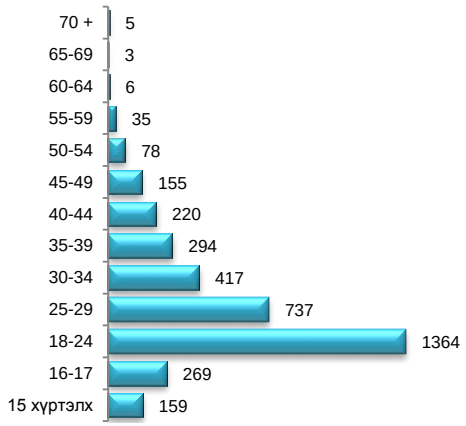

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 2727 иргэн хохирсон,
- үүнээс 22 хүн нас барж, 969 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос гэмтсэн хүн 10.0 хувиар
- нас барсан хүн 69.2 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

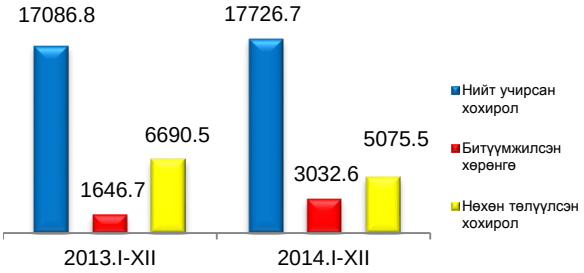

Зохион байгуулалттайгаар 3 гэмт хэрэг үйлдэгдсэн нь өмнөх оныхоос 8 хэргээр буурсан. Өмнөговь, Сэлэнгэ аймаг, нийслэлийн Баянзүрх дүүрэгт тус бүр 1 хэрэг тус тус бүртгэгджээ.

Хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох, өмчлөх эрхийн эсрэг, захиргааны журмын эсрэг хэрэг тус бүр 1 бүртгэгджээ.

Хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд ангиллын тус бүр 1 хэрэг байгаа ба гэр, орон сууцанд 1, бусад газарт 2, даваа гарагт 1, баасан гарагт 2, 14-19 цагт 2, 22-06 цагт 1 хэрэг тус тус бүртгэгджээ.

Урьдчилан үгсэж тохиролцсон бүлэг үйлдсэн гэмт хэрэг 49 бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 13 хэргээр буюу 21.0 хувиар буурсан, нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувийн жин 0.2 хувь болж өмнөх оныхоос 0.1 нэгжээр буурсан байна.

Төв, Дорноговь аймагт тус бүр 3, Дорнод аймагт 2, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Завхан, Увс, Архангай, Орхон, Өвөрхангай, Сэлэнгэ аймагт тус бүр 1, нийслэлийн Сүхбаатар дүүрэгт 21, Чингэлтэй дүүрэгт 5, Баянголд 4, Баянзүрх дүүрэгт 3 хэрэг тус тус бүртгэгджээ.

Энэ төрлийн гэмт хэргийн гаралт Дорноговь, Орхон, Баян-Өлгий, Дорнод аймагт 25.0-66.7 хувиар, нийслэлийн Чингэлтэй, Баянзүрх дүүрэгт 16.7-62.5 хувиар тус тус буурч, харин нийслэлийн Сүхбаатар, Баянгол дүүрэгт 3.5-4.0 дахин өсч, Сэлэнгэ аймагт өмнөх оны түвшинд байна.

Урьдчилан үгсэж тохиролцсон бүлэг үйлдсэн гэмт хэргийн дотор хулгайлах 63.3, бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах 14.3,

дээрэмдэх 4.1, хүнийг санаатай алах, бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах, булаах, мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэл, бодисыг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах, хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох хэрэг тус бүр 2.0, бусад төрлийн хэрэг 8.3 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хэргийн 14.3 хувь нь хөнгөн, 77.6 хувь нь хүндэвтэр, 4.1 хувь нь хүнд, 4.1 хувь нь онц хүнд ангиллын хэрэг байгаа ба 38.8 хувь нь гэр, орон сууцанд, 14.3 хувь нь гудамж талбайд, 10.2 хувь нь олон нийтийн газарт, 10.2 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 26.5 хувь нь бусад газарт, 20.4 хувь нь Даваад, 22.4 хувь нь Мягмарт, 6.1 хувь нь Лхагвад, 8.2 хувь нь Пүрэвт, 12.2 хувь нь Баасанд, 24.5 хувь нь Бямбад, 6.1 хувь нь Нямд, 18.4 хувь нь 06-14 цагт, 26.5 хувь нь 14-19 цагт, 14.3 хувь нь 19-22 цагт, 40.8 хувь нь 22-06 цагт тус тус бүртгэгджээ.

81 хүн гэмт хэрэгт урьдчилан үгсэж тохиролцон оролцсон нь өмнөх оныхоос 25.9 хувиар буурсан байна.

§6.3. Галт зэвсгээр үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Галт зэвсгээр үйлдсэн гэмт хэрэг	42	39	-3	-7.1
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	0.2	0.1	-0.1	

1.2. Гэмт хэргийн төрлөөр:

- Ан агнуурын тухай хууль тогтоомж зөрчих 20,
- Хулгайлах 8,
- Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах хэрэг 3,
- Хүнийг санаатай алах, бусдыг болгоомжгүй алах, дээрэмдэх, танхайрах хэрэг тус бүр 1,
- Бусад төрлийн 4 гэмт хэрэг тус тус бүртгэгдэв.

1.3. Гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 12.8 хувь нь нийслэл хотод,
- 88.2 хувь нь аймгуудад, тодруулбал:
- Төв аймагт 5,
- Хөвсгөл аймагт 4,
- Ховд, Дорноговь, Говьсүмбэр аймагт тус бүр 3,
- Баянхонгор, Говь-Алтай, Архангай, Булган, Өвөрхангай аймаг, нийслэлийн Баянгол дүүрэгт тус бүр 2,
- Завхан, Увс, Өмнөговь, Дорнод аймаг, нийслэлийн Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүрэгт тус бүр 1 гэмт хэрэг тус тус бүртгэгдсэн.

1.4. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

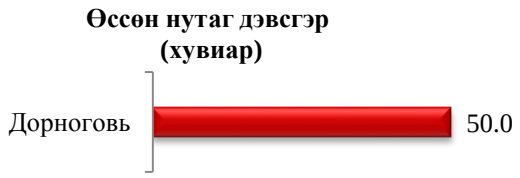

- Архангайд 2.0 дахин өсч, Увс, Өвөрхангай, Өмнөговь, Төв аймагт өмнөх оны түвшинд байна.

1.4. Галт зэвсгээр үйлдэгдсэн хэрэг үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 9 нь 06-14 цагт,
- 9 нь 14-19 цагт,
- 6 нь 19-22 цагт,
- 15 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 2,
- Гудамж талбайд 2,
- Олон нийтийн газарт 1,
- Төрийн байгууллагад 1,
- Бусад газарт 33 бүртгэгдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт

2.1. Бүртгэгдсэн галт зэвсгээр үйлдэгдсэн хэргийн илрүүлэлт:

- Улсын хэмжээнд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 15 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 11 хэргийн этгээдийг олж тогтоон, илрүүлэлт 73.3,
- нийслэлийн хэмжээнд 2 бүртгэгдсэний 1 хэргийн этгээдийг олж тогтоон, илрүүлэлт 50.0 хувьтай байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 47 хүн шалгагдсан,
- үүнээс 1 нь эмэгтэй хүн байна.

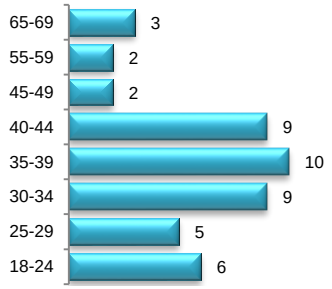

3.2. Галт зэвсгээр үйлдэгдсэн хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол

4.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 26 хүн хохирч, үүний дотор 1 хүн нас барж, 1 хүн гэмтэж,
- үүнээс 4 нь эмэгтэй байна.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

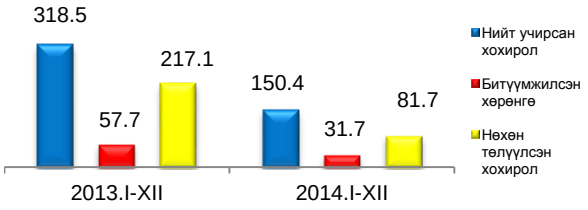

§6.4. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	ГБХУ-аас үйлдсэн гэмт хэрэг	418	1076	658	2.6 дахин
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	1.6	3.9	2.3	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

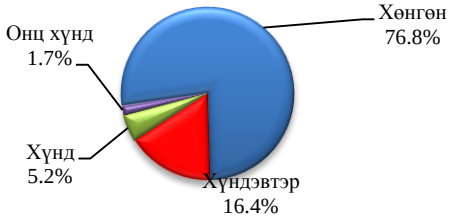

1.2. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 58.5 хувь нь нийслэл хотод,
- 41.5 хувь нь аймгуудад тус тус бүртгэгджээ.

1.3. Тодорхой төрлийн гэмт хэргийн хувьд:

- бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах хэрэг 1006 буюу 93.5,
- танхайрах хэрэг 27 буюу 2.5,
- хүчиндэх хэрэг 18 буюу 1.7,
- хүнийг санаатай алах хэрэг 10 буюу 0.9,
- бусад төрлийн хэрэг 15 буюу 1.4 хувийг тус тус эзэлж байна.
- Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн нийт хэргийн:
- 512 буюу 47.6 хувь нь согтуугаар,
- 83 буюу 7.7 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож үйлдэгдсэн байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг:

- 18.5 хувь нь 06-14 цагт,
- 22.8 хувь нь 14-19 цагт,
- 27.3 хувь нь 19-22,
- 31.4 хувь нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн гараг:

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 927,
- Гудамж талбайд 65,
- Олон нийтийн газарт 31,
- Аж ахуйн нэгжид 15,
- Төрийн бус байгууллагад 1,
- Нийтийн тээвэрт 5,
- Бусад газарт 32 бүртгэгдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн холбогдогчдоос 1068 буюу 4.5 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэж,

- тэдний 42.0 хувь нь согтуугаар гэмт хэрэг үйлджээ.

2.2. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

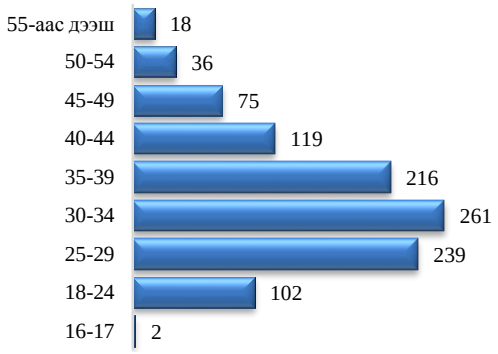

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

2.4. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын боловсрол:

- Боловсролгүй 25,
- Бага 76,
- Суурь 210,
- Бүрэн дунд 425,
- Тусгай мэргэжлийн дунд 46,
- Дээд 286 бүртгэгдсэн байна.

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 1093 иргэн хохирсон,
- үүнээс 957 нь эмэгтэй, 12 хүн нас барж, 950 хүн гэмтсэн,

- иргэдэд 542.5 сая төгрөгийн эд хөрөнгийн хохирол учирсан,
- 86.6 хувийг хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын шатанд нөхөн төлүүлжээ.

§6.5. Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Гэр, орон сууцанд үйлдсэн гэмт хэрэг	7144	7976	832	+11.6
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	28.2	29.2	1.0	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

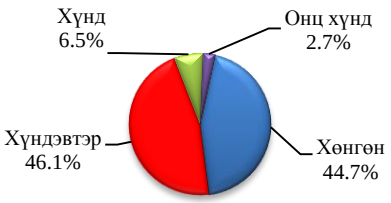

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 448 хэргээр буюу 14.4 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 355 хэргээр буюу 10.7 хувиар тус тус өссөн,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 17 хэргээр буюу 3.4 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 13 хэргээр буюу 6.5 хувиар тус тус өссөн.

1.3. Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 1.4 хувийг дээрэмдэх,
- 1.6 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 2.1 хувийгхүчиндэх,
- 4.3 хувийг залилан мэхлэх,
- 3.7 хувийг танхайрах,
- 38.8 хувийгбусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 41.8 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 6.5 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 1650 нь 06-14 цагт,
- 2024 нь 14-19 цагт,
- 1549 нь 19-22 цагт,
- 2753 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.6. Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг гарсан газраар:

- Гэрт 3045,
- Орон сууцанд 1813,
- Хувийн байшинд 1855,
- Зуслангийн байшинд 203,
- Хауст 21,
- Гаражид 119,
- Амбаарт 109,
- Агуулахад 38,
- Орцонд 283,
- Подвальд 85,
- Бусад газарт 405 байна.

1.7. Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 62.9 хувь нь нийслэл хотод,
- 36.9 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

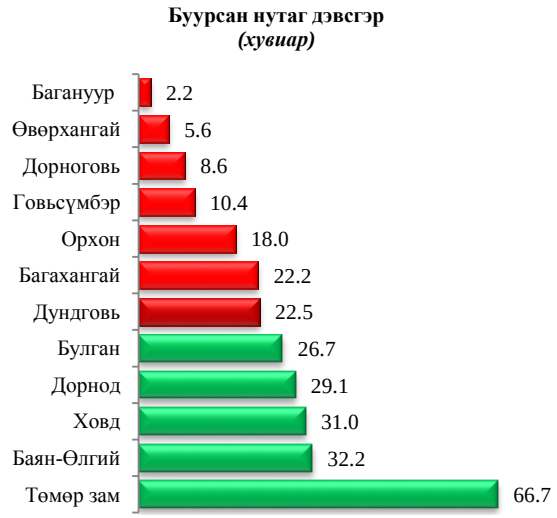

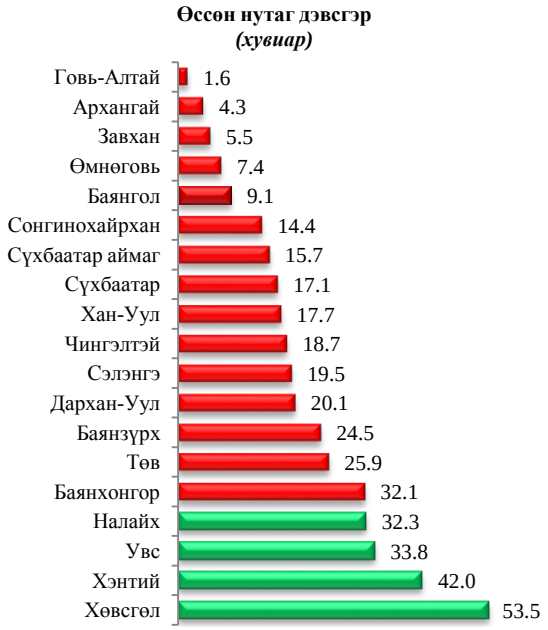

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 5892 хүн шалгагдсан,

-шалгагдсан хүний 13.2 хувийг эмэгтэй, 5.9 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

2.2. Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

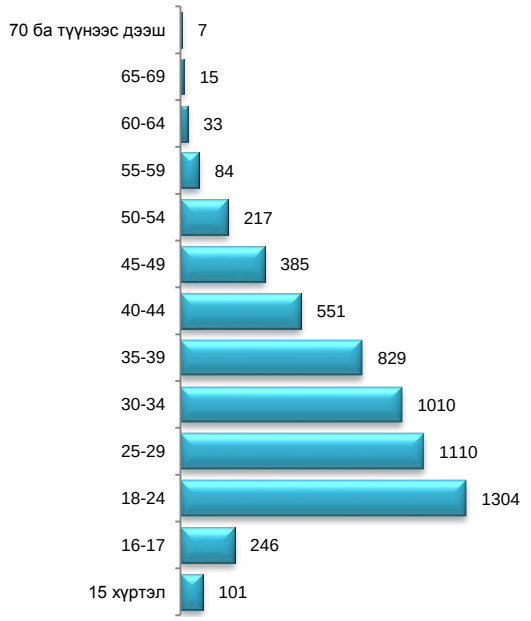

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 7157 иргэн хохирсон,
- үүнээс 3594 нь эмэгтэй, 331 нь насанд хүрээгүй хүн, 242 хүн нас барсан, 2909 хүн гэмтсэн байна.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

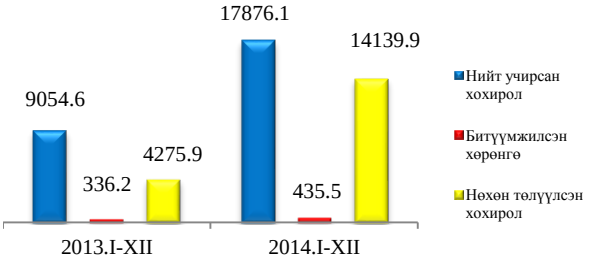

§6.6. Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	3435	3781	346	+10.1
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	13.5	13.8	+0.3	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

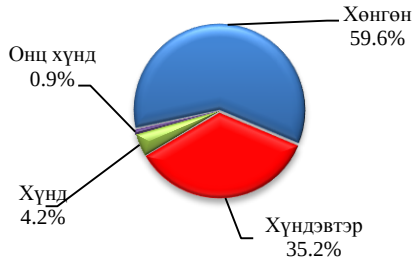

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 267 хэргээр буюу 13.4 хувиар,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 107 хэргээр буюу 8.7 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 3 хэргээр буюу 9.7 хувиар тус тус өсч,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 31 хэргээр буюу 16.2 хувиар буурсан.

1.3. Олон нийтийн газар үйлдэгдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 0.8 хувийг дээрэмдэх,
- 0.3 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.7 хувийг хүчиндэх,
- 9.5 хувийг залилан мэхлэх,
- 11.3 хувийг танхайрах,

- 33.4 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 31.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 12.1 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг:

- 706 нь 06-14 цагт,
- 1112 нь 14-19 цагт,
- 577 нь 19-22 цагт,
- 1386 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Бааранд 876,
- Дэлгүүрт 732,
- Захуудад 401,
- Зочид буудалд 393,
- Ресторан, хоолны газарт 238,
- Бөөний төвүүдэд 255,
- Амралтын газарт 82,
- Үзвэрийн газарт 71,
- Авто замын вокзалд 19,
- Төмөр замын вокзалд 37,
- ТҮЦ-нд 14,
- Саунд 26,
- Нисэх буудалд 17,
- Сувилалд 14,
- Жуулчины баазад 13,
- Бусад газарт 593 байна.

1.7. Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 77.3 хувь нь нийслэл хотод,
- 21.6 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 3016 хүн шалгагдсан,
- шалгагдсан хүний 23.2 хувийг эмэгтэй, 8.6 хувийг насанд хүрээгүй хүн эзэлж байна.

2.2. Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

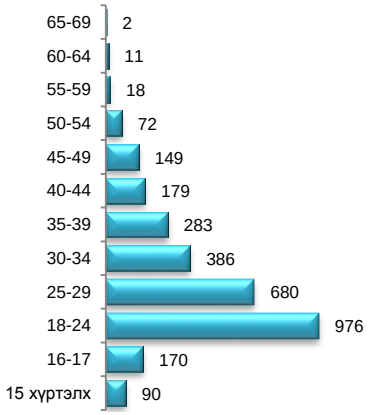

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 3424 иргэн хохирсоноос 1715 нь эмэгтэй хүн, 113 нь 7-18 хүртэлх насны хүн,
- хохирсон иргэдээс 21 хүн нас барсан,
- 1294 хүн гэмтсэн.

4.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

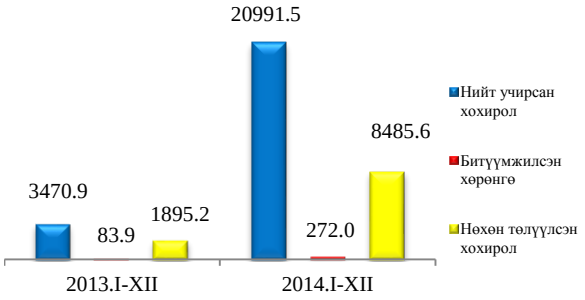

§6.7. Төрийн байгууллагад үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Төрийн байгууллагад үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	602	521	-81	-13.5
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	2.4	1.9	- 0.5	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

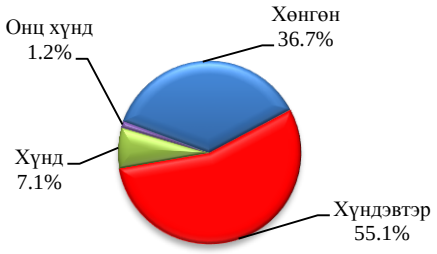

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 0.5 хувиар өссөн,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 61 хэргээр буюу 17.5,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 17 хэргээр буюу 31.5,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 4 хэргээр буюу 40.0 хувиар тус тус буурсан.

1.3. Төрийн байгууллагад үйлдэгдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 0.2 хувийг хүчиндэх,
- 0.2 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.4 хувийг дээрэмдэх,
- 1.5 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх,
- 2.7 хувийг танхайрах,
- 5.0 хувийг эд зүйлийг хууль бусаар хил нэвтрүүлэх,
- 5.8 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхлэх,
- 5.8 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 13.4 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 18.0 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 47.0 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг:

- 175 нь 06-14 цагт,
- 179 нь 14-19 цагт,
- 40 нь 19-22 цагт,
- 127 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Прокурор 4,
- Газрын алба 8,
- Халамж үйлчилгээ 10,
- Нийгмийн даатгал 11,
- Бүртгэлийн алба 16,
- Зэвсэгт хүчин 18,
- Шүүх 21,
- Гааль 38,
- ШШГүйцэтгэх 47,
- Цагдаа 53,
- Захиргааны байгууллага 90

- Бусад газарт 205 бүртгэгдсэн байна.

1.7. Төрийн байгууллагад үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 45.3 хувь нь нийслэл хотод,
- 53.2 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

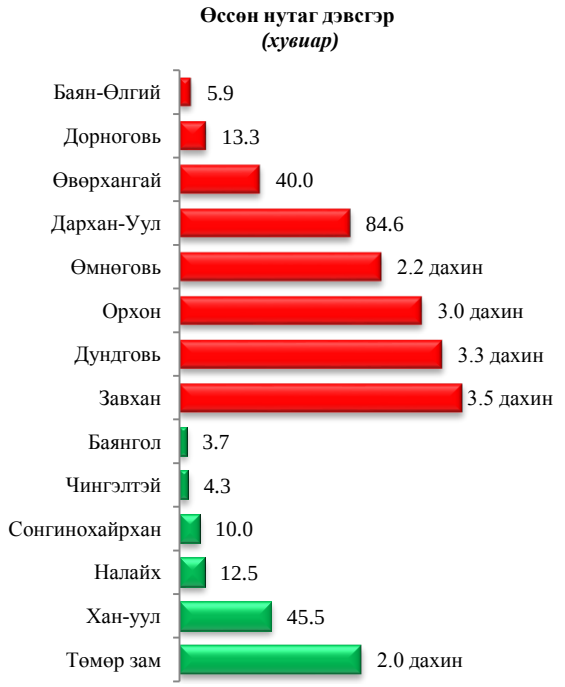

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 447 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 10.1 хувиар буурсан,
- шалгагдсан нийт хүний 29.1 хувийг эмэгтэй хүн, 4.3 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

2.2. Төрийн байгууллагад үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

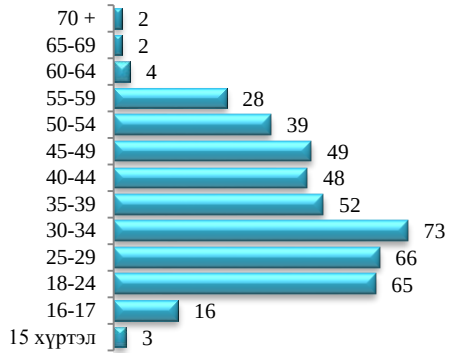

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 385 иргэн, 14 байгууллага, аж ахуйн нэгж *хохирсон,*
- үүнээс 16 хүн нас барсан,
- 128 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 77.8 хувиар,
- гэмтсэн хүн 20.8 хувиар тус тус өссөн.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

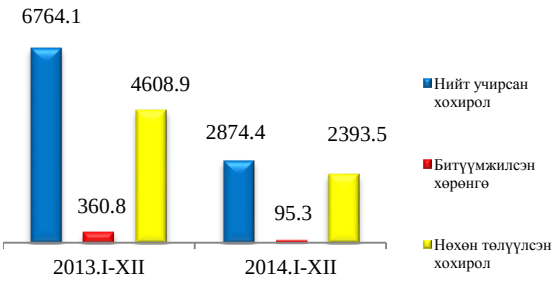

§6.8. Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	5363	5622	259	+4.8
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	21.1	20.5	- 0.6	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

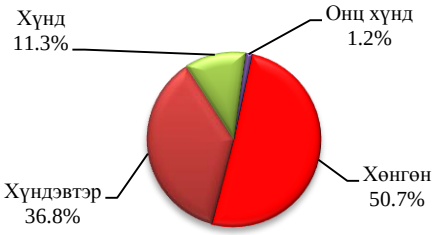

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 352 хэргээр буюу 14.0 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 1 хэргээр буюу 0.1 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 17 хэргээр буюу 34.0 хувиар тус тус өсч,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 111 хэргээр буюу 5.0 хувиар буурсан.

1.3. Гудамж талбайд үйлдэгдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 0.6 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.8 хувийг хүчиндэх,
- 2.7 хувийг булаах,
- 5.0 хувийг залилан мэхлэх,
- 8.5 хувийг дээрэмдэх,
- 13.3 хувийг танхайрах,
- 18.9 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 38.5 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 11.4 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг:

- 901 нь 06-14 цагт,
- 1332 нь 14-19 цагт,
- 1029 нь 19-22 цагт,
- 2360 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гудамж талбайд гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Гэр хорооллын гудамжинд 2189,
- Орон сууцны хорооллын гудамжинд 1644,
- Ил зогсоолд 504,
- Автобусны буудалд 387,
- Тоглоомын талбайд 51,
- Цэцэрлэгт хүрээлэнд 48,
- Төмөр замд 10,
- Бусад газарт 789 байна.

1.7. Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 75,6 хувь нь нийслэл хотод,
- 1361 буюу 24.2 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

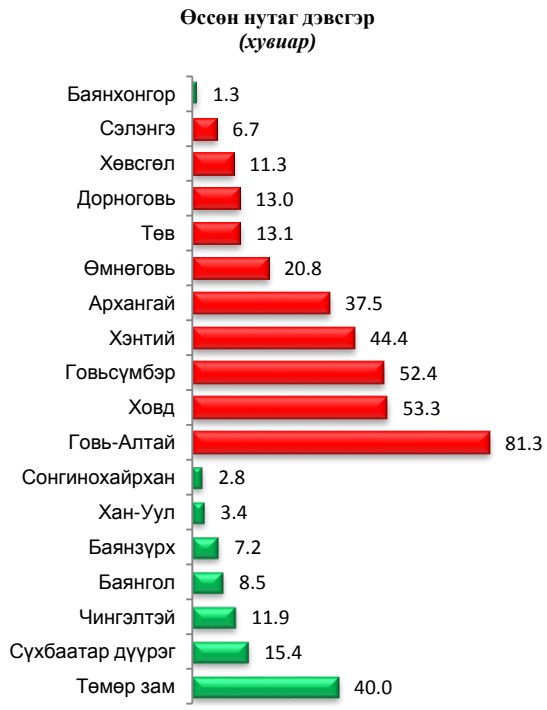

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 5022 хүн шалгагдсан нь өмнөх оныхоос 1.7 хувиар өссөн,
- 11.0 хувийг эмэгтэй, 7.3 хувийг насанд хүрээгүй хүн эзэлж байна.

2.2. Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

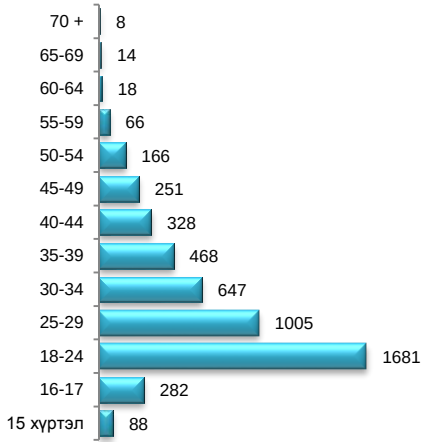

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1 Гэмт хэргийн улмаас:

- 5748 иргэн хохирсоноос 1635 нь эмэгтэй хүн, 480 нь 7-18 хүртэлх насны хүн байна.
- хохирсон иргэдээс 74 хүн нас барсан,
- 3063 хүн гэмтсэн.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

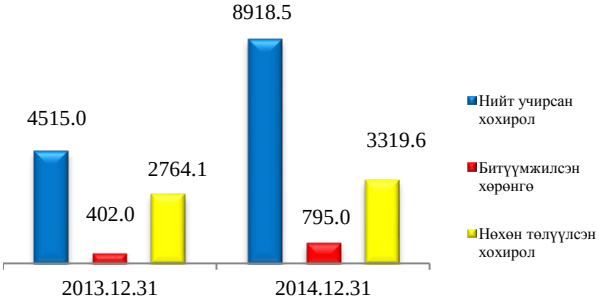

§7. ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН ХҮНИЙ ОНЦЛОГ

§7.1. Ажилгүй хүмүүсээс үйлдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. *Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:*

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Ажилгүй хүн үйлдсэн гэмт хэрэг	10176	10505	329	3.2
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	40.1	38.5	-1.6	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

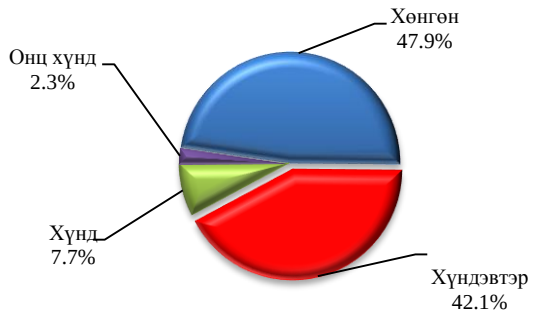

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 191 хэргээр буюу 3.9,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 76 хэргээр буюу 1.7 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 24 хэргээр буюу 3.1 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 38 хэргээр буюу 18.9 хувиар тус тус өссөн.

1.3. Ажилгүй хүмүүсээс үйлдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 0.7 хувийг булаах,
- 1.1 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 1.2 хувийг завших, үрэгдүүлэх,
- 1.4 хувийг хүчиндэх,
- 2.9 хувийг дээрэмдэх,
- 5.1 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 6.6 хувийг танхайрах,
- 8.1 хувийг залилан мэхлэх,
- 29.3 хувийг хулгайлах,
- 31.7 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах
- 11.9 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг:

- 2152 нь 06-14 цагт,
- 2857 нь 14-19 цагт,
- 1842 нь 19-22 цагт,
- 3654 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 3548,
- Гудамж талбай 2266,
- Олон нийтийн газарт 1436 ,
- Авто зам 729,
- Аж ахуйн нэгжид 678,
- Төрийн байгууллага 124,
- Нийтийн тээвэрт 103,
- Төрийн бус байгууллага 88,
- Бусад газар 1533 тус тус бүртгэгдсэн байна.

1.7. Ажилгүй хүмүүсээс үйлдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 59.2 хувь нь нийслэл хотод,
- 40.4 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

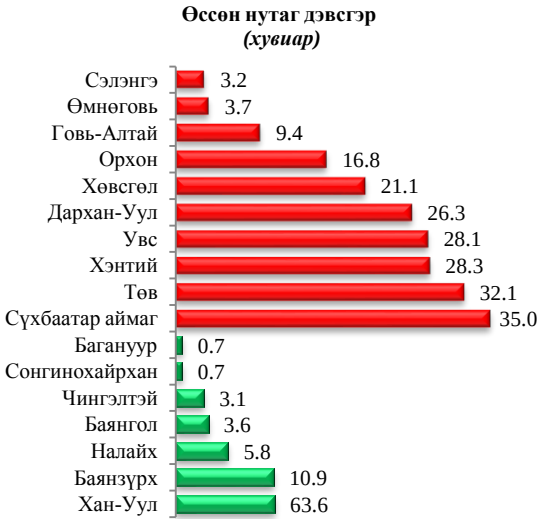

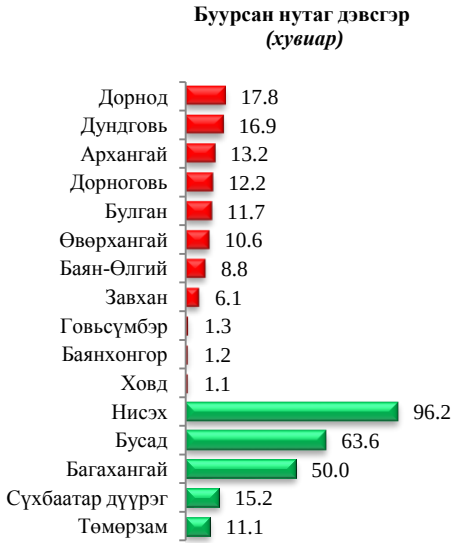

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 11658 хүн, үүнээс 1811 эмэгтэй шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 3.1 хувиар өссөн байна.

2.2. Ажилгүй хүмүүсээс үйлдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

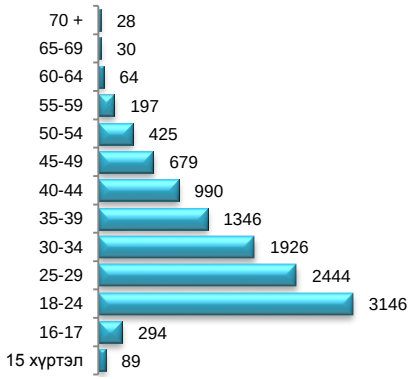

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 10925 иргэн, 43 байгууллага, аж ахуйн нэгж хохирсон,
- үүнээс 274 хүн нас барсан,
- 4772 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 3.0 хувиар, гэмтсэн хүн 7.6 хувиар тус тус өссөн.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол / сая төг- өөр /:

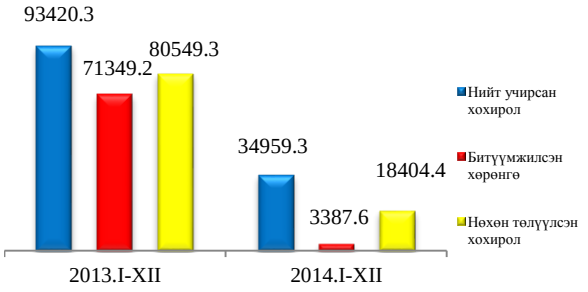

§7.2. Эмэгтэй хүн үйлдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2013	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Эмэгтэй хүн үйлдсэн гэмт хэрэг	3160	3645	485	+15.3
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	12.5	13.3	0.8	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

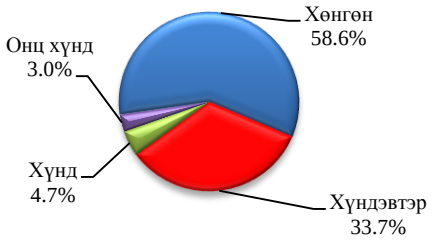

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 240 хэргээр буюу 12.6,
- хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 199 хэргээр буюу 19.3 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 10 хэргээр буюу 6.1 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 36 хэргээр буюу 48.0 хувиар тус тус өссөн.

1.3. Эмэгтэй хүн үйлдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 0.1 хувийг хүчиндэх,
- 0.2 хувийг булаах,
- 0.4 хувийг дээрэмдэх,
- 0.6 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 3.0 хувийг танхайрах,
- 4.2 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 4.4 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 17.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхлэх,
- 17.3 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 32.0 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 20.6 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг:

- 1088 нь 06-14 цагт,
- 1261 нь 14-19 цагт,
- 504 нь 19-22 цагт,
- 792 нь 22-06 цагт тус тус үйлдэгдсэн

байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн газар:

- Гэр, орон сууцанд 998,
- Олон нийтийн газарт 799,
- Гудамж талбайд 542,
- Аж ахуйн нэгжид 490,
- Авто замд 208,
- Төрийн байгууллагад 132,
- Төрийн бус байгууллагад 74,
- Нийтийн тээвэрт 33,
- Бусад газарт 369 бүртгэгдсэн байна.

1.7. Эмэгтэй хүн үйлдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 68.2 хувь нь нийслэл хотод,
- 30.8 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

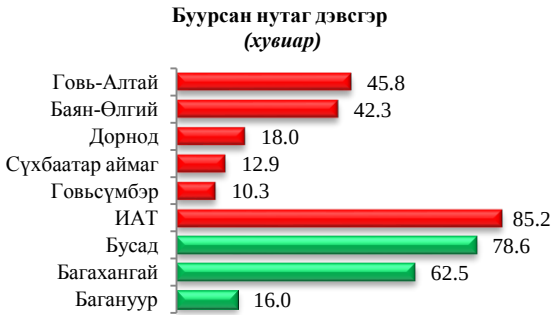

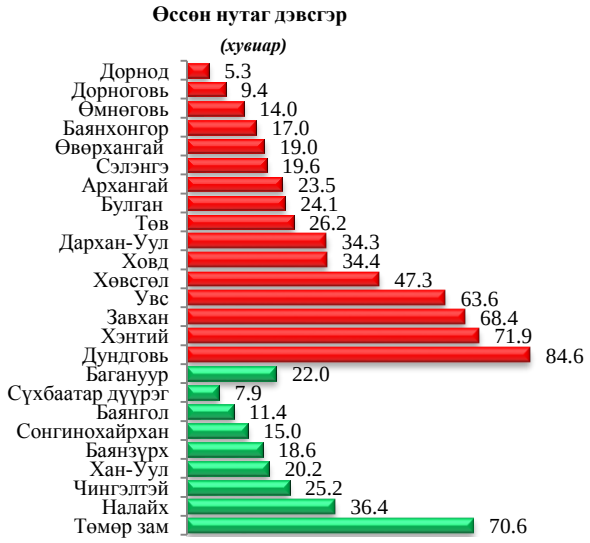

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт хүн:

- 3618 хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 15.3 хувиар өссөн,
- шалгагдсан эмэгтэй хүний 3.6 хувийг насанд хүрээгүй хүн эзэлж байна.

2.2. Эмэгтэй хүн үйлдсэн гэмт хэрэгт холбогдогчид насны ангиллаар:

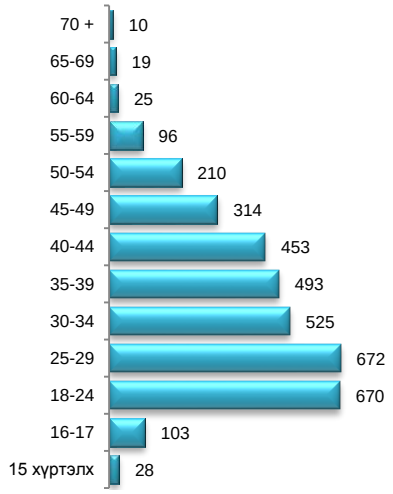

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 10902 иргэн хохирсон,
- үүнээс 270 хүн нас барсан,
- 4272 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 12.9 хувиар,
- гэмтсэн хүн 19.2 хувиар тус тус өссөн.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол /сая төг-өөр/:

§7.3. Насанд хүрээгүй хүмүүсээс үйлдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал

1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Насанд хүрээгүй хүмүүсээс үйлдсэн гэмт хэрэг	1029	1059	30	2.9
2	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь	4.1	3.9	-0.2	

1.1. Гэмт хэргийн ангиллаар:

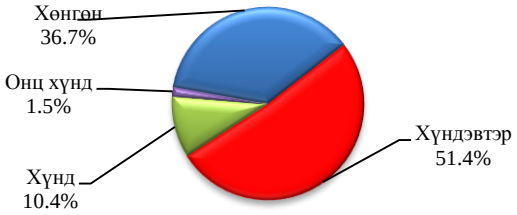

1.2. Гэмт хэргийн ангилал өсөлт, бууралтаар:

- өмнөх оныхоос хүндэвтэр ангиллын гэмт хэрэг 8 хэргээр буюу 1.4 хувиар,
- хүнд ангиллын гэмт хэрэг 28 хэргээр буюу 20.3 хувиар тус тус буурсан,
- хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг 64 хэргээр буюу 19.7 хувиар,
- онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 14.3 хувиар тус тус өссөн.

1.3. Насанд хүрээгүй хүмүүсээс үйлдсэн хэргийн бүтэц, гэмт хэргийн төрлөөр:

- 0.3 хувийг хүнийг санаатай алах,
- 0.3 хувийг мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэл, бодисыг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах,
- 0.4 хувийг зам тээврийн ослын үед жолооч үүргээ биелүүлэхгүй байх, зугтаах,
- 1.1 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 1.4 хувийг бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 2.2 хувийг бусдын эд хөрөнгийг булаах,
- 2.5 хувийг хүчиндэх,
- 5.9 хувийг танхайрах,
- 7.7 хувийг бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх,
- 23.6 хувийг бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 50.6 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 4.0 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн гараг:

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг:

- 176 нь 06-14 цагт,
- 302 нь 14-19 цагт,
- 173 нь 19-22 цагт,
- 408 нь 22-06 цагт тус тус

үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар:

- Нийтийн тээвэрт 3,
- Авто замд 16,
- Төрийн байгууллагад 17,
- Төрийн бус байгууллагад 18,
- Аж ахуйн нэгжид 87,
- Олон нийтийн газарт 198,
- Гэр, орон сууцанд 276,
- Гудамж талбайд 329,
- Бусад газарт 115 бүртгэгдсэн байна.

1.7. Насанд хүрээгүй хүмүүсээс үйлдсэн хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 56.2 хувь нь нийслэл хотод,
- 43.2 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.8. Гэмт хэргийн гаралт өмнөх оныхоос буурсан, өссөн үзүүлэлт нутаг дэвсгэрээр:

Гэмт хэрэг буурсан нутаг дэвсгэр
(хувиар)

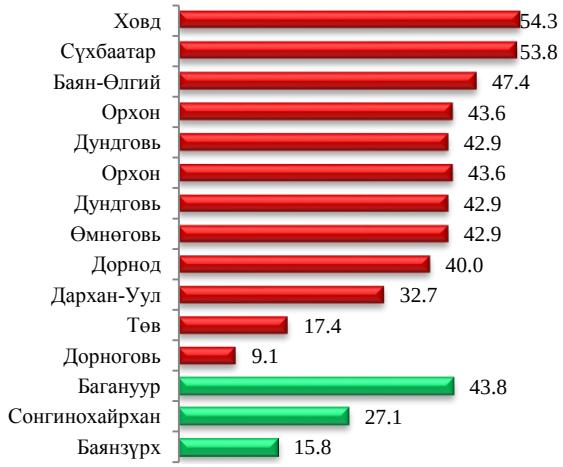

Гэмт хэрэг өссөн нутаг дэвсгэр
(хувиар)

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон насанд хүрээгүй нийт хүн:

- 1250 насанд хүрээгүй хүн шалгагдсан,
- өмнөх оныхоос 2.3 хувиар өссөн,
- шалгагдсан нийт насанд хүрээгүй хүний 10.5 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдсон насанд хүрээгүй хүмүүсийн насны ангилал:

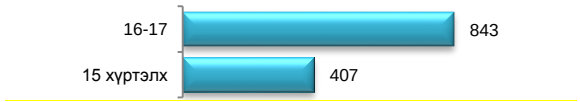

2.3. Гэмт хэрэгт холбогдсон насанд хүрээгүй хүмүүсийн нийгмийн байдал:

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

3.1. Гэмт хэргийн улмаас:

- 451 иргэн хохирсон,
- үүнээс 8 хүн нас барсан,
- 189 хүн гэмтсэн,
- өмнөх оныхоос нас барсан хүн 14.3 хувиар,
- гэмтсэн хүн 11.8 хувиар тус тус өссөн.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн хохирол:

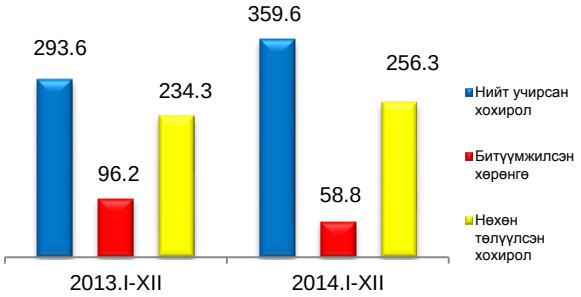

§7.4. Гэмт хэрэгт холбогдсон болон гэмт хэргийн халдлагад өртсөн гадаадын иргэдийн нөхцөл байдал

1. Гэмт хэрэгт холбогдсон гадаадын иргэд:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Гэмт хэрэг холбогдсон гадаадын иргэн	79	87	8	10.1

1.1. Гадаадын иргэдээс үйлдэгдсэн хэргийн бүтэц гэмт хэргийн төрлөөр:

- 2.2 хувийг танхайрах,
- 3.4 хувийг бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх,
- 6.8 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 9.2 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 21.8 хувийг тус бүр бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхлэх болон бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 34.8 хувийг бусад төрлийн хэрэг тус тус эзэлж байна.

1.2. Үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр:

- 63.2 хувь нь нийслэл хотод,
- 33.3 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

1.3. Гэмт хэрэгт холбогдсон гадаадын иргэдийн иргэншил:

- 36.7 хувийг БНХАУ-ын,
- 21.8 хувийг ОХУ-ын,
- 12.6 хувийг БНСУ-ын,
- 6.8 хувийг тус бүр Гүрж, Вьетнам улсын,
- 2.3 хувийг тус бүр Бангладеш, Казахстан, АНУ-ын,
- 10.7 хувийг бусад улсын иргэд эзэлж байна.

1.4. Гэмт хэрэгт холбогдсон гадаадын иргэд насны ангиллаар:

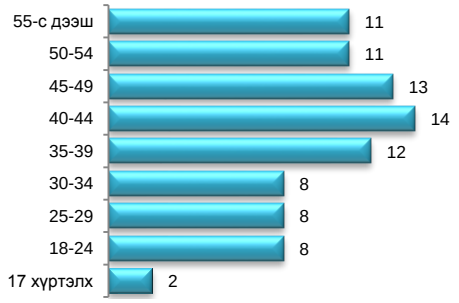

1.5. Гэмт хэрэгт холбогдсон гадаадын иргэдийн нийгмийн байдал:

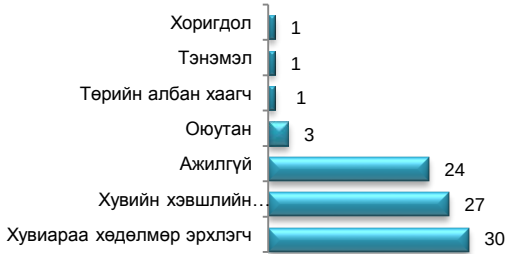

2. Гэмт хэргийн халдлагад өртсөн гадаадын иргэд:

№	Үзүүлэлт	2013	2014	Өсөлт, бууралт	
				тоогоор	хувиар
1	Гэмт хэргийн халдлагад өртсөн гадаадын иргэн	126	176	50	39.7

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон гадаадын иргэний иргэншил:

- 46.0 хувийг БНХАУ-ын,
- 21.0 хувийг БНСУ-ын,
- 8.5 хувийг ОХУ-ын,
- 3.4 хувийг АНУ-ын,
- 1.2 хувийг Япон улсын,
- 19.9 хувийг бусад улсын иргэд эзэлж байна.

2.2. Гэмт хэргийн халдлагад өртсөн гадаадын иргэд насны ангиллаар:

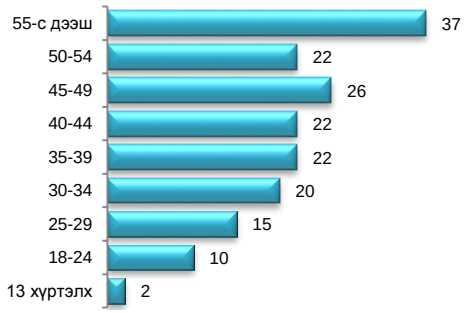

2.3. Гэмт хэргийн халдлагад өртсөн гадаадын иргэдийн нийгмийн байдал:

§7.5. Урьд нь ял шийтгэгдсэн хүмүүсээс гэмт хэрэг үйлдсэн байдал

1.1. Гэмт хэрэг үйлдсэн урьд нь ял шийтгэгдсэн хүн:

- 2014 онд урьд нь ял шийтгэгдсэн 1101 хүн гэмт хэрэгт холбогдсон,
- өмнөх оныхоос 192-оор буюу 21.1 хувиар өссөн,

- нийт гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүст эзлэх хувийн жин 4.6 хувь байна.

1.2. Урьд ял шийтгэгдсэн хүмүүсээс:

- 0.4 хувь нь зам тээврийн ослын үед жолооч үүргээ биелүүлэхгүй байх, зугтаах,
- 0.4 хувь нь прокурорын хяналт, шүүх, цагдан хорих ангиас оргох,
- 0.5 хувь нь мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэл, бодисыг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах,
- 0.8 хувь нь бусдын эд хөрөнгийг булаах,
- 0.9 хувь нь төрийн албан хаагч, хэв журам хамгаалах олон нийтийн байцаагчийг эсэргүүцэх, доромжлох,
- 1.0 хувь нь тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 1.9 хувь нь хүнийг санаатай алах,
- 2.5 хувь нь хүчиндэх,
- 3.9 хувь нь дээрэмдэх,
- 4.0 хувь нь бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 6.5 хувь нь танхайрах,
- 20.1 хувь нь бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 50.9 хувь нь бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 6.2 хувь нь бусад төрлийн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагджээ.

1.3. Урьд нь ял шийтгэгдсэн хүмүүсийн гэмт хэрэгт холбогдсон газар нутаг дэвсгэрээр:

- 53.8 хувь нь нийслэл хотод,
- 45.9 хувь нь аймгуудад бүртгэгдсэн.

Аймгуудад *(тоогоор)*

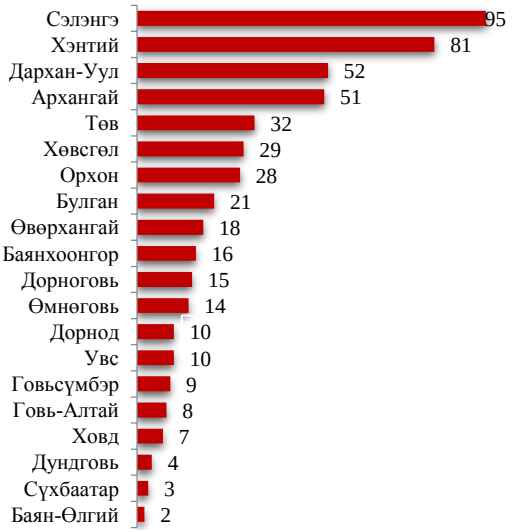

Нийслэлд *(тоогоор)*

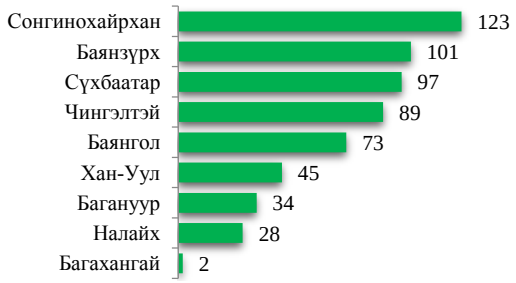

1.4. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нийгмийн байдал:

1.5. Дахин гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдүүдийг боловсролоор нь авч үзвэл:

- 3.2 хувь нь техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд,
- 3.6 хувь нь дээд,
- 7.4 хувь нь боловсролгүй,
- 18.8 хувь нь бага,
- 33.2 хувь нь суурь,
- 33.9 хувь нь бүрэн дунд боловсролтой хүмүүс байна.

Эдгээр хүмүүсийн 13 буюу 1.2 хувь нь насанд хүрээгүй, 64 буюу 5.8 хувь нь эмэгтэй хүн, 373 буюу 33.9 хувь нь согтуугаар гэмт хэрэг үйлдсэн байна.

Захиргааны хяналтанд байгаа хүмүүсээс гэмт хэрэг үйлдсэн байдал

1.1. Гэмт хэрэг үйлдсэн захиргааны хяналтанд байсан хүн:

- 2014 онд захиргааны хяналтанд байсан 138 хүн гэмт хэрэгт холбогдсон,
- өмнөх оныхоос 21-ээр буюу 17.9 хувиар өссөн,
- нийт гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүст эзлэх хувийн жин 0.6 хувь байна.

1.2. Захиргааны хяналтанд байсан хүмүүсээс:

- 0.7 хувь нь хүчиндэх,
- 1.4 хувь нь прокурорын хяналт, шүүх, цагдан хорих ангиас оргох,
- 2.2 хувь нь бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах,
- 2.9 хувь нь дээрэмдэх,
- 4.3 хувь нь тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих,
- 6.5 хувь нь танхайрах,
- 17.4 хувь нь бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах,
- 59.4 хувь нь бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах,
- 5.1 хувь нь бусад төрлийн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагджээ.

--ooOoo--

§8.1. Монгол Улсад 2003-2014 онд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн төлөв байдал

Монгол Улсад 2003-2014 онуудад[1] нийт 250639 гэмт хэргийн улмаас 15950 хүн нас барж, 73740 хүн гэмтэж, 540.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсаны 159.9 тэрбум төгрөг буюу 29.6 хувийг хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын явцад нөхөн төлүүлжээ.

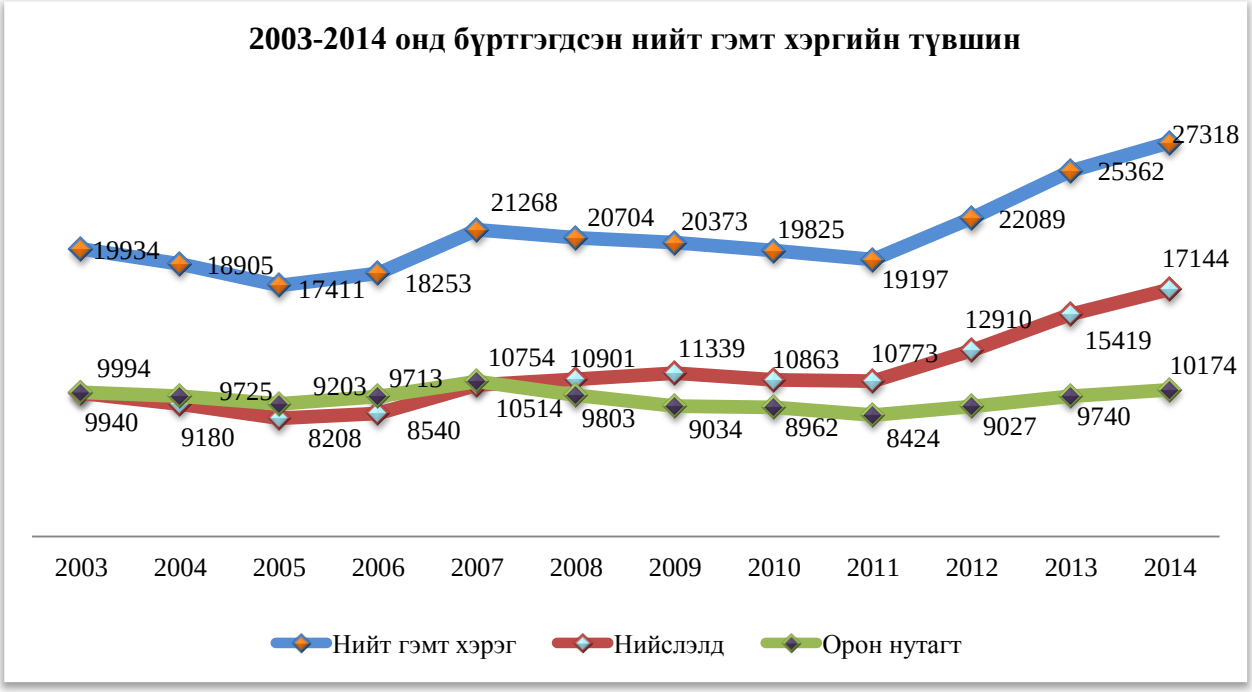

Улсын хэмжээний эрүүгийн нөхцөл байдлыг товчоор, тоон хэлээр дүгнэвэл 14.1 гэмт хэрэг тутамд нэг хүн нас барж, 2.6 гэмт хэрэг тутамд нэг хүн гэмтжээ. *Өөрөөр хэлбэл хоногт дунджаар 57 гэмт хэрэг бүртгэгдэж, 4 хүн нас барж, 22 хүн гэмтжээ.*

12 жилийн дундаж 20886 гэмт хэргийн 45.7 хувь нь орон нутагт, 54.2 хувь нь нийслэлд бүртгэгджээ.

Улаанбаатар хотын хэмжээнд 2008 онд 52.7%, 2009 онд 55.7%, 2010 онд 54.8%, 2011 онд 56.1%, 2012 онд 58.4%, 2013 онд 60.8%, 2014 онд 62.7% нь бүртгэгджээ. Энэ нь хотжилттой холбоотойгоор төвлөрсөн суурин газруудад цаашид өсөх хандлагатай байна.

Монгол Улсын хэмжээнд сүүлийн 12 жилд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн **33.7 хувь**, 2010-2014 онд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн **29.5 хувийг** бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэрэг эзэлж байна.

§8.2. Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал

Улсын хэмжээнд Эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн 145 дугаар зүйлд заасан бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэрэг 2003-2014 онуудад **84436** бүртгэгдсэний 51.2 хувь нь орон нутагт, 48.8 хувь нь нийслэлд, 0.04 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

[1] Монгол Улсын Эрүүгийн болон ЭБШ хуулиуд нь 2002 оны 9 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилсэнтэй холбогдуулан Цагдаагийн байгууллагын гэмт хэрэг, зөрчлийн нэгдсэн сангийн жил бүрийн статистик мэдээг ашиглав.

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн түвшингээр үзвэл 2008-2011 онд 3.5-16.6 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байх боловч 2012 онд 18.8 хувиар, 2013 онд 25.8, 2014 онд 6.8 хувиар тус тус өсчээ.

Нийт гэмт хэргийн бүтцэд бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах хэргийн эзлэх хувийн жин

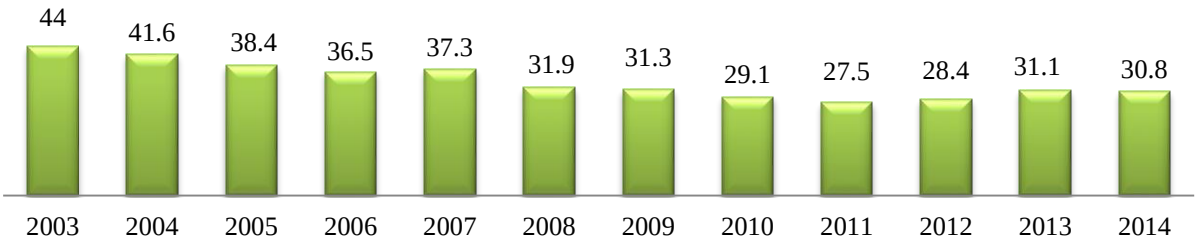

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 30-аас доошгүй хувь нь хулгайлах гэмт хэрэг байна.

Орон нутагт бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн **31.8 хувь**, нийслэлд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн **30.3** хувь нь хулгайлах гэмт хэрэг байх бөгөөд цаашид өсөх хандлагатай байна.

Нийслэл хотод сүүлийн 12 жилд **133031** гэмт хэрэг бүртгэгдсэний **33.4** хувь нь хулгайлах гэмт хэрэг байна. Хулгайлах гэмт хэргийн улмаас иргэн, хуулийн этгээдэд их хэмжээний хохирол учруулж байна.

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Цагдаагийн байгууллага сүүлийн 5 жилийн байдлаар **(2010-2014 он)** хулгайн гэмт хэргийн талаар **29501** гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шийдвэрлэсэн байна.

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэрэгтэй холбоотой гомдол, мэдээлэл 2011 онд 14.4 хувиар буурч, 2012 онд 19.7, 2013 онд 32.0, 2014 онд 7.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Сүүлийн 5 жилийн байдлаар Монгол Улсад нийтдээ **113791** гэмт хэрэг үйлдэгдсэн ба жилд дунджаар 22758 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 33627 буюу 29.5 хувийг бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэрэг эзэлж байна.

2011 онд бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах 5276 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 501 хэргээр буюу 8.7 хувиар буурсан бол 2012 онд 18.8 хувь, 2013 онд 25.8, 2014 онд 6.8 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

2010-2014 онд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хулгайлах гэмт хэрэг 27314 бүртгэгдэж, үүнээс 14009 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээд нь тогтоогдсон ба гэмт хэргийн **илрүүлэлт 51.3** хувьтай байна.

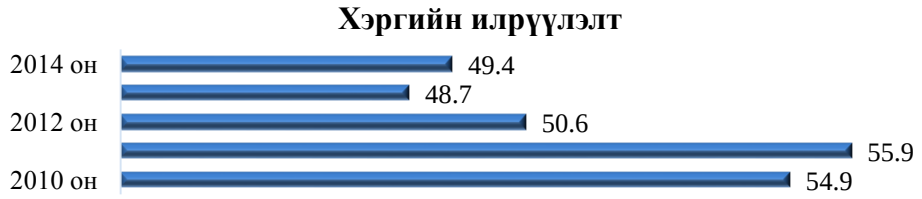

Сүүлийн 5 жилд **33627** хулгайлах гэмт хэрэг бүртгэгдсэний **44.2%** нь орон нутагт, **55.5%** нь нийслэлд үйлдэгдсэн байна.

Хэргийн гаралтыг аймаг, нийслэл, дүүргээр авч үзвэл:

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн Нийслэлийн дүүргүүдэд бүртгэгдсэн байдлыг харахад хүн амын төвлөрөл ихтэйд тооцогддог Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Баянгол дүүргүүдэд гэмт хэрийн статистик өндөр байна.

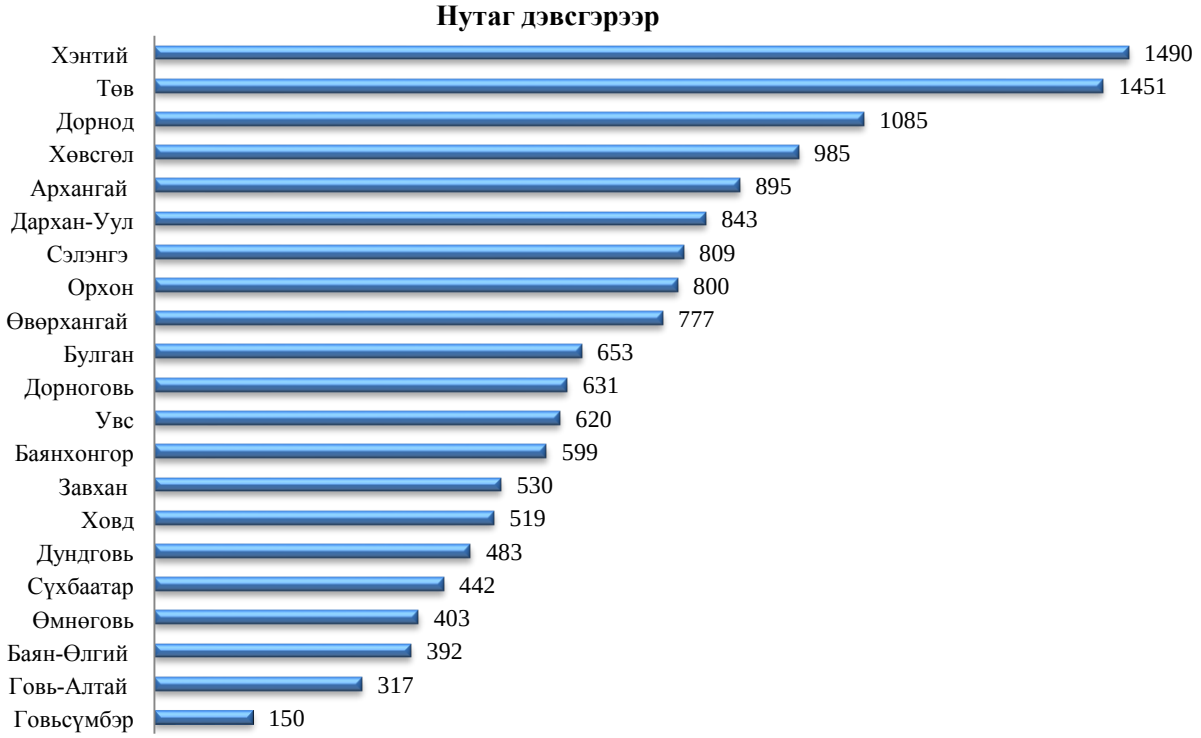

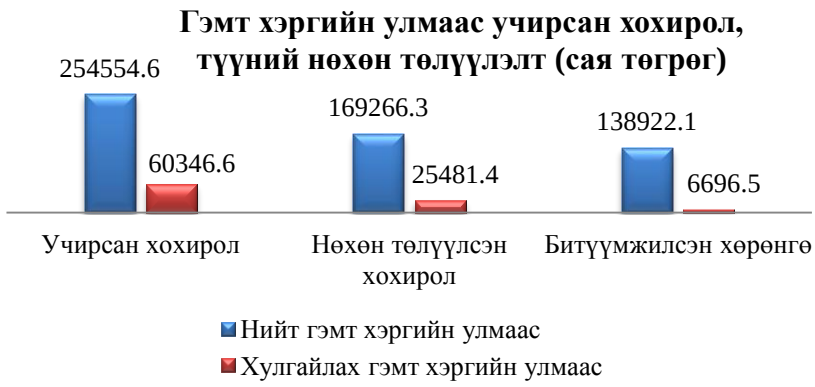

2010-2014 онд үйлдэгдсэн хулгайлах гэмт хэргийн улмаас **33500** иргэн, **262** байгууллага хохирч, үүнээс 156 хүн гэмтэж, **60.3 тэрбум** төгрөгийн эд материалын хохирол учирсан байна.

Хохирол нөхөн төлүүлэлтийн хувь 2010 онд 40.3 хувь, 2011 онд 46.2 хувь, 2012 онд 49.9 хувь болж өссөн байх боловч 2013 онд 40.8, 2014 онд 40.8 хувь болж буурсан үзүүлэлттэй байна.

Сүүлийн 5 жилийн байдлаар бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн улмаас иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагад **60.3 тэрбум** төгрөгний хохирол учирсан нь улсын хэмжээнд гэмт хэргийн улмаас учирсан нийт хохирлын **23.7 хувийг**, харин хохирол нөхөн төлүүлэлт нь нийт нөхөн төлүүлэлтийн **15.1 хувь**, битүүмжилсэн хөрөнгөний **4.8 хувийг** бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах хэргийн улмаас учирсан хохирол эзэлж байна.

Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн газраар нь авч үзвэл: Гэр, орон сууцанд гарсан хулгайн хэрэг 36.2 хувь, бэлчээр дээрх мал хулгайлах хэрэг 13.8 хувь, гудамж талбайд гарсан хулгайн хэрэг 11.5 хувийг эзэлж байна.

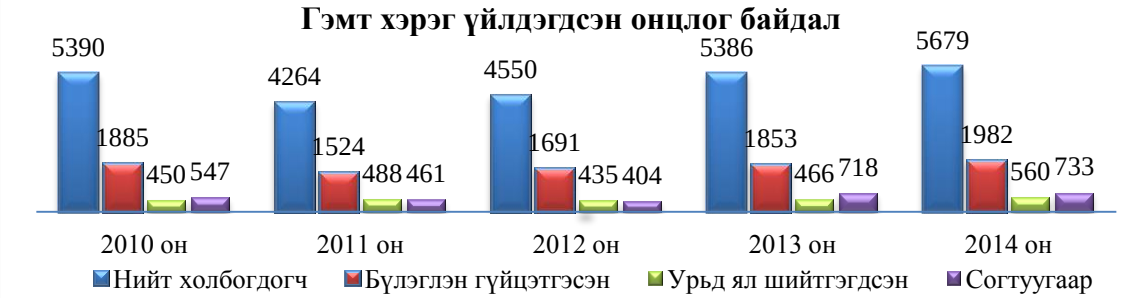

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэрэг үйлдсэн 2 хүн тутмын нэг нь тодорхой эрхэлсэн ажилгүй, 3 хүн тутмын нэг нь бүлэглэн гүйцэтгэсэн, 11 хүн тутмын нэг нь урьд өмнө нь шүүхээр ял шийтгэгдсэн байгаагаас үзэхэд энэ төрлийн гэмт хэрэг үйлдэгдэх арга, хэлбэр нь улам нарийсч байгаа нь зүй ёсоор анхаарал татаж байна.

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргээс иргэдийн өмч, мал, автотээврийн хэрэгсэл, халаасны хулгайн гэмт хэргийн төрлөөр авч үзье.

Үүнд: **А. Иргэдийн өмчийг хулгайлах гэмт хэрэг** 2010-2014 онд улсын хэмжээнд 22358 бүртгэгдсэн нь хулгайлах гэмт хэргийн 66.5 хувийг эзэлж байна. Иргэдийн өмчийн хулгай 2011 онд өмнөх оноос 13.8 хувиар, 2012 онд өмнөх оноос 18.0 хувь, 2013 онд 31.3, 2014 онд 18.5 хувиар тус тус өссөн статистик үзүүлэлттэй байна.

Сүүлийн 4 жил дараалан иргэдийн өмчийг хулгайлах гэмт хэргийн илрүүлэлт буурсан байна.

Иргэдийн өмчийг хулгайлах гэмт хэргийн 65.6 хувь нь хүнд, 33.7 хувь нь хөнгөн, 3.4 хувь нь хүндэвтэр, 0.1 хувь нь онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг эзэлж байна.

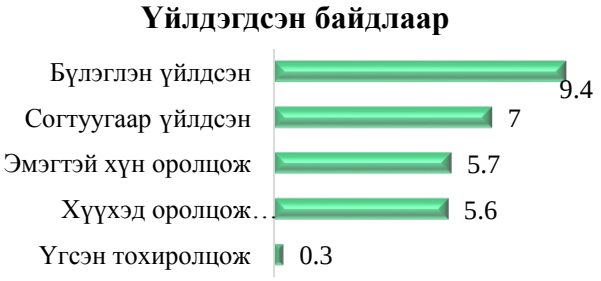

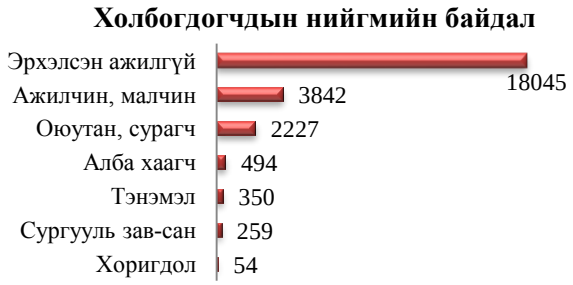

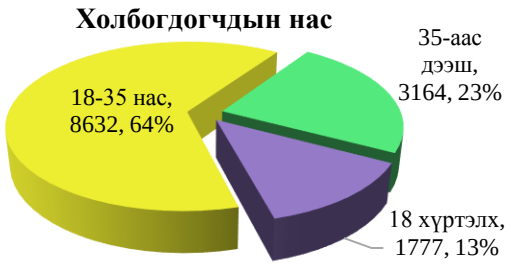

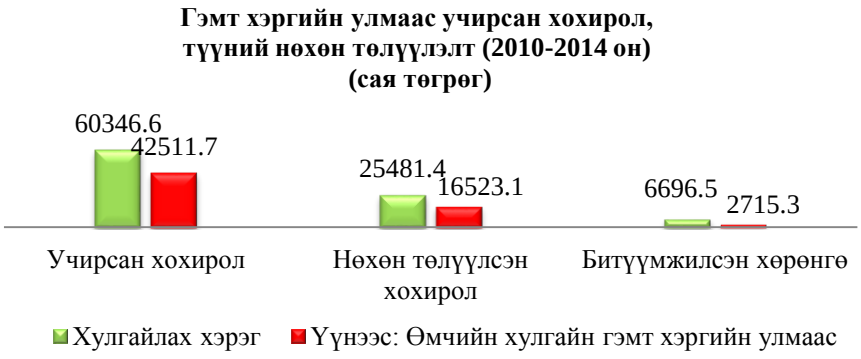

2010-2014 онд иргэдийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн улмаас 22961 иргэн, 165 аж ахуйн нэгж, байгууллагад 42.5 **тэрбум** төгрөгийн хохирол учирсаны 38.9 **хувийг** хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын шатанд нөхөн төлүүлжээ.

Б. Мал хулгайлах гэмт хэрэг 2010-2014 онд улсын хэмжээнд мал хулгайлах гэмт хэрэг 6484 бүртгэгдсэн нь нийт хулгайлах гэмт хэргийн 19.3 хувийг эзэлж байна.

Мал хулгайлах хэргийн **93.7** хувь нь хөдөө орон нутагт бүртгэгдсэн байна.

Статистик мэдээнээс дүгнэхэд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг жилээс жилд өссөн байна.

Мал хулгайлах гэмт хэргийн илрүүлэлт 2011 онд 7.7 хувь, 2012 онд 5.3 хувь, 2013 онд 10.2 хувиар буурсан байх бөгөөд 2014 онд 5.3 хувиар өссөн байна.

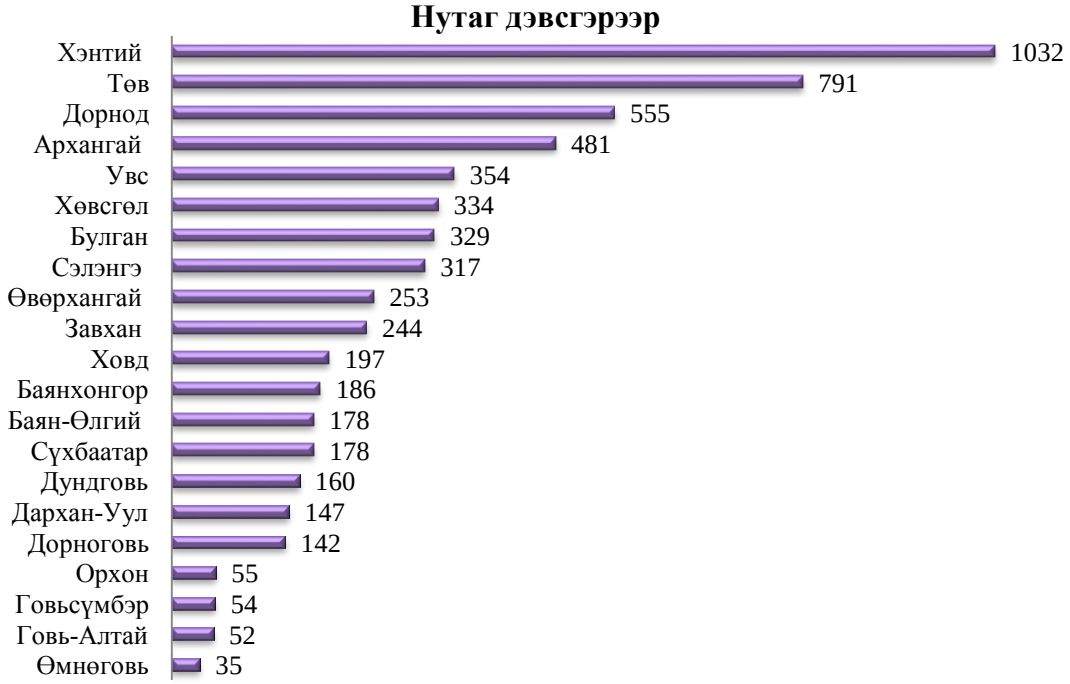

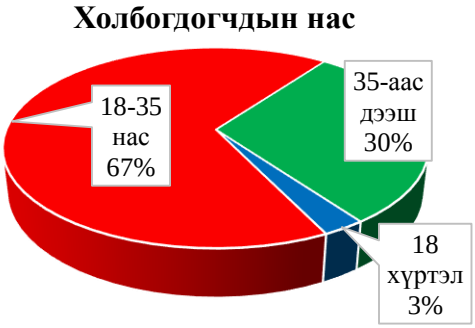

В. Авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах гэмт хэрэг 2010-2014 онд улсын хэмжээнд **841** бүртгэгдсэн нь нийт бүртгэгдсэн хулгайлах төрлийн гэмт хэргийн 2.5 хувийг эзэлж байна.

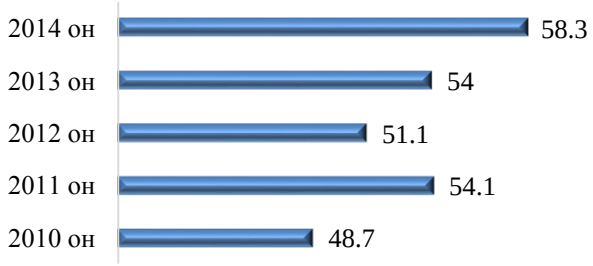

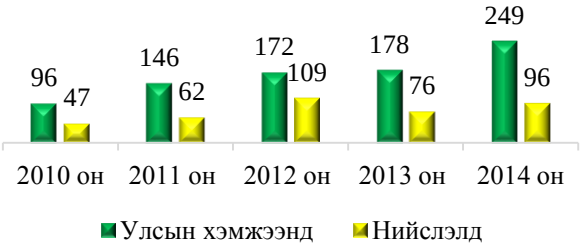

Сүүлийн 5 жилд бүртгэгдсэн авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах гэмт хэргийн илрүүлэлт дунджаар 53.2 хувьтай байгаа нь нийт хулгайлах хэргийн илрүүлэлтийн түвшингээс 1.9 хувиар их байна.

Авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах гэмт хэргийн улмаас 942 иргэнд 1.8 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсаны 43.8 хувийг нөхөн төлүүлжээ.

Авто тээврийн хэрэгслийн хулгайн нэг гэмт хэрэг тутамд дунджаар 2.1 сая төгрөгийн хохирол учирч байгаа юм.

Энэ төрлийн гэмт хэрэг нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд харилцан адилгүй бүртгэгдэж байна. Тухайлбал орон нутагт ихэвчлэн мотоцикль түүний эд ангийн хулгай байгаа бол

нийслэлд, хүн ам төвлөрсөн газарт суудлын авто машин, түүний эд анги хулгайлах гэмт хэрэг зонхилон үйлдэгдэж байна.

Г. Халаасны хулгайн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 2010-2014 онд **1519** бүртгэгдсэн нь нийт хулгайлах гэмт хэргийн 4.5 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд халаасны хулгайн гэмт хэргийн **96.4 хувь нь нийслэлд** бүртгэгджээ.

Гэмт хэрэг 2011 онд өмнөх оны мөн үеэс 4.5 хувиар буурсан бол 2012 онд 80 хэргээр буюу 47.3 хувь, 2013 онд 177 хэргээр буюу 71.1, 160 хэргээр буюу 37.5 хувиар тус тус өссөн байна.

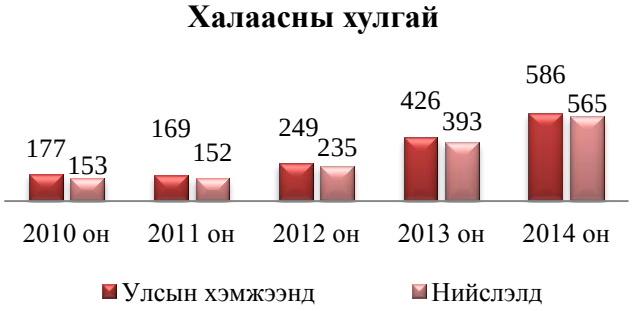

Сүүлийн 5 жилд бүртгэгдсэн халаасны хулгайн гэмт хэргийн илрүүлэлт дунджаар 37.6 хувьтай байгаа нь хулгайлах нийт хэргийн илрүүлэлтийн түвшингээс 14.4 хувиар бага байна.

Нийт гэмт хэргийн 70.0 хувь нь хөнгөн ангиллын гэмт хэрэг байгаагаас үзэхэд халаасны хулгайн гэмт үйлдлийг бүртгэх, хүлээн авах, хэргийг илрүүлэх, шийдвэрлэх асуудал учир дутагдалтай байна.

Халаасны хулгайн гэмт хэргийн улмаас 1447 иргэнд 971.1 сая төгрөгийн хохирол учирснаас 283.6 сая төгрөгийн буюу нийт хохирлын 29.2 хувийг нөхөн төлүүлжээ.

2010-2014 онд бүртгэгдсэн халаасны хулгайн гэмт хэрэг Нийслэлийн төвийн бүсийн дүүрэг болох Сүхбаатар, Баянгол, Баянзүрх, Чингэлтэй дүүргүүдэд бусад дүүрэгтэй харьцуулахад илүү гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар

Халаасны хулгайн гэмт хэрэгт холбогдогчдын 21,7 хувийг эмэгтэйчүүд, 4.0 хувийг хүүхэд эзэлж байна.

Холбогдогчдын нийгмийн байдал

Халаасны хулгайн гэмт хэрэгт холбогдогчдын 83.6 хувийг эрхэлсэн тодорхой ажилгүй, 60.6 хувийг 18-30 насны иргэд эзэлж байна.

Холбогдогчдын боловсролын байдал

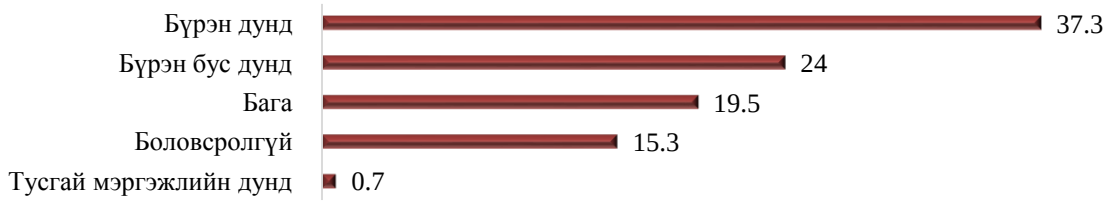

Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөл, анхаарах зарим асуудал

Хулгайлах гэмт хэрэг үйлдэгдэх арга, хэлбэр улам нарийсч тухайлбал, халаасны, орон байрны, автомашины, малын, түүх соёлын үнэт болон дурсгалт зүйлсийн зэрэг байдлаар мэргэшин тухайн гэмт хэргийн замаар олсон эд зүйлийг мэдсээр байж авдаг, борлуулдаг сүлжээ, ченжүүд зохион байгуулалтад орж иргэн, аж ахуйн нэгжийг хохироосоор байна.

Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид тусгагдсан гэмт хэргийн ангиллаар авч үзвэл хулгайлах төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт хангалтгүй байна. Энэ нь хүнд, онц хүнд гэмт хэргийн илрүүлэлтэд цагдаагийн байгууллага, алба хаагч ач холбогдол өгч, харин хөнгөн, хүндэвтэр гэмт хэргийг “хохирлын хэмжээ бага” гэсэн хэвшмэл сэтгэлгээгээр хандаж ирсэн байдал түүнчлэн хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч нарын ажлын ачаалал, ажилдаа хандах хандлага, мэдлэг, мэргэжлийн ур чадварын түвшингээр тодорхойлогдож байна.

Гагцхүү илрээгүй хэрэг нэг бүрийн цаана хохирсон иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хууль ёсны эрх ашиг сонирхол хөндөгдөхөөс гадна цагдаагийн байгууллагад иргэд итгэх итгэл алдарч, нийгэмд шударга бус байдал, хуулийг үгүйсгэх үзэл төлөвших сөрөг үр дагавартайг анхаарах шаардлагатай.

Хулгайлах гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ нь нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ болох 192.000 төгрөгнөөс бага бол Захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар шийтгэл ногдуулж байгаа нь хулгайлах гэмт хэргийн тоон үзүүлэлт бодитой бус гарах, хэрэг үйлдсэн этгээд давтан үйлдэх, хохирогчийн эрх ашиг зөрчигдөх нөхцөлийг бүрдүүлж байна.

Тухайлбал, Хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагчийн гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцлийг тогтоон бичсэн мэдэгдэл, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх талаар цагдаагийн алба хаагчийн объектийн судалгаа, мэдэгдэл, шаардлага болон бусад баримтаас үзэхэд иргэн, байгууллага, аж ахуйн нэгж өмч, хөрөнгөө хамгаалах талаар зохих арга хэмжээ хангалттай авч чадахгүй байна. Жишээ нь, Мобиком корпорациас McAfee үйлчилгээ авсан гар утас хэрэглэгч төхөөрөмжид хийсэн сим картуудыг илрүүлэх, дугаарыг мэдээлэх, төхөөрөмжийн байршлыг алсаас хянах, бүх төрлийн хувийн мэдээллийг сэргээх, төхөөрөмжөөс хувийн мэдээллийг арилгах зэрэг үйлчилгээ авна.

McAfee төхөөрөмжтэй гар утас хулгайд алдагдвал цагдаагийн байгууллага эрх хэмжээнийхээ дагуу үүрэн телофоны оператор байгууллагаас мэдээлэл авч богино хугацаанд гэмт хэрэг үйлдсэн хүний барих боломжтой юм.

Зохион байгуулалттайгаар үйлдэгдэх бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд шинжлэх ухаан техникийн ололт амжилтыг ашиглах, олон улсын жишиг туршлагыг нэвтрүүлэх, сургалт сурталчилгааны ажил үгүйлэгдэж байна.

Түүх соёлын үнэт зүйлсийг хулгайлах гэмт хэрэг зохион байгуулалттайгаар үйлдэгдэн хилээр гарч, үндэсний эрх ашиг сонирхолд хохирол учруулж байна.

Хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх тухайлбал, хүүхдийг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх талаар цагдаагийн байгууллагаас төрийн болон төрийн бус байгууллага иргэдтэй хамтран ажиллах ялангуяа орон нутгийн засаг захиргаа, нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын дэмжлэг туслалцааг авч тухайн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх нь чухал байна.

Цаашид энэхүү төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар дараах арга хэмжээг авах саналтай байна. Үүнд:

1. Нутаг дэвсгэрийн цагдаагийн алба хаагч объектийн судалгааг үр дүнтэй явуулан нийгмийн хөгжлийн явцад үйлдэгдэж болзошгүй гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, нэгэнт үйлдэгдсэн хэргийг илрүүлэхэд алба хаагчдын мэдлэг, боловсрол, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх албаны сургалтыг үр өгөөжтэй зохион байгуулах талаар ажлын чиглэл өгөх,
2. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын камержуулалт, дохиоллын системийн стандартыг зохих байгууллага тогтоосноор цагдаагийн байгууллага нь хуулиар харъяалуулсан гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх нөхцлөөр хангагдан тухайн байгууллага, аж ахуйн нэгжтай хамтран ажиллах,
3. Хулгайн гэмт хэрэг илрүүлэх ажиллагаанд олон улсын туршлагыг судлан криминалистикийн орчин үеийн дэвшилтэд арга, шинжлэх ухаан, технологийг нэвтрүүлэх талаар хариуцсан нэгж байгууллагын үйл ажиллагааг чиглүүлэн ажиллах, харъяа цагдаагийн газар, хэлтсийн криминологи судалгааны багийн үйл ажиллагааг дэмжиж, эрүүгийн болон хэв журмын нөхцөл байдлын судалгаанд үндэслэсэн урьдчилан сэргийлэх ажлыг оновчтой зохион байгуулах, хөрөнгө, санхүүгийн туслалцаа дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах;
4. Гэмт хэргийн тухай гомдол, мэдээллийг шалгах явцад тухайн гэмт хэргийн хохирлын хэмжээ хүрээгүйгээс эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзсан тохиолдолд эзэн холбогдогчыг олж тогтоон Захиргааны хариуцлагын тухай хуульд зааснаар хариуцлага хүлээлгэн иргэн, аж ахуйн нэгж байгуулагын хохирлыг барагдуулан хууль ёсны эрх ашиг сонирхлыг хамгаалахад үйл ажиллагааг чиглүүлэх,

§8.3. Мал хулгайлах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Мал хулгайлах гэмт хэргийн төлөв байдал /2003-2014 он/

Монгол Улсын хэмжээнд сүүлийн 12 жилийн хугацаанд мал хулгайлах гэмт хэрэг нийт **19884**, жилд дунджаар **1657** бүртгэгдсэний **93.6 хувь нь орон нутагт, 6.4** хувь нь нийслэлд үйлдэгджээ.

2003-2014 онд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн **33.7** хувийг хулгайлах, **7.9** хувийг мал хулгайлах гэмт хэрэг эзэлж байгаа ба хулгайлах гэмт хэргийн **23.5** хувийг мал хулгайлах гэмт хэрэг эзэлж байна.

Мал хулгайлах гэмт хэргийн үйлдэгдэж буй арга, хэлбэр нь улам нарийсч, хохирлын хэмжээ өссөн, гэмт этгээдүүд тээврийн хэрэгсэл, мэдээлэл, харилцаа холбооны хэрэгсэл өргөнөөр ашиглаж, урьдчилан үгсэн тохиролцож, бүлэг, зохион байгуулалттайгаар үйлдэж байна.

Гэмт хэргийн төлөв байдал

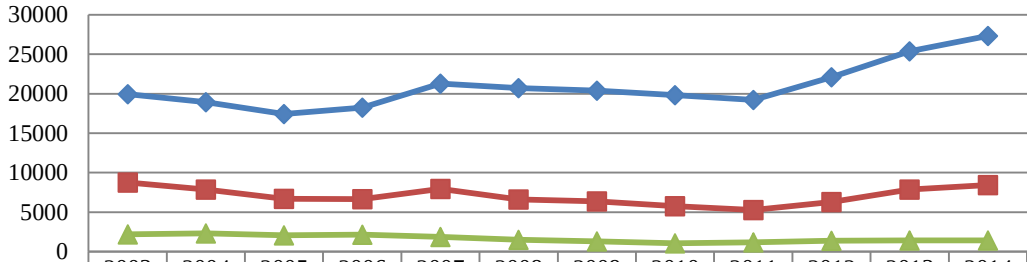

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Нийт гэмт хэрэг	19934	18927	17411	18253	21268	20704	20373	19825	19197	22089	25362	27318
Хулгайлах гэмт хэрэг	8762	7861	6683	6657	7927	6609	6376	5777	5276	6266	7884	8424
Мал хулгайлах	2189	2305	2084	2159	1864	1505	1294	1070	1169	1376	1435	1434

Мал хулгайлах гэмт хэргийн хувийн жин

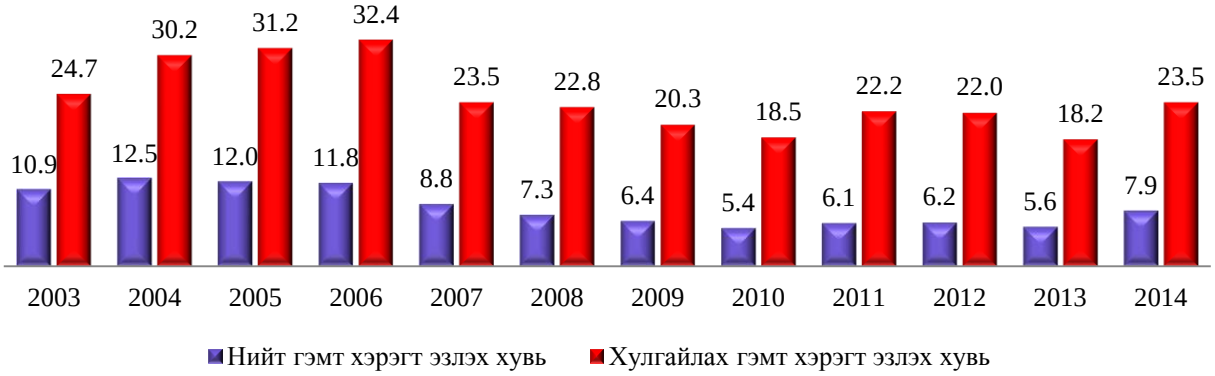

Мал хулгайлах гэмт хэргийн сүүлийн 5 жилийн нөхцөл байдал /2010-2014/

Гэмт хэргийн талаарх мэдээллийн үзүүлэлтүүдэд түшиглэн мал хулгайлах гэмт хэргийн шалтгаан нөхцлийг сүүлийн 5 жилийн байдлаар дэлгэрэнгүй судалж үзье.

Цагдаагийн байгууллага 2010-2014 онд мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй холбоотой **8942** гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаж шийдвэрлэсэн байна.

Нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээллийг нутаг дэвсгэрийн хувьд авч үзвэл:

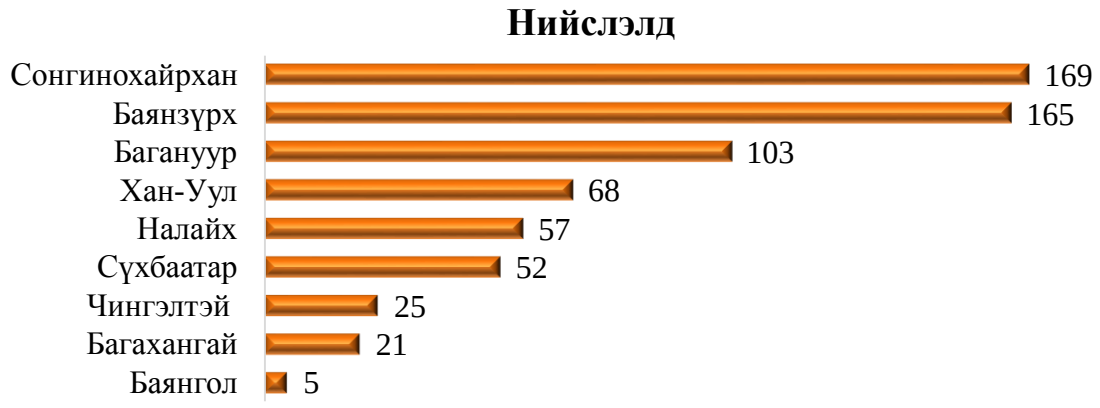

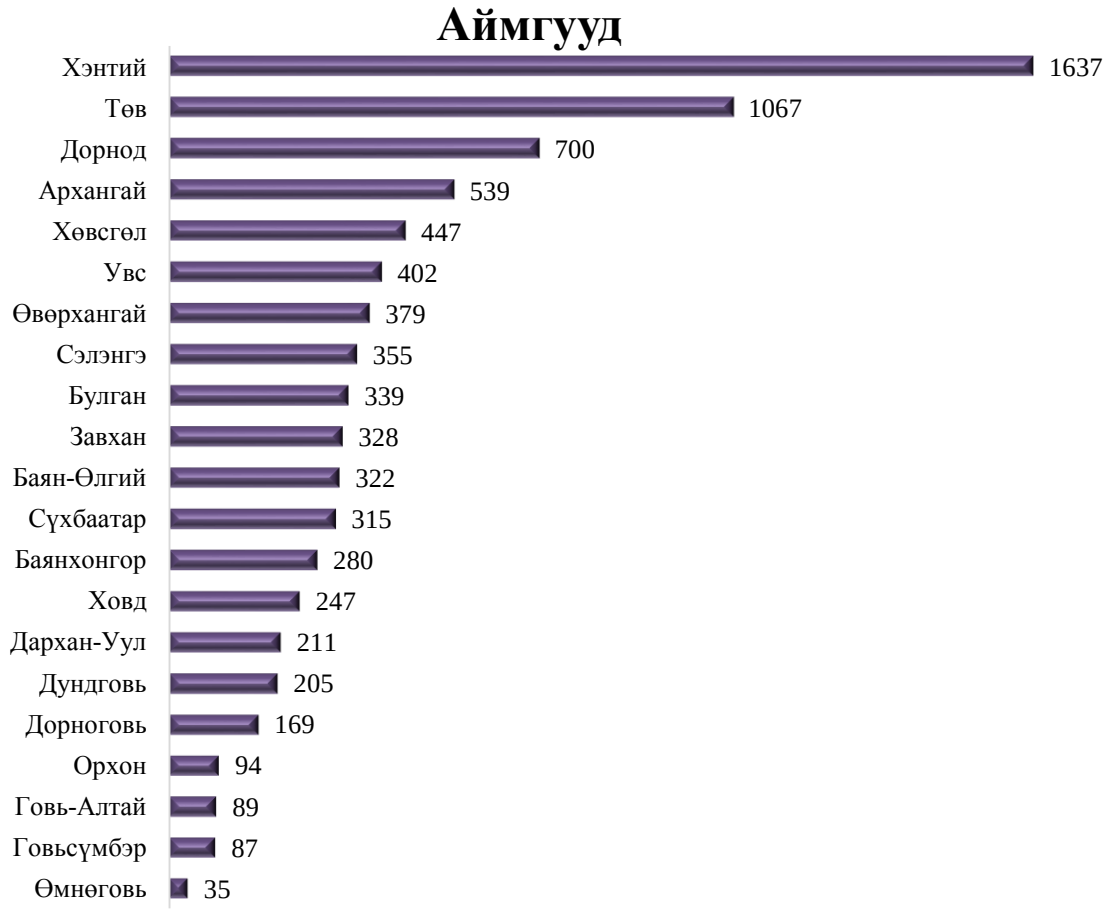

Монгол Улсад сүүлийн 5 жилд **113791** гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс 34727 буюу 30.5 хувийг хулгайлах, үүнээс **мал хулгайлах гэмт хэрэг 6484** буюу нийт хэргийн 5.7 хувийг, хулгайлах хэргийн 18.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Мал хулгайлах хэргийн дийлэнх буюу **93.2** хувь нь хөдөө, орон нутагт бүртгэгдсэн байна.

Нийт бүртгэгдсэн мал хулгайлах гэмт хэргийг нутаг дэвсгэрийн хувьд авч үзвэл:

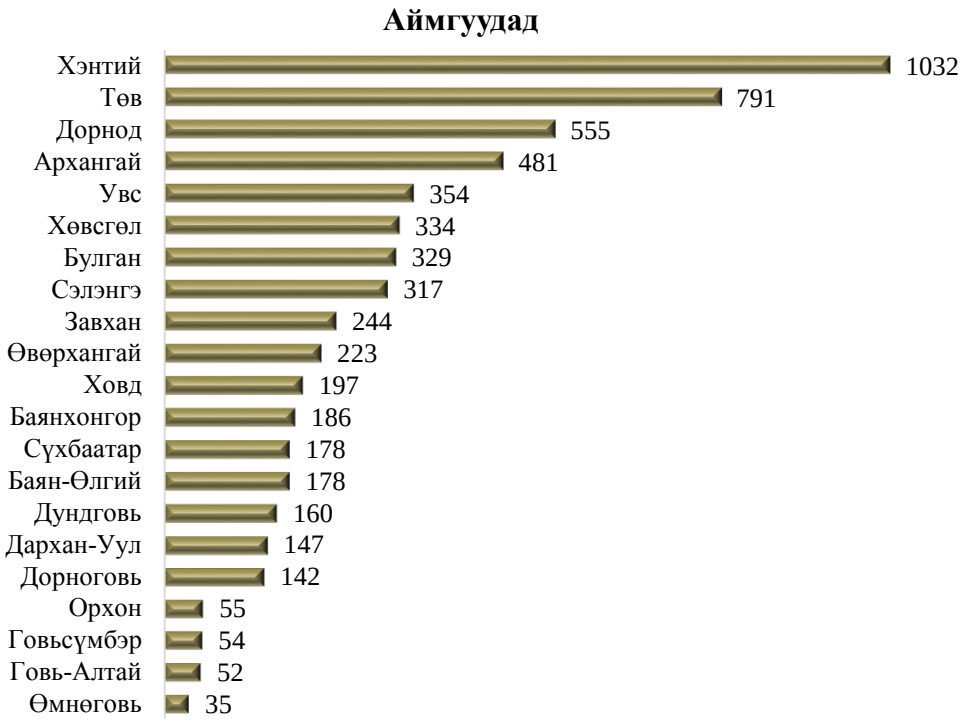

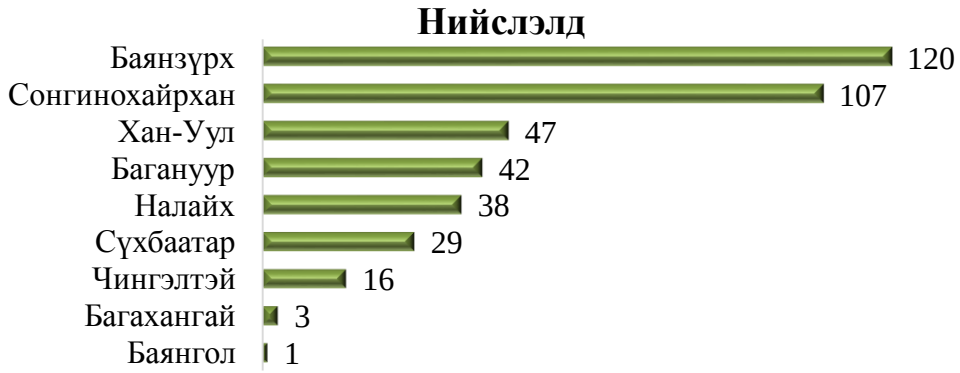

Мал хулгайлах гэмт хэргийн дийлэнхи нь орон нутагт, үүний дотор Хэнтий, Төв, Дорнод, Архангай, Увс, Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ, Завхан зэрэг аймгуудад бусад аймагтай харьцуулахад олон хэрэг бүртгэгдсэн байна.

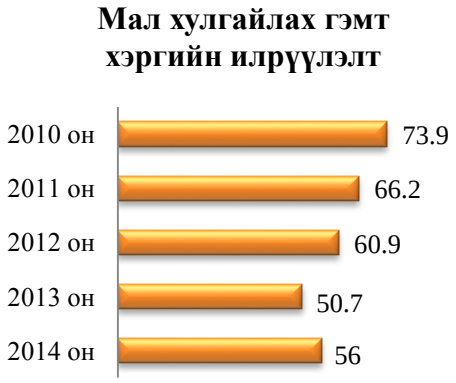

2010-2014 онд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй мал хулгайлах 4794 гэмт хэрэг бүртгэгдэн, 2881 хэргийн яллагдагчаар татвал зохих этгээд нь тогтоогдож, мал хулгайлах гэмт хэргийн илрүүлэлт **60.2 хувьтай** байна.

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2443 буюу 38.0 хувь нь хөнгөн, 3748 буюу 58.0 хувь нь хүндэвтэр, 185 буюу 2.9 хувь нь хүнд, 108 буюу 1.7 хувь нь онц хүнд ангиллын хэрэг эзэлж байна.

Илрүүлэлтийн хувьд хөнгөн ангиллын хэргийн илрүүлэлт 35.1 хувь, хүндэвтэр ангиллын хэргийн илрүүлэлт 51.3 хувьтай байна.

Үйлдэгдсэн байдлаар

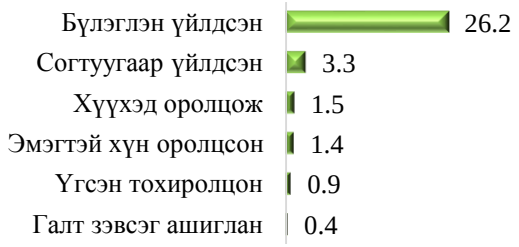

Үйлдэгдсэн газар

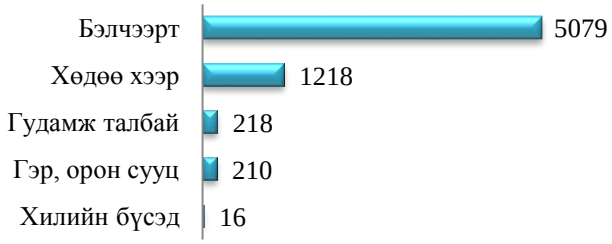

Мал хулгайлах гэмт хэргийг ихэвчлэн бэлчээрт, бүлэглэн үйлдэж байгаа нь энэхүү тоон үзүүлэлтээс харагдаж байна.

Холбогдогчдын нийгмийн байдал

Холбогдогчдын нас

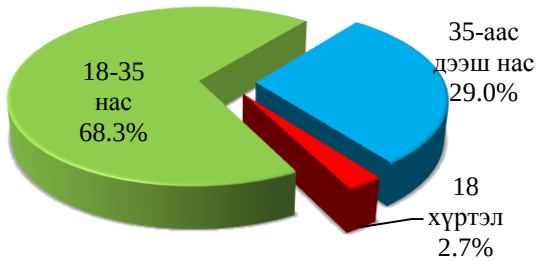

Мал хулгайлах 6484 гэмт хэргийн улмаас **6658** иргэн, 22 байгууллага, аж ахуйн нэгжд **15699 сая** төгрөгийн хохирол учирсны 52.7 хувийг хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын явцад нөхөн төлүүлсэн байна.

Мал хулгайлах гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл

Мал хулгайлах гэмт хэрэг зарим хүмүүсийн амьжиргааны эх үүсвэр болсонтой холбоотой сүүлийн жилүүдэд "махны ченж" гэж нэрлэгдэх хүмүүс их хэмжээний бэлэн мөнгөтэй, хөдөө орон нутагт очиж мал, махыг өндөр үнээр бөөнөөр нь худалдан авах, түүнчлэн орон нутгийн ажилгүй, малчин, залуучуудтай сүлжээ тогтоож, тэднийг шаардлагатай зүйлээр хангаж, улмаар гэмт хэрэгт татан оруулж, хулгайн малыг тэднээс хямд үнээр худалдан авдаг болжээ.

Гэмт хэргийн статистик тоон мэдээнд мал хулгайлах гэмт хэргийн дийлэнх хувийг урьдчилан тохиролцож, бүлэглэн үйлдсэн байгаа нь энэ төрлийн гэмт хэрэг зохион байгуулалтын хэлбэрт шилжсэн байгааг харуулж байна.

Мал хулгайлах гэмт хэрэг үйлдэж байгаа хүмүүс нь мал зүйн зохих мэдлэгтэй, мал нядлах тал дээр мэргэшсэн байхын зэрэгцээ мал, махны захиалга өгдөг газартай, хулгай хийх нөхцөл, боломжийг судлан мал хаана байгаа эзэнтэй, эзэнгүй эсэхийг мэдээлдэг, малыг туудаг, нядалдаг, ачдаг, тээвэрлэдэг, зарж борлуулдаг гэх зэрэг чиглэлүүдээр сүлжээнд орсон байна.

Өөрөөр хэлбэл зохион байгуулагч, мал хулгайлагч, тээвэрлэгч, тууварлагч, захиалагч, борлуулагч, нядлагч гэсэн холбоо сүлжээнд орсон талаар цагдаагийн алба хаагчид дүгнэж байна.

Мал хулгайлах хүндэвтэр гэмт хэргийг шалгах явцад цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээг хэрэглэх үндэслэлгүйгээс гэмт этгээд шалгагдах явцдаа дахин мал хулгайлж хохирлоо хулгайн малаар барагдуулах, нөгөө талаас малаа алдаж хохирсон иргэд "Цагдаа хохирлыг гаргуулж өгөхгүй, хулгайчийг суллаад явуулчихсан, хулгайч нартай хуйвалдаж байна, хахууль аваад хорьж шалгахгүй байна" гэсэн хардлага гаргадаг нь цагдаагийн байгууллагын нэр хүндэд сөргөөр нөлөөлөх үндэс болдог байна.

Мал хулгайлах гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцлийг дурдвал:

- Төв, суурин газрын хүн амын төвлөрөл, хөдөлгөөн, нягтралаас хамааараад хүнсний хэрэглээ, хэрэгцээ эрс нэмэгдсэн;
- Ядуурал, ажилгүйдэл ялангуяа орон нутагт ажилгүйдэл нэмэгдэж, орлогын эх үүсвэргүй болсон;
- Үүрэн телефон, шинжлэх ухаан, техник, технологийн дэвшил энэхүү төрлийн гэмт хэргийг гаралт, илрүүлэлтэд сөргөөр нөлөөлж байна.
- Малаа бэлчээрт, хөдөө хээр хариулга, маллагаагүй орхихдог;
- Махны ченж нарын үйл ажиллагаанд тавих хяналт дутмаг, мал, махыг хараа хяналтгүй татвар хураамжгүй борлуулах боломж бүрдсэн;
- Хулгайд алдсан малыг малчид хайж илрүүлэн олсон тохиолдолд цагдаагийн байгууллагад мэдэгдэлгүйгээр гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдтэй тохиролцон нэг малаа хоёр, гурав нугалан төлүүлж, тохиролцоо хийдэг, үүний улмаас дахин гэмт хэрэг үйлдэх боломжтой болдог;
- Малаа алдсан тохиолдолд малчид өөрсдөө олох гэж эрэл хайгуул болж хугацаа алдснаас хэргийн ул мөр баларч эцэст нь алдуул байдлаар малаа бүртгүүлээд гэмт этгээдэд ял завших боломж олгодог;
- Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх үйл ажиллагааг гагцхүү цагдаагийн байгууллагын ажил мэт ойлгодог, төрийн бусад байгууллагын оролцоо, дэмжлэг сул;
- Хил дамнасан малын хулгайд угшил сайтай адуу, малын хууль бус эрэлт бий болж энэ тохиолдолд илчлэгдэх эрсдэл багатай байдал;
- Иргэдээс ирүүлсэн гомдол, мэдээллийг шуурхай шалгахад унаа, шатахууны хүрэлцээ, хангамжгүйгээс хэргийг илрүүлэх, баривчлах, таслан зогсооход цаг алдах, гэмт үйлдлээ үргэлжлүүлэх, илрэх боломжийг алдагдуулах;

Цаашид энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал

- Хил орчмын мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр хил залгаа улс /ОХУ, БНХАУ/-ын холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах;
- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажилд иргэд, олон нийтийн идэвх оролцоог нэмэгдүүлэх ялангуяа энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх иргэдийн идэвхи санаачлагаар байгуулагдсан холбоо, зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжин ажиллах;
- Мал, мах, түүхий эдийн төвлөрсөн зах, төв замын шалган нэвтрүүлэх товчоодод тавигдаж буй хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулахдаа хяналт, шалгалтын чиг үүрэг бүхий байгууллагын хамтын ажиллагааг үр дүнтэй болгох арга хэмжээ авах. Тухайлбал, Дархан, Булган аймгийн Цагдаагийн газар хяналтын камерыг үр нөлөөтэй ашиглаж байна.
- Малаа алдсан хохирогчийн хууль ёсны эрх ашгийг хамгаалах, төлбөрийг барагдуулах хууль тогтоомжид заасан арга хэмжээ авах, ялангуяа хохирлын хэмжээ хүрээгүйгээс эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзсан, эрүүгийн хэргийг хэрэгсэхгүй болгосон тохиолдолд мал хулгайлсан хүнд Захиргааны хариуцлагын хууль тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэх;

- Мал, махны гарал үүсэл, мал эмнэлэг ариун цэврийн гэрчилгээг олгодог Засаг дарга, мал эмнэлгийн эмч нарт тавих хяналтыг сайжруулж, гарал үүслийн гэрчилгээг үнэт цаасны хэлбэрт тогтоосон стандартаар нэг хэв загвартай болгох;
- Мал хулгайлах гэмт хэргийг шалгах, энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх тасаг хэсгийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлж, алба хаагчдыг энэ чиглэлээр дагнуулан ажиллуулж, мэргэшүүлэх, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах. Тухайлбал, хэсгийн төлөөлөгч, цагдаагаар томилогдож байгаа алба хаагчдад малын хулгайн гэмт хэрэгтэй тэмцэх сургалт явуулан чадавхжуулах ажлыг нутаг дэвсгэрийн цагдаагийн байгууллага зохион байгуулж болно.
- Малчид туслах малчинг зарын дагуу авч байгаагаас тэдгээр нь энэ төрлийн гэмт хэрэг үйлдэж байгааг анхаарч холбогдох засаг, захиргаа нутаг дэвсгэрийн байгууллагаас анхааруулга, сэрэмжлүүлэг зөвлөмж өгөх
- Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд оролцож байгаа иргэн, аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг хууль тогтоомжийн дагуу урамшуулах асуудлыг шийдвэрлэх санхүүгийн эх үүсвэрийг бий болгох талаар засаг, захиргаа нутаг дэвсгэрийн төрийн байгууллага идэвхи санаачлага гаргах, туршлага судлах
- Мал хулгайлах гэмт хэргийн тухай гомдол, мэдээллийг шуурхай бүрэн бүртгэх ажил болон “Алдуул малыг бүртгэх, мэдээлэх журам”-ын хэрэгжилтийн уялдаа холбоог ханган цагдаа, нутгийн захиргааны байгууллагын хамтын ажиллагаанд шинэчлэлт хийх.

§ 8.4. Танхайрах гэмт хэргийн нөхцөл байдал

Цагдаагийн байгууллагын гэмт хэргийн тоо бүртгэлийн болон Улсын Дээд шүүхийн статистик мэдээнээс үзвэл танхайрах гэмт хэрэг жил бүр өсч байх бөгөөд харин 2012 онд 7.5 хувиар, 2014 онд 8.6 хувиар тус тус буурсан байна.

Танхайрах гэмт хэргийн тоон үзүүлэлтийг 2003-2014 оны байдлаар улсын хэмжээнд нэгтгэн судалгаа хийхэд хүүхэд архидан согтуурсан үедээ гэмт хэрэгт холбогдох байдал нэмэгдэх хандлагатай байна.

2003-2014 онд улсын хэмжээнд танхайрах гэмт хэрэг нийт **20331** бүртгэгдсэн нь жилд дунджаар 1694, сард 141, өдөрт 5 гэмт хэрэг үйлдэгдэж байна гэсэн статистик үзүүлэлттэй байна.

2003-2013 онд бүртгэгдсэн танхайрах гэмт хэрэг

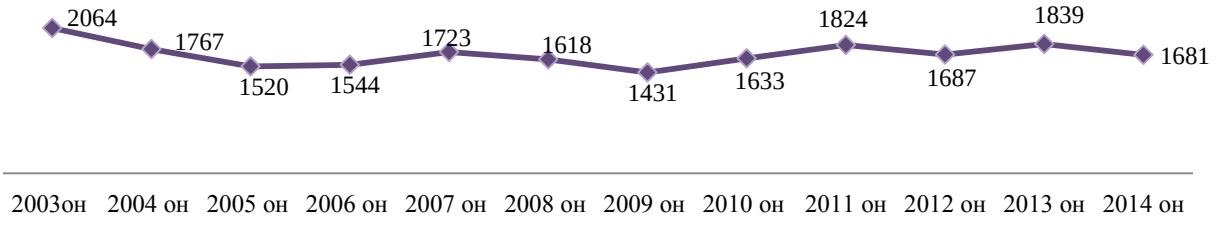

Тухайн онд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт танхайрах гэмт хэргийн эзлэх хувь:

Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь

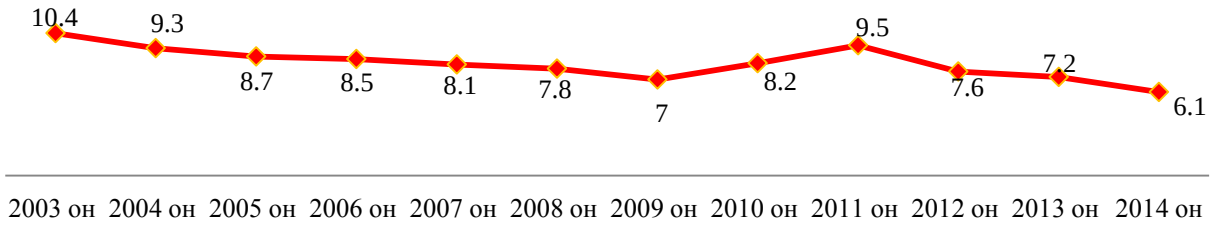

Нутаг дэвсгэрийн байдлаар нь авч үзвэл:

Сүүлийн 12 жилийн дунджаар 1694 танхайрах гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 39.4 хувь нь орон нутагт, 60.4 хувь нь нийслэлд бүртгэгдсэн байна.

Аймгуудад:

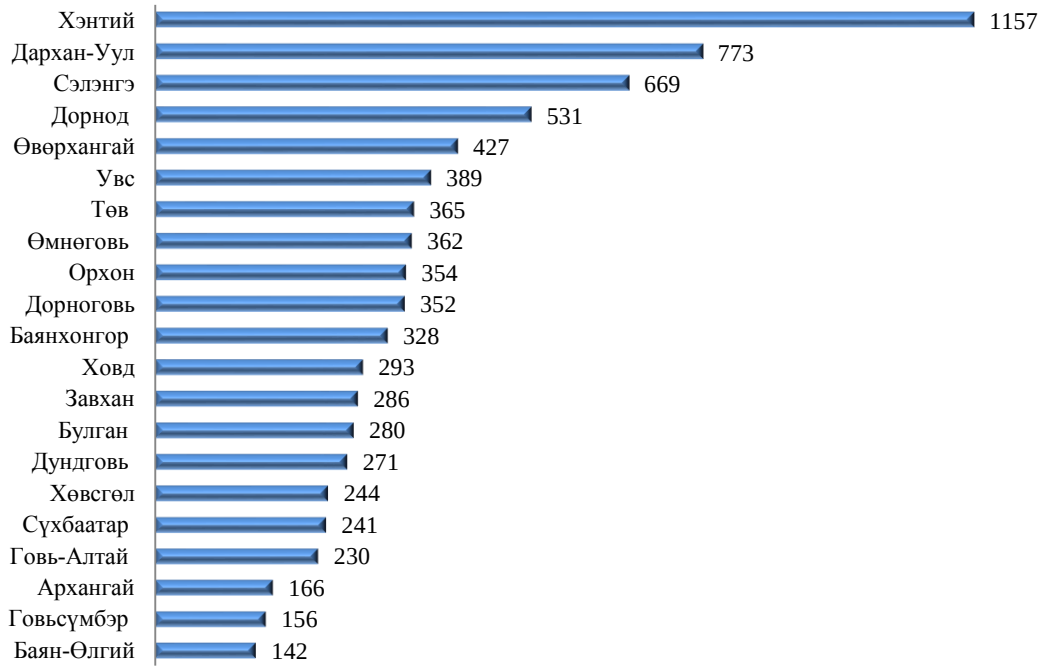

Хэнтий, Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймагт уг төрлийн гэмт хэргийн тоон үзүүлэлт өндөр байна. Тус аймгуудаар дамжин өнгөрөх иргэдийн тоо өсөн нэмэгдэж байгаа, амралт, зугаалга, аяллын чиглэл дайран өнгөрдөг газар зүйн онцлог, архи, согтууруулах ундаагаар үйлчилдэг дэлгүүр, бар, рестораны тоогоор улсын хэмжээнд харьцангуй өндөр зэрэг шалтгаан нь эдгээр аймагт танхайрах гэмт хэрэг буурахгүй байх нөхцлийг бүрдүүлэх магадлалтай юм.

Нийслэлд:

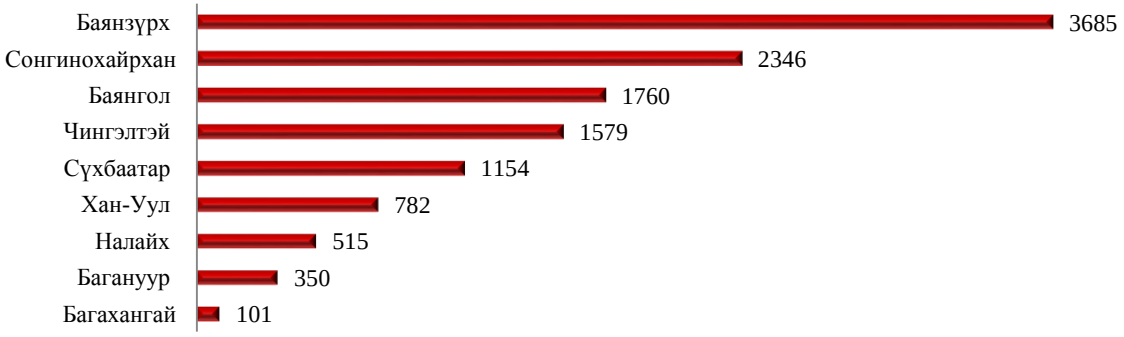

Бусад дүүрэгтэй харьцуулахад Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүрэгт танхайрах гэмт хэрэг илүү бүртгэгдсэн үзүүлэлттэй байгаа нь орон нутгаас нийслэлд шилжин ирэгсдийн дийлэнх нь тус 2 дүүрэгт суурьшдаг, газар нутаг, хүн амын тоогоор нийслэлдээ тэргүүлдэгтэй холбоотой байна.

Нийслэлийн статистикийн газраас 2013 оны байдлаар гаргасан “Нийслэлийн байгууллага, аж ахуйн нэгж”-ын судалгаа мэдээнээс үзэхэд Баянгол, Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүрэг зоогийн газар, зочид буудлын тоогоор бусад дүүргээс их байна.

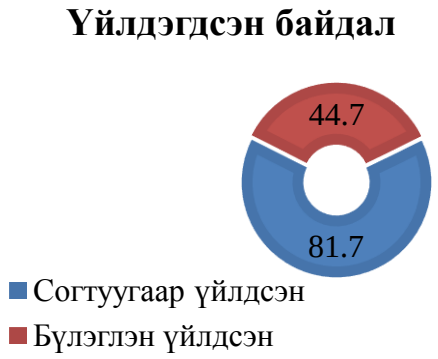

Нийт бүртгэгдсэн танхайрах гэмт хэргийн дийлэнх хувийг хүндэвтэр, хүнд ангиллын хэрэг эзэлж байх бөгөөд 81.7 хувь нь согтуугаар, 44.7 хувь нь бүлэглэн үйлдэгдсэн байна.

Танхайрах гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газрын байдлаас үзвэл иргэд бар, ресторан зэрэг үйлчилгээний газарт эсхүл үйлчлүүлсний дараа гудамж талбайд, мөн оршин суугаа газартаа архидан согтуурч тус гэмт хэргийг үйлдэж байна.

Тухайн гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цагийг доорх графикаар үзүүлэв.

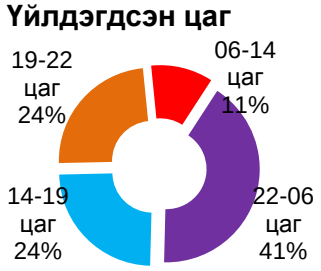

Иргэд ажлын цаг дуусанаас хойш үйлчилгээний байгууллага бар, ресторанд үйлчлүүлж, эсвэл оршин суугаа газартаа архидан согтуурч танхайрах гэмт хэргийг үйлдэж байгаа нь тоон судалгаанаас харагдана.

Танхайрах төрлийн гэмт хэргийг үйлдэж буй иргэдийн онцлог байдлыг хэд хэдэн үзүүлэлтээр авч үзвэл:

18-35 насныхан буюу залуучууд архи, согтууруулах төрлийн ундаа хэрэглэсэн үедээ энэ төрлийн гэмт хэргийг үйлдэж байна.

Нийт холбогдогчдын 2.6 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлжээ.

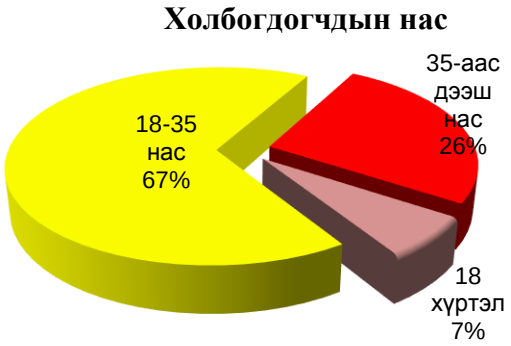

Танхайрах гэмт хэрэг үйлдэгчдийн боловсролын байдлыг үзвэл бүрэн болон бүрэн бус дунд боловсролтой иргэд 66.8 хувийг эзэлж байх бөгөөд нийгмийн байдлаар нь авч үзвэл ажилгүй, ажилчин, малчин иргэд ихэвчлэн үйлдэж байгаа нь дараах графикаас харагдана. Үүний зэрэгцээ урьд ял шийтгэгдсэн иргэдийн тоо өндөр харагдаж байна.

Бүх шатны боловсролын байгууллагад сурч буй нийт суралцагчдын 51.6 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлдэг[2] бөгөөд энэ нь боловсролгүй, ажилгүй эрэгтэйчүүдийн тоо өсөх үндэс болж байна.

Танхайрах гэмт хэрэгт өртөж буй хохирогч иргэдийн онцлог байдлыг авч үзвэл:

Энэ төрлийн гэмт хэрэгт 18-35 насны хүмүүс илүүтэй өртөж байгаа нь тоон судалгаанаас харагдаж байна. Нийт хохирогч иргэдийн 13.0 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

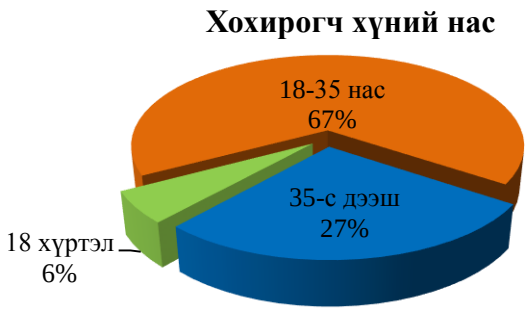

[2]ҮСХ, Статистикийн бюллетень, 2013.12 сар

Нийгмийн байдал

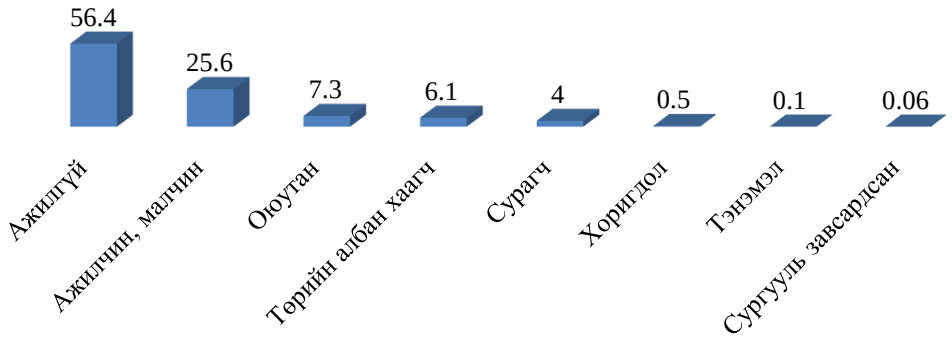

Хохирогчийн нийгмийн байдлыг үзвэл ажилгүй иргэд, оюутан сурагчдын эзлэх хувь өндөр байна.

Танхайрах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд анхаарах зарим асуудалд

Иргэдийн амгалан тайван амьдрах нөхцөл бололцоог бүрдүүлж нийтийн хэв журам хамгаалах чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд цаашид дараах арга хэмжээг авах саналтай байна.

Үүнд:

1. Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах цагдаагийн байгууллагын чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд Архидан согтуурахтай тэмцэх хуулийн үр нөлөөг дээшлүүлэх зорилгоор түүний эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох талаарх саналыг зохих байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлэх,
2. Цагдаагийн албаны тухай хуульд баталгаажуулагдсан Мэдээлэл нэгтгэн боловсруулах үүрэг бүхий төвийг олон улсын цагдаагийн байгууллагын жишиг туршлагын дагуу судлан байгуулах, түүний хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлэн үе шаттайгаар нэвтрүүлэх,
3. Иргэдийн амар тайван амьдралын баталгааг бүрдүүлэх зорилгоор олон улсын жишиг туршлага болох гэмт хэрэг, зөрчлийн цахим зураглалыг нэвтрүүлэн түүнтэй уялдуулан хууль сахиулах үйл ажиллагааг зохион байгуулах,
4. Шинээр боловсруулагдаж байгаа Эрүүгийн хуулийн төсөлд одоогийн танхайрах гэмт хэргийг “нийтийн хэв журам зөрчих” гэмт хэрэг болгон өөрчилж байгаатай холбогдуулан энэхүү гэмт хэргийн шинж, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, хууль сахиулах үйл ажиллагааны онцлогыг тодорхойлж судлах,

§ 8.5. Хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал

Улсын хэмжээнд хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 2007-2014 онд нийт **1873** бүртгэгдсэний 49.2 хувь нь орон нутагт, 50.8 хувь нь нийслэлд үйлдэгджээ.

Дээрх үзүүлэлтийг 1 жилд ногдох дунджаар нэгтгэж танилцуулбал энэ төрлийн гэмт хэрэг жилд 234, сард 19, 1.5 хоног тутам 1 бүртгэгджээ.

$$\frac{\text{Тухайн онд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг}}{\text{Тухайн онд бүртгэгдсэн нийт хүн ам}} \times 100000 = \text{түвшин тогтоох үндсэн аргачлалаар}$$

тооцоолж үзвэл Монгол Улсад 100 000 хүн ам тутамд ногдох хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн үзүүлэлт /тоо/ нь 2007 онд 11, 2008 онд 8, 2009 онд 8, 2010 онд 8, 2011 онд 9, 2012 онд 8, 2013, 2014 онд тус бүр 7 байна.

Өөрөөр хэлбэл олон жилийн дунджаар хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 100000 хүн ам тутамд 8 бүртгэгдэж динамик /хөдөлгөөн/-ийн хувьд өсөөгүй, буураагүй нэгэн хэвийн үзүүлэлттэй байна.

Дээрх тоон үзүүлэлтэд дүгнэлт хийхэд хотжилт, үйлдвэржилт, хүн амын төвлөрөл хөдөлгөөн хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн гол хүчин зүйл гэж үзэхээргүй байна.

Учир нь нийслэл болон орон нутагт бүртгэгдсэн хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг олон жилийн дунджаар 1.1 хувийн л зөрүүтэй байна.

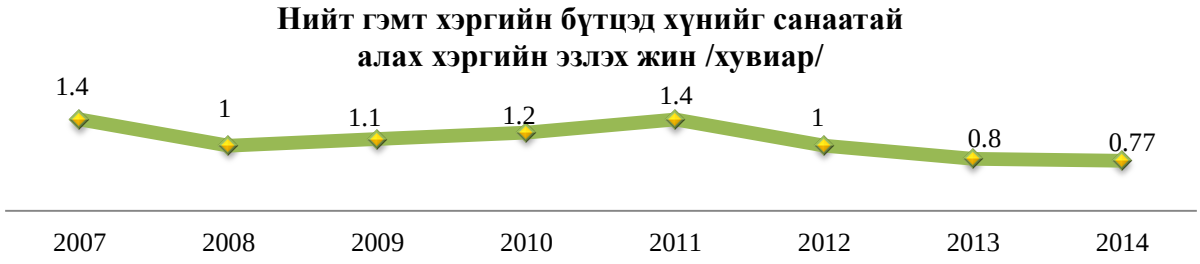

Орон нутагт үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн **1.2 хувь**, нийслэлд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн **1** хувийг хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг эзэлж байна.

Нийслэлд сүүлийн 8 жилд **99863** гэмт хэрэг бүртгэгдсэний **1** хувь нь хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг байна.

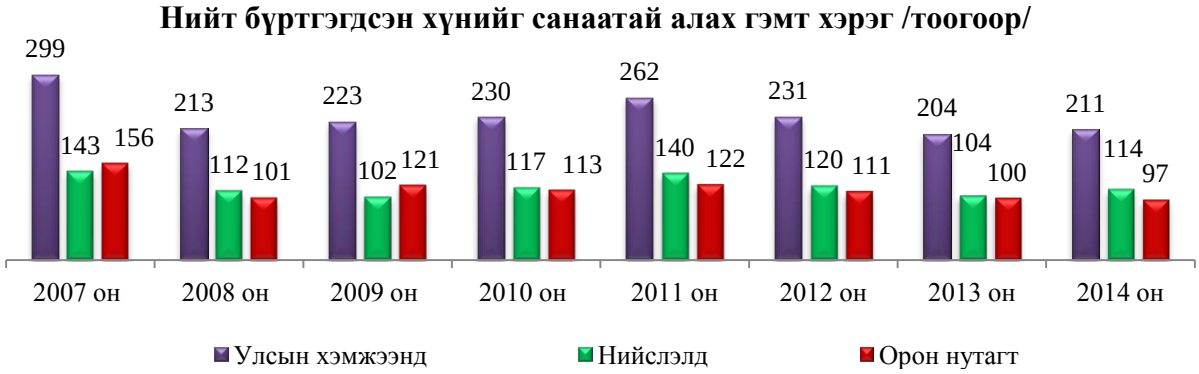

2007-2014 онд Монгол Улсад нийт **177521** гэмт хэрэг бүртгэгдсэн ба жилд дунджаар 22190 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 1.1 хувь нь хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг байна.

2007-2014 онд сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 641 бүртгэгдсэний 566 хэргийн сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдсон, үүгээр хэргийн илрүүлэлт **88.1** хувьтай байна.

2007-2014 онд хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг нийт 1873 бүртгэгдсэний 952 нь нийслэлд, 921 нь орон нутагт байгааг нутаг дэвсгэрийн байдлаар авч үзвэл:

Жич: Төмөр зам, иргэний агаарын тээвэр, гадаад улсын нутаг дэвсгэрт үйлдэгдэж цагдаагийн байгууллагад бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоон үзүүлэлтийг дээрхи графикийн “бусад” гэсэн хэсэгт нэгтгэж оруулав.

2007-2014 онд үйлдэгдсэн хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн улмаас **1898** иргэн хохирч, үүнээс 1675 хүн нас барж, 93 хүн гэмтэж, **1887.8 тэрбум** төгрөгийн эд материалын хохирол учирсаны 70.5 хувийг нөхөн төлүүлсэн байна.

2010 онд хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн улмаас учирсан нийт хохирлын 42.2 хувийг нөхөн төлүүлсэн байх бөгөөд 2011 онд 35.0, 2013 онд 14.6 хувиар тус тус өсч, 2012 онд 10.1, 2014 онд 9.0 хувиар тус тус буурсан байна.

2007-2014 онд хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, түүний нөхөн төлүүлэлт (сая төгрөг)

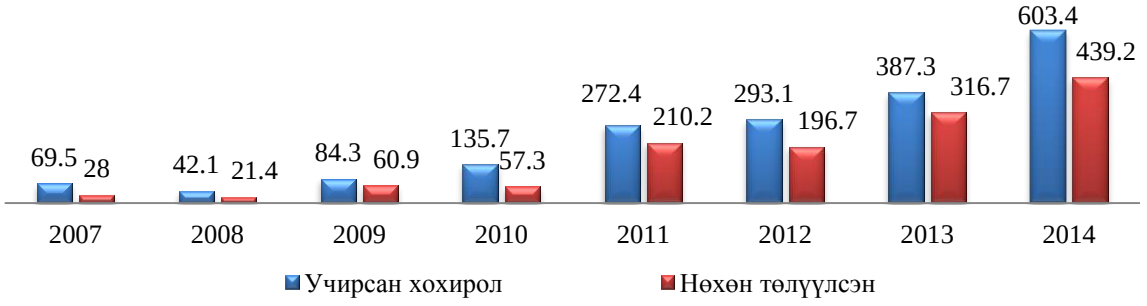

2007-2014 онд хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүн /тоогоор/

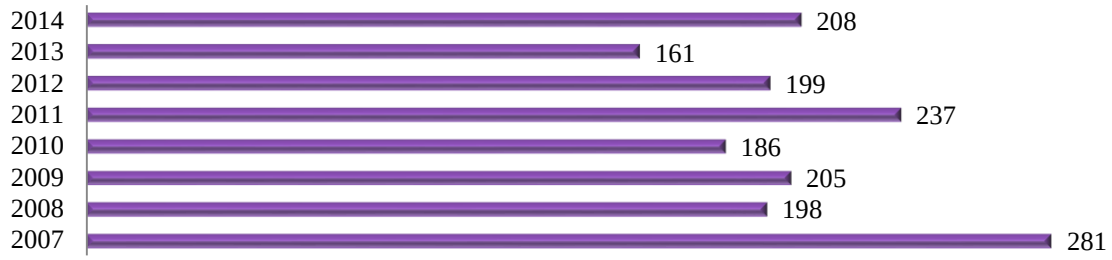

2007-2014 онд хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар /тоогоор/

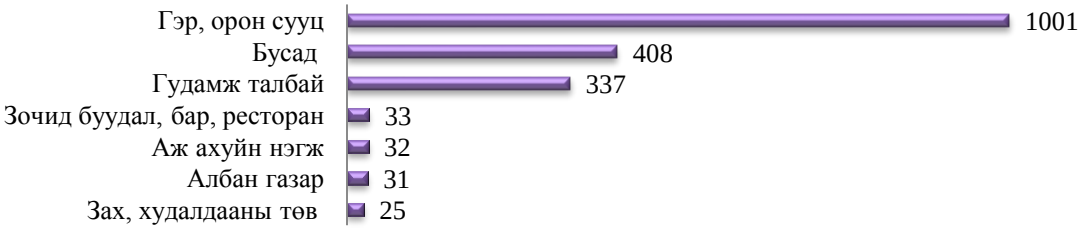

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цагийн байдлыг үзвэл 22-06 цагийн хооронд ихээр үйлдэгдсэн байн

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг /тоогоор/

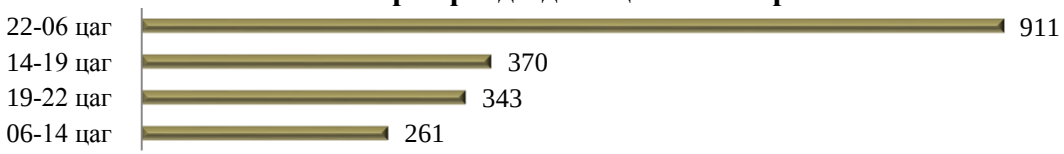

Холбогдогчдын нийгмийн байдал /2007-2014 онд тоогоор/

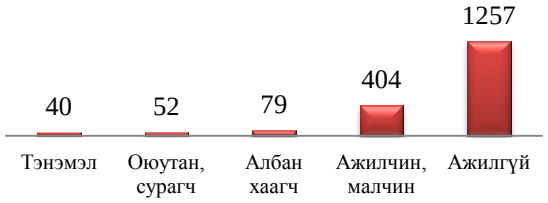

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн онцлог байдал /2007-2014 онд тоогоор/

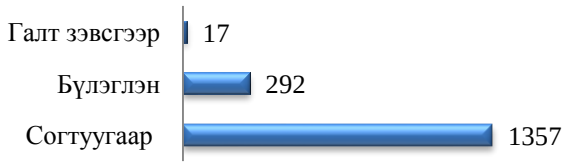

Хүнийг санаатай алах гэмт хэргийг тодорхой эрхэлсэн ажилгүй иргэд согтуугаар үйлдэж байгаа нь тоон үзүүлэлтээс дүгнэгдэж байна.

Холбогдогчдын боловсролын байдал /2007-2014 онд тоогоор/

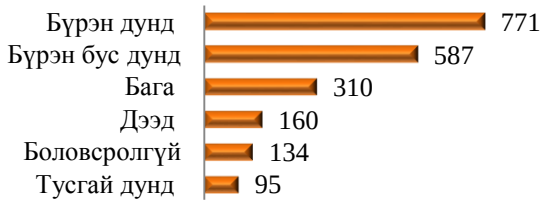

Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас /2007-2013 онд тоогоор/

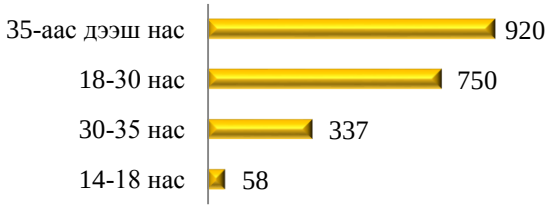

Хүнийг санаатай алах гэмт хэргийг Эрүүгийн хуулийн 91.1-д заасан үндсэн болон Эрүүгийн хуулийн 91.2-д заасан хүндрүүлэх бүрэлдэхүүний хувьд тус бүрд нь авч үзвэл:

А. Эрүүгийн хуулийн 91.1 дүгээр зүйлд заасан хүндрүүлэх нөхцөл байдалгүйгээр хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 2007-2014 онд улсын хэмжээнд **1108** бүртгэгдсэн нь хүнийг санаатай алах нийт гэмт хэргийн 59.2 хувийг эзэлж байна. Үүнд:

Эрүүгийн хуулийн 91.1 /тоогоор/

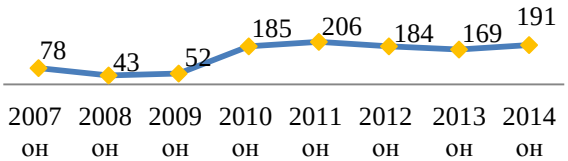

Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд тогтоогдоогүй гэмт хэргийн илрүүлэлт /хувиар/

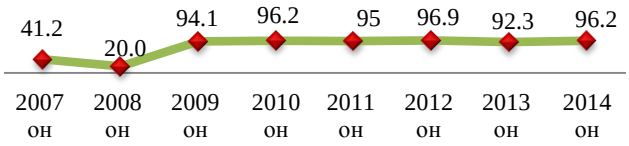

Дурдсан хугацаа /2007-2014/-нд бүртгэгдсэн хүнийг санаатай алах /91.1/ гэмт хэргийн илрүүлэлт дунджаар 79.0 хувьтай байна. Харин сүүлийн 6 жилийн хугацаанд энэ төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт 90-ээс дээш хувьтай байна.

Зарим онд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд тогтоогдоогүй гэмт хэргийн илрүүлэлт бага байгаа нь гэмт хэргийн тоон үзүүлэлттэй холбоотой юм. Энэ нь 2008 онд сэжигтэн тогтоогдоогүй нийт 5 гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс 1 нь илэрч илрүүлэлт 20 хувьтай байсан байна.

Согтуугаар үйлдэгдсэн 91.1 /хувиар/

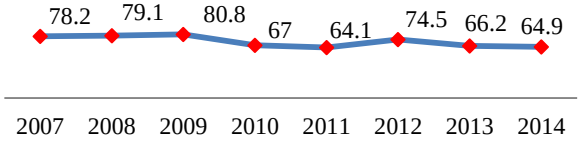

Бүлэглэн үйлдсэн 91.1 /хувиар/

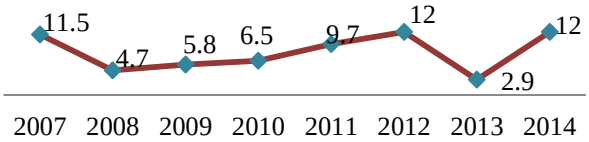

Тоон үзүүлэлтээс дүгнэн үзвэл Эрүүгийн хуулийн 91.1-д заасан гэмт хэргийн дийлэнх хувь нь согтуугаар үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэгт холбогдогчдын боловсролын байдал /2007-2014 онд тоогоор/

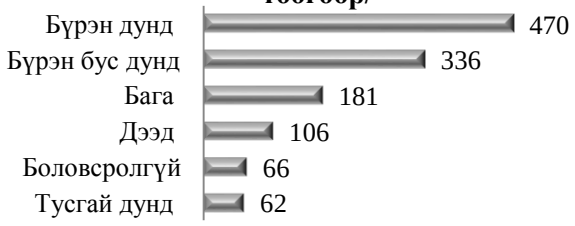

Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас /2007-2014 онд тоогоор/

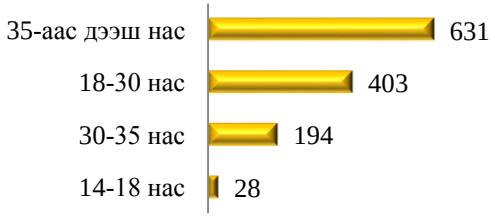

91.1-д заасан гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүн /тоогоор/

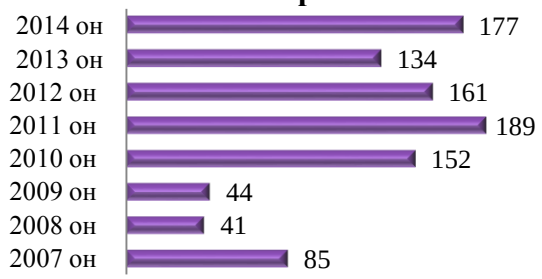

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар /тоогоор 2007-2013 онд/

Б. Эрүүгийн хуулийн 91.2-д заасан хүндрүүлэх нөхцөл байдалтайгаар хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 2007-2014 онд улсын хэмжээнд **772** бүртгэгдсэн нь хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн 41.2 хувийг эзэлж байна.

Эрүүгийн хуулийн 91.2 /тоогоор/

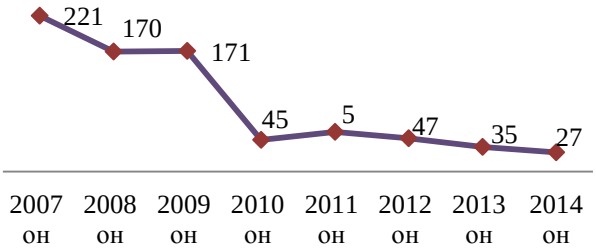

Эрүүгийн хуулийн 91.2 гэмт хэргийн илрүүлэлт /хувиар/

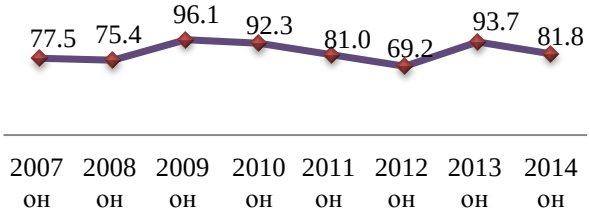

Дурдсан хугацаанд бүртгэгдсэн хүнийг санаатай алах /91.2/ гэмт хэргийн илрүүлэлт дунджаар 83.4 хувьтай байна.

Согтуугаар үйлдэгдсэн Эрүүгийн хуулийн 91.2 /хувиар/

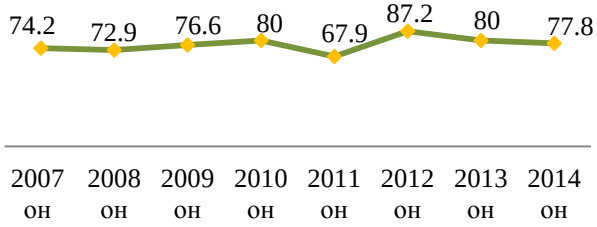

Бүлэглэн үйлдсэн 91.2 /хувиар/

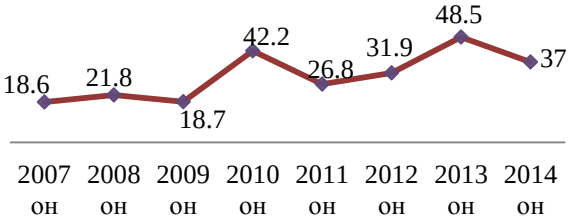

Тоон үзүүлэлтээс дүгнэн үзвэл Эрүүгийн хуулийн 91.2 дугаар зүйлд заасан гэмт хэргийн дийлэнх хувь нь согтуугаар үйлдэгдсэн байна.

Холбогдогчдын боловсролын байдал /2007-2014 онд тоогоор/

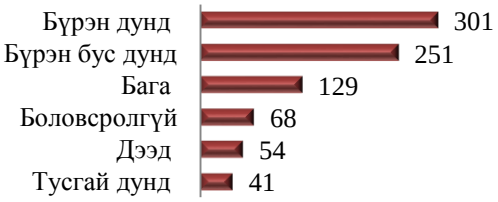

Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас /2007-2014 онд тоогоор/

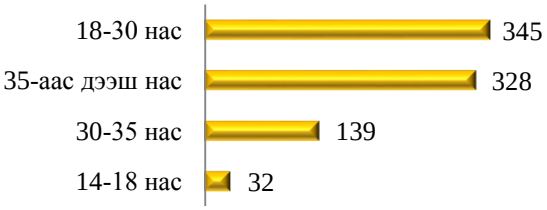

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар /2007-2014 онд тоогоор/

Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүн /тоогоор/

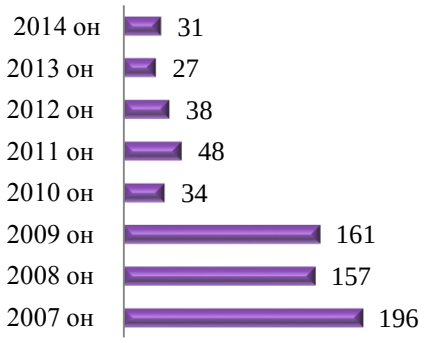

Хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөл, цаашид анхаарах асуудал

Манай улсад сүүлийн 8 жилийн дундаж тоон үзүүлэлтээр хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 100000 хүн ам тутамд 8 бүртгэгдэж динамик /хөдөлгөөн/-ийн хувьд нэгэн хэвийн үзүүлэлттэй байна.

Судалгаат хугацаанд нийт бүртгэгдсэн хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг нийслэл болон орон нутагт нэгэн адил тоон үзүүлэлт /1.1 хувийн зөрүүтэй/-тэй байгаагаас үзвэл хотжилт, үйлдвэржилт, хүн амын төвлөрөл хөдөлгөөн нь хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн голлох хүчин зүйл бус байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1.1 хувийг эзэлж байгаа хүнийг санаатай алах гэмт хэргийг ажилгүй, 18-30 насны иргэд согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ үйлдэж байгаад анхаарал хандуулж энэ төрлийн гэмт хэргийг үйлдэж болзошгүй нийгмийн бүлэгт чиглүүлсэн ажлыг эрчимжүүлэх /Problem Oriented Policing/ шаардлагатай.

2007-2014 онд сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 641 бүртгэгдсэний 566 хэргийн сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдсон, үүгээр хэргийн **илрүүлэлт 88.1** хувьтай байна.

Өнөөгийн байдлаар хүнийг санаатай алах дийлэнх гэмт хэрэг ахуйн хүрээнд үйлдэгдсэн байгаа нь түүний илрүүлэлтэд эерэг нөлөөлсөн байна.

Гэвч цаашдаа энэ төрлийн гэмт хэргийн үйлдлийн арга, хэлбэр зохион байгуулалтын шинжтэй болох тусам цагдаагийн байгууллагаас илүү эрчимтэй /Proactive/ үйл ажиллагаа явуулахгүй бол илрүүлэлт буурч болзошгүй байна.

Иймд мөрдөн байцаалтын явцад нотлох баримтыг шинжлэн судлах төрөлжсөн лаборатори /ялангуяа ДНК/-тай болох, хэргийн газрын үзлэгт оролцож буй мэргэжилтэн, мөрдөгч нар биологийн бичил ул мөр /жишээ нь шатсан зүйлс/-ийг илрүүлэх, бэхжүүлэн ажиллах чадавхийг сайжруулах шаардлагатай.

Хүний амь нас хохирсон хэргийн газарт ажиллаж байгаа алба хаагчдад техник, хувцас хэрэгслийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх нь нэн чухал байна.

Энэ төрлийн гэмт хэргээс сэргийлэхэд олон нийтэд түшиглэсэн цагдаагийн үйл ажиллагааны явцад иргэдээс ирж байгаа мэдээллийн урсгалыг ашиглах, дүн шинжилгээ хийх тогтолцоог боловсронгуй болгох, цагдаагийн байгууллагаас гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх ажиллагааг эрчимжүүлэх нь чухал байна.

§ 8.6. Золгүй байдлаар болон амиа хорлож нас барсан хэрэг учралын нөхцөл байдал

Цагдаагийн байгууллагын “Гэмт хэргийн хоногийн мэдээ”-ний судалгаагаар нэг хоногт дунджаар 1-3 хүний амь нас гэмт хэргийн улмаас хохирсон дуудлага Мэдээлэл, шуурхай удирдлагын төв /102 дугаарын утас/-д ирсэн байна.

Золгүй байдлаар болон амиа хорлож амь насаа алдсан тухай мэдээлэл дээрх тооноос илүү бүртгэгдэж байгаа нь хүн ам цөөтэй манай улсын хувьд онцгой анхаарах асуудал болж байна.

Иргэд золгүй байдлаар болон амиа хорлож нас барсан хэрэг учралыг сүүлийн 12 жилийн байдлаар улсын хэмжээнд нэгтгэн үзвэл:

2003-2014 онд улсын хэмжээнд золгүй байдлаар нас барсантай холбоотой **22257** хэрэг цагдаагийн байгууллагад шалгагдсан байх ба энэ нь жилд дунджаар 1854 хүн, сард 154, өдөрт 5 хүн золгүй байдлаар нас барсан гэсэн үзүүлэлт болно.

Золгүй байдлаар нас барсан явдлыг шалгасан хэргийн тоог нутаг дэвсгэрийн байдлаар нь үзвэл:

Аймгуудад:

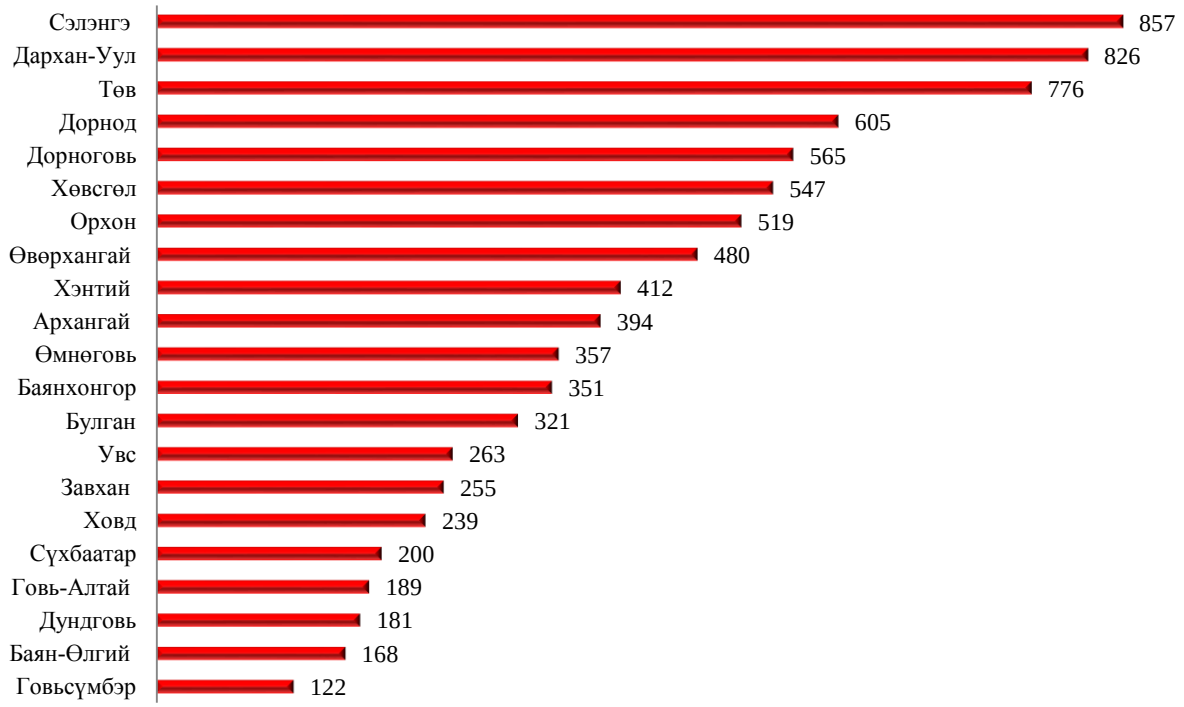

Дээрх үзүүлэлтээс харвал золгүй байдлаар нас барсан тоон үзүүлэлт төвийн бүсийн аймгууд буюу Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Төв аймагт харьцангуй өндөр байна.

Эдгээр аймгуудаар дамжин өнгөрдөг төмөр зам, авто зам, түүгээр зорчдог иргэдийн тоо харьцангуй өндөр, дэд бүтцийн хөгжил, хүн амын нягтаршил, амралт, зугаалга, аяллын чиглэл дайран өнгөрдөг газар зүйн онцлог, байрлал, архи, согтууруулах ундаагаар үйлчилдэг дэлгүүр, бар, рестораны тоо нэмэгдэж байгаа зэрэг нь бусад аймгаас өндөр үзүүлэлттэй байхад нөлөөлсөн гэж үзэх үндэслэлтэй.

Нийслэлд:

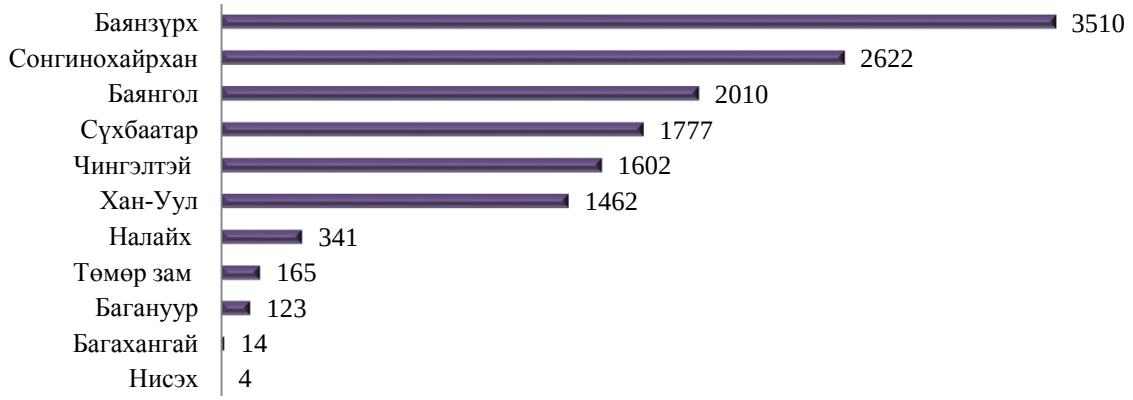

Нийгэмд архидан согтуурах явдал буурахгүй байгаа ба нийтийг хамарсан арга хэмжээ, тэмдэглэлт өдрийг согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэж тэмдэглэх болсноор архинд хордох, осгож хөлдөх, түлэгдэх, усанд живэх, санамсар, болгоомжгүйгээр өндрөөс унах зэргээр золгүй байдлаар амь насаа алдаж байна. Золгүй байдлаар нас барсан явдлыг үйлдлийн хэлбэрээр авч үзэхэд:

Архинд хордож амиа алдагсдын тоо золгүй байдлаар нас барагсдын дунд багагүй хувийг эзэлж байна. Европт хийсэн нэгэн судалгаагаар нэг хүнд ногдох согтууруулах ундааны хэрэглээг 10.0 хувиар багасгахад согтууруулах ундаанаас хамаарах эрэгтэйчүүдийн үхлийг 20.0 хувиар, золгүй осол, амиа хорлох, бусдын амь нас хохироох явдлыг 5.0 хувиар бууруулж болохыг тогтоосон байна.

Золгүй байдлаар нас барсан газар:

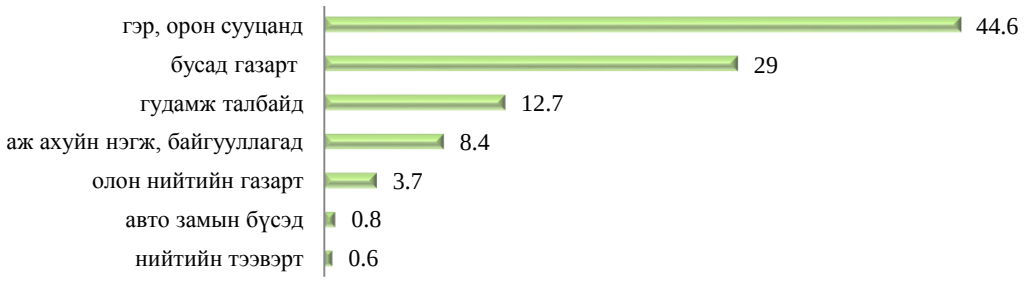

Амиа хорлож нас барсан талаарх судалгаа:

Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн хөгжил, хүн амын амьдралын хэв маяг өөрчлөлттэй холбоотойгоор хүмүүсийн сэтгэл зүй, амьдралыг үзэх үзэл бодолд тодорхой өөрчлөлт гарч байна. Эдгээр өөрчлөлтүүдтэй зэрэгцэн иргэдийн дунд бухимдал, сэтгэлийн дарамтад өртөх явдал ихэсч, үүний улмаас амиа хорлож нас барах явдал өсөх хандлагатай байна.

2003-2014 онд улсын хэмжээнд нийт 5256 хүн амиа хорлож нас барсан нь жилд дунджаар 438, сард 36.5, өдөрт 1,2 хүн нас барсан статистик үзүүлэлт болно.

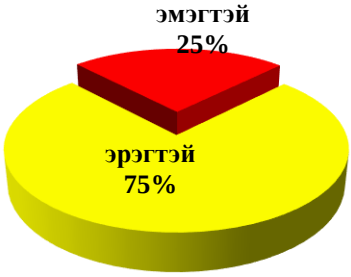

Нийт амиа хорлогсдын 75.0 хувь нь эрэгтэй, 25.0 хувь нь эмэгтэй хүн байна.

2010 оны Монгол Улсын хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлтэд гадны нөлөөтэй нас баралтын дотор 20-44 насны эрэгтэйчүүд зонхилох хувийг, гадны нөлөөтэй нас баралтын 15.6 хувийг амиа хорлох тохиолдол эзэлж байна гэсэн судалгаа гарсан. 2010 оны байдлаар 10000 хүн амд ноогдох амиа егүүтгэх тохиолдол эрэгтэйчүүдэд 2.72, эмэгтэйчүүдэд 0.49 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд эрэгтэйчүүд амиа хорлох нь эмэгтэйчүүд амиа хорлох хэрэг учралаас 5.5 дахин их байсан байна[3].

Амиа хорлож нас барсан хүмүүсийг насны байдлаар нь авч үзвэл 36-аас дээш насныхан дийлэнх хувийг, насанд хүрээгүй хүүхэд багагүй хувийг эзэлж байна. Үүнд:

[3]ДЭМБ, ЭМЯ, ЭМШУИС, СЭМТ. “2003-2008 онуудад Монгол Улсад амиа егүүтгэсэн, амиа егүүтгэх оролдлого хийсэн тохиолдлын тархалт” судалгааны ажлын тайлан, УБ, 2013 он

Амиа хорлож нас барсан хүмүүс насны байдлаар /2010-2014 он/

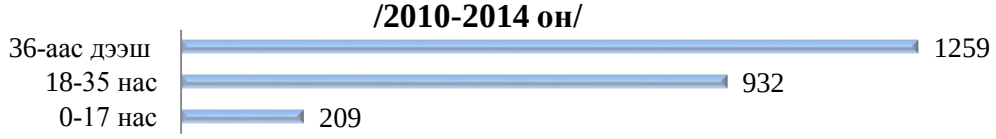

Амиа хорлож нас барсан хэрэг учралыг нутаг дэвсгэрийн байдлаар нь үзвэл:

Аймгуудад:

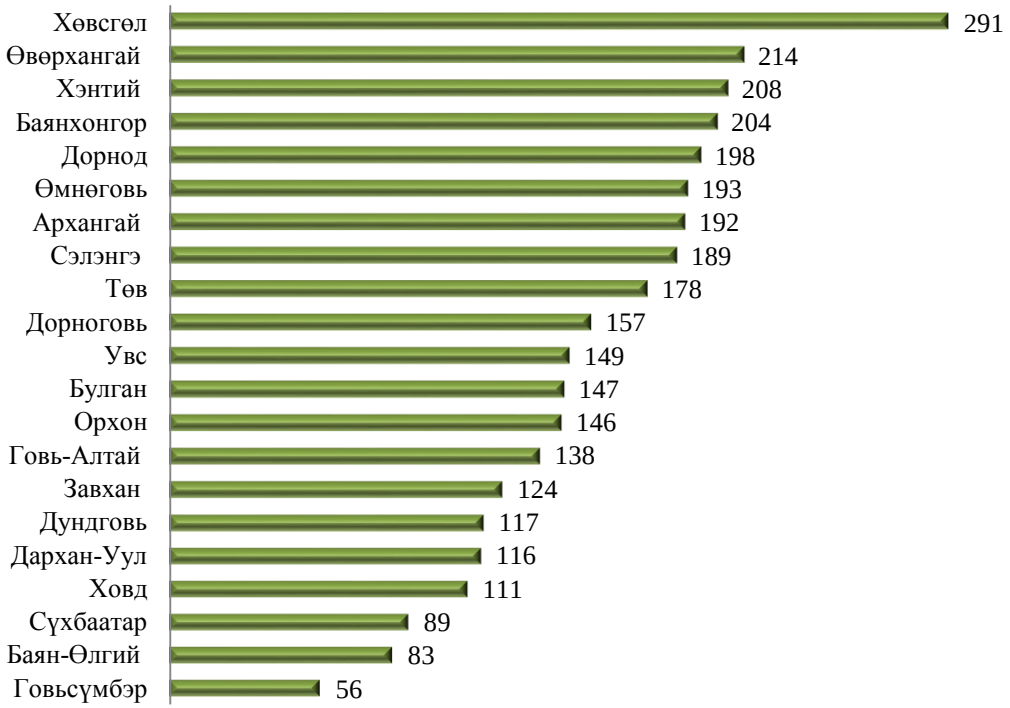

Хөвсгөл, Өвөрхангай, Хэнтий, Баянхонгор аймагт амиа хорлож нас барах хэрэг учрал хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

Малчин, иргэд амьжиргааны эх үүсвэрээсээ салах, амьдралын баталгаагүй болох нь амиа хорлох нэгэн шалтгаан болж байх магадлалтай юм.

Нийслэлийн хэмжээнд амиа хорлож нас барагсадын тоон үзүүлэлт дараах байдалтай байна.

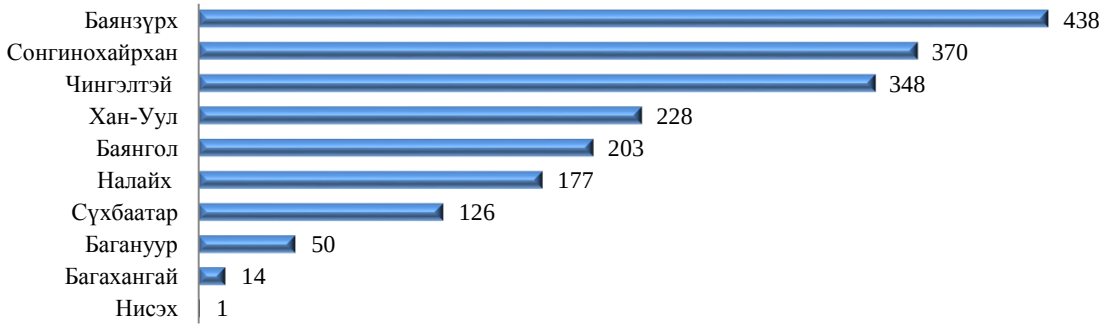

Хүн амын нийслэл рүү шилжих хөдөлгөөн сүүлийн жилүүдэд маш их идэвхжсэн. Энэ нь орон нутгаас нийслэлд ирсэн иргэдэд ажил олдохгүйгээс амьжиргааны эх үүсвэргүй болох, бичиг баримтын зөрчилтэйн улмаас нийгмийн халамж үйлчилгээнд хамрагдаж чадахгүй байдалд орох, хөдөлмөр эрхэлж чадахгүй байх, амьдралын өртөг өндрөөс ядуурал орох, гэр бүлийн хүмүүсээ тэжээх чадваргүй болох байдалд орж байгаа нь архи уух, гэмт хэрэг, зөрчилд өртөх, холбогдох, амиа хорлох хүртэл сөрөг үр дагаварыг дагуулж байна.

Үндэсний статистикийн хорооны мэдээгээр Нийслэл хотод шилжин ирэгсдийн дийлэнхи нь Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүрэгт суурьшсан бөгөөд эдгээр дүүрэгт гэмт хэрэг, зөрчил, золгүй байдлаар болон амиа хорлон нас барсан хүмүүсийн тоо өндөр байгаа нь дээрх шалтгаантай холбож үзэх магадлалтай юм.

Амиа хорлох нь өөрийгөө буудах, боомилох, хутгалах байдлаар ихэвчлэн гэр, орон сууцанд үйлдэгдэж байна.

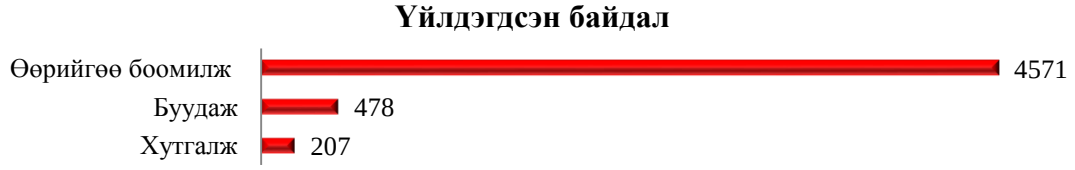

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага, Монгол Улсын Эрүүл мэндийн яам, Эрүүл мэндийн шинжлэх ухааны их сургууль, Сэтгэцийн эрүүл мэндийн Үндэсний төвөөс хамтран хийсэн судалгааны дүнгээс үзвэл амиа хорлох оролдлогыг дахин давтан үйлдэх тохиолдол багагүй байсан бөгөөд 10.2 хувь нь анх удаа, 0.6 хувь нь хоёр дахь удаа, 0.1 хувь нь гурав дахь удаагаа энэхүү үйлдлийг хийжээ.

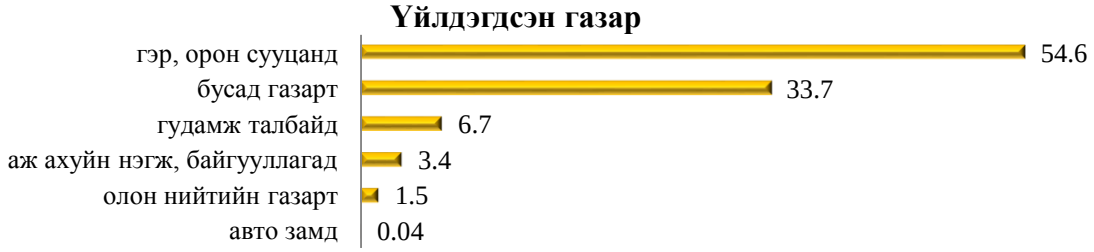

Золгүй байдлаар болон амиа хорлосон тохиолдлыг бууруулахад анхаарах асуудал

Гэр бүлийн таагүй орчин, хэрүүл маргаан, дарамт, айдас, гутранги үзэл, амьдралд учрах элдэв хүндрэл, бэрхшээлийг даван туулах, тэсвэрлэх сэтгэл зүйн тэнхээгүй зэрэг ахуй, хувь хүний сэтгэл зүйн байдлаас шалтгаан амиа хорлох явдал буурахгүй байна. Амиа хорлож нас барсан хүүхдүүдийн хувьд нь гэр бүл салалт, гэр бүлийн хүчирхийлэл, сургууль завсардалт, эцэг, эхийн хараа хяналт, хайр халамж, хүүхдийн сэтгэл зүйн төлөвшил, хүмүүжлээс хамааралтай байх магадлалтай юм.

Хөдөлмөрийн буюу 30-аас дээш насныхан, тэдгээрийн дотор эрэгтэй хүмүүс хөдөлмөр хамгааллын хууль тогтоомжийн хэрэгжилт хангалтгүй байгаагаас золгүй байдлаар амиа алдаж байна. Үүний зэрэгцээ архидан согтуурсны улмаас осгож, усанд шивж, архинд хордож нас барж байгаа нь багагүй анхаарал татаж байна.

Амиа хорлолт, золгүй байдлаар нас барсан шалтгааныг тогтоох зорилгоор нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хийсэн судалгаа мэдээллийг нэгтгэн нэгдсэн судалгааны санг бүрдүүлэх, урьдчилан сэргийлэх арга, аргачлалыг холбогдох байгууллагатай хамтран боловсруулан ажиллах шаардлагатай байна.

Золгүй байдлаар болон амиа хорлосон тохиолдол бүрийн мөрдөх ажиллагааг мэргэжлийн удирдлагаар ханган ажиллахдаа хүнийг санаатай, болгоомжгүй байдлаар алах, амиа хорлоход хүргэх гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байж болзошгүйг анхаарч бодит үнэнийг тогтоон эрүүгийн хариуцлага гарцаагүй байх зарчмын хэрэгжилтийг хангах нь зүйтэй.

§ 8.7. Хүчиндэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал

Нэг. Гэмт хэргийн ерөнхий чиг хандлага: (2003-2014 он) Сүүлийн 12 жилийн байдлаар хүчиндэх гэмт хэрэг 4064 бүртгэгдсэн ба (*жилд дунджаар 338, сард 28, хоногт 1 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн*) нийт гэмт хэргийн **51.6 хувь** нь орон нутагт, **49.0 хувь** нь нийслэлд бүртгэгджээ.

2003-2014 онд бүртгэгдсэн хүчиндэх гэмт хэрэг

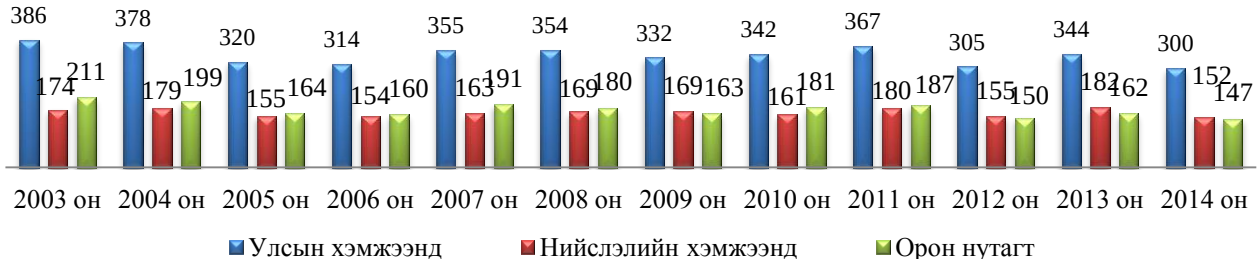

Хүчиндэх гэмт хэргийг нийслэл, орон нутагт бүртгэгдсэн эзлэх хувийн жингээр нь авч үзвэл:

Тухайн хэрэгт эзлэх хувь

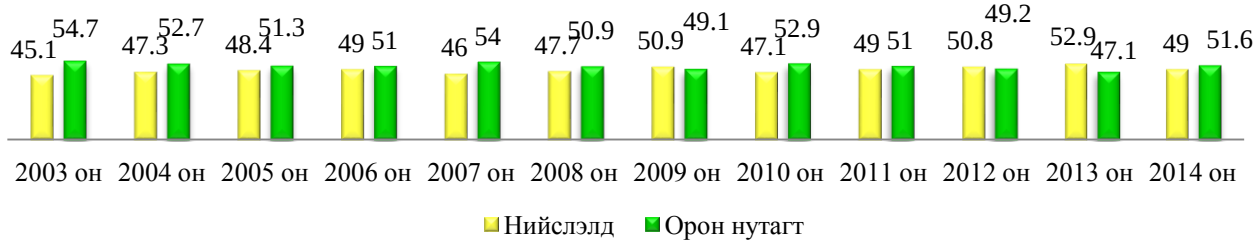

Дээрх график үзүүлэлтээс дүгнэхэд нийслэл, орон нутгийн хэмжээнд хүчиндэх гэмт хэрэгт эзлэх хувийн жин хоорондоо ойролцоо байх ч тухайлбал 2003, 2004, 2007, 2008, 2010, 2011, 2014 онуудад хөдөө, орон нутагт энэ төрлийн гэмт хэрэг их үйлдэгдсэн байна.

Хоёр. Сүүлийн 6 жилийн нөхцөл байдал:

2009-2014 онд улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн Хүчиндэх **1990** гэмт хэргийн **3** хэрэг тутмын нэг нь согтуугаар, **4** хэрэг тутмын нэг нь бүлэглэн үйлдэгдсэн бөгөөд жилд дунджаар **331**, сард **28,** хоногт **1** гэмт хэрэг бүртгэгдсэн статистик үзүүлэлттэй байна.

Сүүлийн 6 жилд бүртгэгдсэн хүчиндэх гэмт хэргийн **999 буюу 50.2 хувь** нь нийслэлд, **990** буюу **49.8** хувь нь орон нутагт бүртгэгдсэн байна.

Хүчиндэх гэмт хэрэг

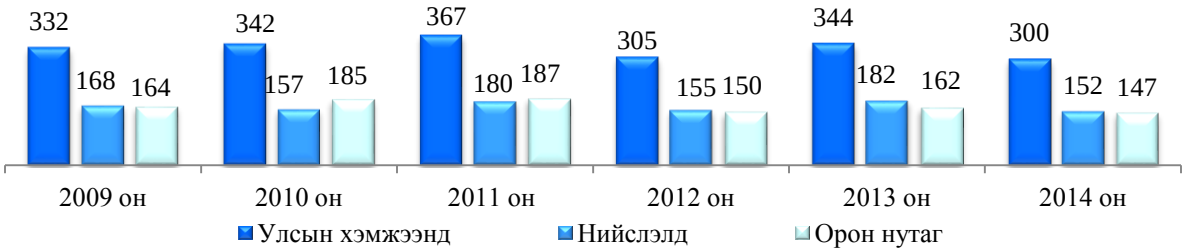

2010 онд 3.0 хувь, 2011 онд 7.3 хувиар, 2013 онд 12.7 хувиар тус тус өссөн бол, 2012 онд 16.9, 2014 онд 12.8 хувиар тус тус буурсан байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт

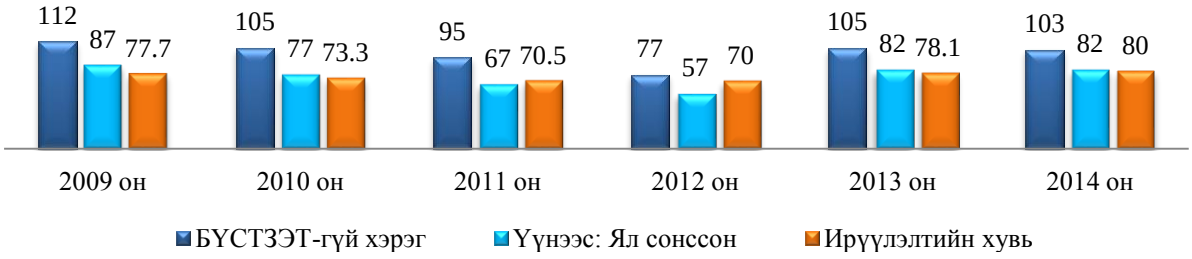

Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувьд 2009-2014 онд бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцогдвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хүчиндэх гэмт хэрэг нийт 520 бүртгэгдэж, үүнээс 385 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээд нь тогтоогдсон ба гэмт хэргийн илрүүлэлт **74.0 хувьтай** байна.

Нийслэл хотод бүртгэгдсэн гэмт хэргийг нутаг дэвсгэрээр нь авч үзвэл:

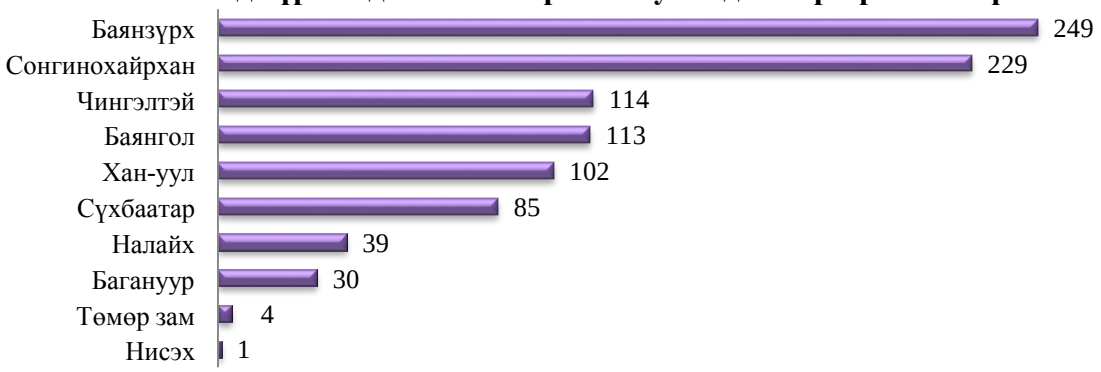

Хүчиндэх гэмт хэрэг үйлдэгдэхэд нийслэлийн алслагдмал дүүргийн гэр хороолол, хүн амын нягтаршил, ажилгүйдэл, ядуурал, архидалтын төвшин, гэр хорооллын гудамжны гэрэлтүүлэг хангалтгүй, цагдаагийн эргүүлийн хүн хүч, техник хэрэгслийн хүрэлцээ зэрэг нөхцөл байдлууд нөлөөлж байна.

Аймгуудад:

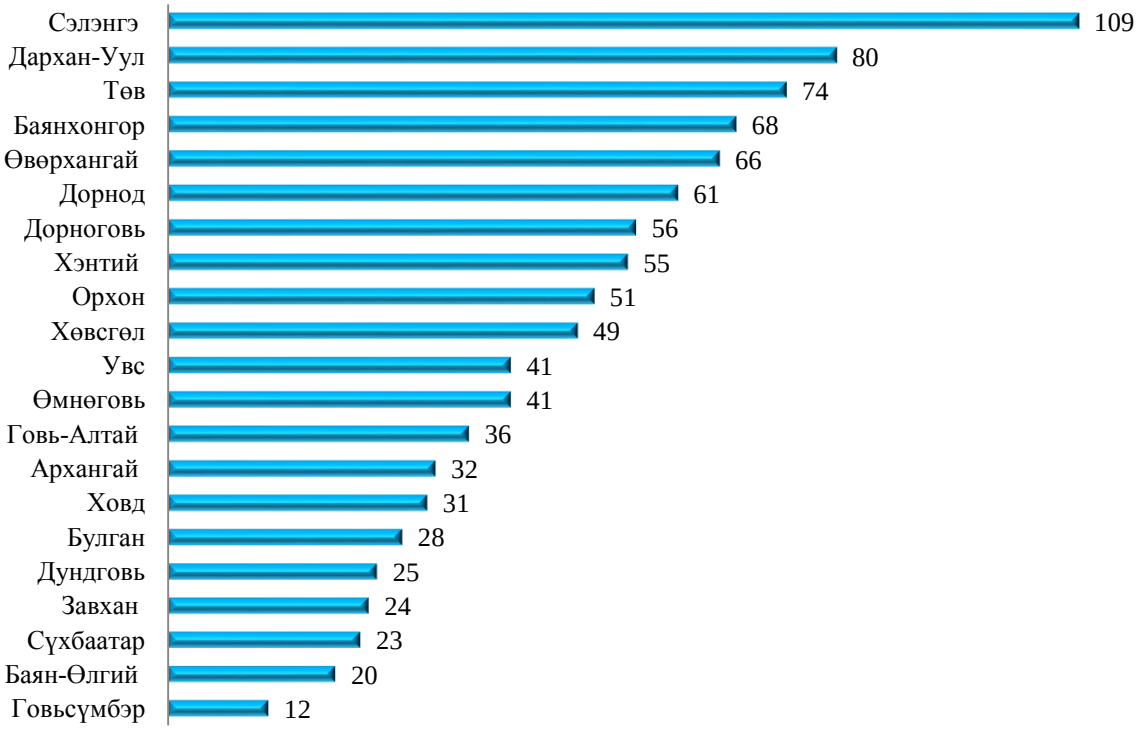

Үйлдэгдсэн онцлог байдал

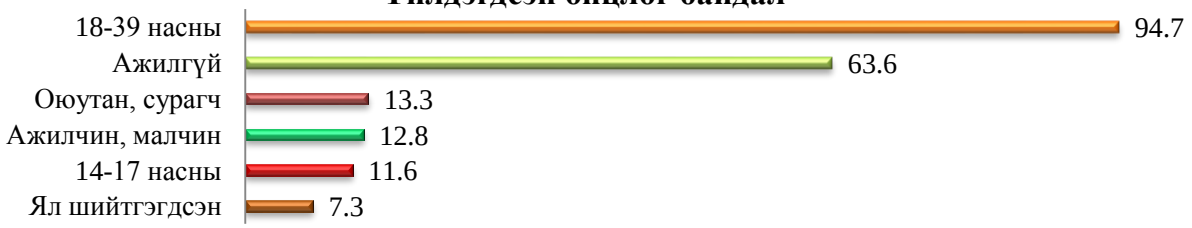

Хүчингийн гэмт хэрэг үйлдэгчдийн дийлэнх хувийг 18-39 насны эрхэлсэн тодорхой ажилгүй залуучууд эзэлж байх бөгөөд өсвөр насны хүүхдүүд буюу 14-17 насныхан ч багагүй хувийг эзэлж байна.

Хүчингийн гэмт хэрэг үйлдсэн **2** хүн тутмын нэг нь тодорхой эрхэлсэн ажилгүй, 2 хүн тутмын нэг нь согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ хэрэг үйлдсэн, **3** хүн тутмын нэг нь бүлэглэн үйлдсэн, **14** хүн тутмын нэг нь урьд өмнө нь шүүхээр ял шийтгэгдсэн байжээ.

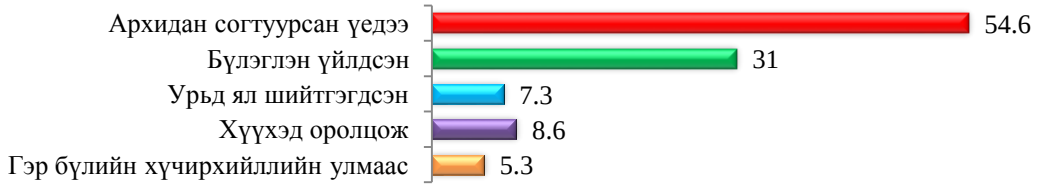

Хүчиндэх гэмт хэргийн 54.6 хувийг согтуурсан үедээ үйлдсэн байгаа нь хүүхэд, залуучуудад согтууруулах ундааг хэрэглэхгүй байх ёс суртахууны хүмүүжил төлөвшөөгүй байна.

Хэрэг үйлдэгдсэн газар

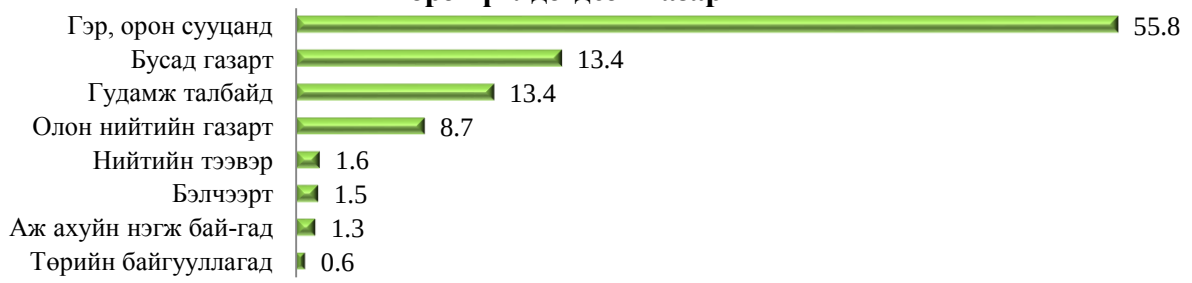

Хэрэг үйлдэгдсэн газруудыг харахад талаас илүү хувь буюу **55.8 хувь** нь гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн байгаа нь энэ төрлийн гэмт хэрэг ахуйн хүрээнд, нуугдмал байдалд үйлдэгддэг болох нь харагдаж байна .

Хүчиндэх гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөл

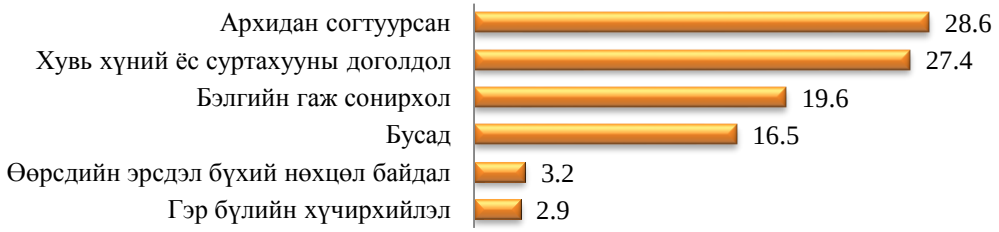

Үйлдэгдсэн арга /хувиар/

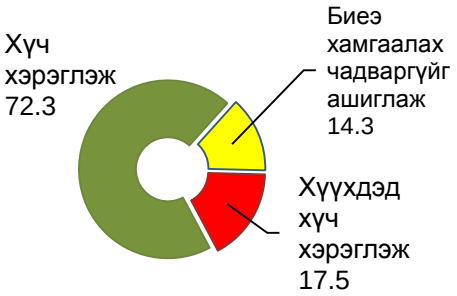

Үйлдэгдсэн цаг /хувиар/

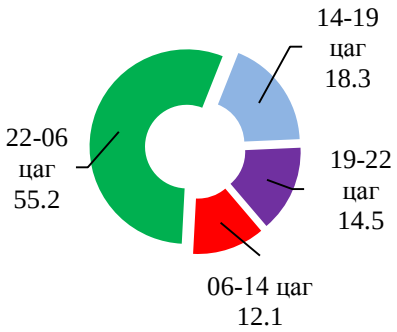

2010-2014 оны байдлаар хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын шатанд тогтоогдсон, гэмт хэргийн мэдээллийн санд бүртгэгдсэн хүчиндэх гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөлүүдээс үзэхэд зонхилох хувийг хувь хүний ёс суртахууны доголдол, бэлгийн гаж сонирхол, согтуурснаас үүдэн гэмт хэргийг үйлдсэн байна.

Хүчиндэх гэмт хэрэг үйлдэгдэн гарч байгаа цаг хугацааг статистик тоон үзүүлэлтээс харахад бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 1098 буюу **55.2 хувь** нь оройн 22 цагаас өглөөний 06 цагт голлон үйлдэгдсэн байна.

Энэ төрлийн гэмт хэргийн улмаас эрүүл мэнд, сэтгэл санаагаар хохирогчдын **44.2** хувь нь бага, өсвөр насны охид түүний 95 хувь нь ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчид байна.

Хохирогчийн нас /хувиар/

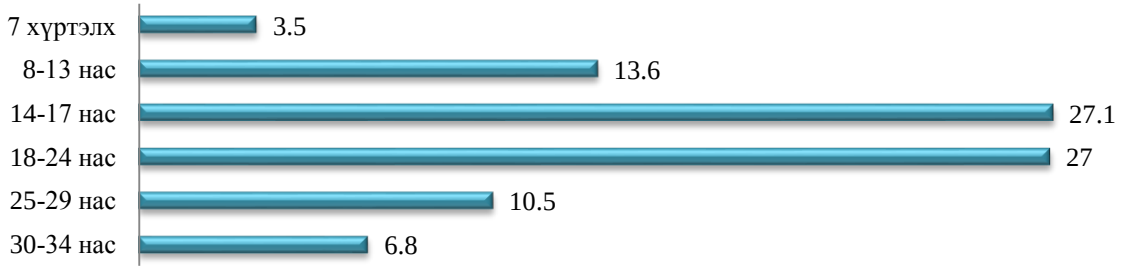

Хүчиндэх гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл, урьдчилан сэргийлэх зарим асуудал

Гэр бүлийн хүрээн дэх бэлгийн хүчирхийлэл нийгмийн бухимдлыг бий болгож байгаагаас гадна мэдээллийн технологийн дэвшил ялангуяа интернет хэрэглээний өнөөгийн байдал нь бага, өсвөр насны хүүхдийн сэтгэхүйд нөлөөлж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн хүүхдүүд хүчиндэх гэмт хэрэгт холбогдох эсхүл хохирогч болох явдал нь эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчдийн хариуцлага, сургуулийн зүгээс явуулж байгаа урьдчилан сэргийлэх ажлын чанар, үр дүн хангалтгүй байгаатай шууд холбоотой байна. Иймд:

1. Бага болон өсвөр насны хүүхдийг хүчиндэх гэмт хэрэгт өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор эцэг эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчдийн тэдгээрт тавих хяналтыг сайжруулах (бага ангийн хүүхдийг эцэг, эхийн гараас хүлээн авах болон хүлээлгэн өгөх) талаар сургуулийн захиргаа, цагдаа, эцэг эхийн зөвлөл, багш, төрийн бус байгууллага, нийгмийн ажилтны хамтын ажиллагааг сайжруулах;
2. Орон нутагт хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн дунд тэдний эрхийг хамгаалах, зөвлөгөө өгөх байгууллага, мэргэжилтний үйл ажиллагааг идэвхижүүлэх, бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчдыг хамгаалах, эрүүл мэнд, сэтгэл засал, нийгмийн бусад үйлчилгээг хүргэх төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих, хамтран ажиллах;

(Тухайлбал, хүүхдийн хүчирхийллийн хэрэг дээр ажиллах мэргэшсэн алба хаагч, нутаг дэвсгэрийн нийгмийн ажилтан, сэтгэл зүйч, өмгөөлөгч, эмч)

3. Мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх бодис, согтууруулах ундааны аюул, хувь хүний ёс суртахууны талаарх хэрэгцээтэй мэдээлэл, сургалтыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран их, дээд болон ерөнхий боловсролын сургуулийн оюутан, сурагчдад (эрүүл мэнд, хүүхдийн, уламжлалт шашны г.м) тогтмол явуулж хэвших;
4. Хувь хүний нууц, тэр дундаа хохирогч хүүхдийн эрх ашгийг хамгаалах, энэ төрлийн гэмт хэрэг, зөрчлийн талаар ирүүлсэн мэдээлэл, гомдол гаргагчийн аюулгүй байдал, хувийн нууцлалыг хангаж ажиллах;
5. Хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нийгэмд сөрөг нөлөө үзүүлж буй мэдээлэлд (садар самууныг хэт ил гаргасан нэвтрүүлэг, зар сурталчилгаа, кино гэх мэт) тавих хяналтыг сайжруулан, хууль зөрчсөн мэдээлэлд Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх болон Садар самуунтай тэмцэх тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцох, шаардлагатай тохиолдолд үйл ажиллагааг зогсоох хүртэл арга хэмжээг авч ажиллах;

§ 8.8. Бусдын эд хөрөнгийг булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал

Нэг: Бусдын эд хөрөнгийг булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн хандлага:

Улсын хэмжээнд сүүлийн арван хоёр жилийн хугацаанд **250639**, жилд дунджаар 20 орчим мянган гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна.

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн **3628** буюу 1.4 хувийг нь бусдын эд хөрөнгийг булаах гэмт хэрэг эзэлж байх бөгөөд түүний **78.6 хувь** нь нийслэлд, **21.0 хувь** нь орон нутагт бүртгэгджээ.

2003-2014 онд бүртгэгдсэн булаах гэмт хэрэг

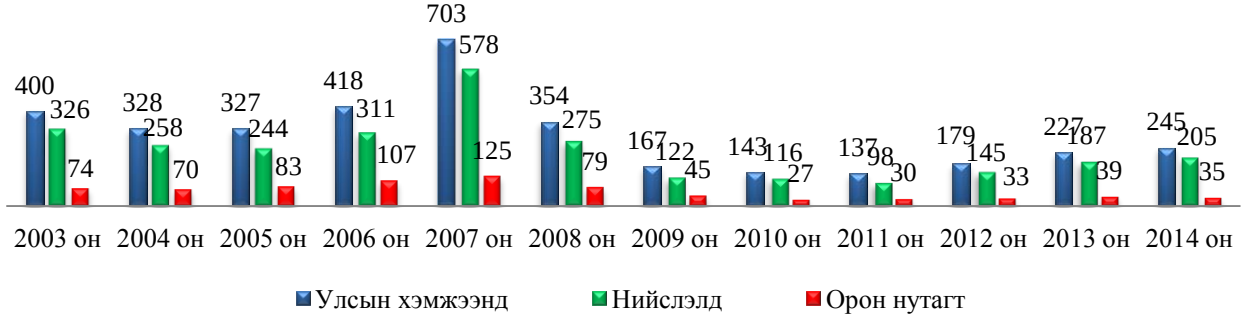

Булаах гэмт хэргийн түвшин 2007 онд хамгийн өндөр буюу өмнөх онтой харьцуулахад 285 хэрэг буюу 68.2 хувиар өсч, 2008 оноос 2011 он хүртэл буурч, 2012 онд өмнөх оноос 30.7, 2013 онд 26.8, 2014 онд 7.9 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Нийт гэмт хэрэгт булаах гэмт хэргийн эзлэх хувийн жин

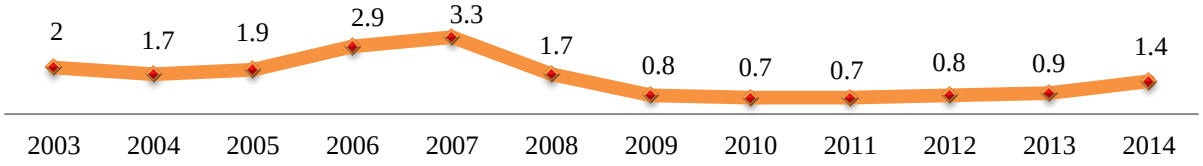

Улсын хэмжээнд 2003-2014 онд бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх гэмт хэрэг **7661** бүртгэгдсэн ба нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт эзлэх хувийн жин 3.1 хувь байна. Дээрэмдэх гэмт хэргийн 6237 буюу **81.4 хувь** нь нийслэлд, 1503 буюу **19.5 хувь** нь орон нутагт бүртгэгджээ.

2003-2014 онд бүртгэгдсэн дээрэмдэх гэмт хэрэг

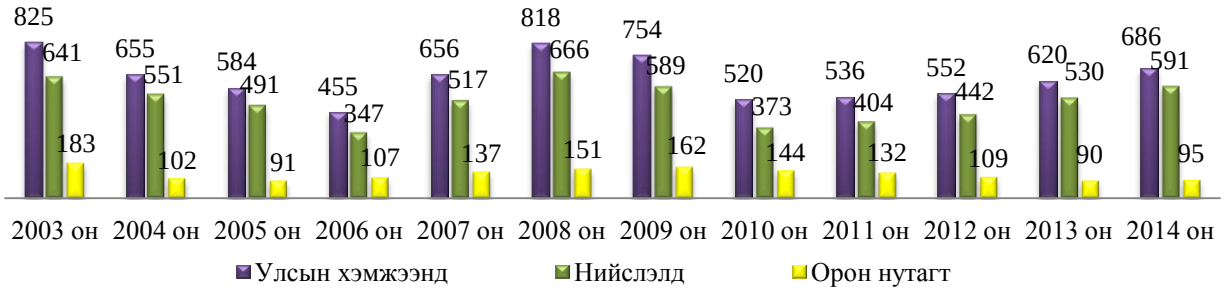

Жилд дунджаар 638 орчим, сард 53, хоногт 2 бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх гэмт хэрэг бүртгэгдэж байна гэсэн статистик тоон үзүүлэлттэй байна.

Нийт гэмт хэрэгт дээрэмдэх гэмт хэргийн эзлэх хувийн жин

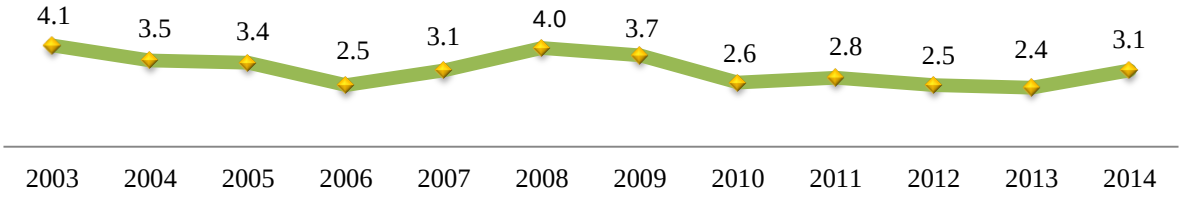

Дээрэмдэх гэмт хэрэг 2003, 2008, 2009 онуудад өсч, 2004-2006 онд буурч, 2007 онд 44.0 хувиар өсч, 2010-2013 он хүртэлх хугацаанд гэмт хэргийн түвшин эргээд буурч, 2014 онд дахин өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хоёр: Бусдын эд хөрөнгийг булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн нөхцөл байдал:

Цагдаагийн байгууллага сүүлийн 5 жилийн байдлаар (2010-2014 он) булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн талаарх **13074** гомдол, мэдээлэл хүлээн авч, шийдвэрлэсэн ба эдгээр гомдол, мэдээллийн 11125 буюу **85.1 хувь** нь нийслэлд, 1534 буюу **11.7 хувь** нь орон нутагт 415 буюу 3.2 хувь нь бусад газарт бүртгэгдсэн байна.

Булаах, дээрэмдэх гэмт хэрэгтэй холбоотой гомдол, мэдээлэл 2012 онд 8.6 хувиар буурч, 2011 онд 8.3 хувиар, 2013 онд 23.7, 2014 онд 36.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл болон гэмт хэргийн гаралт

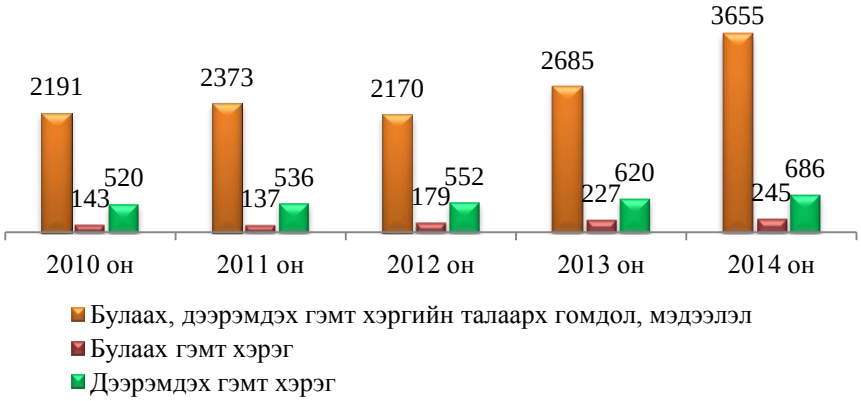

Сүүлийн 5 жилд бусдын эд хөрөнгийг булаах гэмт хэрэгтэй холбоотой гомдол, мэдээлэл 5380 бүртгэгдсэний 82.5 хувь нь нийслэлд, 13.6 хувь нь орон нутагт, Бусдын эд хөрөнгийн дээрэмдэх гэмт хэрэг 7694 бүртгэгдсэний 86.9 хувь нь нийслэлд, 10.4 хувь нь орон нутагт бүртгэгдсэн байна.

Бусдын эд хөрөнгийг булаах гэмт хэргийн нөхцөл байдал: (2010-2014 он)

Бусдын эд хөрөнгийг **булаах** гэмт хэрэг сүүлийн 5 жилд **931** бүртгэгдсэний *(жилд дунджаар 186 хэрэг)* 88.5 хувь нь нийслэлд, 17.8 хувь нь орон нутагт үйлдэгджээ.

Бусдын эд хөрөнгийг булаах хэргийн нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувийн жин 0.4 хувьтай байна. Хэргийн гаралт 2011 онд 4.2%-иар буурч, 2012 онд 30.7%-иар, 2013 онд 26.8 %-иар, 2014 онд 7.9%-иар тус тус өссөн байна.

Булаах гэмт хэргийн илрүүлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2011 онд 6.6 хувь, 2012 онд 10.1 хувиар, 2014 онд 4.9 хувиар тус тус буурсан, харин 2013 онд 4.9 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байгаа нь тухайн гэмт хэргийг илрүүлэх чиглэлээр авч хэрэгжүүлж байгаа ажил, арга хэмжээний үр дүн хангалтгүй байгаагийн нэг илрэл юм.

Нийслэлийн хэмжээнд "Бусдын эд хөрөнгийг булаах" гэмт хэргийн тоон үзүүлэлт:

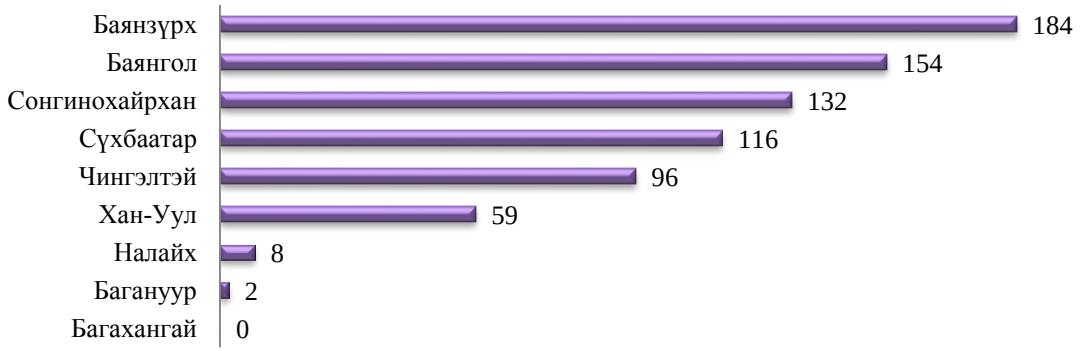

Нийт бүртгэгдсэн булаах гэмт хэргийн **72.6 хувь** нь гудамж талбайд үйлдэгдсэн байна.

Хэрэг үйлдэгдсэн байдлаар авч үзвэл: Булаах гэмт хэргийн 28.4 хувийг бүлэглэн, 12.8 хувийг согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ, 16.1 хувийг хүүхэд оролцож, 4.3 хувийг эмэгтэй хүн оролцож үйлджээ.

Холбогдогсдын нийгмийн байдал

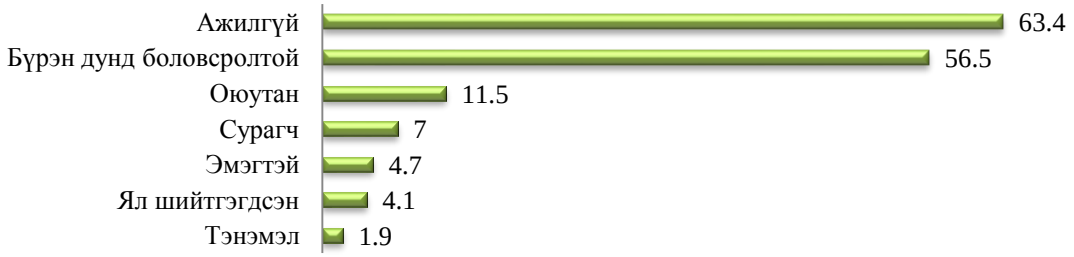

Булаах гэмт хэрэгт холбогдогчдыг насны ангиллаар авч үзвэл: 345 буюу 71.1 хувь нь 18-35 насны, 91 буюу 18.8 хувь нь 18 хүртэлх насны, 51 буюу 10.5 хувь нь 35-аас дээш насны иргэд (Үүнээс: 4.7 хувь нь эмэгтэй хүн) эзэлж байна.

2010-2014 онд Бусдын эд хөрөнгийн булаах гэмт хэргийн халдлагад нийт **745** иргэн өртөж, 26 хүн гэмтэж, 662.3 сая төгрөгийн хохирол учирсны 273.4 сая төгрөг буюу **41.3 хувийг** хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын явцад нөхөн төлүүлсэн байна.

Бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх гэмт хэргийн нөхцөл байдлын талаар:

2010-2014 оны байдлаар **дээрэмдэх** гэмт хэрэг 2856 бүртгэгдсэний (жилд дунджаар 571 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн) 80.0 хувь нь нийслэлд, 20.0 хувь нь орон нутагт үйлдэгджээ.

Бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх хэргийн нийт хэрэгт эзлэх хувийн жин 4.3 хувьтай байна. Гэмт хэргийн гаралт жил бүр өссөн үзүүлэлттэй байх ба 2011 онд 3.1, 2012 онд 3.0, 2013 онд 12.3, 2014 онд 1.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Дээрэмдэх гэмт хэргийн гаралт

Гэмт хэргийн илрүүлэлт

Бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх гэмт хэргийн илрүүлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2011 онд 0.4 хувиар өсч, 2012 онд 9.0, 2013 онд 0.4, 2014 онд 0.9 хувиар тус тус буурсан байна. 2012 оноос хойш гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь байнга буурсан үзүүлэлттэй байгаа нь энэ төрлийн гэмт хэргийн гаралтыг бууруулах, таслан сэргийлэх, урьдчилан сэргийлэх ажлын үр дүн хангалтгүй байгааг харуулж байна.

Нийслэлийн хэмжээнд “Бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх” гэмт хэргийн тоон үзүүлэлт:

Дээрэмдэх гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газрыг зөвхөн нийслэлийн хэмжээнд авч үзвэл Баянгол, Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүрэгт их бүртгэгдсэн байна. Дээрх дүүргүүдэд зөвхөн булаах, дээрэмдэх гэлтгүй бусад төрлийн гэмт хэргүүд ч их үйлдэгдэж байгаа билээ.

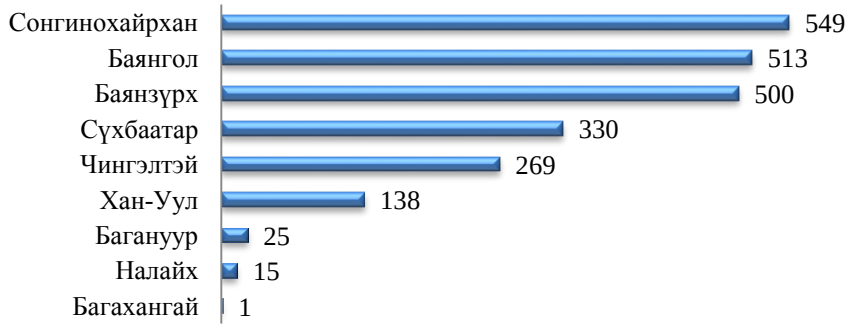

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар

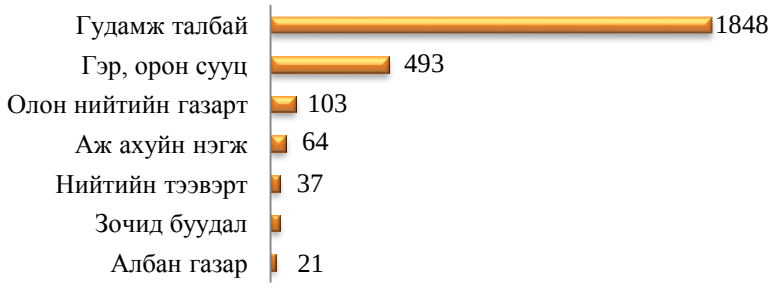

Дээрэмдэх гэмт хэрэг гудамж талбай, олон нийтийн газарт ихээр үйлдэгдэж байгаад анхаарч зөвхөн шөнийн цагаар гэлтгүй өдрийн цагаар гудамж талбайд хэв журам сахиулах үүрэг гүйцэтгэж байгаа цагдаагийн алба хаагчдын тоог нэмэгдүүлэх нь зүйтэй байна.

Холбогдогсдын онцлог байдал

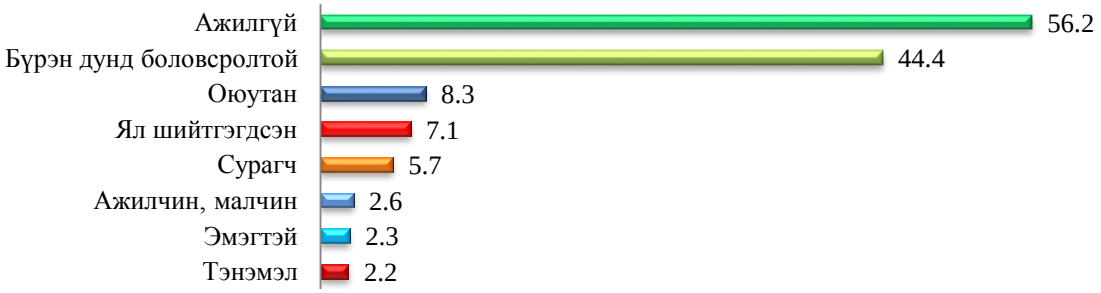

Дээрэмдэх гэмт хэрэгт зөвхөн залуучууд холбогддог байсан бол сүүлийн үед ерөнхий боловсролын сургуулийн хүүхдүүд ихээр үйлдэх болсон нь гэмт хэрэг үйлдэгсэд насны хувьд залуужиж байгааг харуулж байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдал

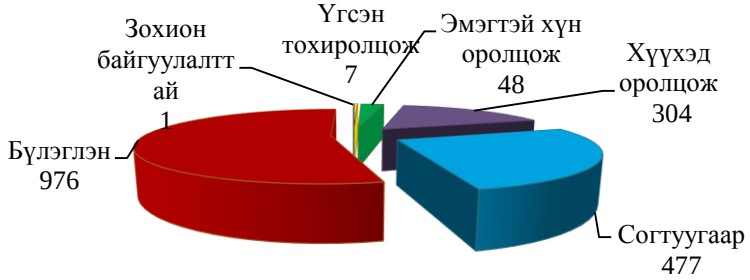

Дээрэмдэх гэмт хэрэгт холбогдогчдыг насны ангиллаар авч үзвэл: 1503 буюу 72.0 хувь нь 18-35 насны, 578 буюу 27.7 хувь нь 18 хүртэлх насны, 143 буюу 6.8 хувь нь 35-аас дээш насны иргэд эзэлж байна.

Бусдыг дээрэмдэх гэмт хэргийн 41.7 хувийг бүлэглэн, 20.4 хувийг архидан согтуурсан үедээ, 13.0 хувийг насанд хүрээгүй хүүхэд оролцож үйлдсэн байна. Сүүлийн үеийн хүүхэд, залуус амар хялбар аргаар бэлэн мөнгө, үнэтэй гар утастай

болохын тулд хэсэг бүлгээрээ нийлж бусдын эрүүл мэнд, эд хөрөнгөд их бага хэмжээний хохирол учруулах явдал буурахгүй байна.

2010-2014 онд бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх гэмт хэргийн халдлагад **2374** иргэн өртөж, 844 хүн гэмтэж, 1560.5 сая төгрөгийн хохирол учирсны 733 сая төгрөг буюу 47.0 хувийг хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын явцад нөхөн төлүүлсэн байна.

Бусдын эд хөрөнгийг булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл, анхаарах зарим асуудал

Булаах, дээрэмдэх гэмт хэрэгт холбогдогсод 18-30 насны, эрхэлсэн тодорхой ажилгүй, бүрэн дундаас доогуур боловсролтой хүмүүс архидан согтуурсан үедээ, бүлэглэж буюу давтан үйлдэхдээ цаг хугацааны хувьд харуй бүрийгээр ихэвчлэн хүний хөл хөдөлгөөн татарсан үеэр гудамж, орон сууцны байрны булан, орцонд гол төлөв биеэ хамгаалах чадваргүй хүн, хүүхэд, эмэгтэйчүүдийг зориуд сонгон үйлддэг ба өвлийн улиралд энэ төрлийн гэмт хэргийн гаралт өсдөг нь статистик судалгаанаас дүгнэгдэж байна.

Бусдын эд хөрөнгийг булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн гаралт буурсан ч хэлбэлзэлтэй байгаа нь урьдчилан сэргийлэх ажлын үр дүн юм. Тухайлбал, камержуулалт, түүнчлэн цагдаагийн алба хаагчдын шуурхай үйл ажиллагаа иргэдийг гэмт халдлагаас хамгаалахын зэрэгцээ энэ төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт, таслан зогсоох ажилд гол нөлөөллийг үзүүлжээ.

Цаашид амь биед аюултай болон аюулгүй хүч хэрэглэсэн гэмт хэргийг Эрүүгийн хуулийн төсөлд “дээрэмдэх” гэмт хэрэг болгохоор тусгажээ.

Бусдын эд хөрөнгийг булаах, дээрэмдэх, далайлган сүрдүүлэх гэмт хэргийн хамтран оролцох хэлбэрүүдийг мөрдөн шалгах ажиллагааны явцад илрүүлэн тогтоож, тэдгээрт үйлчилж дэмжлэг үзүүлж байгаа иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын сүлжээг хяналтандаа авч хуулийн хариуцлага хүлээлгэх ажлыг эрчимжүүлэх шаардлагатай.

Ерөнхий боловсролын сургууль бүрийг аюулгүй байдал, харуул хамгаалалт хариуцсан ажилтантай болгож, эдгээр ажилтнаас шаардлагатай мэдээллийн дэмжлэг авч ажлыг зохион байгуулах нь хүүхдийг энэхүү гэмт явдлаас урьдчилан сэргийлэх ач холбогдолтой.

--ooOoo--

§ 8.9. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас хүүхэд хохирсон гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал

Нэг: Хүн гэртээ айх аюулгүй, аливаа хүчирхийлэл, дарамтаас ангид, эрүүл саруул, аюулгүй орчинд эрх тэгш амьдрах эрхтэй байдаг. Гэтэл гадны нөлөөллийн (осол гэмтэл, хордлого, гэмт хэргийн халдлага, гэр бүлийн хүчирхийлэл) улмаас эмнэлгийн байгууллагын тусламж үйлчилгээ авч буй шалтгаануудад гэр бүлийн хүчирхийллээс үүдэлтэй гэмтэл орж байна.[4]

Энэ бол зөвхөн эмнэлэгт хандан, тусламж үйлчилгээ авч бүртгэгдсэн иргэдийн тоо юм. Гэтэл гэр бүлийн хүчирхийлэл нь гэр бүлийн хүрээнд "нүднээс далд", байнга давтагдах онцлог шинжтэй үйлдэгддэг бөгөөд энэ төрлийн гэмт хэргийн хохирогчид нь тэр бүр цагдаа, хууль, шүүхийн байгууллагад хандаад байдаггүй.

Тиймээс гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас хүүхэд хохирсон талаар статистик тоон мэдээ хангалттай байдаггүй. Гэр бүлийн хүчирхийлэл, дарамтнаас үүдэн хүүхэд эрүүл мэндээрээ хохирох, орон гэрээсээ дайжих, улмаар гэмт хэргийн замд хөтлөгдөн орж байна.

2010-2014 оны байдлаар улсын хэмжээнд гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн 2782 гэмт хэрэг бүртгэгджээ. Жилд дунджаар 545, сард 45, өдөрт 1-2 хэрэг гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдэж байна.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэргийн 75.5 хувийг хөнгөн, 14.8 хувийг хүндэвтэр, 6.5 хувийг хүнд, 3.2 хувийг онц хүнд ангиллын гэмт хэрэг эзэлж байгаа ба тэдгээрийн 62.0 хувь нь нийслэл хотод, 38.0 хувь нь аймгуудад тус тус бүртгэгджээ.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн хэргийг Эрүүгийн хуулийн зүйл ангиар авч үзвэл:

Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг хэрэг 2467 буюу 90.4 хувь, танхайрах 82 буюу 3.0, хүчиндэх 74 буюу 2.7, хүнийг санаатай алах 57 буюу 2.1, бусдыг амиа хорлоход хүргэх 5 буюу 0.2, хулгайлах 2 буюу 0.07 хувийг тус тус эзэлж байна.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн нийт хэргийн 1237 буюу 45.3 хувь нь согтуугаар үйлдэгдэж, 177 буюу 6.5 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 19 буюу 0.7 хувь нь бүлэглэн гүйцэтгэсэн байна.

Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй холбоотой гэмт хэргийн 75.0 хувь нь санаатай, 25.0 хувь нь болгоомжгүйгээр үйлдэгдсэн байна.

2007-2014 оны байдлаар хүүхэд оролцож үйлдэгдсэн **6628** гэмт хэрэг бүртгэгджээ. Энэ нь жилд дунджаар 828, сард 69 өдөрт 2 хэрэг хүүхэд оролцож үйлдэгдэж байна.

Статистик тоон мэдээнээс үзвэл 2010 оноос хүүхэд оролцож үйлдэгдсэн гэмт хэрэг буурах хандлагатай байсан боловч 2011 онд өмнөх оноос 29.7 хувиар, 2012 онд 82.4 хүртэл хувиар өсч, 2013 онд 4.4 хувь буурч, 2014 онд 2.9 хувиар өссөн байна.

Хүүхэд оролцсон гэмт хэрэг /2007-2014 он/

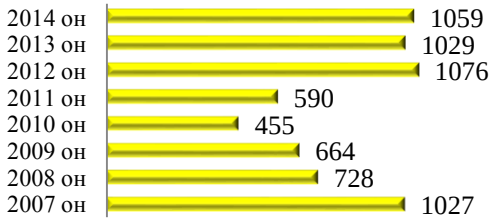

Хүүхэд оролцсон гэмт хэрэг Эрүүгийн хуулийн зүйл хэсгээр /2007-2014/

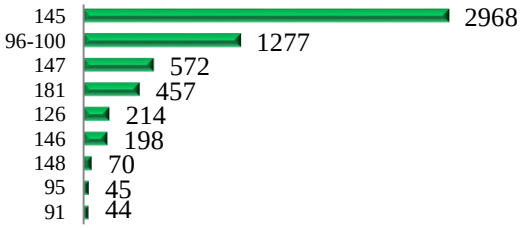

[4]Гэр бүл, жендэрт суурилсан хүчирхийлэл, хүүхдийн хүчирхийллийн өнөөгийн байдал, бууруулах арга зам сэдэвт салбар дундын зөвлөлдөх уулзалтын тайлан, Улаанбаатар хот,2008 он

Хүүхэд ихэвчлэн хулгайлах, бусдын биед гэмтэл учруулах гэмт хэрэг үйлдэж байгаа статистик тоо байна.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас гэмт хэрэгт өртөж хохирсон хүүхэд /2011-2014 он/ (орон нутгаар)

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас гэмт хэрэгт өртөж хохирсон хүүхэд /2011-2014 он/ (нийслэлд)

Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөж хохирсон нийт хүүхдийн 22.3 хувийг 7 хүртэлх насны хүүхэд, 73.4 хувийг эмэгтэй хүүхэд эзэлж байна.

Гэр бүлийн хүчирхийлэл нь бие махбодийн, сэтгэл санааны, бэлгийн, эдийн засгийн гэсэн хэлбэртэй[5] байхаар заасан байдаг боловч биемахбодийн хүчирхийллээс бусад хэлбэрийг тогтоон шалгахад хүндрэлтэй байдаг.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас гэмт хэрэгт өртөж хохирсон хүүхэд насны байдлаар /2011-2014 он/

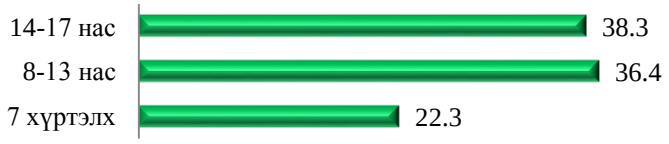

Гэтэл гэр бүлийн хүрээнд бэлгийн дарамт, хүчирхийлэлд өртөх явдал хамгийн өндөр буюу 42.6 хувьтай байх бөгөөд “Хүчирхийллийн эсрэг үндэсний төв”-өөс хийсэн судалгаанаас үзвэл гэр бүлийн хүрээнд хүчингийн гэмт хэрэгт өртөгсдийн 60 орчим хувь нь бага, өсвөр насны охид байх бөгөөд хохирогч жирэмсэн болох, БЗХӨ-өөр өвдөх, гэрээсээ дайжих, амь нас нь хохирсон зэрэг ноцтой үр дагаварт хүрсэн үед л илэрдэг байна.

Хүчирхийлэлд өртсөн хэлбэр /2011-2014 он/

Мөн эцэг, эхчүүд хүүхдийг алдаа гаргаж, буруу зүйл хийсний төлөө зодох зэрэг шийтгэлээр шийтгэдэг, үүний улмаас эрүүл мэнд, амь насанд аюул занал тулгараагүй л бол мэдээлэгддэггүй, бүртгэгддэггүй, далд нууц байсаар байдаг.

Хүчирхийлэл үргэлжилсэн хугацаа /2011-2014 он/

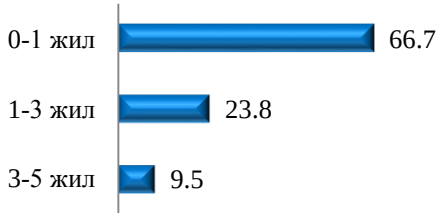

Хүчирхийлэлд өртсөн давтамж /2011-2014 он/

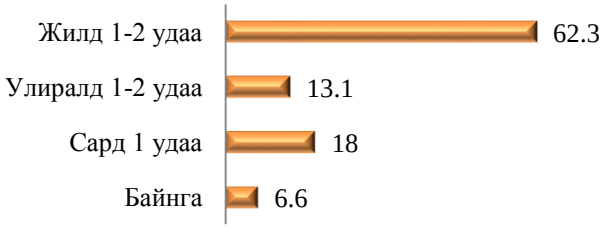

[5]Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, 2004 он, 6.1 дэх заалт

Гэр бүлийн хүчирхийлэлд хохирогч
/2011-2014 он/

Гэр бүлийн хүчирхийллийн шалтгаан, нөхцөл, урьдчилан сэргийлэх зарим асуудал

Цагдаагийн байгууллагад ирдэг нийт дуудлага, мэдээллийн 50 гаруй хувийг гэр бүлийн хүрээнд үйлдэгдэж буй хүчирхийлэлтэй холбоотой дуудлага эзлэх бөгөөд энэхүү гомдол, мэдээллийн 70 орчим хувь нь гэмт хэрэг, захиргааны зөрчлийн бүрэлдэхүүнгүй үндэслэлээр шийдвэрлэгддэг байна.

Энэ нь хохирогч, тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдээс гомдол, саналгүй гэсэн хүсэлттэй холбоотой бөгөөд гэр бүлийн хүчирхийллийн шалтгаан, нөхцлийг тогтоох, түүнийг арилсан эсэхэд хяналт тавих боломжгүй байдал нь энэ төрлийн хэргийн гаралтыг бууруулахгүй, хүчирхийлэл дахин давтан үйлдэгдэх, хүчирхийлэгч ял завшиж хууль зүйн хариуцлага гарцаагүй байх зарчим хэрэгжихгүй байна.

Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх хууль батлагдсан ч түүнтэй хэрхэн тэмцэх арга, механизм бүрдээгүй, энэ чиглэлээр ажиллах мэргэшсэн албан хаагч (сэтгэл зүйч, эмч, гэр бүл судлаач) дутмаг, энэхүү гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцлийг арилгахад учирч байгаа бэрхшээл (нийгэм, эдийн засгийн цогц арга хэмжээний үр дүнгээр илрэх) зэрэг нь гэр бүлийн гишүүд, тэр дундаа хүүхэд, эмэгтэйчүүд гэр бүлийн хүчирхийлэлд байнга өртөх үндэс болсоор байна.

Цаашид энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар дараах арга хэмжээг авах саналтай байна. Үүнд:

1. Цагдаагийн байгууллагад гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх бодлогыг хэрэгжүүлж ажиллах нэгжид хүүхдийн хэрэг дээр ажиллах мэргэшсэн алба хаагч бэлтгэн ажиллуулах,
2. Гэр бүлийн хүчирхийллийн шалтгаан, нөхцлийг судлах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх ялангуяа согтууруулах ундааны үйлдвэрлэл, худалдаа, хэрэглээний зохистой харьцааг бий болгох, гэр бүлийн хүрээнд архидалттай тэмцэх зорилгоор төрийн болон мэргэшсэн төрийн бус байгууллагын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх арга хэмжээ авах,
3. Гэр бүлийн хүчирхийллийн явцад үйлдэгдсэн гэмт хэргийг мөрдөн шалгах арга зүйг боловсруулж ялангуяа гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн, өртөж болзошгүй хүүхэд, эмэгтэйчүүдийг хамгаалах, тэдэнд сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх, хүүхдэд шинээр асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийг тогтоолгон нийгмийн хамгааллын арга хэмжээ авах,
4. Энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор сургууль, цэцэрлэг зэрэг боловсролын байгууллага, хүүхдийн эрх ашгийг хамгаалах төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдтэй хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх.

--ooOoo --

§ 8.10. Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм бэлдмэлтэй холбоотой гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал

Нэг: Монгол Улсын хэмжээнд мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм бэлдмэлтэй холбоотой гэмт хэрэг сүүлийн 7 жилийн байдлаар:

2008-2014 онд улсын хэмжээнд мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм бэлдмэлтэй холбоотой нийт **210** гэмт хэрэг үйлдэгдсэний **79.0** хувь нь нийслэлд бүртгэгджээ. /Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн **0.1** хувийг эзэлдэг байна/ Жилд дунджаар 30, сард 2.5 гэмт хэрэг үйлдэгдэж байна.

Энэ төрлийн гэмт хэргийн тоо жил ирэх тусам нэмэгдсэн ба 2012 онд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал 63 хэргээр буюу 6.3 дахин нэмэгдэж харин 2013 онд 2.5 дахин буурсан, 2014 онд 28 хэргээр буюу 1.9 дахин нэмэгдсэн байна.

2008-2014 онд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг /тоогоор/

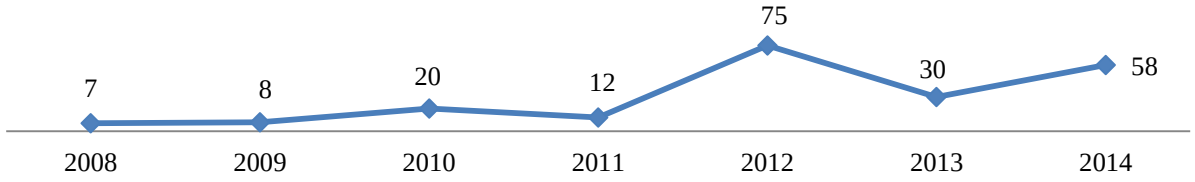

Монгол Улсад сүүлийн 7 жилийн хугацаанд энэхүү гэмт хэрэгтэй холбоотой **321** холбогдогчтой **210** гэмт хэрэг бүртгэгдэж[6], цаашид улам бүр нэмэгдэх хандлагатай байна. Тухайлбал: Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлтэй холбоотой гэмт хэрэг 2008 онд 11 холбогдогчтой 7 хэрэг, 2009 онд 24 холбогдогчтой 8 хэрэг, 2010 онд 34 холбогдогчтой 20 хэрэг, 2011 онд 9 холбогдогчтой 12 хэрэг, 2012 онд 68 холбогдогчтой 75 хэрэг тус тус бүртгэгдсэн байна.

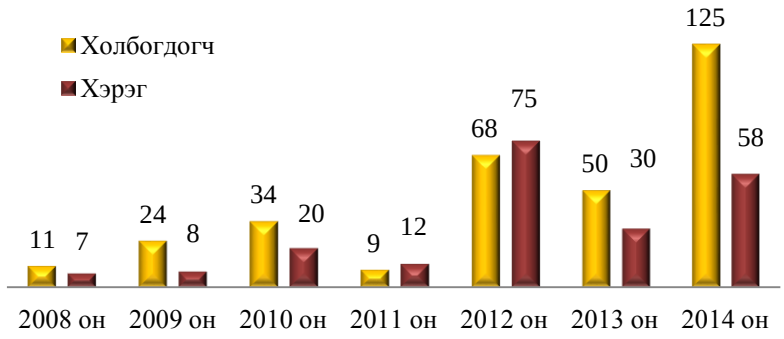

Харин 2013 онд 50 холбогдогчтой, 30 хэрэг, 2014 онд 125 холбогдогчтой 58 хэрэг бүртгэгджээ. /1.9% гадаад улсын иргэд холбогджээ/.

Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлтэй холбоотой гэмт хэрэгт холбогдсон иргэдийн 84.4 хувийг эрэгтэй, 3.7 хувийн 16-18 насны, **73.2** хувийн 18-30 насны, 23.0 хувийг 30-дээш насны, 29.3 хувь нь дээд, 52.6 хувь нь бүрэн дунд, 14.6 хувь нь бүрэн бус дунд боловсролтой, 16.8 хувь нь оюутан, сурагч, 57.6 хувь нь эрхэлсэн тодорхой ажилгүй хүмүүс үйлджээ.

Гэмт хэрэг үйлдэгсэд /2008-2014/

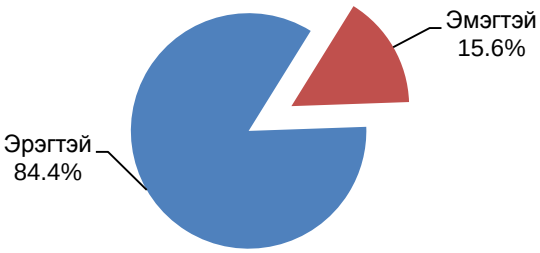

2008-2011 онд улсын хэмжээнд **49.8** кг каннабис, 173,2 гр гашиш, 36 ш экстози, 158 гр метафитамины төрлийн мөс, 9.6 кг геройн, 17750 ширхэг мансууруулах сэтгэцэд нөлөөлөх эм, 29 ампул морфин, 32 таблетик кодейн тус тус илэрч хураагдсан байна.

[6] ЦЕГ-ын Мэдээлэл, технологийн төвийн статистикийн мэдээллээр

2012 онд 124 гр метафетамины төрлийн мөс, 92 гр гашиш, 3 кг 112 гр каннабис, 22 ш экстази, 5 кг 400 гр геройн, 29 ампул морфин, мансууруулах, 32 таблетик кодейн мансууруулах эм, 2013 онд метамфитамины төрлийн мөс 61,7 гр, гашиш 198,8 гр, каннабис 4980 гр, 32 таблетик кодейн мансууруулах эм, 2014 онд 148 гр метафитамины төрлийн мөс, 16 гр гашиш, 15 кг 100 гр каннабис, 22 ш экстази тус тус хураагдсан байна.

Цагдаагийн байгууллагад 2012 онд бүртгэгдсэн мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм бэлдмэлтэй холбоотой гэмт хэргийн 37 орчим хувийг каннабисын төрлийн бодистой холбоотой гэмт хэрэг эзэлж байсан бол энэ нь 2013 онд 60 хувьд хүрч өссөн байна. Энэ нь манай оронд их хэмжээгээр ургаж байгаа зэрлэг олсны ургамал каннабисыг устгах, хяналтанд авах зайлшгүй шаардлага үүсээд байгааг харуулж байна.

Эрүүгийн хэрэгт эд мөрийн баримтаар хураагдсан бодисын хэмжээг урд онтой харьцуулбал сэтгэцэд нөлөөт эм бодис 25 хувиар өссөн, метамфетамин мөс 50,2 хувиар буурсан, гашиш 116 хувиар өссөн, зэрлэг олсны ургамал каннабис 60 хувиар өссөн байна.

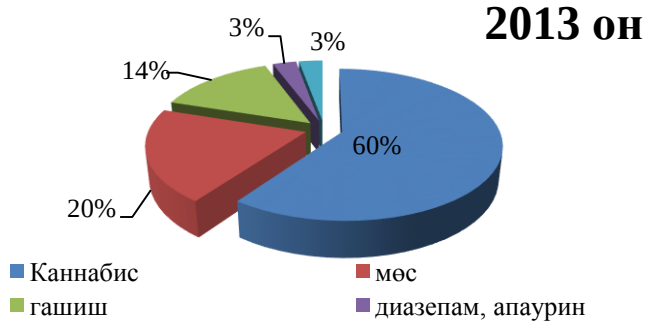

1998 оноос хойш Монгол Улсын 78 иргэн шалгагдсан

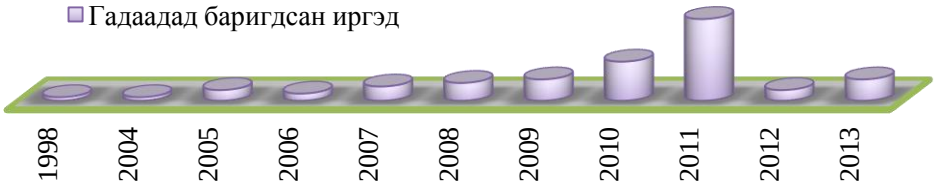

Гадаад улс оронд мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэл тээвэрлэх, гадаадын гэмт бүлэглэлд элсэх, олон улсын хил дамнуулан тээвэрлэлт хийх, бусдыг уг тээвэрлэлтэд зуучлах, элсүүлэх гэмт хэрэг 2009-2011 онд огцом өсч, Зүүн Өмнөд Ази, БНХАУ, Малайз, Хонг Конг зэрэг улсуудад манай улсын 26 иргэн хар тамхины тээвэрлэлт хийсэн хэргээр баригдан шалгагдсан.

Энэ төрлийн гэмт хэрэгт шалгагдсан иргэдийг улсаар нь авч үзвэл:

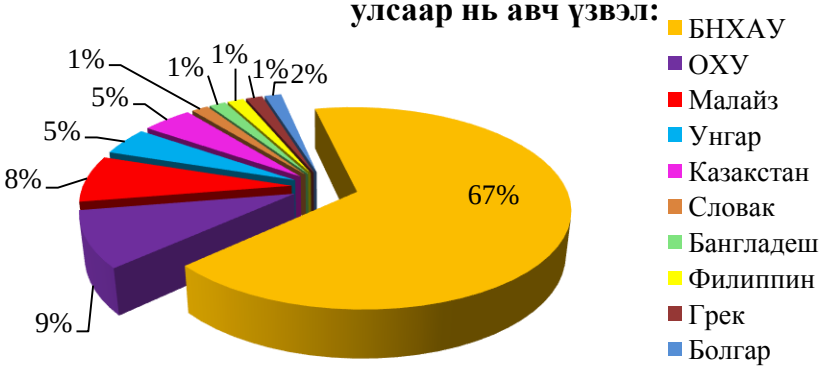

Дээрх нөхцөл байдалтай уялдуулан цагдаагийн байгууллагаас хил нэвтэрч байгаа иргэддээ сэрэмжлүүлэх, энэ төрлийн гэмт хэрэгт өртөхгүй байх урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулж, өөрийн орны иргэдийг гадаадын гэмт бүлэглэлийн захиалгаар элсүүлж, тээвэрлэлт хийлгэдэг байсан хүмүүсийг баривчлан эрүүгийн хариуцлагад татах, гэмт бүлэглэлүүдийн хууль бус ажиллагааг таслан зогсооноор 2012, 2013, 2014 онд гадаад улс оронд хар тамхины тээвэрлэлт хийсэн хэрэгт манай улсын иргэн холбогдон шалгагдаагүй байна[7].

Хоёр: 2004-2011 оны байдлаар Монгол Улсын шүүхээр мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах гэмт хэргийг шийдвэрлэсэн байдал:

Нийт 32 гэмт хэрэг шийдвэрлэж, 73 хүн ял шийтгүүлсэн (9.5 хувь нь эмэгтэй хүмүүс) байна.

Ял шийтгүүлсэн иргэдийн 75.3 хувь нь 19-30 насны, 65.7 хувь нь бүрэн дунд боловсролтой, 38.3 хувь нь эрхэлсэн тодорхой ажил, сургуульгүй, 7.5 хувь нь гадаад улсын харьяат иргэд байна.

2011-2014 оны байдлаар Монгол Улсын шүүхээр мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах гэмт хэрэг эрс өссөн байна.

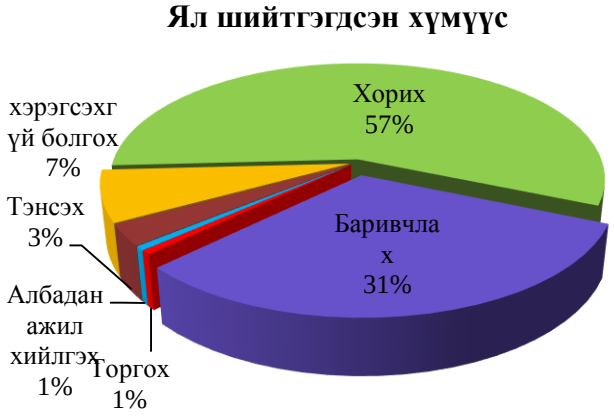

Гурав: Монгол Улсын хэмжээнд 2014 онд мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлтэй холбоотойгоор үйлдэгдсэн 58 гэмт хэрэг бүртгэгдсэнийг өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 28 хэргээр буюу 2 дахин өссөн. Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувийн жин 0.2 хувьтай байна.

Гэмт хэргийн ангиллаар нь авч үзвэл: 30 буюу 51.7 хувийг хүндэвтэр, 27 буюу 46.5 хувийг хүнд, 1.7 хувийг он хүнд гэмт хэрэг эзэлж байна.

[7] Зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх газрын танилцуулга 2014.02 сар

Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлтэй холбоотой нийт гэмт хэргийн 91.3 хувь нь нийслэлд үйлдэгджээ. Бүртгэгдэх үедээ сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 19 хэрэг бүртгэгдсэнээс 18 хэргийн яллагдагчаар татвал зохих этгээд нь тогтоогдсон ба гэмт хэргийн илрүүлэлт 94.7 хувьтай байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар /тоогоор

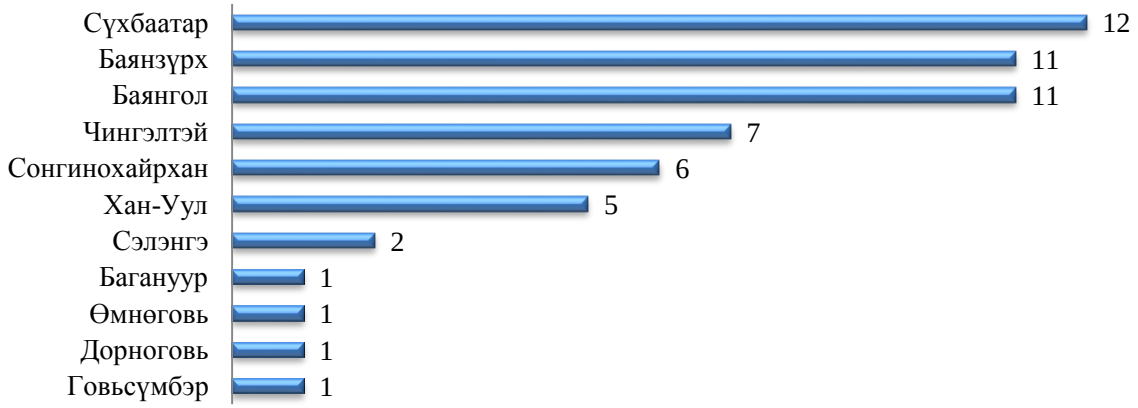

Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах гэмт хэрэгт 125 хүн холбогдсоны 4.8 хувь нь 16-17 насны, 36.8 хувь нь 18-24 насны, 36.0 хувь нь 25-29 насны, 13.6 хувь нь 30-34 насны, 4.0 хувь нь 35-39 насны, 1.6 хувь нь 45-49, 1.6 хувь нь 55-59 насны, 0.8 хувь нь 60-64 насны, 0.8 хувь нь 65-69 насны хүмүүс бүртгэгджээ.

Гэмт хэрэг үйлдэгсдийн нас

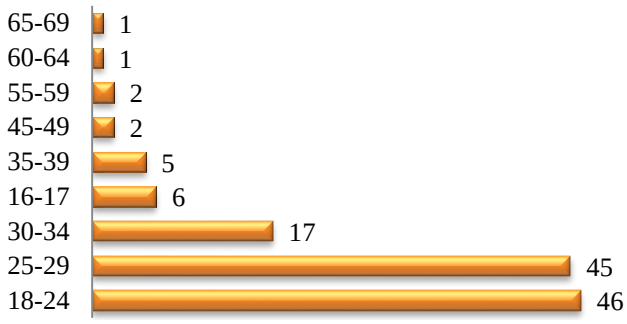

Нийгмийн байдлаар авч үзвэл 6.4 хувийг хувийн хэвшлийн байгууллагад ажиллагч, 14.4 хувийг хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, 19.2 хувийг оюутан, 50.4 хувийг тодорхой эрхэлсэн ажилгүй, 49.6 хувийг бүрэн дунд, 32.8 хувийг дээд боловсролтой, 47.2 хувь нь бүлэглэн, 52.0 хувь нь мансуурсан үедээ үйлджээ.

Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлтэй холбоотой гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөл анхаарах зарим асуудал

Манай улсын хувьд сүүлийн жилүүдэд мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийг хууль бусаар олж авах, хэрэглэх, боловсруулах, зарж борлуулах явдал жил ирэх тусам өссөн нь геополитик, нийгэм, эдийн засгийн байдал, хөгжил, дэд бүтэц, хяналт шалгалт, эрх зүйн орчин, иргэдийн эрх зүйн мэдлэг, ухамсар, сэтгэхүй, төлөвшил, гадаад орны зарим иргэдийн сөрөг нөлөөллөөс шалтгаалж байна.

Түүнчлэн зарим аймгийн нутаг дэвсгэрт мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх бэлдмэлийн гаралтай ургамлын тархац, уг бодисын хамааралтай иргэд, гадаадын иргэд, амар хялбар аргаар мөнгө олж амьдрах хүсэл эрмэлзлэл, шунал давамгайлсан, хувь хүний ухамсар, ёс суртахуун, энэ төрлийн гэмт хэрэг, түүний хор уршгийн талаарх ойлголт хангалтгүй, өсвөр насны хүүхдүүд “бухимдлаа тайлах”, ”дуурьяах“,”нөлөөнд автах” зэргээр энэ төрлийн бодистой холбоотой гэмт хэрэгт холбогдож байна.

Сүүлийн үед лабораторийн аргаар боловсруулсан мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийг хэрэглэж байгаагаас үзэхэд уг бодисын нэр төрөл олширч, үйлчилгээ хурдан мансууруулах төрлийн бодис хэрэглэдэг, хэрэглэгчийн давхарга бий болж, донтогчдын нас залуужин хэрэглэгч, зуучлагч, тээвэрлэгч хэдийнээ бий болжээ.

Монгол Улсын хэмжээнд өсвөр үе, залуучуудын архи, тамхи, мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийн хууль бус хэрэглээ нь хэвлэл, мэдээллийн чөлөөт байдал,

интернэтийн дэвшилтэт техник, технологи нэвтэрсэнтэй холбоотой бөгөөд үндэсний аюулгүй байдлын хэмжээнд аюул заналхийллыг хэдийнээ бий болгожээ.

Цаашид энэхүү төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар дараах арга хэмжээг авах саналтай байна. Үүнд:

1. Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалыг хангах зорилгоор ОХУ болон БНХАУ-ын мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийн хууль бус эргэлттэй холбоотой гэмт хэрэгтэй тэмцэх бодлого, стратегийн баримт бичгүүдтэй уялдсан баримт бичгүүдийг боловсруулан баталж, олон улсын хамтын ажиллагааны эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгох,
2. Зохион байгуулалттай, улс дамнасан гэмт хэргийг мөрдөн шалгах ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгон энэхүү гэмт хэргийг мөрдөн шалгах байгууллагын бүтэц, тогтолцоог бий болгон урьдчилан сэргийлэх, угтаж илрүүлэх чиглэлээр мэргэжилтэн бэлтгэх, олон улсын улсын жишиг, туршлага нэвтрүүлэх
3. Улсын хэмжээнд сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэл хэрэглэх, хууль бусаар худалдах явдлыг таслан зогсоох зорилгоор эм, бэлдмэл худалдах, үйлчлэх зөвшөөрөлтэй эмийн сангийн эмийн эргэлт, худалдан авалтад мэргэжлийн байгууллагуудын хяналтыг чангатгах, эрчимжүүлэх,
4. Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлийн бодис агуулагч ургамлын тархацын талаарх судалгааг тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд төв, орон нутгийн мэргэжлийн хяналтын албадтай хамтран зохион байгуулж, мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх бодис агуулсан ургамлын тархац, төрлийг нарийвчлан тогтоож, зураглалыг нуцын зэрэглэлтэйгээр гаргах, орон нутгийн байгаль орчны албатай хамтран жил бүр тухайн ургамлын тархацтай бүс нутгийг шинэчлэн тогтоож, байнгын устгал хийх ажлыг тогтмолжуулах,
5. Мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлд донтох нь хэрэглэгчийн хувьд өвчин тул донтой хүнд олон улсын жишиг, туршлагын дагуу олон талт эмчилгээ хийх бололцоо нөхцлийг бүрдүүлэх талаар холбогдох эрх бүхий байгууллага үйл ажиллагаагаа чиглүүлэх,
6. Зүүн өмнөд Азийн улс орнуудын мансууруулах бодис, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэлтэй холбоотой гэмт хэрэгтэй тэмцэх байгууллагатай харилцаа холбоо тогтоож, мэдээ, мэдээлэл солилцохоос гадна хамтын ажиллагааны гэрээ, хэлэлцээр байгуулж, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах;
7. Монгол иргэд олноор зорчиж, сурч ажиллаж, амьдарч гэмт хэрэгт холбогдож байгаа БНХАУ-ын Бээжин болон Хонконг, Макао, Эрээн, Хөх хот, Малайзын Куала Лампур, ОХУ-ын Улаан-Үд, Москва, Унгар улсын Будапешт, Солонгос улсын Сөүл, Турк улсын Анкара зэрэг улсуудад Монгол Улсаас тус улсад суугаа Элчин сайдын яаманд гэмт хэрэгт хохирсон болон холбогдон шалгагдаж байгаа өөрийн орны иргэдэд хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх, улс дамнасан гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, ижил төстэй байгууллагуудын хоорондын уялдааг хангах чиг үүрэг бүхий цагдаагийн атташе томилон ажиллуулах;

--ooOoo--

§ 8.11. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн нөхцөл байдал, анхаарах асуудал

Нэг: Монгол Улсын хэмжээнд согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг сүүлийн 12 жилийн байдлаар: 2003-2014 онд улсын хэмжээнд согтуугаар үйлдэгдсэн нийт **55243** гэмт хэрэг бүртгэгдсэний **40.2 орчим** хувь нь нийслэлд бүртгэгджээ. /Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн **20.6** хувийг эзэлж байна/

Жилд дунджаар 4603 гэмт хэрэг бүртгэгдэж, сард 383, хоногт 16 гэмт хэрэг гарсан байна.

2003-2014 онд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /тоогоор/

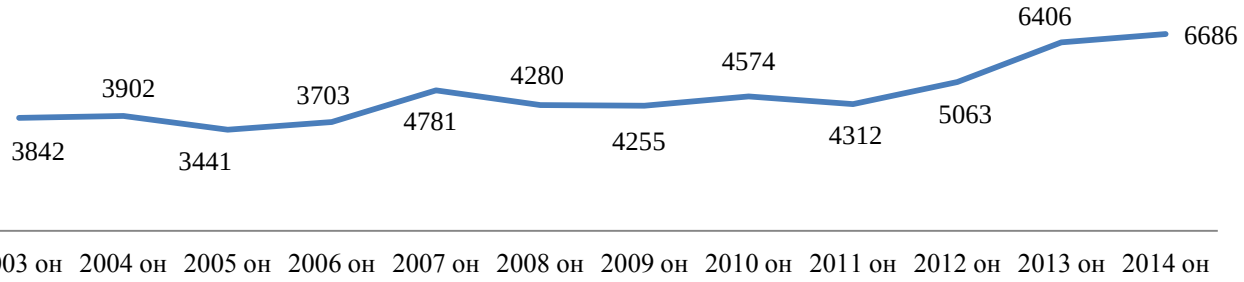

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Импортын үнийн дүн /сая.ам доллар/[8]							
Согтууруулах ундаа	21.8	11.3	19.0	25.4	33.4	32.2	26.8
Дотоодын үйлдвэрлэлийн хэмжээ /сая.литр/							
Спирт	6.8	3.5	3.6	3.4	3.3	1.9	3.1
Архи дарс	15.3	17.4	20.4	25.6	26.9	24.8	24.3
Шар айраг	19.9	32.4	44.9	57.1	65.1	63.8	67.7
Нэг хүнд ногдох согтууруулах ундаа /мян.литр/							
Согтууруулах ундаа	24.6	26.0	35.4	39.5	44.4	43.1	40.3

Улсын хэмжээнд согтууруулах ундаа үйлдвэрлэдэг аж, ахуй нэгж[9]

	Спиртийн үйлдвэр	Архины үйлдвэр	Пивоны үйлдвэр	Дарсны үйлдвэр
2007	15	74	14	10
2008	14	75	15	6
2009	12	78	13	8
2010	12	79	15	8
2011	12	71	7	7
2012	9	58	14	6
2013	2	39	17	8
2014	8	38	17	8

[8] ”Цаг үе, дэнс” сэтгүүлээс
[9] Нийгмийн хэв журам хамгаалах газрын танилцуулга /2007-2014он/

Улсын хэмжээнд согтууруулах ундааны зүйл худалддаг түүгээр үйлчилдэг байгууллага аж, ахуйн нэгж

Он	Үйлчилдэг				Худалддаг			
	Зоогийн газар	Диско	Караоке	Кафе	Хүнсний дэлгүүр		Нийт	Бөөний төв
					Орон сууцны хороолол	Гэр хороолол		
2007	614	596	331	427	2085	3457	5542	172
2008	550	569	255	344	2041	3359	5400	178
2009	569	630	274	453	1993	3811	5804	214
2010	874	879	538	585	3227	4682	7909	248
2011	1045	787	461	567	2370	4457	6827	217
2012	982	536	615	589	2304	4047	6351	185
2013	975	493	790	514	2365	4473	6838	225
2014	1013	483	825	487	2358	3930	6288	250

2007-2014 оны байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд нийт 997250 хүн эрүүлжүүлэгдэж (**6.8** хувь нь нийслэлд, 44.6 хувь нь аймагт, 8.6 хувь нь бусад газарт) жилд дунджаар 124656, сард 10388, хоногт 346, цагт 14 хүн саатуулагдсан гэсэн статистик үзүүлэлт байна.

Эрүүлжүүлэгдсэн хүн /тоогоор/

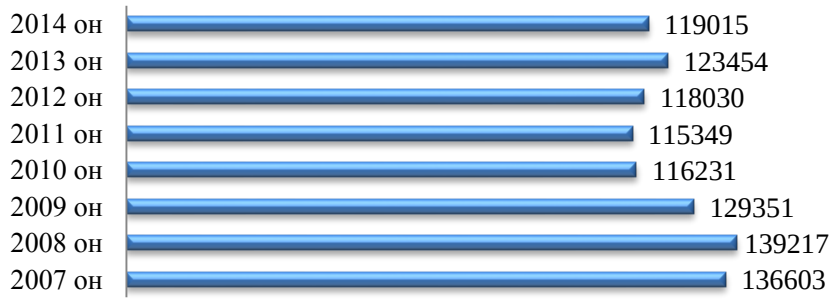

2010-2014 оны байдлаар согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийг төрлөөр нь авч үзвэл бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах, танхайрах гэмт хэрэг **68.5 хувийг** эзэлж байна.

Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн төрөл /тоогоор/

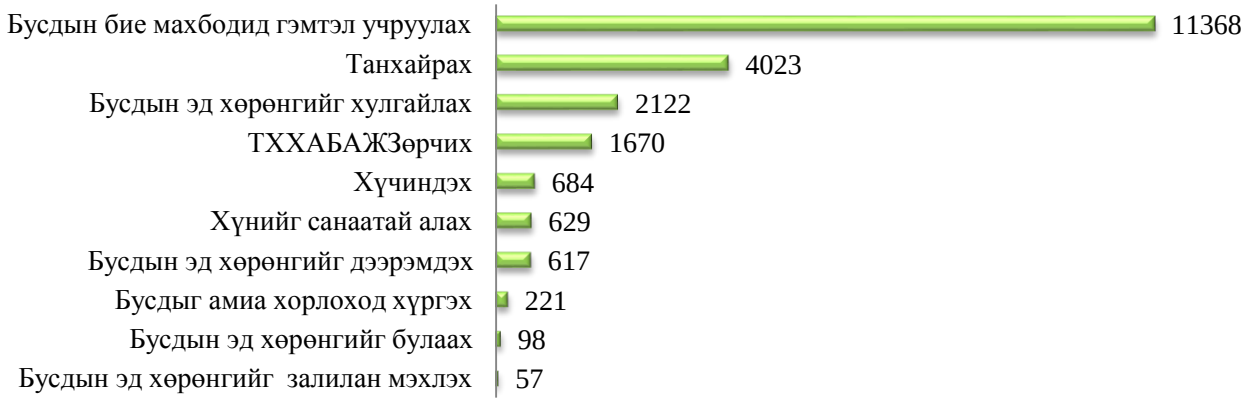

ХОЁР: 2014 оны байдлаар согтуугаар үйлдэгдсэн **6686** гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь нийт гэмт хэргийн 39.0 хувийг эзэлж, өнгөрсөн оны мөн үеэтэй харьцуулахад 280 буюу 4.4 хувиар өссөн байна. Сард дунджаар 557, хоногт 18 гэмт хэрэг үйлдэгдэж байна.

Гэмт хэргийг ангилалаар

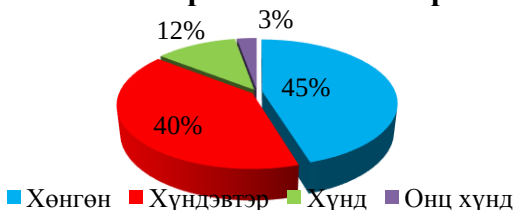

Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийг төрлөөр нь авч үзвэл бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах хэрэг 2960 бүртгэгдсэн байх ба энэ нь согтуугаар үйлдэгдсэн нийт хэргийн 53.1 хувийг эзэлж, **86.5 хувийн** илрүүлэлттэй байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн төрлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад Хүчиндэх гэмт хэрэг 14 буюу 8.0 хувь, Бусдын эд хөрөнгийн булаах гэмт хэрэг 5 буюу 13.9 хувь, Танхайрах гэмт хэрэг 70 буюу 6.4 хувиар тус тус буурсан.

Гэмт хэргийн төрөл /тоогоор/

Бусдыг амиа хорлоход хүргэх гэмт хэрэг 3 буюу 5.1 хувь, Бусдын эд хөрөнгийн хулгайлах гэмт хэрэг 17 буюу 2.3 хувь, Хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 9 буюу 6.4 хувь, Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах гэмт хэрэг 245 буюу 7.5 хувь, Бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх гэмт хэрэг 13 буюу 7.2 хувь, Бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхлэх гэмт хэрэг 10 буюу 62.5 хувь, ТХХАБАЖЗөрчих гэмт хэрэг 77 буюу 18.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Согтуугаар үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн **51.2 хувь нь нийслэлд, 48.1 хувь нь аймгуудад** 0.7 хувь нь бусад газарт үйлдэгджээ.

Нийслэлийн дүүрэг /тоогоор/

Аймаг /тоогоор/

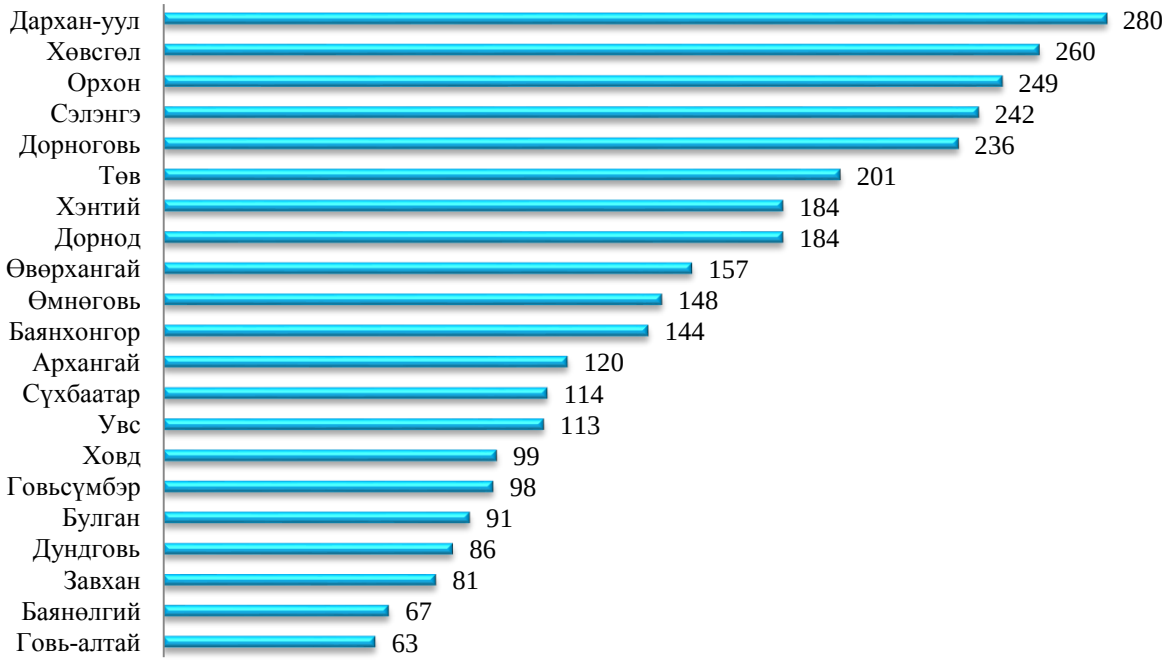

Үйлдэгдсэн гараг /тоогоор/

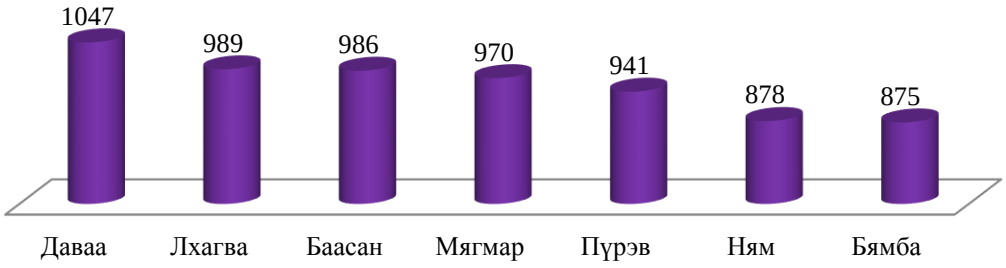

2014 оны байдлаар согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийг гараг, цагаар авч үзвэл даваа-баасан гарагуудад зонхилж, 22.00-06.00 цагийн хооронд гэмт хэргийн 47.6 хувь нь тус тус үйлдэгджээ.

Үйлдэгдсэн цаг /тоогоор/

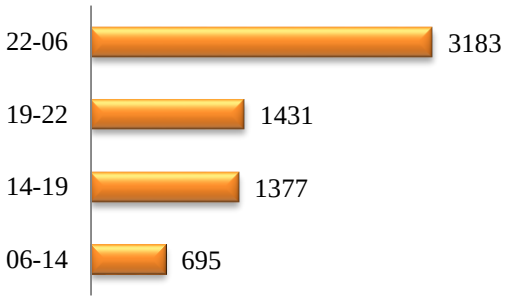

Үйлдэгдсэн газар /тоогоор/

Нийгмийн байдал /тоогоор/

Согтуурруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг үйлдсэн иргэдийн **1.8** хувь нь хүүхэд**, 6.8** хувь нь эмэгтэй хүн байна.

2014 онд согтуурруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг үйлдсэн иргэдийн **48.1 хувь нь 18-29 насны**, 29.1 хувь нь 30-39 насны, **48.7 хувь эрхэлсэн тодорхой ажилгүй**, 46.5 хувь нь бүрэн дунд боловсролтой, 5.1 хувь нь урьд нь шийтгэгдсэн хүмүүс байна.

Боловсролын байдал /тоогоор/

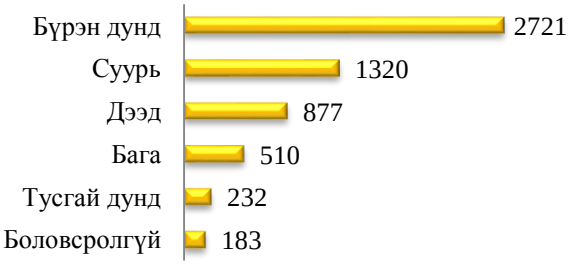

Гэмт хэрэгт холбогдогчдын насны ангилал /тоогоор/

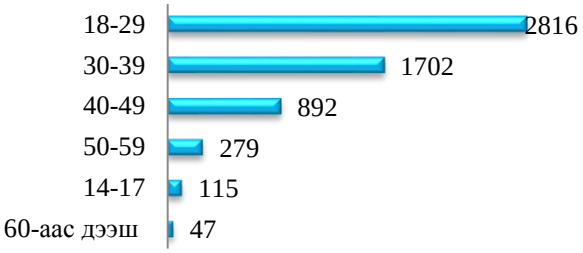

Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн улмаас 5848 иргэн хохирсны 31.8 хувь нь эмэгтэй, 4.2 хувь нь насанд хүрээгүй хүмүүс байх ба 322 хүн нас барж, 4224 хүн гэмтэж, 5.9 тэрбум төгрөгийн хохирол учирчээ.

Хохирсон иргэдийн насны ангилал /тоогоор/

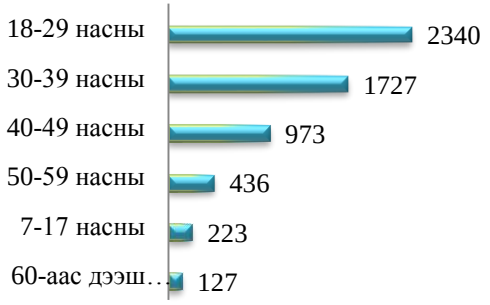

Нийгмийн байдал /тоогоор/

Монгол Улсын хэмжээнд 2014 онд нийт 681222 захиргааны зөрчил бүртгэгдсэний **9.4** хувь нь согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ үйлдэгдсэн байна.

Согтолтын зэрэг /хувиар/

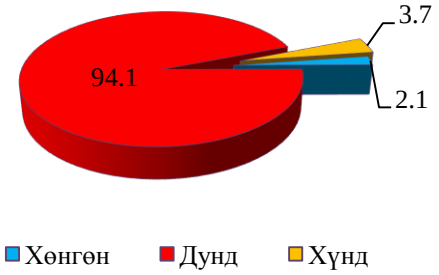

Архи согтууруулах ундааны зүйл удаа дараа хэрэглэн зөрчил үйлдсэн 1537 иргэнд баривчлах арга хэмжээ авсан байна.

Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулиар **3140** зөрчил бүртгэгдсэний 2018 иргэн, 15 албан тушаалтан, 1105 аж, ахуйн нэгж байгууллагыг 385.7 сая төгрөгөөр торгож, 5 литр спирт, 2349 литр архи, 3598 литр пиво, 13 литр дарс хураажээ.

Нийт 119015 хүн саатуулагдсаны (54.6 хувь нь нийслэлийн дүүргүүдэд, 45.4 хувь нь аймгуудад), **81.5** хувь нь ажилгүй иргэд, 5.1 хувь нь эмэгтэй, 0.6 хувь нь насанд хүрээгүй хүмүүс, 0.1 хувь гадаадын иргэн, харъяалалгүй хүн бүртгэгджээ.

Эрүүлжүүлэгдсэн газар /тоогоор/

Эрүүлжүүлэгдсэн шалтгаан /хувиар/

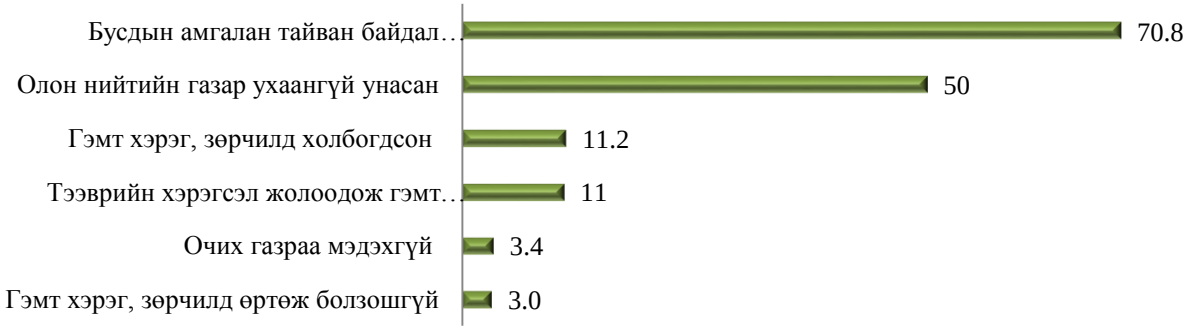

Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл, анхаарах асуудалд

Монгол Улсын хэмжээнд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн 39.0 хувь нь согтуурсны улмаас үйлдэгдсэн байх бөгөөд хүн амын хэт төвлөрөл, согтууруулах ундааны зохистой хэрэглээний соёл, төлөвшил, ёс суртахуун, гэр бүлийн орчин, байгууллага, хамт олон, найз нөхдийн харилцаа, нөлөөлөл зэргээс шалтгаалан согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэх явдал буурахгүй, түүнээс улбаалан гарах сөрөг үр дагавар, хор уршиг нь жил ирэх тусам нэмэгдэх хандлагатай байна.

Цаашид энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар дараах арга хэмжээг авах саналтай байна. Үүнд:

1. Согтууруулах ундаа худалдан борлуулдаг, түүгээр үйлчилдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад тавих хяналтын чанар, үр нөлөөг дээшлүүлэхэд иргэдээс мэдээлэл ирэх механизмыг бүрдүүлэн, санд цугларсан мэдээллийг нэгтгэн боловсруулж, гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд хэрэглэх бүтэцийг бий болгох ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх,
2. Хүүхэд, залуучуудын чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрөөх олон нийтийн газруудыг байгуулах нь согтууруулах ундаагаар үйлчлэх газраас эдийн засгийн ашигтай байх нөхцлийг бүрдүүлэх тухайлбал, татварын хөнгөлөлтийн төрийн зохицуулалтыг хийх талаар холбогдох яам, агентлагт холбогдох саналыг хүргүүлэн хамтран ажиллах,
3. Цагдаагийн байгууллагаас төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран архидан согтуурахын хор уршгаас сэрэмжлүүлсэн санамж, зөвлөмжийг иргэд, олон нийтэд хүргэж, архидалтыг багасгах, зөв зохистой хэрэглэхэд нөлөөлөхүйц арга хэмжээг оновчтой зохион байгуулах,
4. Гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, ялангуяа хууль дээдлэх, эрх зүйн соёл, ухамсарыг төлөвшүүлэхэд төрийн, төрийн бус байгууллага түүнчлэн хэвлэл мэдээллийн байгууллагаас нэгдсэн бодлогоор хэрэгжүүлэхэд цагдаагийн байгууллага, алба хаагч хамтран сургалт, сурталчилгааг чиглүүлэн ажиллах,

--ooOoo--

§ 8.11. Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл, анхаарах асуудал

Улсын хэмжээнд гудамж талбай зэрэг нийтийн эзэмшлийн газарт үйлдэгдсэн гэмт хэргийн тоон үзүүлэлтийг авч үзэхэд 2003-2014 он буюу сүүлийн 12 жилийн хугацаанд **250639** гэмт хэрэг бүртгэгдсэний **46473** буюу **18.5** хувь нь гудамж талбайд үйлдэгдсэн байна. Гудамж талбайд жилд дунджаар **3872,** сард **322,** хоногт **10** хэрэг бүртгэгджээ.

Сүүлийн арван хоёр жилийн байдлаас үзэхэд гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 2003, 2004, 2005 онуудад буурсан, 2007 онд **24.0** хувиар өссөн үзүүлэлттэй байх бөгөөд түүнээс хойшхи онуудад бүртгэгдсэн гэмт хэрэг зарим онд өсч, зарим онд буурсан үзүүлэлттэй байж байгаад 2013 онд хамгийн өндөр буюу **42.5** хувиар өссөн байна.

Нийслэлийн хэмжээнд авч үзвэл: 2003-2005 онуудад гэмт хэрэг буурсан үзүүлэлттэй, 2006 онд 18.1 хувь, 2007 онд хамгийн их буюу **32.0 хувиар** өссөн ба 2008-2011 онуудад тогтвортой, харин 2012 онд **10.0,** 2013 онд **51.3, 2014 онд 7.2 хувиар** тус тус өсчээ.

ХЗЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2010 оны 01 тоот тушаалаар батлагдсан "Гэмт хэргийн бүртгэл" /ГХТБ-2100/ маягтад тусгагдсан мэдээллийг үндэслэн *гудамж талбайд* гэр хорооллын гудамж, орон сууцны хорооллын гудамж, тоглоомын талбай, ил зогсоол, цэцэрлэгт хүрээлэн, автобусны буудал, төмөр зам зэрэг газрыг судалгаанд хамруулав.

Нэг: Сүүлийн 6 жилийн байдлаар улсын хэмжээнд гудамж талбайд үйлдэгдсэн **25462** гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь нийт гэмт хэрэгт 18.9 хувийг эзэлж байна.

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 29.4 хувь нь орон нутагт, 70.5 хувь нь нийслэлд бүртгэгджээ.

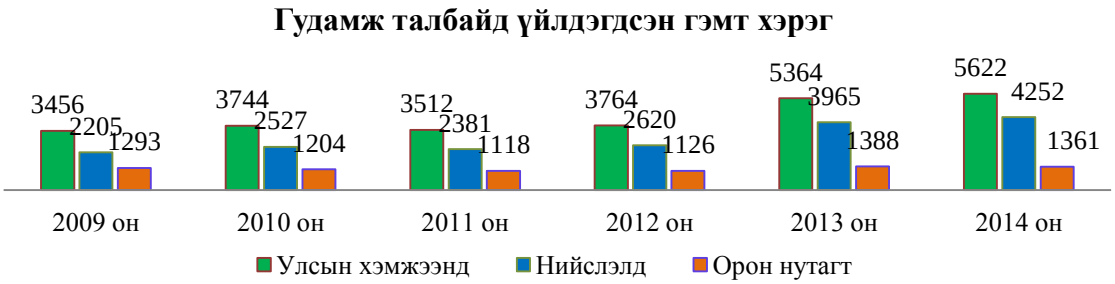

Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн гаралт 2011 онд 6.2 хувиар буурсныг эс тооцвол, 2010 онд 8.3, 2012 онд 7.2, 2013 онд 42.5, 2014 онд 4.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Сүүлийн 6 жилийн байдлаар сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд тогтоогдоогүй 9835 гэмт хэрэг бүртгэгдэж 5974 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээд тогтоогдож, илрүүлэлт 60.7 хувьтай байна.

Үйлдэгдсэн гэмт хэргийн халдлагад **21978** иргэн, **8** байгууллага өртөж, **20388** сая төгрөгийн хохирол учирч, түүний 45.7 хувийг хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах ажиллагааны явцад нөхөн төлүүлсэн ба 432 хүн нас барж, 11528 хүн эрүүл мэндээрээ хохирчээ.

Нийслэл хотод сүүлийн 7 жилд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг түүний илрүүлэлтийн байдлыг хүснэгтээр үзүүлвэл:

Дүүрэг	Бүх гэмт хэрэг							
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**Бүгд**
БГД	1868	2043	1938	2009	2372	2521	2775	15526
БЗД	2476	2147	2188	2137	2739	3742	4263	19692
СБД	1757	1708	1639	1643	2102	2416	2593	13858
СХД	1997	2232	2081	1923	2127	2778	3039	16177
ХУД	952	1123	1090	1121	1175	1236	1484	8181
ЧД	1230	1498	1360	1469	1807	2115	2392	11871
БНД	307	293	251	218	278	278	236	1861
БХД	3	23	14	11	20	31	23	125
НД	311	272	302	242	290	302	339	2058
Нийслэл	**10901**	**11339**	**10863**	**10773**	**12910**	**15419**	**17144**	**89349**
Дүүрэг	Илрүүлэлтийн хувь							
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**Бүгд**
БГД	39.4	51.2	58	61.8	64.7	62.5	63.6	**57.3**
БЗД	23.4	52.6	53.7	57.1	39.6	51.8	48.2	**46.6**
СБД	33.1	56.6	61.2	58.3	46.0	53.6	55.2	**52.0**
СХД	30.1	40.6	41.1	57.9	58.9	60.3	58.5	**49.6**
ХУД	51.1	50.9	54.8	58.7	58.4	55.9	59.2	**55.6**
ЧД	32.4	52.7	59.8	60.0	55.1	57.8	54.8	**53.2**
БНД	50.0	53.1	59.4	61.8	67.2	63.6	71.4	**60.9**
БХД							66.7	**9.5**
НД	28.4	61.1	68.0	64.7	65.8	60.5	76.4	**60.7**
Нийслэл	**32.3**	**50.0**	**53.5**	**58.8**	**51.7**	**56.5**	**55.3**	**51.2**

Нийслэлийн хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоон үзүүлэлтээс харахад Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Баянгол дүүрэгт өндөр бүртгэгдсэн байгаа нь эдгээр дүүргүүдэд оршин суугаа болон шинээр шилжин ирж байгаа иргэдийн тоо, хүн амын нягтаршил, ажилгүй иргэдийн тоо зэрэг хүчин зүйлсүүдтэй холбоотой юм.

Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2011 онд 5.3 хувиар өссөн, 2012 онд 7.1 хувиар буурсан, 2013 онд 4.8 хувиар өссөн, 2014 онд 1.2 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Нийлэлийн дүүргүүдийн гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн тоогоор Баянзүрх, Баянгол, Сонгинохайрхан дүүргүүд мөн л бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоогоор бусад дүүргүүдээс илүү байгаа нь харагдаж байна. Гэмт хэрэг хамгийн ихээр гардаг газруудад гэр хорооллын гудамж, орон сууцны хорооллын гудамж, автомашины ил зогсоол хамаарч байна.

Гудамж талбайд болон согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийг дүүргээр авч үзвэл:

Дүүрэг	Гудамж талбайд үйлдэгдсэн хэрэг (2008-2014 он)							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Бүгд
БГД	513	426	333	336	372	691	750	3421
БЗД	437	429	559	562	606	1118	1199	4910
СХД	505	540	454	432	435	740	760	3866
СБД	365	286	422	343	424	436	503	2779
ХУД	96	132	145	148	163	297	307	1288
ЧД	278	257	475	469	515	561	628	3183
БНД	57	80	69	53	62	61	56	438
БХД		7	7	2	7	9	6	38
НД	50	48	63	36	36	52	43	328
Нийслэл	**2301**	**2205**	**2527**	**2381**	**2620**	**3965**	**4252**	**20251**

Дүүрэг	Гудамж талбайд согтуугаар үйлдэгдсэн хэрэг (2010-2014 он)					
	2010	2011	2012	2013	2014	Бүгд
БГД	187	273	280	247	216	1203
БЗД	422	413	432	314	311	1892
СХД	282	192	355	162	177	1168
СБД	305	229	368	119	130	1151
ХУД	111	101	118	63	68	461
ЧД	355	417	451	187	198	1608
БНД	5	6	120	30	29	190
БХД	112	98	9	7	5	231
НД	130	82	81	17	19	329
Нийслэл	**1909**	**1811**	**2214**	**1146**	**1153**	**8233**

Нийслэлд гудамж талбайд 2010-2014 онд 15745 гэмт хэрэг үйлдэгдсэн нь сүүлийн 5 жилд гудамж талбайд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн 71.5 хувийг эзэлж байна. (2010-2014 онд гудамж талбайд согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 8233 үйлдэгдсэн нь гудамж талбайд үйлдэгдсэн хэргийн 52.3 хувийг эзэлж байна.)

Гудамж талбайд үйлдэгдсэн нийт хэргийг авч үзвэл: 38,3 хувийг бусдын биед гэмтэл учруулах хэрэг, 17.6 хувийг хулгайлах гэмт хэрэг, 15.7 хувийг танхайрах, 8.7 хувийг дээрэмдэх гэмт хэргүүд эзэлж байна.

Сүүлийн 5 жилд гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийг хэрэг гарсан газраар болон хэргийн өнгөөр нь авч үзвэл Гэр хорооллийн гудамжинд 9590 хэрэг үйлдэгдсэн нь нийт хэргийн 43.5 хувийг, **орон сууцны хорооллын гудамжинд** 6391 гэмт хэрэг үйлдэгдсэн нь нийт хэргийн 29.0 хувийг, **автомашины зогсоол** дээр 2030 гэмт хэрэг үйлдэгдсэн нь нийт хэргийн 9.2 хувийг, **автобусны буудал** дээр 1243 гэмт хэрэг үйлдэгдсэн нь нийт хэргийн 5.6 хувийг, **тоглоомын талбайд** 156 хэрэг үйлдэгдэж нийт хэргийн 0.7 хувийг, **цэцэрлэгт хүрээлэнд** 194 хэрэг үйлдэгсэн нь нийт хэргийн 0.9 хувийг тус тус эзлэж байна.

2010-2014 онд гудамж талбайд нийт **21978** хүн гэмт хэргийн улмаас хохирсон байна. Хохирсон иргэдийн гэмт халдлагад өртсөн байдлыг хэргийн өнгөөр авч үзвэл хүнийг санаатай алах хэрэгт 173, бусдыг амиа хорлоход хүргэх хэрэг учрал 209, бусдын биед гэмтэл учруулах гэмт хэрэгт 8525, хүчиндэх гэмт хэрэгт 227, хулгайлах гэмт хэрэгт 3811, булаах гэмт хэрэгт 543, дээрэмдэх гэмт хэрэгт 1951, танхайрах гэмт хэрэгт 3531, бусад гэмт хэрэгт 3008 иргэн өртөж амь нас эрүүл мэндээрээ хохирчээ.

Хоёр. 2014 оны улсын хэмжээний нөхцөл байдал: Гудамж талбайд 5622 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь *(нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувийн жин 20.6%)* өмнөх оны мөн үеийнхээс 258 хэргээр буюу 4.8 хувиар өссөн. Сард дунджаар 468, хоногт **16** орчим гэмт хэрэг гудамж талбайд үйлдэгдэж байна.

Гудамж талбайд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн 75.6 хувь нь нийслэлд, 24.2 хувь хөдөө орон нутагт үйлдэгджээ.

2014 онд гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн зөвхөн нийслэлийн хэмжээний тоог өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 287 хэргээр буюу **7.2 хувиар** өссөн байгаагаас харахад гудамж талбайд гэмт хэрэг, зөрчил ихээр үйлдэгдэж байгаагийн нэг илрэл юм.

Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг (тоогоор)

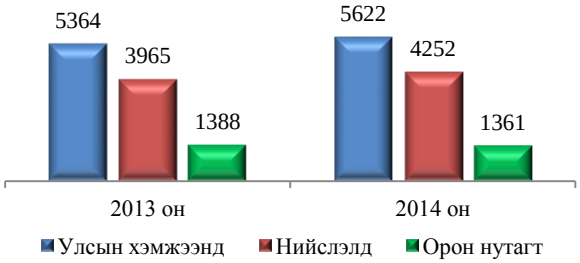

Сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 2932 гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс 1783 хэргийн яллагдагчаар татвал зохих этгээд нь тогтоогдсон ба гэмт хэргийн **илрүүлэлт 60.8** хувьтай байгааг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад **3.0** хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт

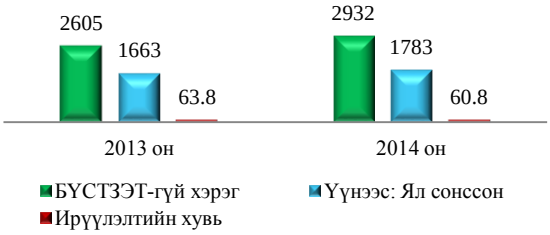

Хэдийгээр гудамж талбайд үйлдэгдэж байгаа гэмт хэргийн илрүүлэлт тодорхой хувиар өссөн боловч энэ нь хангалттай тоо биш юм. Энэ нь гудамж талбай, олон нийтийн газарт үйлдэгдэжд байгаа тодорхой төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, арга ажиллагаа дутмаг байгааг харуулж байна.

Нийслэлийн дүүргүүдийн гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн үзүүлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал:

Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг (ЭХ-ийн зүйл ангиар)

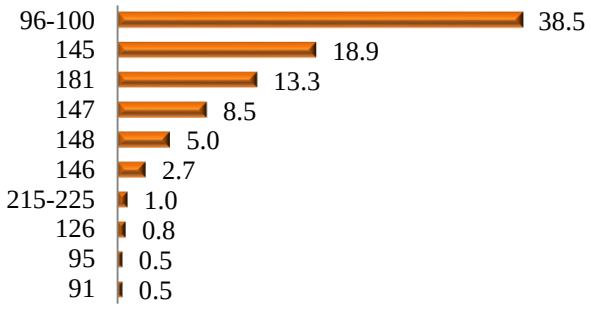

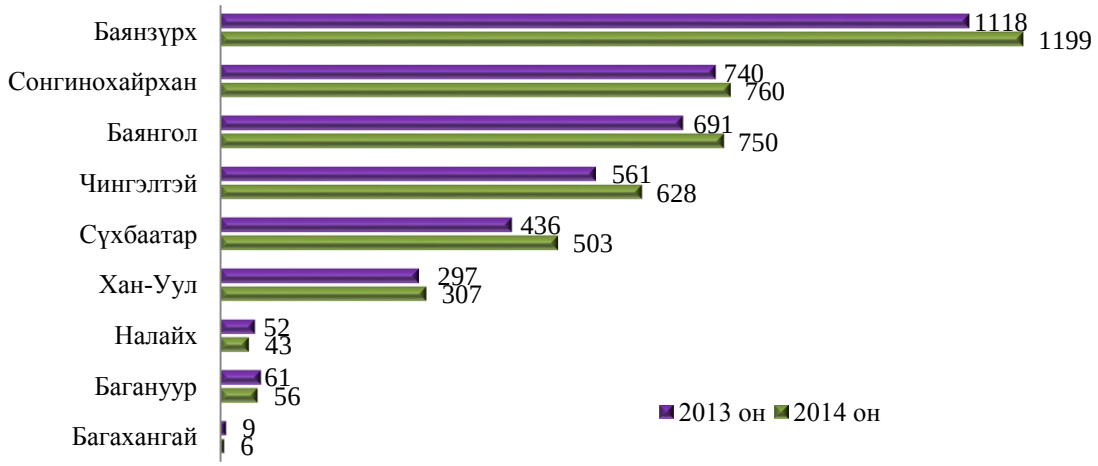

Дээрхи графикаас харахад гэр хорооллын гудамж, орон сууцны гудамжинд үйлдэгдсэн гэмт хэргийг гудамж талбайд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь өндөр байна.

Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн *38.5 хувь нь бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах, 18.9 хувь нь хулгайлах, (үүнээс 65.0 нь хувийн өмч, 16.4 нь халаасны хулгай, 2.1 хувь нь малын хулгай, 15.8 нь тээврийн хэрэгслийн хулгай), 13.3 хувь нь танхайрах, 8.5 хувь нь дээрэмдэх* гэмт хэргүүд голчлон үйлдэгдсэн ба дээрхи төрлийн гэмт хэргүүд нь гудамж талбайд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн 79.2 хувийг эзэлж байна.

Түүнчлэн залилан мэхэлж авах гэмт хэрэг 5.0 хувь, булаах гэмт хэрэг 2.7, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих гэмт хэрэг 1.0, бусдыг амиа хорлоход хүргэх гэмт хэрэг 0.5, хүчиндэх гэмт хэрэг 0.8, хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг 0.5 хувийг тус тус эзэлж гудамж талбайд үйлдэгджээ.

Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт **5022** хүн холбогдон шалгагдсаны 11.1 хувь нь эмэгтэй, 7.3 хувь нь хүүхэд, **33.4 хувь нь 18-24 насны, 20.0 хувь нь 25-29 насны, 39.1 хувь нь 30-аас дээш насны,** 19.6 хувь нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид, 7.9 хувь нь хувийн хэвшлийн байгууллагад ажилтай, 9.9 хувь нь оюутан, сурагч, 0.9 хувь нь тэнэмэл, 4.2 хувь нь ажилчин, малчин, 3.5 хувь нь төрийн алба хаагч, 50.5 хувь нь ажилгүй иргэд байна. Эдгээр хүмүүсийн 1645 буюу 32.7 хувь нь согтуугаар, 1126 буюу 22.4 хувь нь бүлэглэн, 205 буюу 4.1 хувь нь урьд ял шийтгэгдсэн хүмүүс байжээ.

Тус газарт үйлдэгдсэн гэмт хэргийн халдлагад **5748** иргэн (үүнээс: эмэгтэй 1635, 7 хүртэлх насны 22, 8-17 насны 458, 18-24 насны 1248, 25-29 насны 1132, 30-34 насны 857, 35-аас дээш насны 2031) өртөж, **8.9** тэрбум төгрөгийн хохирол учирснаас **3.3** тэрбум буюу **37.1** хувийг хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах ажиллагааны явцад нөхөн төлүүлсэн ба гэмт хэргийн улмаас **74** хүн нас барж, **3063** хүн эрүүл мэндээрээ хохирчээ.

Нас барсан хүмүүсийг насаар нь ангилвал: 7 хүртэлх насны 2, 8-17 насны 6, 18-29 насны 16, 30-34 насны 10, 35-аас дээш насны 40 хүн байхаас гадна эдгээр хүмүүс нь хүнийг санаатай алах, бусдыг болгоомжгүй алах, зам тээврийн осол хэргийн улмаас амь насаа алдсан байна.

Гэмтсэн хүний хувьд: 7 хүртэлх насны 16, 8-17 насны 248, 18-24 насны 716, 25-29 насны 627, 30-34 насны 448, 35-аас дээш насны 1008 хүн байгаа бөгөөд өртсөн гэмт хэргийн төрлөөр нь авч үзвэл хүчиндэх, танхайрах, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын болон ашиглалтын журам зөрчих, бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах гэмт хэргүүд зонхилж байна.

Гурав. Нийслэлийн хэмжээний нөхцөл байдал: Нийслэлийн хэмжээнд 2014 онд **4252** гэмт хэрэг бүртгэгдэж (нийслэлд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 24.8 хувь) өмнөх оны мөн үеийнхээс 287 хэргээр буюу 7.2 хувиар өссөн статистик үзүүлэлттэй гарсан.

Сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй 2501 гэмт хэрэг бүртгэгдэж, 1470 хэргийн яллагдагчаар татагдвал зохих этгээд тогтоогдож, **илрүүлэлт 58.8** хувьтай байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газар

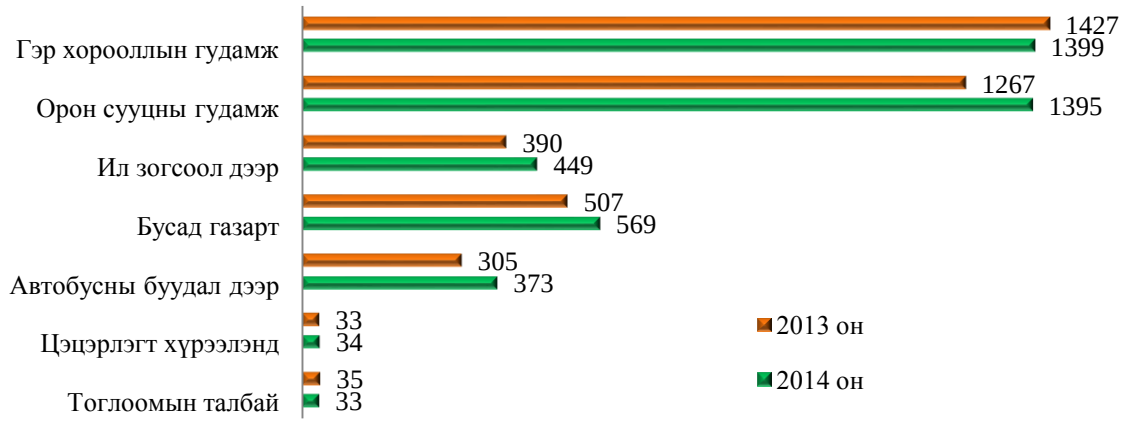

Нийслэлийн хэмжээнд гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн тоог өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад гэр хорооллын гудамжинд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 28 хэрэг (1.9%), тоглоомын талбайд 2 хэргээр (5.7%) буурсан, орон сууцны гудамжинд 127 хэрэг (10.1%), ил зогсоол дээр 59 хэрэг (15.1%), автобусны буудал дээр 68 хэрэг (22.3%), бусад газарт 62 хэрэг (12.2%) цэцэрлэгт хүрээлэнд 1 хэрэг (3.0%) тус бүр өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт харьцуулсан байдал

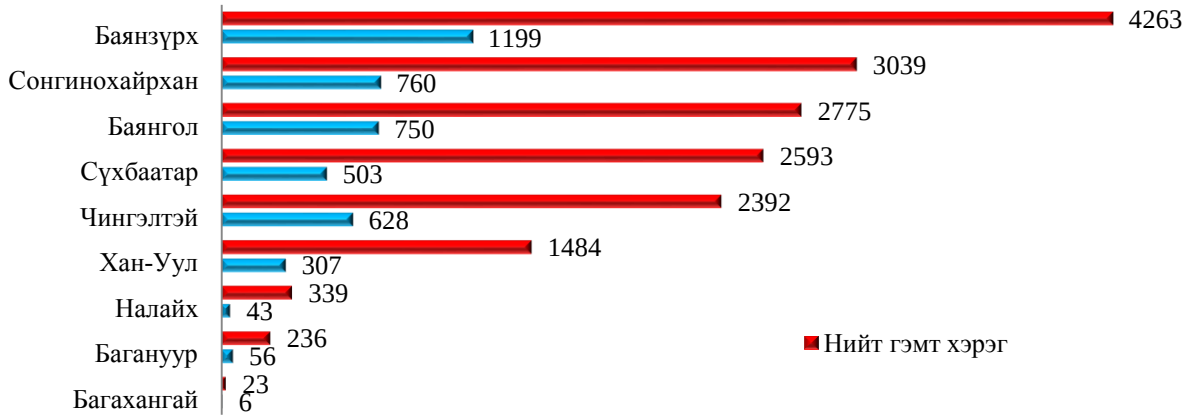

2014 онд нийслэлийн хэмжээнд гудамж талбайд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн 17.6 хувь нь Баянгол, 28.2 нь Баянзүрх, 11.9 нь Сүхбаатар, 17.9 нь Сонгинохайрхан, 7.2 нь Хан-Уул, 14.7 нь Чингэлтэй, 1.3 нь Багануурт, 1.0 нь Налайх, 0.1 нь Багахангай дүүрэгт тус тус бүртгэгджээ. Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Баянгол зэрэг дүүрэгт гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг бусад дүүрэгтэй харьцуулахад их үйлдэгджээ.

2014 онд гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт 3497 хүн холбогдон шалгагдсаны 11.9 хувь нь эмэгтэй, 2.6 хувь нь хүүхэд, 33.2 хувь нь 18-24 насны, 21.9 хувь нь 25-29, 37.7 хувь нь 30-аас дээш насны, 22.5 хувь нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, 9.2 хувь нь хувийн хэвшилд ажилладаг, 50.3 хувь нь тодорхой эрхэлсэн ажилгүй, 10.0 хувь нь оюутан, сурагч, 1.2 хувь нь тэнэмэл, 2.6 хувь нь төрийн албан хаагч, 0.9 хувь нь ажилчин, малчин иргэд байна. Дээрхи хүмүүсийн 26.8 хувь нь согтуугаар, 21.9 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн, 4.0 хувь нь урьд ял шийтгэгдсэн хүмүүс байжээ.

Нийслэлийн хэмжээнд гэмт хэргийн халдлагад **4281** иргэн өртөж, **7.5** тэрбум төгрөгийн хохирол учирч, түүнээс 2.2 тэрбум буюу **29.3** хувийг хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах ажиллагааны явцад нөхөн төлүүлсэн ба гэмт хэргийн улмаас 43 хүн нас барж, 2094 хүн эрүүл мэндээрээ хохирчээ.

Улсын хэмжээнд гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн ихэнхи (76 хувь нь) нь нийслэлд үйлдэгдсэний дотор гэр хорооллын гудамж, орон сууцны хорооллын гудамж талбай, ил зогсоол, автобусны буудал дээр бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах, танхайрах, хүчиндэх, булаах, дээрэмдэх гэмт хэргийн гаралт харьцангуй өндөр байна.

Бодлогогүй хот төлөвлөлт, иргэдийн шилжилт хөдөлгөөн зэрэг хүчин зүйлүүд гэмт хэрэг үйлдэгдэх үндсэн шалтгаан болж байна.

- *Гудамж талбайд* үйлдэгдсэн гэмт хэргийн **15.8 хувь** нь бүлэглэн гүйцэтгэсэн, **27.1 хувь** нь архи согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ олон нийтийн газарт биеэ зөв авч явахгүй байх хэсэг бүлгээрээ нийлж бусдыг зодож, бие махбодид нь гэмтэл учруулсан, танхайрсан, түүнчлэн бусдын эд зүйлийг булаах, дээрэмдэх гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байна.

- *Гэр хорооллийн гудамжинд* үйлдэгдсэн гэмт хэргийн **19.0 хувь** нь хулгай *(иргэд халааснаасаа мөнгө, гар утас, эд зүйл алдах зэргээр),* **0.2 хувь** нь орчиндоо аюул учруулж болох амьтныг зохих хамгаалалтгүй байлгах гэмт хэрэг, **31.1 хувь** нь бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах, **15.0 хувь** нь танхайрах, **12.8 хувь** нь дээрэмдэх, **0.5 хувь** нь хүнийг санаатай алах гэмт хэрэг үйлдэгдэж байгаа нь хувь хүний ёс суртахууны доголдолтой байдал, согтууруулах ундаа хэрэглэсэн нөхцөл байдалтай холбоотойгоор бусдад зодуулах, бусдыг зодох, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөөр хохироох, бусдын амь насыг хохироох зэрэг байдалд хүргэж байна.

Ялангуяа гэр хорооллын иргэд гэрийн тэжээвэр нохойгоо уяагүй сул орхих, эзний хайхрамжгүй байдлаас болж иргэд эрүүл мэндээр хохирч байна. Дээрхи гэмт хэргийн 66.6 хувийг 14-22 цаг, 33.3 хувийг 06-14 цагт үйлдсэн байна.

- *Орон сууцны хорооллын гудамжинд* үйлдэгдсэн гэмт хэргийн **31.1. хувь** нь бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах, **19.1 хувь** нь хулгайлах, **12.8 хувь** нь дээрэмдэх, **15.0 хувь** нь танхайрах, **0.5 хувь** нь хүнийг санаатай алах, **0.2 хувь** нь бусдыг амиа хорлоход хүргэх хэрэг байна. Гэмт хэргийн **488** буюу 29.6 хувийг согтуугаар, **299** буюу 18.2 хувийг бүлэглэн үйлджээ. Эдгээр гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл нь архидан согтуурсан, хувь хүний

хоорондын таарамжгүй харьцаа, үл ойлголцох байдал, иргэдийн өөрсдийн сонор сэрэмж, анхаарал болгоомжгүй байдлаас үүдэн гарч байна.

- *Ил зогсоол дээр* үйлдэгдсэн гэмт хэргийн **60.9 хувь** нь (*үүнээс хувийн өмч- 37.6 хувь, автомашины эд ангийн хулгай 62.4 хувь*) хулгайлах гэмт хэрэг голлон үйлдэгдэж байгаа нь иргэдийн өөрсдийн хяналт сул, машинаа зогсоол дээр орхиж явахдаа хаалга, цонхоо шалгадаггүй байдалтай холбон үзэж болно. Энэ нь орчны хяналтын камерын болон цагдаагийн эргүүл шалгалт шаардлагын хэмжээнд хүрдэггүй, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр хийж байгаа ажиллагаа хүртээмж муутай байгаагаас шалтгаалан тухайн газарт хэрэг үйлдэгдэх нөхцөл бололцоо бүрдсэн байх талтай.

- *Автобусны буудалд дээр* үйлдэгдсэн хэргийн **37.2 хувь** нь бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах, **15.7 хувь** нь танхайрах, **27.4 хувь** нь хулгайлах (үүнээс: халаасны хулгай 75.5 хувь) хэрэг байна.

Гудамж, талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөл, урьдчилан сэргийлэх зарим асуудал

Гудамж талбай, олон нийтийн газар үйлдэгдэж байгаа гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөл нь хотжилт, түүнийг дагасан шинэ суурьшилт, тэдгээрт иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцлийг хангах техник, технологийн төлөвлөлт, түүнд тавих хяналтаас гадна хууль сахиулах байгууллагын хуулиар хүлээлгэсэн үүргээ хэрэгжүүлэх стратеги, бодлого түүнчлэн иргэдийн эрх зүйн ухамсар, соёл зэрэг олон хүчин зүйлээс хамааралтай.

Төрийн болон төрийн бус байгууллагын хамтын ажиллагаа нь ямар нэгэн өөрчлөлтгүй, хэвшмэл байдалд орсон, нэгэнт гарсан гэмт хэрэг, зөрчлийг шалгах, шийдвэрлэх эрх зүйн зохицуулалт болон механизм боловсронгуй бус, төрийн албан хаагчийн ажилдаа хандах хандлага, сэтгэлгээ, мэдлэг, боловсрол, мэргэжлийн ур чадвар зэрэг хүчин зүйлс нь гудамж талбай, олон нийтийн газарт үйлдэгдэж байгаа гэмт хэрэг, захиргааны зөрчилтэй тэмцэхэд хүндрэл учруулж байна.

Цаашид энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх урьдчилан сэргийлэх талаар дараах арга хэмжээг авах саналтай байна. Үүнд:

1. Улсын хэмжээнд гудамж талбай, орон сууц, орчныг камержуулах хууль зүйн учир холбогдлыг таниулах ажлыг эрчимжүүлэн камержуулалт, дохиоллын системийн стандартыг зохих байгууллага тогтоож байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдтэй хамтран үр нөлөөтэй ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэх,
2. Гудамж, талбай, олон нийтийн газар гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор гэмт хэргийн цахим зураглалыг нэвтрүүлж, түүнтэй уялдуулан цагдаагийн хяналтыг судалгааны үндсэн дээр явуулах ажлыг зохион байгуулах,
3. Улс, нутаг дэвсгэр, байгууллагын тэмдэглэлт ой, баяр, ёслолын арга хэмжээ, амралттай холбогдуулан согтууруулах ундааны зохистой хэрэглээний учир холбогдлыг албан болон албан бус сургалт явуулах, цагдаагийн хяналтыг үр дүнтэй зохион байгуулахдаа олон улсын жишиг, туршлагыг нэвтрүүлэх,
4. Хот суурин газарт орон гэргүй иргэд бусдын эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг зөрчин гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдох төдийгүй, золгүй байдлаар улирлын чанартайгаар амь нас, эрүүл мэндээрээ хохирох зэргээр нийгмийн сэтгэл зүйг түгшээсээр байгаад дүгнэлт хийж хүмүүнлэгийн төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагааг нутаг дэвсгэрийн засаг захиргаа, төрийн байгууллагаас дэмжин гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах ажлыг эрчимжүүлэх,
5. Цагдаагийн албаны тухай хуулийн үзэл баримтлалын дагуу олон нийтийн цагдаагийн ажилтныг сонгон авах, тэдгээрийн ажиллах нийгэм, эдийн засгийн бололцоог нутаг дэвсгэрийн өөрөө удирдах болон засаг захиргаа, цагдаагийн байгууллагаас бүрдүүлэн, иргэнийг мэргэжлийн удирдлагаар ханган цагдаагийн алба, хаагчид бодитой дэмжлэг болохуйц байдлаар ажиллуулах асуудлыг бодлогын түвшинд судлан авч үзэж, шийдвэрлэх,

6. Харилцаа холбоо, мэдээллийн эринд үүрэн холбооны технологийн шинэчлэлтэй холбоотойгоор халаасны хулгай, тэдгээрийг дагасан ченж тодотголтой гэмт хэргийн замаар олсон зүйлийг борлуулах сүлжээ бий болж олон нийтийн дунд бухимдлыг төрүүлж цагдаагийн байгууллагад үл итгэх хандлагад нөлөөлж буй тул энэхүү гэмт хэрэгтэй тэмцэх нэгж, албын бүтцийг шинэчлэх, энэхүү гэмт явдалтай тэмцэх ажлын арга зүйд анхаарах.

--ooOoo --

ХОЁР. ДҮГНЭЛТ

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн хөдөлгөөн нь нутаг дэвсгэрийн хүн амын нягтралт, шилжилт, хөдөлгөөн, суурьшил болон гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиг үүрэг бүхий хууль сахиулах байгууллагын үйл ажиллагаа зэрэг олон хүчин зүйлээс хамааралтай.

Түүнчлэн иргэдийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлоо хамгаалуулахаар цагдаагийн байгууллагад хандах сэтгэлгээ өөрчлөгдөж цагдаагийн ажил, үйлчилгээ иргэдэд ойртож байгаатай холбон тайлбарлаж болох боловч нийгэм, эдийн засгийн нөхцөл байдал улмаар хууль сахиулах байгууллагуудын ажиллах эрх зүйн орчин, үйл ажиллагаатай холбоотойгоор иргэд, гэмт халдлагын улмаас хохирч эрх, эрх чөлөө нь зөрчигдөх явдал буурахгүй байна.

Статистикт тусгагдсан гэмт хэрэг өссөн, буурсан үзүүлэлтүүдийг голчлох бус, тухайн орон нутагт хүний эрх, эрх чөлөөний баталгаа болох эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөл, цагдаагийн ажил, үйлчилгээний түвшин, иргэдийн сэтгэл ханамж зэрэг олон хүчин зүйлийг үнэлж үзэх шаардлагатай байна.

Цаашид гэмт хэргийн гаралт, түүнийг бүртгэх механизмыг иргэдэд хүртээмжтэй, чирэгдэлгүй болгож гарсан хэрэг нэг бүрийг бүртгэх, цагдаагийн байгууллагад итгэх иргэний итгэл, эрх ашгаа хамгаалуулах нийгмийн шаардлагыг нөхцөлдүүлэх нь чухал байна.

Нийслэлд орон нутгаас шилжин суурьшигчдын тоо жилээс жилд нэмэгдэн хот өргөжин тэлэхийн зэрэгцээ хотжилтын зарим сөрөг үр дагавар гэмт явдлын шалтгаан нөхцөл болж байгаа нь тухайн нутаг дэвсгэрийн гэмт хэрэг, захиргааны зөрчлийн статистикаар гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлын үр нөлөөг дүгнэхэд бэрхшээлийг бий болгож буйг цаашид анхаарах нь зүйтэй байна.

Цаашид дээрх төрлийн гэмт хэргүүдтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар дараах арга хэмжээг авах саналтай байна. Үүнд:

1. Нутаг дэвсгэрийн цагдаагийн алба хаагч объектийн судалгааг үр дүнтэй явуулан нийгмийн хөгжлийн явцад үйлдэгдэж болзошгүй гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, нэгэнт үйлдэгдсэн хэргийг илрүүлэхэд алба хаагчдын мэдлэг, боловсрол, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх албаны сургалтыг үр өгөөжтэй зохион байгуулах талаар ажлын чиглэл өгөх,
2. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын камержуулалт, дохиоллын системийн стандартыг зохих байгууллага тогтоосноор цагдаагийн байгууллага нь хуулиар харъяалуулсан гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх нөхцлөөр хангагдан тухайн байгууллага, аж ахуйн нэгжтай хамтран ажиллах,
3. Гэмт хэрэг илрүүлэх ажиллагаанд олон улсын жишиг, туршлагийг судлан криминалистикийн орчин үеийн дэвшилтэд арга, шинжлэх ухаан, технологийг нэвтрүүлэх талаар хариуцсан нэгж байгууллагын үйл ажиллагааг чиглүүлэн ажиллах, харъяа цагдаагийн газар, хэлтсийн криминологи судалгааны багийн үйл ажиллагааг дэмжиж, эрүүгийн болон хэв журмын нөхцөл байдлын судалгаанд үндэслэсэн урьдчилан сэргийлэх ажлыг оновчтой зохион байгуулах, хөрөнгө, санхүүгийн туслалцаа дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах;
4. Цагдаагийн албаны тухай хуульд баталгаажуулагдсан Мэдээлэл нэгтгэн боловсруулах үүрэг бүхий төвийг олон улсын цагдаагийн байгууллагын жишиг туршлагын дагуу судлан байгуулах, түүний хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлэн үе шаттайгаар нэвтрүүлэх,
5. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор иргэдэд хүний эрх, эрх чөлөөг дээдлэх, ялангуяа хууль сахих эрх зүйн соёл ухамсарыг төлөвшүүлэх олон талт шинэлэг арга хэмжээг төрийн болон төрийн бус байгууллага түүнчлэн хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран нэгдсэн бодлогоор хэрэгжүүлэх,

6. Иргэдийн амар тайван амьдралын баталгааг бүрдүүлэх зорилгоор олон улсын жишиг туршлага болох гэмт хэрэг, зөрчлийн цахим зураглалыг нэвтрүүлэн түүнтэй уялдуулан цагдаагийн хяналтыг судалгааны үндсэн дээр явуулах ажлыг зохион байгуулах,
7. Гэр бүлийн хүчирхийллийн шалтгаан, нөхцлийг судлах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх ялангуяа согтууруулах ундааны үйлдвэрлэл, худалдаа, хэрэглээний зохистой харьцааг бий болгох, гэр бүлийн хүрээнд архидалттай тэмцэх зорилгоор төрийн болон мэргэшсэн төрийн бус байгууллагын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх арга хэмжээ авах, тухайлбал, Цагдаагийн байгууллагад гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх нэгжийг байгуулан хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах, зөвлөгөө өгөх байгууллага, мэргэжилтний үйл ажиллагааг идэвхижүүлэх, хохирогчдыг хамгаалах, эрүүл мэнд, сэтгэл засал, нийгмийн бусад үйлчилгээг хүргэх төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих, хамтран ажиллах;
8. Мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх бодис, согтууруулах ундааны аюул, хувь хүний ёс суртахууны талаарх хэрэгцээтэй мэдээлэл, сургалтыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран их, дээд болон ерөнхий боловсролын сургуулийн оюутан, сурагчдад (эрүүл мэнд, хүүхдийн, уламжлалт шашны г.м) тогтмол явуулж хэвших;
9. Хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нийгэмд сөрөг нөлөө үзүүлж буй мэдээлэлд (садар самууныг хэт ил гаргасан нэвтрүүлэг, зар сурталчилгаа, кино гэх мэт) тавих хяналтыг сайжруулан, хууль зөрчсөн мэдээлэлд Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх болон Садар самуунтай тэмцэх тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцох, шаардлагатай тохиолдолд үйл ажиллагааг зогсоох хүртэл арга хэмжээг авч ажиллах;
10. Ерөнхий боловсролын сургууль бүрийг аюулгүй байдал, харуул хамгаалалт хариуцсан ажилтантай болгож, эдгээр ажилтнаас шаардлагатай мэдээллийн дэмжлэг авч ажлыг зохион байгуулах,
11. Зохион байгуулалттай, улс дамнасан гэмт хэргийг мөрдөн шалгах ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгон энэхүү гэмт хэргийг мөрдөн шалган байгууллагын бүтэц, тогтолцоог бий болгон Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлыг үзэл баримтлалыг хангах зорилгоор ОХУ болон БНХАУ-ын мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх бодисын хууль бус эргэлттэй холбоотой гэмт хэрэгтэй тэмцэх бодлого, стратегийн баримт бичгүүдтэй уялдсан баримт бичгүүдийг боловсруулан баталж, олон улсын хамтын ажиллагааны эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгох,
12. Мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх бодист донтох нь хэрэглэгчийн хувьд өвчин тул донтой хүнд олон улсын жишиг, туршлагын дагуу олон талт эмчилгээ хийх бололцоо нөхцлийг бүрдүүлэх талаар холбогдох эрх бүхий байгууллага үйл ажиллагаагаа чиглүүлэх,
13. Зүүн өмнөд Азийн улс орнуудын мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх бодистой холбоотой гэмт хэрэгтэй тэмцэх байгууллагатай харилцаа холбоо тогтоож, мэдээ, мэдээлэл солилцохоос гадна хамтын ажиллагааны гэрээ, хэлэлцээр байгуулж, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулан Монгол иргэд олноор зорчиж, сурч ажиллаж, амьдарч буй улсуудад гэмт хэрэгт хохирсон болон холбогдон шалгагдаж байгаа өөрийн орны иргэдэд хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх, улс дамнасан гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, ижил төстэй байгууллагуудын хоорондын уялдааг хангах чиг үүрэг бүхий цагдаагийн атташе томилон ажиллуулах;
14. Хүүхэд, залуучуудын чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрөөх олон нийтийн газруудыг байгуулах нь согтууруулах ундаагаар үйлчлэх газраас эдийн засгийн ашигтай байх нөхцлийг бүрдүүлэх тухайлбал, татварын хөнгөлөлтийн төрийн зохицуулалтыг хийх талаар холбогдох яам, агентлагт холбогдох саналыг хүргүүлэн хамтран ажиллах,
15. Улс, нутаг дэвсгэр, байгууллагын тэмдэглэлт ой, баяр, ёслолын арга хэмжээ, амралттай холбогдуулан согтууруулах ундааны зохистой хэрэглээний учир холбогдлыг албан болон албан бус сургалт явуулах, цагдаагийн хяналтыг үр дүнтэйтэй зохион байгуулахдаа зарим нутаг дэвсгэрийн жишиг, санаачлага туршлагыг нэвтрүүлэх, дэмжих

16. Хот суурин газарт орон гэргүй иргэд бусдын эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг зөрчин гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдох төдийгүй, золгүй байдлаар улирлын чанартайгаар амь нас, эрүүл мэндээрээ хохирох зэргээр нийгмийн сэтгэл зүйг түгшээсээр байгаад дүгнэлт хийж хүмүүнлэгийн төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагааг нутаг дэвсгэрийн засаг захиргаа, төрийн байгууллагаас дэмжин гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах ажлыг эрчимжүүлэх,
17. Цагдаагийн албаны тухай хуулийн үзэл баримтлалын дагуу олон нийтийн цагдаагийн ажилтныг сонгон авах, тэдгээрийн ажиллах нийгэм, эдийн засгийн бололцоог нутаг дэвсгэрийн өөрөө удирдах болон засаг захиргаа, цагдаагийн байгууллагаас бүрдүүлэн, иргэнийг мэргэжлийн удирдлагаар ханган цагдаагийн алба, хаагчид бодитой дэмжлэг болохуйц байдлаар ажиллуулах асуудлыг бодлогын түвшинд судлан авч үзэж, шийдвэрлэх,
18. Харилцаа холбоо, мэдээллийн эринд үүрэн холбооны технологийн шинэчлэлтэй холбоотойгоор халаасны хулгай, тэдгээрийг дагасан ченж тодотголтой гэмт хэргийн замаар олсон зүйлийг борлуулах сүлжээ хэдийнээ бий болж олон нийтийн дунд бухимдлыг төрүүлж цагдаагийн байгууллагад үл итгэх хандлагад нөлөөлж буй тул энэхүү гэмт хэрэгтэй тэмцэх нэгж, албын бүтэц, зохион байгуулалтыг шинэчлэх, энэхүү гэмт явдалтай тэмцэх ажлын арга зүйд анхаарах.

--ooOoo--

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

Монгол хэлнээ:

- Монгол Улсын Үндсэн хууль, 1992 он
- Монгол Улсын Цагдаагийн байгууллагын тухай хууль, 1993 он
- Цагдаагийн албаны тухай хууль, 2013 он
- Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хууль, 2000 он
- Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, 2004 он
- Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журам, 2013 он
- Үндэсний статистикийн хороо, Статистикийн бюллетень, 2012 он
- Статистик мэдээ, ЦЕГ-ын Мэдээлэл, судалгааны төв, 2003-2013
- 2003-2013 онд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн статистик үзүүлэлт, УБ, 2013 он
- Нийгмийн хэв журам хамгаалах газрын статистик мэдээ, танилцуулга, 2003-2013
- Эрүүгийн цагдаагийн газрын танилцуулга, 2012-2013
- Нийслэлийн өсвөр үе, залуучуудын дунд мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөт эм бэлдмэл бодисын хэрэглээ, ойлголтын талаархи тандалт судалгаа”-ны тайлан, 2012 он
- “Цаг үе, дэнс” 14 хоног тутмын сэтгүүл, 2013
- Гэмт явдалтай тэмцэх асуудал, улирал тутмын сэтгүүл, 2004-2013 он
- “2003-2008 онд Монгол Улсад амиа егүүтгэсэн, амиа егүүтгэх оролдлого хийсэн тохиолдлын тархалт” судалгааны ажлын тайлан, ДЭМБ, ЭМЯ, ЭМШУИС, СЭМТ 2013 он
- Гэр бүл, жендэрт суурилсан хүчирхийлэл, хүүхдийн хүчирхийллийн өнөөгийн байдал, бууруулах арга зам сэдэвт салбар дундын зөвлөлдөх уулзалтын тайлан, Улаанбаатар хот, 2008 он
- “Монгол Улс дахь гэмт хэргийн байдал, шалтгаан нөхцөл, урьдчилан сэргийлэх асуудал” товхимол, 2010, 2011, 2012 он /цуврал/
- www.criminology .mn

Гадаад хэлнээ:

- GIS Tutorial for Crime analysis, Gorr and Kurland, 2012
- Criminal Justice, James A Inciardi, 2005
- Black’s law dictionary, Abridged fifth Edition,1987
- Theoritical criminology, S.T.Reid, 2012
- Crime and undercover working, Police chief association, 2012
- Oxford dictionary of law, Third edition, 1994
- Fusion center /Wikepedia 2013/
- Golden shield implemention by China, 2013
- Information-led Policing, Professor Lu Shaozhong, 2013